

A C A D E M I A R O M Â N Ă

ANALE

TOMUL XLIV

Ș E D I N Ț E L E D I N 1923 — 1924

C V L T V R A   N A Ț I O N A L Ă
B U C U R E Ș T I

1 9 2 4

A C A D E M I A R O M Â N Â

ANALE

TOMUL XLIV

Ș E D I N Ț E L E D I N 1923 — 1924

CVLTVRA NAȚIONALĂ
B U C U R E Ș T I

1 9 2 4

P A R T E A I

Ș E D I N Ț E L E O R D I N A R E

15 IUNIE 1923 — 23 MAIU 1924

Ș E D I N Ț A O R D I N A R Ă

15 IUNIE 1923

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l D. GUSTI prezintă două publicațiuni apărute în Biblioteca Filosofică, editura «Cultura Națională», îngrijită de d-sa: *Elemente de estetică*, de Benedetto Croce, prima traducere în limba română, de St. Nenițescu, și *Teoria Fatalismului* de Vasile Conta. Această lucrare a filosofului a apărut în mai multe ediții între anii 1875 și 1914, dintre cari două trebuiesc considerate ca apărute sub controlul autorului: cea din Convorbiri Literare (1875—1876) și cea franceză din 1877. Edițiunea prezentată astăzi este tradusă de pe versiunea franceză din 1877. Exemplarul de pe care s'a făcut traducerea a stat multă vreme în posesiunea autorului și conține pe marginea textului o mulțime de adnotări făcute de însuși Conta. Adnotările au fost tipărite pentru prima dată în noul text, astfel că lucrarea prezentată acuma publicului este cea dintâiu ediție a Teoriei Fatalismului care conține toate reflexiile filosofului.

D-l I. BIANU prezintă publicațiunea d-lui Joseph Berkowitz *La Question des Israélites en Roumanie* — Étude de son histoire et des divers problèmes de droit qu'elle soulève — Paris 1923, dar din partea autorului.

D-l I. BIANU spune că în timpul din urmă, când relațiunile dintre România și Italia devin tot mai strânse, în metoda Gaspey-Otto-Sauer a apărut publicațiunea *Grammatica della Lingua Rumena*, Bologna 1923, datorită profesorului Carlo Tagliavini. Lucrarea este de o precizie uimitoare și este cea mai perfectă gramatică practică pentru învățarea limbii române, apărută într'o limbă străină.

Ș E D I N Ț A P U B L I C Ă

22 IUNIE 1923

D-l Președinte, I. C. NEGRUZZI, deschizând ședința, zice :

«Colegul nostru, d-l N. Vasilescu-Karpen, care în calitate de membru corespondent ne faceă adeseori onoarea de a asistă la ședințele noastre

«publice, ia parte astăzi, pentru întâia oară, ca membru activ, la o ședință a «noastră. Meritele și lucrările științifice ale noului coleg au fost expuse pe larg în raportul de recomandare. Eu mă mărginesc să-i prezint felicitările Academiei și să-i zic «bine ai venit între noi».

D-l N. VASILESCU-KARPEN mulțumește pentru onoarea de a fi ales membru al Academiei și pentru primirea prietenoasă ce i se face. Crede că alegerea sa în cea mai înaltă instituțiune culturală a țării se datorește mai puțin activității sale de până acum decât speranțelor în activitatea sa viitoare. Promite că-și va da toate silințele pentru ca speranțele Academiei să nu rămână fără ecou.

D-l A. RĂDULESCU face o comunicare despre *Publicitatea drepturilor reale imobiliare și registrele de proprietate*.

Dela Primăria orașului Clermont-Ferrand se primește invitație la solemnitatea sărbătoririi tricentenarului lui Blaise Pascal, care se va face în ziua de 7 Iulie viitor.

— Se trimite scrisoare de felicitare.

Dela M. S. REGELE ITALIEI se primesc în dar, prin mijlocirea Legațiunii italiene din București, volumele V, VI, VII și VIII din «*Corpus Nummorum Italicorum*».

— Se exprimă Maiestății Sale mulțumiri pentru binevoitoarea atențiune.

Dela d-l Friederich v. Kleinwächter, membru onorar, se primește ultima sa publicațiune *Lehrbuch der theoretischen Nationalökonomie*, Leipzig, 1923.

Ș E D I N Ț A O R D I N A R Ă

29 IUNIE 1923

D-l Vicepreședinte, GR. ANTIPA, deschizând ședința, zice:

Domnilor Colegi,

«Am durerea să vă aduc la cunoștință că alaltăieri a încetat din viață d-l C. C. Arion, iubitul nostru coleg onorar, ales la 21 Maiu 1912. Pentru țară regretatul coleg a fost una din cele mai frumoase inteligențe și unul din cei mai mari oratori parlamentari, care a adus mari servicii din capul tuturor departamentelor pe cari le-a condus. Pentru noi, C. C. Arion a fost unul din marii sprijinitori ai Academiei Române. În calitate de ministru al Instrucțiunii Publice ne-a dat întotdeauna ajutorul său și a rezolvit în mod favorabil cererile noastre. În special el a dat în mai multe rânduri ajutoare însemnate pentru continuarea lucrărilor dicționarului. Tot ca ministru a stăruit și a izbutit să facă să se voteze legea promulgată la 5 Martie 1912, prin care s'a pus la dispoziția Academiei suma de 3.000.000 lei pentru clădirea localului bibliotecii, în care urmă să se adăpostească comorile adunate cu atâta trudă și sacrificii. Evenimentele cari au urmat au zădărnicit aducerea la îndeplinire a lucrărilor proiectate în

«vederea indispensabilei construcții. Să păstrăm dar toată recunoștința și cea mai frumoasă amintire distinsului coleg. Măine se va face înhumarea rămășițelor lui pământești. Să luăm parte, în număr cât mai mare, la «trista ceremonie».

Dela d-l General Averescu se primește următoarea scrisoare:

«Domnule Președinte,

«Pentru puținul ce am făcut, îndeplinindu-mi datoria în serviciul Țării am primit numeroase recompense; distincțiunea, însă, de care m'a judecat «destoinic Academia Română, în ședința plenară dela 6 Iunie curent, și «de care mă puneți în cunoștință cu adresa d-voastră No. 1262, se ridică «mult de-asupra tuturor celorlalte.

«Adânc mișcat și mândru în același timp, vă exprim, d-le Președinte, «întreaga mea recunoștință și prin d-voastră, iluștrilor membri ai Aca-
«demiei.

«Primiți vă rog, d-le Președinte, încredințarea înaltei mele considera-
«țiuni».

Dela d-l Victor Romniceanu, Președintele Inaltei Curți de Casație și Ju-
stiție, se primește următoarea scrisoare:

«Domnule Președinte,

«La scrisoarea d-voastră cu No. 1263, din 11 Iunie a. c., prin care îmi co-
«municați că Academia Română, în ședința sa plenară dela 6 Iunie curent,
«m'a ales membru onorar al ei, mă grăbesc a vă răspunde că primesc cu
«recunoștință însemnata onoare ce mi s'a făcut, care socotesc că se adre-
«sează mai puțin persoanei mele decât ordinului judecătoresc căruia aparțin,
«și vă rog d-le Președinte, să primiți atât d-voastră cât și d-nii membri
«ai acelui înalt și ales Corp, viile mele mulțumiri precum și încredințarea
«sentimentelor mele de perfectă și înaltă stimă».

Ș E D I N Ț A O R D I N A R Ă

6 IULIE 1923

Președința d-lui GR. ANTIPA, Vicepreședinte.

Dela d-l Ion I. C. Brătianu se primește următoarea scrisoare:

Domnule Președinte,

«Intorcându-mă în țară am primit scrisoarea prin care mă încunoștin-
«țați că Academia Română mi-a făcut cinstea a mă numi între membrii ei
«de onoare.

«De copil încă, în casa părintească, am învățat să prețuiesc Academia
«ca cel mai înalt institut de cultură națională și cel mai de seamă organ
«al unității neamului; iar mai târziu, în lungă și intimă colaborare cu neui-
«tatul d-voastră secretar general D. Sturdza, luminat de sânguința și de

«dragostea sa pentru această Instituție, am cunoscut de aproape lucrările și «roadele ei și m'am bucurat de ele.

«Rugându-vă să primiți și să împărtășiți colegilor d-voastră expresiunea «vici mele mulțumite, fac din adâncul inimii urări pentru spornica d-voastră muncă atât de nevoie marei misiuni de civilizație ce revine neamului «nostru în noua viață a Europei».

Dela d-l Jules Gilliéron se primește următoarea scrisoare:

«Très sensible au grand honneur que me fait l'Académie roumaine «en me conferant le titre de membre d'honneur, je m'empresse de lui en «témoigner ma bien vive reconnaissance, et je la prie de m'excuser si je ne «l'ai pas fait plus tôt: l'heureuse nouvelle ne m'est parvenue qu'à l'instant, «en Suisse, où je suis en ce moment pour raisons de santé.

«J'ai l'honneur de présenter à l'Académie roumaine, avec l'expression «de toute ma gratitude, mes vœux les plus sincères pour l'accomplissement «de sa tâche scientifique et patriotique».

D-l H. Lebesgue mulțumește pentru alegerea sa de membru onorar prin următoarea scrisoare:

«Monsieur le Président,

«Veuillez dire, à vos éminents Confrères, combien je suis sensible à «l'honneur que l'Académie Roumaine m'a fait en ajoutant mon nom à la «liste de ses membres.

«Cette distinction flatteuse m'est d'autant plus précieuse qu'elle me «vient du pays auquel nous autres Français nous nous sentons liés par «d'étroites affinités de race, comme aussi par les souvenirs glorieux et «dououreux des événements récents. J'ajoute que, personnellement, je «me suis constamment trouvé en relations avec vos compatriotes. Quatre «d'entre eux, envoyés à Paris pour se préparer à l'une de nos grandes «écoles, ont été mes camarades de Lycée. A l'École Normale, je fis la con- «naissance de Pompiliu Eliade, mort si prématurément, et de votre con- «frère Tzitzéica, dont je m'honore d'être resté l'ami.

«Depuis que mes fonctions m'ont rappelé à Paris, il ne se passe pas «d'année sans que je ne fasse la connaissance de quelques étudiants rou- «mains. Je suis fier de penser que plusieurs de vos Professeurs d'Univer- «sité ont été quelque temps mes auditeurs ou mes élèves.

«Croyez bien que l'estime que vous me témoignez augmentera encore «l'intérêt que je porte à tout ce qui est Roumain.

«Recevez, Monsieur le Président, l'expression de ma considération la «plus distinguée».

Dela d-l R. W. Seton-Watson se primește următoarea scrisoare:

Dear Sir,

«Your very kind letter, announcing my election as Honorary Member «of the Roumanian Academy, reached me while I was still abroad, but it

«was only on reaching London once more, that I was able to write a formal answer.

«I can assure you that I am deeply sensible of the honour which the Academy has conferred on me and which is indeed the highest possible honour for any worker in the intellectual field. It will be always a source of pride to me, that I was privileged to share, however humbly, in the movement of Roumanian Unity, and I shall look forward with pleasure to the prospect of cooperation with you and your colleagues in the task of extending and deepening the relations between our two countries.

«Accept once more my most cordial thanks for your kindness, and believe me. . . ».

D-l A. Meillet mulțumește pentru alegerea sa de membru onorar prin următoarea scrisoare:

«Monsieur le Secrétaire,

«Je viens de recevoir la lettre par laquelle vous m'annoncez la distinction dont l'Académie Roumaine m'a honoré.

«Je n'ignore pas que cette haute distinction ne s'adresse pas seulement à moi; vous avez voulu honorer un Français, ami traditionnel de votre pays et en même temps le représentant de toute une école linguistique, qui compte de nombreux membres. Permettez-moi d'en rapporter en grande partie l'honneur sur mon pays et sur mes amis et collaborateurs.

«Mais je suis très touché de ce que vous m'avez désigné pour porter cet honneur et je vous prie d'en exprimer ma reconnaissance à l'Académie.

«Cet honneur m'impose d'ailleurs des devoirs auxquels je ne manquerai pas.

«J'ai eu le plaisir d'avoir des élèves venant de votre noble pays, et j'ai été heureux de pouvoir les conseiller. Je me ferai toujours un plaisir de travailler à resserrer les liens intellectuels entre ces deux pays.

«Je vous prie, Monsieur le Secrétaire, d'agréer l'assurance de mon fidèle dévouement».

Dela d-l G. Giurgea se primește în dar un exemplar din publicațiunea sa *Esquisse d'une Conception de vie pour les temps qui viennent*.

Ș E D I N Ț A O R D I N A R Ă

13 IULIE 1923

D-l Vicepreședinte, GR. ANTIPA, deschizând ședința, amintește că ieri s'a sărbătorit la Sibiu semicentenarul morții Mitropolitului Andrei Șaguna, fost membru de onoare al Academiei Române. Instituțiunea noastră a fost reprezentată la marea solemnitate prin membrii săi delegați în sesiunea generală trecută. La Râșinari. în fața mormântului distinsului prelat, marelui organizator al bisericii și neîntrecutului patriot, d-l Coleg O. Goga a rostit în numele Academiei următoarea cuvântare:

«Mormintele sunt, pe seama morților, lăcașuri de odihnă; pe seama viilor, urne evocatoare; posteritatea se oprește la pragul lor ca să smulgă tainele vieții ce a fost, să descifreze impulsul unei energii sau să culeagă un învățământ pentru ziua de mâine.

«Deasupra fiecărei cruci din țintirime planează o poveste din trecut, care luminează în veșnicie. Sunt cruci cu povești, unele ca para galbenă a unui opaiț în amurg: sunt crucile mulțimii anonime revenite la sânul țărânei primitoare. Sunt cruci însă al căror înțeles strălucește departe ca un stâlp de foc călător în noapte: sunt crucile risipitorilor de suflet ce au ocrotit o idee și au lăsat-o moștenire spre binele altora. A te apropia de ele înseamnă a face să reînvie, sub ochii tăi, unele din forțele creatoare, cari au dus societatea, în eterna ei primenire, mai înainte cu un pas.

«Pentru noi toți, mausoleul Mitropolitului Șaguna este un asemenea prilej de înprospătare a amintirii unei rare energii rodnice, cheltuite pe dea ntregul în slujba neamului. Este poate cel mai evocator moment al românismului din Ardeal de o sută de ani încoace, fiindcă sub lespedea lui doarme omul care a realizat cele mai mari binefaceri pe seama acestui colț de pământ. Deaceea, astăzi, la cincizeci de ani de când s'a închis în criptă marele arhieru, întreaga conștiință națională, într'un avânt de pioasă reculegere, călătorește sub brazii dela Rășinari, dându-și seama că dela groapa lui Șaguna, ca de pe o culme de înaltă retro-specțiune istorică, vede desfășurându-se unul din cele mai luminoase capitole din însăși existența noastră.

«Veacul al 19-lea, perioada procreației României moderne, a scos pe arenă o pleiadă admirabilă de personalități.

«Principiul național, aruncat în laboratorul istoriei universale de marea revoluție franceză, a inaugurat epoca redeșteptării și la noi ca și în alte părți.

«Ca după un lung somn letargic, în care s'a acumulat o sevă milenară, puterile latente au izbucnit de amândouă laturile Carpaților și poporul nostru, revenit la viață, a fost sgduit din toropeala lui cu egală intensitate sub stăpânirile politice de atunci.

«Un fluid misterios s'a comunicat, par'că, în organismul lui și l-a pus în mișcare.

«Lozincile vremii au găsit deodată răsunet în oropsitele Principate dunărene și în Ardealul chinuit de apăsarea iobăgiei.

«Un suflu romantic, graba febrilă de viață, un val impetuos de porniri generoase au pus stăpânire pe conștiința obștească ca în ajunul marilor primeniri.

«Dincoace și dincolo de munți, setea de lumină și dreptate a început să agite într'un fel neobișnuit rândurile mulțimii și, ca prin minune, din adormirea unui mediu primitiv patriarhal a crescut dintr'odată o generație de intelectuali frământați de problemele veacului, militanți îndrăzneți și gata de ultimul sacrificiu pentru izbânda visului lor.

«E generația ideologilor dela 1848, cum s'a obișnuit să-i numească «posteritatea, cei cari în Muntenia și Moldova au făurit unirea și independența țării, paralel cu mănunchiul care a îndrumat destinele neamului «aici în Ardeal, după prăbușirea feudalității.

«Românii de sub Habsburgi s'au găsit, în fața evenimentelor epocale «dela jumătatea veacului trecut, orfani de o clasă conducătoare. Un popor «de țărani clăcași, călăuziți de preoții lui eră Ardealul nostru dela 1848. «Singure școlile din Blaj luminau pe acest fond de tristă părăsire ca o «candelă în întunec. S'a făcut o încordare supremă și o vastă eflorescență «de oameni a răsărit pentru toate nevoile.

«În pragul revoluției, preoțimea a unit crucea cu spada. S'au ivit clericii «în fruntea legiunilor de lăncieri; tineri advocați au devenit comandanți «de armată, în vreme ce profesorii de teologie s'au improvizat în conducătorii doctrinei noastre politice. Totul s'a pus în mișcare. Toate rezervele «s'au înșiruit pe câmpul de bătaie în marele examen al neamului.

«Această revărsare de energii însă trebuia ordonată și valorizată cu un «obiectiv politic bine determinat. Se cerea, deci, o operă de chibzuință; «se cerea spiritul creator și intuiția de geniu care stăpânește vârtoarea tur-bure; se cerea omul excepțional. Rolul acesta l-a avut Andrei Șaguna, «descendentul Pindului, trimis de soartă ca un ajutor venit de sus în tabăra «ardelenilor. Tânărul vicar din preajma învălmășelii generale s'a așezat «dela început în această largă perspectivă istorică, a ajuns repede un centru «al mișcării și mâna lui viguroasă a prins cu putere toate țețele.

«Înțelegând din primele momente că milioanele de țărani români sunt «predestinați unei conduceri teoretice, el a făcut din cărja lui vlădicească «un sceptru de îndrumare politică.

«Deosebitele sale însușiri îl impuneau în fruntea trebilor. Om de tact «și fin diplomat; spirit cizelat de cultură și perfect echilibrat; pregătit «deopotrivă pentru speculațiunile abstracte ca și pentru acțiunile pozitive; «urmașul de scaun al blagoslovitului Vasile Moga, aducea cu sine un element «psicologic nou în linia de avânt și îndrăzneală, un temperament «revoluționar și conspirator, o reminiscență atavică din sufletul agitat al «Macedoniei.

«Înzestrat cu o personalitate multiplă și bogată, Șaguna a devenit «astfel dirigitorul destinelor noastre politice în Ardeal.

«Dela memorabila adunare de pe câmpul libertății la Blaj, unde figura «lui venerabilă asemănătoare imaginii lui Andrei Hoffer, eroul tirolez «din pânzele celebre ale lui Defreggec, domină masele de țărani, și până în «clipa din urmă a acestei frumoase bărbății cel mai demn principe al Bisericii noastre a fost pe planul întâiu al tuturor acțiunilor la noi.

«În acest cadru de ansamblu al sbuciumului unui popor trebuie apreciată munca lui Șaguna. Grija de căpătenie a clericului mândru de tagma «lui a fost ridicarea Bisericii ortodoxe din prăbușirea și umilința ei și reînvierea vechii Mitropolii cotropită de vitregia vremurilor.

«Când această țintă extrem de dificilă a putut fi atinsă prin influența «și stăruințele lui cari au schimbat tradiționala conduită a Burgului «vienez, noul mitropolit și-a putut pune în lucrare ideile lui de organizator «cari culminează în statutul organic ajuns pentru toate vremile la noi o «magna charte» a organizării bisericești, având la bază concepția democrată cu principiul național, precum și spiritul apostolic al preceptelor «creștinești cu exigențele avansate ale vieții moderne.

«Prin activitatea lui pe terenul bisericesc, Șaguna a depășit granițele «eparhiei lui, menținând contactul permanent cu Românii de pretutindeni. «Cu prestigiul lui, scaunul arhiepiscopesc se transformase într'un piedestal «de mare senior.

«Vremea vitregă a imperialismului unguresc s'a deslănțuit furtunos «asupra neamului, lăsând să cadă asupra Ardealului urgia anilor răi din «biblie.

«Moșneagul dârz a înțeles toate amărăciunile vremurilor schimbate «și a murmurat în barba-i de patriarh: «flere possum, sed juvare non».

«Infrânt în cale ca un stejar despicat de fulger la margine de drum, «a privit împrejur ca să-și găsească un colț pentru repausul de veci și atunci «și-a ales un sat: Rășinari, el, coborâtorul Pindului, care urcase toate treptele măririlor; prietenul arhiducilor; oaspele splendorilor imperiale, aci «la coasta graniței blestemată dispărută, într'o atmosferă rustică de românism «pur, în mijlocul crucilor de lemn ale acestor ciobani dela munte, cari «semnifică mai limpede trăinicia rassei și pecetea eternității a năzuințelor «noastre.

«Astăzi, la o jumătate de veac, când sufletul României întregite în frunte «cu Regele ei, se apleacă în fața acestui mormânt plin de înțeles, umbra «neuitatului părinte al neamului fâlfâie peste capetele noastre, trezind în «inima tuturor a sentiment de binefăcătoare armonie spre a desprinde «mai bine ritmul unei vieți și a ne pătrunde de povețele ei.

«Academia Română, prin rostul meu turburat de duioase amintiri și «copleșit de măreția clipei, își trimite priinosul de închinăciune».

D-l Charles Upson Clark mulțumește pentru alegerea sa de membru onorar prin următoarea scrisoare:

«Je suis bien fier de l'honneur dont je viens de recevoir la nouvelle «dans votre lettre, si merveilleusement écrit, du 4 juin. J'ai le plus grand «respect pour le travail littéraire, historique et scientifique de l'Académie; «j'espère que je réussirai, dans mes propres ouvrages, à approximer aux «niveaux auxquels vos membres arrivent. Je vous avoue aussi que je suis «extrêmement touché de ce nouveau témoignage à l'amabilité du caractère «roumain, dont j'ai déjà eu tellement de preuves.

«Voulez-vous saluer de ma part ces messieurs distingués, dont j'aime «à penser que je puis me nommer maintenant un humble confrère, et me «croire, avec les souhaits les plus chaleureux pour votre succès dans votre «carrière archéologique».

Dela d-l Marcu Beza se primește următoarea scrisoare:

«Domnule Președinte,

«Am onoare a vă face cunoscut, că am primit scrisoarea d-voastră No. 1232 din 9 Iunie a. c. înștiințându-mă de numirea mea de membru corespondent al Academiei Române. Muțumesc din suflet atât d-voastră cât și membrilor Secțiunii literare pentru cinstea ce mi se face prin această alegere».

D-l N. DONICI, membru onorar, spune că a lărgit activitatea observatorului său astronomic dela Doboșarii-Vechi, înființând o stațiune meteorologică care să funcționeze în tot cursul anului sub direcțiunea Institutului central de meteorologie din București. Observatorul dela Doboșarii-Vechi posedă de mai mulți ani următoarele aparate meteorologice: un barometru, un termometru, un higrometru înregistrator Richard-Müller, de dimensiuni mijlocii; un barometru holosteric Naudet, un termometru Assmann, un higrometru și un anemometru. La acestea se adaugă aparatele primite dela Institutul meteorologic central în vederea creării unei stațiuni meteorologice permanente și anume: un termometru maximum, un termometru minimum, două pluviometre și un aparat pentru înregistrarea radiațiunii solare.

România fiind o țară eminentamente agricolă, o rețea de stațiuni meteorologice bine întrebuințate și bine distribuite este de mare însemnătate nu numai din punct de vedere științific, dar și din motive practice. Speră că înființarea unei stațiuni meteorologice în valea Nistrului, care reprezintă un caracter meteorologic excepțional și unde până în prezent nu există o asemenea instituțiune, va contribui la activitatea atât de folositoare a Institutului meteorologic central.

— Se exprimă mulțumiri d-lui Donici pentru interesul statornic ce poartă științei și instituțiilor necesare progresului ei.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

21 SEPTEMBRIE 1923

D-l Vicepreședinte, I. AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI, deschizând ședința, zice:

«Domnilor Colegi,

«Am durerea a vă aduce la cunoștință că în cursul vacanței, în ziua de 17 Iulie, a încetat din viață la locuința sa din Capitală, în vârstă de 86 de ani, blândul și stimatul coleg onorar, d-l Teodor Rosetti. Meritele lui ca bărbat de Stat sunt bine cunoscute. Aici am datoria să amintesc că Teodor Rosetti a fost unul din întemeietorii Societății «Junimea», care a jucat un rol atât de important în mișcarea culturală a țării. În calitate de Ministru al Instrucțiunii a pus la dispozițiunea Academiei, în 1890

«actualul local, dându-i și mijloacele necesare pentru instalare. În semn de recunoștință, Instituțiunea noastră l-a ales membru de onoare la 26 Martie 1891. Dragostea și încrederea față de Academie și le-a manifestat și cu ocaziunea facerii testamentului, prin care i-a lăsat, la libera dispoziție, suma de 200.000 lei. Numele lui Teodor Rosetti va fi înscris în Analele Academiei la locul de cinste, alături de ale acelor cari prin faptele lor «și-au câștigat acest drept».

D-l AL. LAPEDATU face o comunicare cu subiectul *Cum s'a alcătuit tradiția națională despre originea Țării Românești?*

Dela d-l General C. Prezan se primește următoarea scrisoare:

«Domnule Președinte,

«Intors în țară, după o lungă absență și luând cunoștință de adresa d-voastră No. 1262 din 1923, mă grăbesc a vă arăta că am fost profund mișcat de deosebita onoare ce mi s'a făcut, alegându-mă membru onorar al Academiei și pe care o consider ca un omagiu ce s'a voit a se aduce armatei.

«Acest gest patriotic are cu atâta mai mare importanță, cu cât el vine delă apostolii tineretului nostru, indicându-le astfel drumul iubirii pentru această instituțiune care garantează existența neamului și la adăpostul căreia se dezvoltă toată activitatea în Stat.

«Pentru mine, nu-mi atribui alt merit decât acela că, nu m'am îndoit niciodată de virtuțile ostășești ale poporului nostru—păstrate intacte delă strămoși—convingere ce mi-am format nu numai din studiul istoriei, dar mai cu seamă din un contact aproape zilnic cu trupa timp de 15 ani, cari au precedat războiul unirii neamului și am avut imensa satisfacțiune și o adevărată mândrie națională de a nu mă fi înșelat în apreciațiunea mea.

«Ca unul ce am avut răspunderea întregii acțiuni militare, cu începere din partea a doua a campaniei, cred de datoria mea să exprim, cu această ocazie, recunoștința mea corpului ofițeresc, care a știut să câștige sufletul acestui sublim material și să-l întrebuițeze așa cum cerea datoria către patrie.

«În numele tuturor acestor bravi luptători, soldați și ofițeri, în numele eroilor cari și-au dat viața pentru cauza noastră sfântă, așezați azi la locul de onoare, înfășurați în recunoștința veșnică a unui neam întreg, precum și în numele meu, vă rog să primiți și să transmiteți și celorlalți membri ai Academiei caldele mele mulțumiri pentru dragostea ce arătați armatei și pentru omagiul ce-i aduceți prin alegerea a unuia din elementele sale ca membru onorar al celui mai înalt sanctuar de cultură».

Dela d-l S. Ramon Cajal se primește următoarea scrisoare:

«Très illustre Président de la Academia Română,

«J'ai bien reçu le diplôme dans lequel votre très savante Corporation me communique ma nomination de *Membre d'honneur*.

«Cette preuve de considération à mes modestes contributions scientifiques m'a profondément touché; elle m'impose aussi une grande dette de gratitude d'obligeance.

«En faisant des vœux enthousiastes pour la prospérité de votre Académie et en vous priant de bien vouloir témoigner à vos doctes collègues l'expression de mon remerciement, je vous prie d'agréer l'assurance de mes meilleurs sentiments».

Dela Banca Generală a Țării Românești se primește în dublu exemplar fotografia mărită a defunctului Jacques M. Elias, care a lăsat întreaga sa avere Academiei pentru scopuri culturale.

Dela d-l Virgil Drăghiceanu, Secretarul Comisiunii Monumentelor Istorice, se primește, spre a fi încorporat în colecțiunea de autografe ale Academiei, manuscriptul ultimului studiu al regretatului D. Onciul despre *Anul morții Marelui Basarab Voivod*.

Ministerul de Interne, răspunzând invitațiunii făcute în conformitate cu deciziunea luată în ședința dela 16 Martie a. c., face cunoscut că din lipsă de fonduri nu poate lua nici o dispozițiune pentru completarea lucrării *Jertfele Românilor din Ardeal, Banat, Crișana, Sătmăr și Maramureș aduse în războiul mondial din anii 1914—1918* — alcătuită de Teodor Păcățianu din inițiativa și cu spesele Asociațiunii «Astra» din Sibiu — cu datele statistice din vechiul regat, Basarabia și Bucovina.

— Se ia spre cunoștință.

Ministerul de Război comunică prin scrisoare că a hotărât că completeze și reorganizeze Muzeul Militar Național așa fel ca să îmbrățișeze întreg trecutul militar al națiunii române din tot cuprinsul teritoriului locuit de Români și să înființeze secțiuni militare în muzeele regionale. Pentru înfăptuirea acestei opere, roagă Academia să numească un delegat, care împreună cu delegații Ministerului Cultelor și Artelor, Inspectoratului muzeelor din Transilvania, Fundației culturale «Principele Carol», Secției a 8-a istorice din Marele Stat Major și Direcțiunii Muzeului Militar să cerceteze muzeele Statului și particulare aflate în întreg cuprinsul României întregite și să opineze cari obiecte aflate în acele muzee au vreo legătură cu trecutul Armatei Române și cu evenimentele sau operațiunile militare din tot cuprinsul țării, spre a fi cedate Ministerului de Război pentru scopul arătat.

— Se delegă d-l V. Pârvan.

Dela Uniunea Internațională de Fizică pură și aplicată se primește următoarea scrisoare:

«Monsieur le Président,

«Au moment des réunions du «Conseil International de Recherches», à Bruxelles, l'an dernier, il a été décidé de constituer une «Union internationale de Physique pure et appliquée» et l'on a prié sir William Bragg d'accepter la Présidence du Comité Provisoire d'Organisation.

«Il avait été question de réunir cette année un Congrès de Physique à Cambridge, mais des difficultés matérielles ont conduit nos collègues anglais à l'ajournement de ce projet. Cependant, le Comité provisoire a décidé qu'une Assemblée Générale de l'Union Internationale de Physique aurait lieu à Paris du 18 au 21 Décembre de la présente année 1923.

«L'ordre du jour comportera:

- «1. Constitution définitive de l'Union;
- «2. Élection du Bureau;
- «3. Congrès international de Physique: proposition d'organisation de ce Congrès à Londres en 1924;
- «4. Comptes et budget;
- «5. Propositions suggérées par les différentes délégations;
- «a) Questions concernant les analyses bibliographiques;
- «b) . . . . .

«Indépendamment des délégués qui représenteront officiellement à cette Assemblée les pays ayant donné leur adhésion définitive à l'Union, tous ceux de nos collègues Étrangers qui voudront bien venir participer à nos réunions seront les bienvenus.

«Je viens donc vous demander, Monsieur le Président, si l'Académie Roumaine serait disposée à se faire représenter aux séances de l'Assemblée Générale de l'Union Internationale de Physique. Il serait désirable que votre réponse parvint à Monsieur Abraham, Secrétaire de l'Union, le plus tôt possible, *et au plus tard le 1-er Octobre*; nous ferons alors connaître aux délégués désignés l'ordre du jour définitif et le programme des séances de l'Assemblée».

— Din lipsă de fonduri, se decide deocamdată numai participarea morală. D-l N. Vasilescu-Karpen va face oficiul de legătură.

D-l Secretar General V. PÂRVAN amintește că în ședința dela 23 Februarie a. c., s'a decis ca Academia să fie reprezentată la Congresul Internațional de Istoria Religiunilor, care se va ține la Paris dela 8 la 13 Octombrie viitor, prin părintele coleg N. Popescu, sub rezerva acordării speselor de călătorie de către Ministerul Cultelor și Artelor. La intervențiunea făcută pentru acest scop, Ministerul Cultelor și Artelor a răspuns că din lipsă de fonduri nu poate acorda suma necesară și că din aceeași cauză nici Ministerul Instrucțiunii nu poate satisface dorința Academiei.

— Se ia act și se decide a se trimite la timp o telegramă de felicitare..

D-l Secretar General V. PÂRVAN amintește că în sesiunea generală trecută s'a decis ca sărbătorirea centenarului morții lui Gheorghe Lazăr să se facă în toamna curentă împreună cu autoritățile superioare ale Statului. Conform deciziei luate, Academia urmă să țină o ședință comemorativă după care membrii aveau să meargă în corpore la Avrig spre a depune o coroană pe mormântul gloriosului apostol al deșteptării naționale. Ministerul Instrucțiunii a fixat serbările la Avrig pentru zilele de 29 și 30 Septembrie. Unii dintre colegii noștri lipsesc încă din Capitală; alții, între cari și d-l coleg

I. Bianu, însărcinat cu rostirea discursului în numele Academiei, se află în străinătate pentru regularea și primirea succesiunii Jacques M. Elias. În această situație deciziunea luată nu poate fi adusă la îndeplinire. Academia nu poate lipsi însă dela comemorarea lui Gheorghe Lazăr și deaceia d-l Pârvan face următoarele propuneri:

a) Să fie delegat d-l coleg G. Bogdan-Duică să reprezinte Academia la serbările organizate de Ministerul Instrucțiunii la Avrig, rostind o cuvântare comemorativă la mormântul marelui dascăl;

b) Să se țină o ședință solemnă în care d-l G. Bogdan-Duică să facă o comunicare asupra vieții și operei lui Gheorghe Lazăr.

— Se aprobă ambele propuneri și se fixează ziua de 19 Octombrie pentru proiectata ședință solemnă.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

28 SEPTEMBRIE 1923

D-I Vicepreședinte D. GUSTI, deschizând ședința, zice:

«Domnilor Colegi,

«Avem plăcerea să salutăm întâia oară în mijlocul nostru pe noul coleg, «Părintele N. Popescu, care prin cunoștințele sale în istoria bizantină, «eră indicat să ne dea ajutorul necesar pentru continuarea cu succes a «cercetărilor noastre în această direcție. Bine ați venit între noi, iubite coleg! «Vă urăm cea mai strălucită activitate în sânul Academiei».

Părintele N. POPESCU răspunde:

«Mulțumesc călduros pentru neașteptata cinste ce mi s'a făcut, prin «chemarea mea în sânul celei mai înalte instituții culturale a neamului «nostru. Inclina cred că d-voastră ați căutat să cinstiți întreaga preoțime «de mir din vechiul regat, alegându-mă pe mine să reprezint aici pentru «întâia oară haina umilului preot de mir, care veacuri dearândul, la țară «ca și la oraș, a înfățișat mult-puțina cărturărie a noastră în păturile mai «adânci ale poporului.

«Mă străduiesc să-mi țin curat cugetul de tina neadevărului, și de- «aceia mă rog să fiu crezut că venirea mea întârziată la ședințele Academiei «se datorește, pentru luna Iunie, însărcinărilor dascălești, ce m'au ținut «departe de București, cum și neștiinței mele despre necurmatele ședințe în «fiicare Vineri.

«Simt ce însemnează știință și îndrăznesc a crede că am pregătirea «pentru a o înfăptui în domeniul ales de mine. Dar, până la izbucnirea «războiului universal, greutatea vieții m'au stânjenit întrucâtva din lucrul «meu, în vremea cumplitului războiu mintea n'a stat pentru astfel de în- «deletniciri, iar dela venirea părintelui mitropolit Miron — Ianuarie 1920 — «am avut atâtea însărcinări că răgazul pentru cercetări istorice mi-a lipsit. «Chemarea d-voastră mi-a dat prilejul să retez o parte din aceste

«însărcinări. Viu aici înarmat cu platoșa încredințării că Mântuitorul «Hristos îmi va da puteri noi să-l slujesc cu lucru bun și cinstit în această «vîncintă închinată adevărului care singur mîntuiește».

D-1 I. BIANU zice:

«Nu mă pot opri de a adăuga câteva cuvinte la cele adresate de Preșe-
«dintele nostru de astăzi noului coleg. Am fost crescut la Blaj în spiritul
«Bisericii naționale și deaceea salut în părintele coleg N. Popescu pe re-
«prezentantul ei. Trei mari figuri aparținând Bisericii au fost membri
«activi ai Academiei noastre și au lăsat urme adânci în activitatea ei și în
«viața culturală și socială a românismului. Pe toți trei i-am cunoscut
«de aproape. Aceștia au fost Timoteiu Cipariu, reprezentantul unei noi di-
«recții pentru dezvoltarea limbii, Ioan M. Moldovanu, luptătorul ne-
«obosit pentru ținerea vieții intelectuale la Românii de peste munți și Epi-
«scopul Melchisedec, cel mai strălucit reprezentant intelectual al clerului
«din România veche în veacul al XIX-lea. Sunt adânc convinși că cultura
«națională fără o directivă bazată pe cultura religioasă nu se poate dezvoltă
«normal și deaceea simt o deosebită bucurie ori de câte ori slujitori ai
«Bisericii sunt chemați să conlucreze cu noi. Urez părintelui Popescu
«să fie — și am încrederea că va fi — un demn urmaș al predecesorilor
«săi în Academie».

D-1 G. BOGDAN-DUICĂ prezintă în dar din partea d-lui Leontin Terec, învățător în comuna Hida (Cojocna), două cărți vechi: Învățătura bisericească a lui Antim din Târgoviște, găsită la Hida, și alta în limba maghiară tipărită la Budapesta în 1823, tratând despre uciderea unei familii ungurești în ră-scoala lui Horia, găsită în biblioteca ungurească dela școala primară de Stat din Zălău.

— Se vor exprima donatorului cuvenitele mulțumiri.

D-1 I. BIANU raportează asupra cercetărilor făcute la Paris de d-l Em. Pantazi împreună cu d-sa și la Viena de d-lor împreună cu d-nii Gr. Antipa și I. Mitileneu pentru găsirea și inventarierea averii aparținând succesiuni J. M. Elias, aflătoare în străinătate.

Ș E D I N Ț A O R D I N A R Ă

5 OCTOMVRIE 1923

D-1 Vicepreședinte, D. GUSTI, deschizând ședința, zice:

«Domnilor Colegi,

«Îmi dați voie să salut în numele d-voastră, prezența în mijlocul nostru
«a d-lui profesor G. Murgoci, ales membru corespondent în sesiunea ge-
«nerală trecută. Lucrările și activitatea noului coleg pe tărâmul științific
«vă sunt bine cunoscute și v'au fost amintite cu ocaziunea propunerii de

«a fi chemat printre noi. Urez d-lui coleg Murgoci ca distincțiunea ce i s'a acordat de Academie să fie prea neînsemnată față de rezultatele viitoare ale activității sale științifice».

D-l G. MURGOCI răspunde:

«Am fost foarte fericit când am primit înștiințarea că Inalta și Prea — onorata Instituție ce este Academia Română m'a ales membru corespicient al savantului corp ce o constituie. Considerând distincțiunea ce mi se face ca o recunoaștere a muncii ce am depus mulți ani în serviciul neamului și pe câmpul științei, aduc aci mulțumirile cele mai călduroase maturului și savantului Corp academician pentru confirmarea acestei «munci. Onoarea de a păși de acum înainte alături de d-voastră va fi pentru mine o încurajare mai mult de a desfășura restul energiei mele pentru Patrie, Neam și Știință».

Dela direcțiunea școlii inferioare «T. P. Anastassi» din Țigănești (Tecuciu) se primește înștiințarea că în ziua de 1 Octombrie, A. S. R. Principele Moștenitor, însoțit de prefectul județului, primarul și polițaiul orașului Tecuciu, au vizitat școala.

D-l I. BIANU prezintă textul următoarei cuvântări comemorative rostite de d-sa în numele Academiei la statua lui Gheorghe Lazăr, în ziua de 29 Septembrie expirat:

«Ce putere adună astăzi în jurul acestui chip cioplit de marmură toată românimea cultă și conștientă de ființa neamului nostru românesc? «Ce curent electric face astăzi să vibreze coardele cele mai intime ale conștiinței naționale românești din toate părțile pământului străbun dintre Tisa și Nistru în valuri de recunoștință către acela care este aici reprezentat și a cărui vieță s'a stins acum o sută de ani?

«Cel înfățișat aici nu a fost nici un mare domnitor, nici un neînvins și biruitor erou; el nu a fost nici un bărbat conducător de Stat al cărui ochiu departe văzător și braț puternic să fi cârmuit corabia Statului și a neamului prin valuri, scoțând-o la limanul gloriei și măririi; nu a fost un mare învățat, un scriitor genial, din a cărui minte să fi scăpărat scântei de lumină, cari să lumineze pașii omenirii spre înțelegerea adevărurilor adânci ale firii, cum au fost un Aristotel, un Galilei, un Dante, un Goethe, un Pasteur.

«Lazăr al nostru dela Avrig a fost numai un dascăl — în înțelesul cel mai umilit al cuvântului — și a fost un dascăl fără noroc, care, deabia a putut dăscăli trei-patru ani într-o biată chilie de mănăstire chiar în locul unde ne aflăm, și evenimentele i-au închis școala, apoi i-au închis ochii și gura.

«Care este dar explicarea faptului că chipul lui săpat în marmură stă aici la stânga marelui Voivod — al marelui Arhanghel — care printr-o strălucire de fulger orbitor de sabie a arătat neamului nostru ținta cea mai apropiată a menirii lui în lume?

«Nu o îndelungată și bogată activitate literară, cum a fost acea a marelui «lui învățcel dela dreapta Voivodului, nu mulțimea și frumusețea scrierilor «lui sau vastitatea și adâncimea erudiției lui l-au pus între apostolii, între «sfînșii neamului românesc.

«Ceeace astăzi adună florile recunoștinței întregului nostru neam lângă «amintirea celui stins acum un secol în satul ardelean de pe malul Oltului, «este conștiința că el a făcut un pas mare și puternic spre unirea sufletească «a neamului nostru rupt în bucăți, tocmai când se părea că acest neam «este hotărât pieirii dintre neamuri.

«Neamul nostru nu mai avea puterea de a-și apăra ființa. Ii căzuse din «mâni arcurile dela Podul-Inalt, îi căzuse în Câmpia Turzii sabia dela Că- «lugăreni. Pământul strămoșesc cădea pe rând sub stăpâniri străine: «Oltenia, Bucovina, Basarabia fusese smulse pe rând de pasări de pradă cu «două ciocuri și cu multe ghiare. Mintea, care începuse a se lumina prin «carte, se întunecă și ea prin stăpânire străină, care se încercă în noua «formă a se întinde peste neamul nostru. Atunci se ridică țipete de «durerile morții naționale: Neculcea varsă valuri de oftat și de durere «lângă agonia prea iubitei lui Moldove, călugărul Ghenadie Cotorea dela «Blajul din inima Ardealului scrie cu adâncă durere: «Era oarecând și nia- «mul rumânesc niam vestit, și lăudat: iară acum fără viaste, și de toți «ocărit zace. Era oarecând viteaz, și în războiuri tare; iară acum fără «de putiare și mai fricos decât alte neamuri. Era oarecând înțelept; «iară acum înconjurat de norul neștiinții. Era de cinst, iar acum de «toți lăpedat. *Poruncia oarecând și Ardiului;* iar acum nici țării sale. «*Ii slujia oarecând alte niamuri, acum dânsul iaste bajocura ace- «lora...*»

«Sub apăsarea acestor dureri de moarte s'a oțelit voința de vieață. Stră- «bunii noștri s'au întors dela Orientul amorțit sub barbaria asiatică, s'au «întors spre Apusul viu cu care trăiam în atingere de hotare sau în raporturi «de atârănare. În mințile aburite de întunecimea străină a trecutului s'a «îvit scânteia de lumină a conștiinței originii noastre romane, și prin aceasta «s'au înțeles atât căile rătăcite în cari ne întârzasem, cât și drumul cel nou «pe care trebuia să ne îndreptăm pașii, ca să ajungem iar în rândul popoa- «relor de același neam, de aceeași limbă, de aceeași cultură, de cari ne în- «depărtase lungi secole vitrege.

«Astfel s'a făcut îndreptarea întoarcerii neamului românesc spre cultura «occidentală, spre latinitatea originilor lui.

«Noua îndreptare, ale cărei roade de o bogăție, care întrece toate aspi- «rațiile cele mai îndrăznețe, ne-a dus într'un singur secol dela marginea «mormântului la măreția zilelor noastre. Blajul din mijlocul Ardealului «s'a făcut altarul sfânt al acestei noi îndreptări naționale. Nu mai aveam «oștiri, nu mai aveam domnitori, vechea nobilime și boierime se maghia- «rizase de o parte și se grecizase de alta. Dar se ridicase dela sfânta opincă «a plugarului necărturar și a popii plugar, se ridicase un rând nou de căr- «turari atinși de cultura apuseană, de cultura romană.

«Ei strigă ca program de reînviere: suntem români, suntem romani, «voim să fim români și romani, căci «mult este a fi născut roman».

«Gheorghe Lazăr coboară din Ardeal, semințele acestei noi energii, «ale acestei noi vieți și vine la ceasul cel mai dureros, dar și cel mai po-
«trivit, când neamul eră socotit mort sau cel puțin amorțit, când sângele
«fiilor lui se revărsau droaie în lupte pentru foloase străine: în apus în
«războaiele cu Francezii lui Napoleon pentru austriaci, la Dunăre pentru
«Muscalii în luptă cu Turcii. Iar pământul strămoșesc se sfârtică din toate
«părțile.

«Atunci a venit Lazăr dascălul și deschise școala lui ardelinească cu
«caracter național românesc. El nu a fost întâiul și nu a fost cel din urmă
«dascăl ardelean venit de peste munte la frații din văile Moldovei și din
«câmpia Dunării. Șir lung i-au urmat: Florian Aaron, Ion Maiorescu,
«Laurian, Bărnuțiu, Pumnul, și alți mulți au fost tot atâția apostoli,
«urmași și continuatori ai lui Lazăr dela Avrig. Ei au înfăptuit unitatea cul-
«turii și printr'însa a conștiinței naționale românești, după cum una a fost
«totdeauna conștiința unității în masele adânci ale țărânimii românești de
«păstori și de plugari. În fruntea acestor dascăli stă Gheorghe Lazăr și
«lui se cuvine închinarea recunoscătoare din partea întregii românimi
«conștiente de personalitatea neamului românesc.

«Academia Română aduce lui Gheorghe Lazăr și urmașilor lui
«închinarea cea mai recunoscătoare».

Dela d-l Marcu Beza, membru corespondent, se primesc pentru bibliotecă publicațiile: *The New Rumanian State Regions and Resources* by E. M. Sanders, extras din revista geografică a Societății americane de Geografie din New-York, vol. XIII, No. 3, Iulie 1923 și No. 39 din *Peoples of all Nations* edited by J. A. Hammerton, care cuprinde informațiuni privitoare la țara noastră.

— Se exprimă mulțumiri.

D-l A. RĂDULESCU cetește procesul-verbal al Secțiunii istorice pentru ședința de astăzi prin care se arată că s'a hotărât să se publice în buletinul Secțiunii manuscrisul lucrării d-lui G. I. Brătianu cu subiectul: *Vicina I. Contributions à l'histoire de la domination byzantine et du commerce génois en Dobrogea* și în Memoriile Secțiunii manuscrisul lucrării d-lui Teofil Sauciu despre *Un fragment de Αἰκυθός funerar attic de marmură*.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

12 OCTOMVRIE 1923

Președința d-lui I. AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI, Vicepreședinte.

Dela Legațiunea României din Washington se primește No. pe Iulie 1923 din *The Geographical Review*, publicațiune a societății Americane de Geografie din același oraș, în care se află tipărit frumosul studiu al d-lui profesor E. M. Sanders, *The New Rumanian State Regions and Resources*.

— Se decide a se trimite d-lui Ministru Plenipotențiar al țării la Washington, o scrisoare prin care să i se mulțumească pentru volumul procurat și să fie rugat a transmite și d-lui profesor E. M. Sanders mulțumirile Academiei pentru interesul ce poartă țării noastre.

Dela Societatea Națiunilor — Comisiunea Internațională de cooperare intelectuală — se primesc lucrările sesiunii a doua a numitei Comisiuni și o scrisoare prin care Academia este rugată să trimită un delegat din partea Comisiunii Naționale Române de cooperare intelectuală la a treia sesiune, care se va ține în luna Decembrie viitor. Data precisă și locul unde se va ține adunarea se vor fixa ulterior.

Comisiunea internațională roagă a i se comunica dinainte propunerile și observațiile Comisiunii noastre privitoare la mijloacele cele mai practice pentru organizarea ajutorului mutual-intelectual între diferitele țări, subiect care va forma obiectul principal al sesiunii.

— D-l Dr. G. Marinescu este rugat să studieze chestiunea și să facă propuneri.

Ș E D I N Ț A S O L E M N Ă

19 OCTOMVRIE 1923

COMEMORAREA LUI GHEORGHE LAZĂR.

Președinta d-lui I. AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI, Vicepreședinte.

D-l Secretar General V. PÂRVAN, deschizând ședința, zice:

«Domnilor Colegi,

«Popoarele se bucură de oamenii lor mari abia după ce i-au pierdut.

«Deaceia aniversarea unei morți e aniversarea unei nașteri: lumea sărbătorește aflarea noutății, că a avut un timp în mijlocul ei pe cineva, «care i-a crescut viața și pentru viitor, și care, pentru sine însuși, acum «nu mai are nici o cerere și nici o dorință.

«Căci, atât cât trăise, creatorul fusese ca viermele care face mătasa: «oamenii prea văzuse viermele, ca să se poată bucura de mătasa; acum, «după îngroparea viermelui, ei văd numai mătasa. Și sunt așa de mulțumiți, «că pun pe cioplitorii lor în piatră să facă viermelui monumente de «recunoștință.

«Dar nu au dreptate. Căci creatorul de opere mai tari ca sgomotul «unei zile n'a făcut decât să se supue aceleași legi de culegere a eternității «din eternitate, după care albine culege mierea din flori.

«Taina creării e marele miracol din care s'a născut în sufletul mișcat «al oamenilor idea de Dumnezeu. Ridicați-i dară lui altare și statui, și «nu viermelui care toarce mătasa, ori albinei care distilează mierea. Iar «făptuitorului de opere dați-i doară atât: voința voastră sinceră de a-l «înțelege ca făptuitor, iar nu ca muritor.

«Știu că e tare greu: căci dacă femeia care plânge pe bărbatul dus la groapă își amintește cu frângere de inimă întâiu de poftele pe care le-a avut pântecele lui și numai mai târziu și de gândurile bune cari au rodit în mintea lui, de ce să cerem mulțimilor să prețuească pe creator pentru opera lui, și nu pentru turburarea lumească pe care a iscat-o animalul flămând din el?

* * *

«Popoarele sunt ca țarinile. Ele nu rodesc până ce nu vine plugarul să le are, semănătorul să le samene. Și cu cât mai mulți răscolitori de gânduri brăzdează fața cea înțelenită în sălbătăcie a sufletului neamurilor și mai mulți semănători de gânduri aruncă în dureroasele brazde sacra ghindă a arborelui vieții, cu atâta popoarele se îmbogățesc și se înfrumusețează mai mult de cuvântul care hrănește anii și biruește moartea.

«Și cum în vremuri de mare bejenie, când lanurile au fost arse de năvălitori dușmani, iar țarinile au rămas ani întregi fără rod, muncitorul pământului se duce până la capătul lumii, ca să aducă de acolo sămânța, dela oamenii cari în pace au strâns holdele lor, așa semănătorii de gânduri merg departe să-și caute — la neamurile cele luminate de perpetua ardere a focului gândului — boabele de lumină pe care le vor culcă în țarina arată la neamul lor.

«Vom ascultă azi cu iubire și recunoștință povestea semănătorului țăran Gheorghe Lazăr, iar peste puțin vom auzi melancolica rătăcire și marile biruințe întru cucerirea luminii celei roditoare, ale semănătorului principe, Dimitrie Cantemir.

«Și încrederea în puterile neamului nostru, de a se lumina pe sine însuși, va crește».

D-1 G. BOGDAN-DUICĂ expune prima parte a comunicării sale comemorative despre *Vieța și opera lui Gheorghe Lazăr*.

D-1 G. BOGDAN-DUICĂ prezintă din partea părintelui protopop V. Podoabă, pentru colecțiunea de manuscrise istorice, manuscrisul autograf «de Simeon Bărnuțiu, Professore de filozofia și de legi la Academia dein Iasi, 1856» despre «Istoria Legelatiunii Romane dela începutul seu pana la legelatiunea moderna urmata de o generalisatiune a dreptului Roman si de o explicatiune istorica a institutiunilor a lui Iustinianu dupa texturile cunoscute mai de multu sau descoperite mai de curundu de D. Ortolan, professore la facultatea de legi dein Paris, tradusa dupa a patra editiune».

— Se exprimă donatorului mulțumirile Academiei.

Societatea de fizică din Paris anunță că în acest an va sărbători jubileul ei de 50 de ani. O expoziție de fizică și telegrafie fără fir va fi deschisă cu această ocaziune dela 30 Noemvrie până la 7 Decemvrie. Vor face comunicări d-nii H. A. Lorentz, lord Rayleigh, Carl Stormer, Martin Knudsen și Charles Fabry.

Academia este rugată să ia parte la solemnitate.

— Se trimite la Secțiunea Științifică.

Ș E D I N Ț A S O L E M N Ă

26 OCTOMVRIE 1923

Președînța d-lui D. GUSTI, Vicepreședinte.

D-l G. BOGDAN-DUICĂ expune a doua parte a comunicării sale comemorative despre *Vieața și opera lui Gheorghe Lazăr*.

D-l Vicepreședinte D. GUSTI zice:

«Imi dați voie să salut în numele d-voastră pe d-l Marcu Beza, care ia parte pentru prima oară la o ședință a noastră dela alegerea sa de membru «corespondent. Noul coleg are marea însușire de a fi făcut legătura între «vasta și frumoasa literatură engleză și cea română. Dorim d-lui Beza să-l «vedem cât mai des în mijlocul nostru și-i urăm să ducă la bun sfârșit «opera începută».

D-l MARCU BEZA mulțumește d-lui Președinte pentru frumoasele cuvinte cu cari l-a întâmpinat în numele Academiei și tuturor membrilor pentru încrederea ce i-au acordat alegându-l membru corespondent. Promite că în calitate sa de atașat la Legațiunea noastră din Londra va stăruia pe toate căile să se facă cât mai strânse legăturile dintre Anglia și România.

D-l Dr. G. MARINESCU face o dare de seamă asupra lucrărilor sesiunii a doua a Comisiunii Internaționale de cooperațiune intelectuală, conform însărcinării ce i s'a dat în ședința dela 12 Octomvrie. În concluzie propune să se trimită un delegat la a treia sesiune a numitei Comisiuni, care se va ține în luna Decemvrie viitor, și să se comunice Comisiunii internaționale că, principial, Comisiunea Națională este de părere ca ajutoarele să se acorde în primul rând țărilor cari au avut de suferit de pe urma războiului și a căror monedă este depreciată, cum este țara noastră, și trebuie să conște cu deosebire în procurarea și schimbul de cărți, instrumente, profesori și elevi.

— Se aprobă propunerile făcute și se decide ca d-l Dr. G. Marinescu să reprezinte Comisiunea Națională la a treia sesiune a Comisiunii Internaționale de cooperație intelectuală.

Ș E D I N Ț A O R D I N A R Ă

2 NOEMVRIE 1923

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI, deschizând ședința, zice:

«Domnilor Colegi,

«Sunt încredințat că vorbesc nu numai cu asentimentul dar și cu aprobarea d-voastră felicitând pe d-l Al. Lăpedatu pentru numirea sa în înalta «demnitate de Ministru al Cultelor și Artelor și rugându-l să susțină la «locurile competente interesele Academiei, așa de multiple în anii din urmă».

D-l AL. LAPEDATU răspunde:

«Vă mulțumesc călduros și vă încredințez că nu voi pierde din vedere «că sunt membru al acestei Instituțiuni și că interesele mele sunt strâns

«legate de ale ei. Sunt conducătorul unui Departament care nu prea are «legături cu Academia, dar pe cât îmi va fi posibil voi interveni la celelalte Departamente ori de câte ori intervenția mea ar putea fi de folos «Instituțiunii noastre».

D-l I. BIANU anunță încetarea din viață la 5 August a. c. a d-lui *Vra-toslav Jagić*, membru de onoare al Academiei Române dela 23 Martie 1904. Marele slavist, cu autoritate mondială, a avut totdeauna interes și pentru Români și trecutul lor. Neuitatul nostru coleg Ioan Bogdan a fost elevul și prietenul, care îi era legat printr'o afecțiune reciprocă până la sfârșitul vieții.

D-l I. BIANU prezintă din partea d-lui colonel Radu D. Rosetti publicațiunea: *M. Tullii Ciceronis, De Officiis*, cum commentariis de Petri Marsi eiusque recognitione. Impraessum Venetiis per Bartholameum de Zanis de Portesio-Anno 1498.

— Se primește cu mulțumire.

D-l I. BIANU prezintă ultimele două publicațiuni ale d-lui *V. Pârvan*: *La pénétration hellénique et hellénistique dans la vallée du Danube* tipărită în Bulletin de la Section historique, tome X, și *Note di geografia antica*, apărută în Rivista di Filologia e di Istruzione classica. Nuova Serie. Anno I (LII della Raccolta) — Ottobre 1923. Torino.

Dela d-l Ioan Negruțiu, directorul școalei normale din Blaj, membru în comitetul central al Asociațiunii culturale «Astra» din Sibiiu, se primește o dare de seamă asupra înmormântării la Făget a rămășițelor pământești ale d-rului Corneliu Păcuraru-Bianu, mort la Pireu la 1/14 Aprilie 1920, care a lăsat întreaga sa avere Academiei Române și numitei Asociațiuni din Sibiiu pentru scopuri culturale. Resturile trupești ale înțeleptului patriot au fost aduse din Grecia prin mijlocirea instituțiilor moștenitoare, după dorința exprimată de rude, spre a fi înhumate în comuna sa natală, lângă ale părinților și rudelor sale apropiate.

— Se ia act și se decide a se exprima d-lui I. Negruțiu mulțumirile Academiei pentru informațiunile date asupra tristei ceremonii.

Dela Secțiunea științifică se primește propunerea de a se publica în Memo-riile Secțiunii lucrarea d-lui *I. Simionescu*: *Fauna devonică din Dobrogea*.

Ș E D I N Ț A O R D I N A R Ă

9 NOEMVRIE 1923

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l AL. LAPEDATU spune că Ministerul Cultelor și Artelor pune la dispoziția d-lor membri ai Academiei loja sa dela Teatrul Național de trei ori pe săptămână și dela operă odată pe săptămână. Zilele se vor fixa totdeauna Dumineca precedentă a săptămânii.

— D-l Președinte exprimă d-lui Lăpedatu cele mai călduroase mulțumiri pentru delicata atențiune, manifestată cu atâta grabă dela numirea d-sale ca ministru al Cultelor și Artelor.

D-l I. BIANU amintește că în dorința de a se restaura casa dela Mircești a poetului Alecsandri, restabilindu-i-se și cuprinsul așa cum a fost în ultimele zile ale poetului, s'a făcut, între altele, intervenție la Ministerul Cultelor și Artelor să dăruască Academiei, pentru acest scop, toate obiectele și manuscrisele rămase dela poet, aflate în colecțiunea istorică a răposatului coleg Dr. C. I. Istrati, care a fost vândută de moștenitorii săi acelui Minister. D-l C. Moisil, membru corespondent și delegatul Academiei pentru alegerea și primirea obiectelor, a prezentat un raport asupra însărcinării ce i s'a dat însoțit de lista obiectelor primite.

D-l D. GUSTI amintește că la 22 Aprilie viitor se împlinesc două veacuri dela nașterea filozofului Em. Kant. Crede că acest eveniment nu poate trece neobservat de Academie.

— Se decide a se țineă o ședință solemnă în primăvara viitoare în care d-nii C. Rădulescu-Motru și D. Gusti să facă comunicări pentru comemorarea marelui cugetător.

Ș E D I N Ț A O R D I N A R Ă

16 NOEMVRIE 1923

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

Dela Comisiunea de cooperațiune intelectuală de pe lângă Societatea Națiunilor se primește înștiințarea că în ședința sa dela 27 Septemvrie, Societatea Națiunilor, întrunită în a patra adunare, «luând act de declarațiunile «Comisiunii și ale președintelui său asupra imposibilității de a continua lucrările fără înființarea unui serviciu internațional de informațiuni universitare, «autoriză Comisiunea să transforme secretariatul său în Oficiu internațional «de informațiuni universitare».

«Acest oficiu ar putea să-și înceapă activitatea:

«a) Comunicând autorităților competente și în special oficiilor naționale «cu titlul de informațiuni, dorințele adoptate de Comisiunea de cooperațiune «intelectuală;

«b) Publicând informațiuni cari ar fi transmise, în special de oficiile naționale de informațiuni universitare, acolo unde există, asupra echivalențelor, din punct de vedere al studiilor și diplomelor, admise de diverse țări, asupra programelor diferitelor universități, în special asupra cursurilor universitare relative la națiunile contemporane, asupra învățământului limbilor, literaturilor și civilizațiunilor moderne, asupra cursurilor de vacanțe «internaționale;

«c) Pregătind o reuniune între subcomisiunile universitare și delegații «asociațiunilor internaționale de studenți, pentru a cerceta mijloacele de a «mări schimburile de studenți, de convență cu universitățile respective;

«d) Punându-se în legătură cu toate organizațiile cari, în diferite țări, tind «la multiplicarea schimbului de profesori».

«Comisiunea internațională de cooperare intelectuală roagă Academia să primească sarcina de mijlocitor între Oficiul Internațional de informațiuni universitare și universitățile și școalele superioare din țara noastră, comunicându-i totdeauna toate observațiunile și sugestiunile privitoare la organizarea numitului oficiu».

— Se decide ca în Comisiunea Națională de cooperare intelectuală, formată de Academie, să fie cooptați și Rectorii celor 4 Universități, cari să formeze Subcomisiunea națională de cooperare intelectuală de informațiuni universitare.

Ministerul Lucrărilor Publice amintește că mandatul dat de Academie d-lui inginer inspector general A. Saligny, membru al Academiei în Secțiunea științifică, de a o reprezenta în consiliul de perfecționare al Școalei politehnice din București, conform dispozițiunilor art. 12 din decretul lege No. 2521 din 10 Iunie 1920, ratificat de Corpurile Legiuitoare, a expirat la 16 Noemvrie curent. Academia este rugată să delege un alt membru al Secțiunii științifice în acel consiliu sau să reînnoască mandatul fostului delegat pentru un nou period de trei ani.

— Se reînnoește mandatul d-lui A. Saligny.

Ș E D I N Ț A P U B L I C Ă

23 NOEMVRIE 1923

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l Dr. G. MARINESCU face o comunicare despre *Vieața și opera lui Santiago Ramon y Cajal*.

Ș E D I N Ț A O R D I N A R Ă

30 NOEMVRIE 1923

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

Dela Academia de științe și litere din Cracovia se primește scrisoare de mulțumire pentru urările ce i s'au adresat cu ocaziunea sărbătoririi jubileului său de 50 de ani.

D-l I. BIANU prezintă următoarele două documente dăruite Academiei de d-l S. Mehedinți:

1. «Tablă de importare a anului 1832 — Tableau de l'importation faite en 1832». Sunt 4 foi, pe cari se arată în rubrici liniate numele celor 20 «schele prin cari intră mărfurile», și 10 coloane în cari se arată felul, proveniența și valoarea mărfurilor în lei. Partea din dreapta a foilor a fost roasă de umezeală așa încât ultima coloană este aproape de tot pierdută.

2. Scrisoare autografă a lui I. Maiorescu cu data Craiova 20 Decemvrie 1843.

Dela d-l Justin St. Frățiman, dela Chișinău, membru corespondent, se primesc în dar următoarele trei documente:

1. Gramata de hirotonire dată de un episcop Gherasim — la 1781 Maiu 8. — Grecește.
2. Singhilie către cler dată de Patriarhul Daniil al Antiochiei — 1788 — Grecește.
3. Scrisoarea lui Filimon Marian către Pantelimon Halipa despre dorința țăranilor transnistrienii să aibă în biserică limba și cântarea moldovenească — 1917 Maiu 8. — Românește cu litere rusești.

Dela d-l Anticvar Albert Zwiebel se primește în dar colecția: *Donau Ansicht von Ursprunge bis zum Ausflusse in's Meer* de Iacob Alt. Viena 1820 — 180 stampe cu vederi (din totalul de 264) și harta Dunării în 4 foi.

— Se exprimă donatorilor mulțumiri.

Dela Uniunea Academică Internațională se primește o scrisoare prin care Uniunea amintește că Sesiunea sa anuală ține dela 12 la 14 Maiu și roagă a i se comunica:

a) Numele, titlurile și adresele delegaților noștri;

b) Propunerile noi pe cari Academia ar avea a le face, spre a putea fi comunicate în termen tuturor delegaților membrilor U. A. I.

— Se decide a se răspunde că delegații Academiei rămân d-nii N. IORGA și V. PÂRVAN. In ce privește propunerile, Academia menține pe cele făcute de d-l coleg *Pârvan* în Sesiunea U. A. I., ținută în luna Aprilie a. c., comunicate Academiei și aprobate de dânsa în Sesiunea generală trecută.

D-l GR. ANTIPA cetește procesul-verbal al Secțiunii științifice pentru ședința de astăzi, prin care se propune a se tipări în Memoriile Secțiunii lucrarea d-lui Dr. L. Edeleanu despre *Procedeul de rafinare cu bioxid de sulf lichid*.

— Se aprobă.

D-l N. VASILESCU-KARPEN cetește procesul-verbal cu data 17 Noembrie curent, prin care Comisiunea instituită pentru examinarea candidaților la bursa «V. Adamachi» destinată unui inginer român, care să studieze în Anglia și America *organizația actuală metalurgică, în special înlocuirea coxului metalurgic prin gaz metan, păcură sau cărbune metalurgică*, propune a se da bursa d-lui inginer Dan Periețeanu, cu condițiunea să trimită la fiecare trei luni raport amănunțit asupra activității sale.

— Se aprobă.

Ș E D I N Ț A P U B L I C Ă

7 DECEMBRIE 1923

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l profesor SILVIU DRAGOMIR, membru corespondent, face o comunicare despre *Originea coloniilor române din Istria*.

Dela Secțiunea literară se primește propunerea de a se tipări în *Studii și Cercetări* lucrarea d-lui Th. Capidan despre *Românii din Meglenia*.

— Se aprobă.

Ş E D I N Ţ A O R D I N A R Ă

14 DECEMVRIE 1923

Preşedinţa d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l I. SIMIONESCU ceteşte procesul-verbal al Comisiunii instituite la Iaşi pentru acordarea burselor «V. Adamachi» la studenţi ai Universităţii de acolo, prin care se arată căror studenţi să se dea burse în anul şcolar curent şi se propune ca bursele rămase vacante să se capitalizeze la fond, în vederea majorării burselor.

— Se aprobă.

Ş E D I N Ţ A S O L E M N Ă

21 DECEMVRIE 1923

COMEMORAREA LUI DIMITRIE CANTEMIR

Preşedinţa M. S. REGELUI.

D-l Preşedinte I. C. NEGRUZZI zice:

Salut respectuos pe M. V. şi-I exprim recunoştinţa Academiei Române că a binevoit să vie şi să prezideze această şedinţă a ei.

Astăzi colegul nostru, d-l ministru Nistor, ne va vorbi despre Domnitorul Dimitrie Cantemir, care cu mai bine de două secole în urmă a fost predecesorul M. V. pe scaunul Moldovei. După un răstimp atât de lung în care ţările noastre despărţite încă, au avut un aşă mare număr de suverani, a trebuit ca Românii să se bucure de ilustra dinastie actuală pentru ca pe tronul patriei să se ţie în mână, pe lângă sceptrul domnesc şi pana de scriitor. Dela nemuritorul Rege Carol ne-a rămas *Memoriile* sale, pe atât de frumos scrise şi de interesante pe cât de necesare pentru cunoaşterea României moderne. Regretata Regină Elisabeta avea cea mai întinsă celebritate ca autoare şi în proză şi în versuri. Succesoarea ei M. S. Regina Maria a încântat publicul cetitor în ţară şi în străinătate cu incomparabilele ei povestiri, şi ca să se vază cât ţine familia noastră regală la mişcarea intelectuală a poporului n'am decât s'aduc aminte de activitatea cu care A. S. R. Principele moştenitor lucrează la desvoltarea culturii la Români.

Exprim încă odată viile mulţumiri ale instituţiunii noastre, Preşedintelui şi membrului ei de onoare şi exclam din toată inima: Trăească M. V. şi M. Sa Regina, Trăească A. Regale

Principele și Principesa Moștenitoare și întreaga familie Regală.

M. S. REGELE binevoeste a răspunde următoarele:

Simt totdeauna o vie plăcere când pot veni în mijlocul d-voastră, dar azi bucuria mea este deosebit de mare, când ne-am întrunit spre a comemora pe Dimitrie Cantemir, cel mai învățat Voivod al nostru, care, dacă a fost lipsit de noroc în politica sa națională de pe vremea lui, a rămas însă nemuritor prin neasemănata sa erudiție și prin uriașa sa muncă științifică pentru timpurile în cari a trăit.

Dimitrie Cantemir este printre cei dintâi Români la cari a răsărit idea unității neamului românesc peste hotarele vremelnice, cari l-au împărțit în cele două Principate și sub atâtea stăpâniri străine. A început Cronicul vechimei Româno-Moldo-Vlahilor cu marele gând de a scrie toată istoria întregului popor român, de a arăta marea noastră origine romană și de a dovedi stăruința noastră pe aceste pământuri dela întâiul descălecat al Împăratului Traian.

Pe lângă aceste însemnate opere istorice ale lui Dimitrie Cantemir, pe temeiul cărora a avut marea cinste să fie ales membru al Academiei din Berlin, el ne-a lăsat acea minunată descriere a Moldovei, din care aflăm atâtea știri despre vechea viață a poporului român. Cu vie plăcere am aflat că printr'o fericită coincidență colegul nostru, distinsul geograf Gh. Vâlsan a descoperit tocmai în acest an al comemorării lui Cantemir adevărata hartă a Moldovei, gravată și tipărită în Olanda după manuscrisul original al lui Cantemir.

Printr'o coincidență și mai fericită noi facem pomenirea de 200 de ani a lui Cantemir într'o Românie întregită la care de sigur că a visat și el, când își scria în pribegie prin străini opera sa despre unitatea Românilor, suspinând în cuvintele atât de duioase din cronicul său: «Dulce iaste dragostia moșiei».

Ca întâiul Rege al României întregie îi aduc aici prinosul de recunoștință, zicând din tot sufletul împreună cu Domniile-Voastre: Scumpă să ne fie în veci fericita-i amintire!

D-l I. NISTOR rostește cuvântarea comemorativă asupra Vieții și Operei lui Dimitrie Cantemir.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

28 DECEMBRIE 1923

Președința D-lui I. C. NECRUZZI.

D-l I. BIANU spune că în anii de după războiu interesul pentru neamul și țara noastră a crescut pretutindeni. În Italia, la Roma, s'a înființat un Institut pentru Europa Orientală care publică o revistă destinată diferitelor studii și informațiuni referitoare la țările din Estul Europei. Ultimul număr este triplu, de 336 pagini și este rezervat exclusiv studiilor asupra României și Românilor. El cuprinde articole scrise de mai mulți învățați români și italieni. Acest număr de revistă se termină cu un studiu al tânărului filolog și filoromân Carlo Tagliavini, dela Bologna, asupra lui M. Eminescu. În anul curent d-l C. Tagliavini, care de câțiva ani studiază cu mare asiduitate limba noastră, pe care acum o cunoaște cu uimitoare siguranță, a publicat o *Grammatica Rumena* pentru înlesnirea studiului limbii noastre de către Italieni. Gramatica aceasta este cea mai perfectă din cele făcute până acum de străini asupra limbii române. Lucrarea este întocmită după cunoscuta metodă practică Gaspey-Otto-Sauer și a apărut în editura Iuliu Groos din Heidelberg. Ea este însoțită de așa numita «Cheie a gramaticii», formată din exerciții și teme, și este urmată de «*Antologia rumena*», un volum de 300 pagini în cari sunt reproduse bucăți din toată literatura română veche, nouă și populară, în proză și în versuri, toate alese cu o cunoștință și o pricepere admirabile. Această Antologie este precedată de o introducere de 88 pagini, în care se expune întreagă istoria literaturii române cu o competență și o siguranță vrednice de toată lauda și o bogăție de informație uimitoare la un străin, care n'a fost încă în România și nu s'a putut folosi de bibliotecile noastre.

— Se decide a se interveni la Ministerul Instrucțiunii spre a se acorda d-lui Carol Tagliavini ordinul Bene Merenti.

D-l I. BIANU prezintă apoi broșura *L'Ambrosiana*, cu data de 8 Decembrie 1923, tipărită de Biblioteca cu același nume din Milano, omagiu actualului Papă Piu al XI-lea, care a fost mai mulți ani prefectul acelei celebre biblioteci. La sfârșitul broșurii se află o listă de donatorii cari s'au asociat la acel omagiu, între cari figurează și Biblioteca Academiei Române.

D-l I. BIANU prezintă asemenea No. 337 din 8 Decembrie curent al ziarului *Prager Presse*, ocupat exclusiv cu articole referitoare la viața politică, socială, economică și culturală a României, însoțit de o planșă cuprinzând portretele Principelui Moștenitor, ale mai multor români și filoromâni aflați în Praga, precum și diferite reproduceri de tipuri, peisaje și monumente artistice din România.

Dela Secțiunea literară se primește propunerea de a se tipări în *Memoriile* Secțiunii partea a II-a (capitolele VI și VII) a lucrării d-lui *Ramiro Ortiz* despre *Leopardi et la Spagna*.

— Se aprobă.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

4 IANUARIE 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

Dela d-l Dr. Stefan Borbély, publicist, profesor la liceul unitar din Cluj, se primește o scrisoare, prin care se comunică că «oamenii de știință unguri cari trăesc în România — istorici, filologi, literați, filosofi, teologi și naturaliști — au hotărât ca, grupându-se în jurul unei reviste, să reînceapă activitatea aceea pur științifică, care a fost întreruptă între Ungurii din România prin sfârșitul războiului». Spre acest scop ei au înființat pe lângă vechea revistă «*Keresztény Magvető*» (Sămănătorul Creștin) un supliment independent sub titlul «*Erdélyi Irodalmi Szemle*» (Revistă literară ardeleană), care va apare lunar în 3—4 coale, destinat a fi «oglanda fidelă a vieții intelectuale și activității științifice a Ungurilor din România». Această revistă urmărește două țeluri: unul să mențină la același nivel, ba chiar să desvolte activitatea pur științifică pe care a reprezentat-o știința ungurească în trecut, celălalt să unească rezultatele celor mai noi cercetări științifice ungurești cu știința actuală a României, ca prin muncă în această direcție intelectuală Ungurii să-și aducă contribuția la cultura unitară a României de azi.

Scrisoarea este însoțită de primul număr al revistei supliment «*Erdélyi Irodalmi Szemle*», al cărei cuvânt înainte se anexează tradus în românește.

D-l I. BIANU prezintă No. 1 din publicațiunea Academiei *Études et Recherches*, cuprinzând lucrarea d-lui G. Țițeica *Géométrie différentielle projective des réseaux*.

D-l G. ȚIȚEICA spune că această lucrare e făcută în timpul ocupațiunii. Pentru a se sustrage în parte dela durerea pricinuită de situația politică a țării, întrebuință o jumătate de zi la acest studiu. Ocupațiunea prelungindu-se, a revizuit în anul al doilea studiul aproape terminat în primul an. Mulțumește Academiei că i-a dat posibilitatea să publice această lucrare.

D-l N. VASILESCU-KARPEN prezintă pentru Buletinul Secțiunii științifice manuscrisul lucrării sale: *Sur de nouvelles piles électriques contredisant le deuxième principe dela thermodynamique*.

Dela Secțiunea istorică se primește propunerea de a se tipări în Publicațiunile Fondului Princesa Alina Știrbei manuscrisul lucrării d-lui Zenovie Păclișanu, membru corespondent, despre *Correspondența din exil a episcopului I. Inochentie Micu Klein*.

— Se aprobă.

D-l Secretar General prezintă următoarea listă a publicațiunilor prezentate la concursurile premiilor destinate a se acorda în viitoarea sesiune generală:

I. — *La Premiul Năsturel de 4.000 Lei.*

(Prin Comisiune specială)

- ABUREL (Toma B.), «Bună Țară Rea'ntocmeală», Galați 1923.
 BERARIU (Constantin), Cheleș-Impărat. Poem dramatic în 3 acte, Cernăuți 1923.
 CERBULESCU (Căpitan N.), Picuri de adevăr și înțelepciune — pentru minte, inimă și suflet — Sibiu 1923.
 DAN (Dimitrie), Mănăstirea Sucevița. Cu anexe de documente ale Suceviței și Schitului celui Mare, București 1923.
 GĂVĂNESCU (Generalul C.), Egiptul. Ocolul pământului în 7 luni și o zi. Călătorie făcută de A. S. R. Principele Carol al României. Vol. I. (Fără loc și dată).
 GEORGESCU (Ion M.), Principii muzicale. Rolul emisiei în mecanismul vocal, București f. a.
 HARET (Mihai), Castelul Peleş. Monografie istorică-geografică-turistică-pitorească-descriptivă a castelelor regale din Sinaia cu împrejurimile lor, București 1923.
 NEDELICU (George D.), Justiția Română sub ocupațiune, București 1923
 NICOLAESCU (Căpitan St.), și P. NICOLAESCU-CRANTA, Pagini de glorie din Războiul pentru întregirea neamului. Grupul «Cerna», Turnu-Severin 1923.
 REMER-ANSELME (I.), Femei Celebre, București 1923.

2. — *La Premiul V. Adamachi, de 5.000 Lei (divizibil).*

(Prin Secțiunea literară)

- BOUREANUL (Eug.), Sufletul Ruinelor, București 1923.
 CULEA (Apostol D.), Literatura Copiilor și Șezătorile cu copii, București 1923.
 DIACONESCU (Pantelimon), Adevăr și Dreptate. Ediția II-a, revăzută și adăugită, București, f. a.
 DONGOROZI (Ion), Cum s'a despărțit Tanti Veronica. Nuvele și schițe, Craiova f. a.
 FARAGO (Elena). Să fim buni! Povestiri pentru copii, București 1923.
 FROLLO (Mia), Flori de flacări, București 1923.
 GORUN (I.), Obraze și măști, București, f. a.
 HODOROABĂ (Preotul N. V.), Din războiul de reîntregire. Note și impresii din campanie, Iași 1923.
 HODOȘ (Constanța), Lilica iubește, Sibiu 1921.
 IOV (D.), In Lunca Trotușului. Nuvele, București 1923.
 MILLER-VERHGY (Marg.), Sanda, Anca și Mihai, București f. a.
 MOSCOVICI (Virgiliu), Fântânile Luminii, București f. a.
 MURĂȘANU (Teodor), Fum de jertfă. Versuri, Cluj f. a.
 PORA (N.), Hagi-Minciună—Schițe și Nuvele—Ediția II-a, București 1921.

- PRICOPIE (Mihail I.), Suferinți — Nuvele și Schițe — București 1921.
 SÂN-GIORGIU (Ion), Cercetări critice, București 1923.
 SÂN-GIORGIU (Ion), Rodul Sufletului. Poeme, Craiova f. a.
 STAMATIAD (Al. T.), Pe Drumul Damascului. Poeme religioase, București 1923.
 STOICAN (I. I.), Biserica Arsă — Roman liric — București 1923.
 VALERIAN (I.), Caravanele Tăcerii, București, 1923.
 VIȚIANU (Alexandru), Rubáiyátele lui Omar Khayyám (Ediția an. 1859).
 de Edward Fitzgerald — traducere din englezește — Constanța 1923.
 VRIONI (Aida), Rătăcire. Roman social, București 1923.

3. Marele Premiu Dr. C. Păcuraru-Bianu, 10.000 Lei.

(Prin Secțiunea literară)

- ARDELEANU (C.), In Regatul Noptii. Nuvele, București 1923.
 DRAGOSLAV (I.), Poveștile Florilor. Volumul I și II, București f. a.
 SPERANȚIA (Th. D.), Din Lumea lui Spulberă Vânt, București f. a.

4. — La Premiul Grigorie C. Angelescu de 4.000 Lei.

(Prin Secțiunea istorică)

- NOR (I. M.), Christ Mesia ebreesc. II Imperiul lui Israel, București 1923
 RĂDULESCU-CODIN (C.) și Preot I. RĂUȚESCU, Dragoslavele. Trecutul. — Descrierea comunei. — Regiunea Dragoslavele (luptele din 1916). — Orfelinatul, Câmpulung 1923.
 RĂDULESCU-CODIN (C.), Din trecutul nostru. Legende, tradiții și amintiri istorice, București f. a.

5. — La Premiul Demostene Constantinide, de 4.000 Lei (divizibil).

(Prin Secțiunea istorică)

- BALAN (Teodor), Suprimarea mișcărilor naționale din Bucovina pe timpul războiului mondial 1914—1918, Cernăuți, 1923.
 BARNOSCHI (D. V.), Originile Democrației Române. «Cărvunarii». Constituția Moldovei dela 1822, Iași 1922.
 BOTIȘ (Dr. Teodor), Istoria Școalei Normale (Preparandiei) și a Institutului Teologic ort.-român din Arad, Arad 1922.
 BUCURESCU (Teodor), Credința Mea I, Sănnicolaul-mare, 1923.
 ISTRATE (Ioan), O nouă credință: Conservarea Națională, Cluj f. a.
 LOCUSTEANU (Căpitan Aurel), Caracterul în general și caracterul militar. Studiu militar social, Cluj 1923.
 MAXIM (George G.), Poliția germană-militară-secretă de războiu, compusă din civili, Iași 1923.
 MIRON (Dr. George), Note din Războiul pentru Intregirea Neamului, București, 1923.

MOROIANU (George), *Legăturile noastre cu Anglia*, Cluj, 1923.

OBEDEANU (Constantin V.), *Dinastia Națională a Basarabilor. Dinastia Națională a Hohenzollernilor*, București, 1921.

PETRANU (Dr. Coriolan), Muzele din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș. Trecutul, prezentul și administrarea lor, București, 1922.

RUSCEAC (Dimitrie), Orbii, surdo-muții și anormalii. Studii despre reforma școlară, Cernăuți 1923.

TEMPEANU (Virgil), *Istoria Pedagogiei, cu specială privire asupra învățământului popular pentru folosința școalelor normale, seminariilor și învățătorilor*, Craiova, 1923.

6. — *La premiul Lazăr, de 5.000 Lei.*

(Prin Secțiunea științifică)

BRĂTESCU (C.), Delta Dunării. Geneza și evoluția sa morfologică și cronologică, București 1923.

MARTINESCU (Dr. C.), Coloido-Therapia în vindecarea sifilisului. Sifilisul hereditar, sifilisul nervos, sifilisul ascuns, Ploesti 1923.

NICULESCU (Dr. D. D.), Stomatologie, București 1923.

PÂNTEA (Maior Mihai C.), Planul și Ghidul orașului București, București
1923.

PARASCHIVESCU (Colonel Ștefan), Teoria și Practica Compensării Triangulațiilor Geodezice după metoda celor mai mici pătrate, București 1923.

PETCULESCU (Nicolae I.), Problema C. F. R., București, 1923.

POPESCU (Locot. col. Gh. I.), Apărarea Antiaeriană, Timișoara 1922.

ZAHARESCU (Petru), Europa pentru clasa III-a secundară. Ediția I, București 1923.

La premiile cu subiect date s'au prezentat:

a) Premiul **NĂSTUREL**, de 5000 lei, pentru subiectul: *Elementul sloo în dialectul aromân*, un manuscript sub motto: «Torna, torna...»;

b) Premiul **ALEXANDRU IOAN CUZA**, de 20.000 lei, pentru subiectul: *Istoria Românilor dela Aurelian până la fondarea Principatelor*, un manuscris sub motto: «Rómna».

c) **MĂRELE PREMIU REGELE FERDINAND**, de 10.000 lei pentru subiectul: *Vieța și faptele lui Tudor Vladimirescu și starea socială și culturală din timpul său*, un manuscript sub motto: «Sângele de martir e plantă ce rodeste».

d) Premiul *AT. TONCOVICEANU*, de 1000 lei, pentru subiectul: *Despre greșele țășuturilor moarte*, un manuskript sub motto: «Progresul în știința vieții nu se poate face decât gratie *divinei* experimentatiuni».

e) La **MARELE PREMIU MILITAR GENERAL IOAN CARP ȘI MARIA CARP**, de 7000 lei, cu subiectul: *Principii și metode pentru educațiunea națiunii în vederea viitoarei organizări militare a României-Mari* un singur manuscript sub motto: «Numai un popor puternic poate fi liber»

Premiile cu subiecte date, la cari nu s'a prezentat nici un manuscris sunt următoarele:

1. Premiul *AL. BODESCU*, de 1500 lei, pentru *Opera literară a lui Caragiale*.
2. Premiul *FUNCȚIONARII C. F. R. DIN BUCUREȘTI*, de 6000 lei, pentru *Drepturile funcționarilor publici față de Stat*.
3. Premiul *ELIADE RĂDULESCU*, de 5000 lei, pentru *Examinarea critică a teoriilor privitoare la dezvoltarea stării țărănești la Români*.
4. Premiul *ADAMACHI*, de 5.000 lei, pentru *Contribuțiuni la studiul caracterelor antropologice ale țaranului român, și*
5. Premiul *DACIA-ROMÂNIA* pentru *Importanța socială a asigurărilor de viață, în special a asigurărilor de capitaluri și de rentă*.

Ș E D I N Ț A O R D I N A R Ă

25 IANUARIE 1924

Președintele d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l I. BIANU prezintă primul număr din revista «*Cultura*», care apare la Cluj sub conducerea colegului *S. Pușcariu*. Noua publicațiune adună în jurul ei pe fruntașii culturii tuturor națiunilor conlocuitoare în Transilvania. Numărul prezentat conține articole în limbile română, maghiară și germană.

Dela Ministerul Lucrărilor Publice se primește înștiințarea că d-l *A. Saligny* este numit membru în Consiliul de perfecționare al Școlii Politehnice din București pe timp de trei ani, cu începere dela 1 Ianuarie 1924.

— Se ia spre cunoștință.

Dela Uniunea Academică Internațională se primește programa lucrărilor Sesiunii a 5-a anuale, care se va ține la Bruxelles în zilele de 12, 13 și 14 Maiu 1924.

— Se va comunica delegaților Academiei în U. A. I.

D-l I. BIANU spune că în urma convorbirilor d-lui V. Pârvan la Roma cu d-l Filow, principalul arheolog al Bulgariei, s'a primit dela Sofia colecția completă a Buletinului Institutului de arheologie bulgară și ale Muzeului Național din Capitala Bulgariei.

— Se decide a se trimite în schimb publicațiunile similare ale Academiei.

D-l I. BIANU prezintă o colecțiune de cărți vechi românești sau în legătură cu vechea cultură românească. Sunt dăruite de P. S. Sa Episcopul unit din Oradea-Mare, Dr. Valeriu Traian Frențiu, din Biblioteca acelei Episcopii. Câteva din ele sunt provăzute cu subscrierile autografe ale fruntașilor scriitori români dela începutul secolului al XIX-lea. Intre aceste cărți se află un *Molitvenic* slavonesc tipărit la începutul secolului al XVI-lea de cunoscutul tipograf Bojidar Vucovici. Exemplarul este defectuos, lipsindu-i foile dela sfârșit, dar în mai multe locuri are frontispicii cu literele **Ѣ Ж** (Bojidar). De

două ori litera inițială P (R cirilic) este înfrumusețată cu coroana domnească. D-l I. BIANU crede că aceasta însemnează că cartea a fost tipărită în Țara Românească în timpul domniei unui domn Radu (cari au fost patru printre anii 1508 și 1545), probabil Radu Paisie (1535—1545).

D-l S. MEHEDINȚI prezintă *Buletinul Societății Regale Române de Geografie*, Tomul XLI, pe anul 1922. Acest Buletin se prezintă într-o formă nouă, întrucât conține tot felul de material geografic — numai științific — și este scris numai de tineri geografi.

— Se primește cu mulțumire.

Ș E D I N Ț A P U B L I C Ă

1 FEBRUARIE 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l S. MEHEDINȚI face o comunicare cu subiectul *Premise etnografice pentru istoria Românilor*.

Ș E D I N Ț A O R D I N A R Ă

8 FEBRUARIE 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l I. BIANU cetește o scrisoare primită în cursul săptămânii dela Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina, prin care Academia este rugată să ia parte la parastasul care se va oficia, din inițiativa numitei Societăți, în ziua de 10 Februarie, la mormântul Baronului Eudoxiu Hurmuzachi, cu ocaziunea împlinirii în acea zi a 50 de ani dela moartea marelui patriot și cărturar.

D-l BIANU adaugă că îndată după primirea invitației s'a telegrafiat la Cernăuți d-lui I. Nistor să reprezinte Academia la parastas împreună cu toți colegii din Cernăuți. Telegrama a fost urmată de o scrisoare prin care s'a propus d-lui Nistor — sub rezerva aprobării Academiei — să pregătească o cuvântare pentru comemorarea într-o ședință solemnă a lui Eudoxiu Hurmuzachi și a întregii familii, care are merite atât de mari pentru susținerea și înălțarea conștiinței naționale românești în Bucovina.

— Se aprobă cu unanimitate și se decide ca ziua pentru ședința solemnă să se fixeze de comun acord cu d-l Nistor.

Dela Ministerul Lucrărilor Publice se primește înștiințare că la 5 Februarie curent a expirat mandatul d-lui L. Mrazec de a reprezenta Secțiunea științifică a Academiei în Consiliul de perfecționare al Școalei politehnice din Timișoara. Ministerul roagă Academia să delege un reprezentant din partea aceleiași Secțiuni pentru un nou period de trei ani.

— Se aprobă propunerea Secțiunii științifice de a se reinnoi mandatul d-lui L. Mrazec pentru noul period.

D-l I. BIANU cetește proiectul unei cereri pe care Academia să o adreseze Guvernului rugându-l să modifice art. 4 din legea Academiei dela 29 Martie 1879 în sensul ca dotațiunea anuală ce Statul face Academiei să fie urcată dela 30.000 lei la 1.000.000 (un milion), din care Academia să acorde trei premii de câte 50.000 lei cu numele *Lazăr, Asachi, Eliade-Rădulescu* în loc de două premii de câte 5000 lei (*Lazăr și Eliade*), ca până acum.

— Academia aprobă proiectul adresei.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

15 FEBRUARIE 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l AL. LĂPEDATU prezintă ultima d-sale lucrare: *Cum s'a alcătuit tradiția națională despre originile Țării Românești*. — Comunicare făcută la Academia Română în ședința dela 21 Septemvrie 1923.

— Se primește cu mulțumire.

† D-l I. AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI face o comunicare cu subiectul *O operă literară de mare valoare*.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

22 FEBRUARIE 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

Se primește trista veste a încetării din viață a d-lui *Dr. A. N. Bernat-Lendway*, membru onorar al Academiei. Se aduce aminte că într-o lungă activitate științifică de chimist, răposatul a adus însemnate servicii științei și țării, al cărei fiu adoptiv și devotat a fost. Pentru Academie dânsul și-a manifestat simțimintele prin donațiunea bibliotecii sale, prin care a voit să continue a servi știința, căreia se devotase.

— D-l Președinte exprimă condoleanțele Academiei.

S'a primit deasemenea înștiințarea despre încetarea din viață a membrului onorar *Ernest Babelon*, celebrul numismat dela Paris, ale cărui merite științifice sunt recunoscute de toată lumea. Delegațiunea a exprimat familiei condoleanțe prin scrisoare adresată văduvei ilustrului defunct.

Dela d-l *Al. Procopovici*, membru corespondent, profesor la Universitatea din Cernăuți, se primește o relațiune asupra serbării făcute la Cernaucă pentru pomenirea de 50 de ani dela moartea lui Eudoxiu Hurmuzachi. D-l Procopovici a reprezentat acolo Academia în numele căreia a rostit următoarea cuvântare comemorativă, fiind delegat de d-l coleg I. Nistor, reținut la Universitatea din Cernăuți pentru aceeași comemorare.

«Academia Română a urmat cu drag invitarea Societății pentru cultură din Cernăuți de a participa aci la Cernaucă, lângă mormântul lui Eudoxiu Hurmuzachi, la pioasa și patriotica comemorare a semicentenarului

«morții lui. Admiratoare a binelui pe care el l-a făcut pentru neamul românesc în această parte a țării noastre, sub regimul cultural și politic al stăpânirii străine din vremurile lui, și moștenitoare a importanței lui opere istorice, ea va închină memoriei lui una dintre primele ei ședințe solemne.

«Din învălmășeala vremurilor Eudoxiu Hurmuzachi se desprinde ca cea mai reprezentativă figură a Românismului îngenunchiat pe acest pământ bucovinean. Coborât al unei familii care a avut un rol însemnat în istoria Moldovei, continuator al unor vechi tradiții boierești și cărturărești în același timp, și-a desăvârșit aleasa educație din casa părintească în școalele din Cernăuți și Viena și prin contactul cu frunzașii Românilor de pretutindeni ca și cu unii dintre bărbații mai de seamă și mai influenți ai monarhiei hasburgice. Ca luptător politic și ca cercetător științific îl distingeau deopotrivă dragostea de neam, un optimism inepuizabil și profunda religiozitate cu care a pornit în căutarea binelui și adevărului.

«Dar ce sunt binele și adevărul? Adese taine, a căror deslegare se poate răscumpăra doar prin stăruințele și munca încordată ale multor generații. Farmecul cel mare al binelui și adevărului este însă, că te răsplătește mult mai din belșug pentru dragostea cu care te pui în serviciul lor, decât pentru faptul că ai reușit să le ghicești întreg secretul.

«Pentru Eudoxiu Hurmuzachi stăpânirea străină asupra unei părți mari a neamului românesc, în Bucovina și dincolo de munți, a fost un fapt fatal, o consecință logică a evoluțiilor istorice. Bucovina este după dânsul «un vlăstar nobil romanic, altoit pe arborele puternic al stejarului german din Viena, care-i garantează acestui vlăstar stabilitatea și-i dă nătrimentul necesar; pe acest arbore vrea să crească Bucovina și nutrit de seva lui, să înflorească și să aducă mănoase roade; dar ea voește totodată să păstreze neatinată individualitatea acestui vlăstar și pe mlădițele lui să producă numai astfel de fructe ce se potrivesc cu firea ei. Împăratul și guvernul din Viena dând Bucovinei posibilitatea de a se dezvoltă în sensul acesta, Austria va cucerii sufletește și pe Românii de dincolo de hotarele ei, turburați mereu de frământări interne, dacă vor vedea că stăpânirea hasburgică scutește individualitatea etnică și promovează progresul național al fraților lor.

«Gândul lui Eudoxiu Hurmuzachi a fost împăcat deci cu domnia Habsburgilor asupra Românilor supuși lor și el credea în posibilitatea unei armonizări a intereselor ei cu interesele noastre naționale. Dimitrie A. Sturdza îl laudă în deosebi și pentru patriotismul său austriac. Fără de aceste răătăciri — evidente erezii naționale, precum dovedesc și evenimentele ulterioare, — răătăciri cari i-au asigurat prietenia unor marcante personalități politice vieneze, de o influență hotărâtoare în viața monarhiei, Eudoxiu Hurmuzachi probabil că n'ar fi putut să ducă cu același succes lupta pentru emanciparea națională a Românilor în Austria. Autonomia Bucovinei proclamată în 4 Martie 1849 și crearea celei dintâi catedre de limba română pe lângă liceul Statului din Cernăuți, încredințate

«lui Aron Pumnul, sunt cuceriri naționale, fără de cari în 1918 Bucovina s'ar fi putut găsi pe alte căi decât acelea cari au dus la biruința dreptății între hotarele cari au dat vieță poporului românesc și la realizarea idealului nostru național.

«Nu mai puțin îl fericim însă pe Eudoxiu Hurmuzachi ca bărbat al științei. Neobosit cercetător al trecutului nostru a întocmit o vastă colecție de documente privitoare la istoria Românilor, pe care a început-o încă de prin 1831—1835, când se găsea pentru studii la Viena. În același timp el pregătea și o istorie a Românilor în limba germană, lucrare care n'a fost terminată și din care n'a apucat să facă o operă turnată dintr-o bucată. După moartea lui, aceste manuscrise au fost dăruite de familie, Academiei Române, al cărei membru a fost din 1872, și publicate cu cheltueala Ministerului Instrucțiunii Publice, sub titlul de «Documente privitoare la istoria Românilor și «Fragmente zur Geschichte der Rumänen». Operele acestea și în deosebi colecția de documente de o valoare științifică extraordinară, care a revărsat multă lumină asupra trecutului nostru din toate ținuturile românești, sunt la baza istoriografiei noastre moderne. În chipul acesta Eudoxiu Hurmuzachi este și un ctitor și mare adăugător al culturii noastre în acea ramură a științei, în care geniul românesc a evoluat în scrieri mai scânteietoare decât în orice alt domeniu. Prin opera aceasta el este însă și un întăritor al conștiinței noastre naționale și un oțelitor al sufletului românesc împotriva tuturor stăpânirilor străine, deci și a Austriei, pe care credea că trebuie s'o servim cu tot devotamentul.

«Partea nepieritoare care s'a degajat din sufletul lui și s'a adăugat ca element generator vieții noastre naționale, îi asigură pentru toate vremurile recunoștința neamului întreg și în deosebi a Academiei Române».

Asociațiunea elevilor și foștilor elevi ai Școlii de Chimie dela Universitatea din Geneva invită Academia la inaugurarea unui bust făcut de dânsa în onoarea răposatului Philippe de Guye, fost membru onorar al Academiei Române. Inaugurarea se va face la 13 Martie viitor.

— Se decide a fi rugat d-l coleg onorar Louis Duparc să reprezinte Academia la serbare.

Universitatea din Neapole invită Academia la serbările cari se vor face la împlinirea a 7 secole dela fundarea ei, serbări cari se vor ține la 1 Maiu 1924.

— Se va face o scrisoare de felicitare.

D-l I. BIANU prezintă, din partea d-lui profesor Carlo Tagliavini dela Bolonia, o broșură în care s'a publicat un discurs despre limba românească scris de cardinalul Iosef Mezzofanti, celebru prin mulțimea extraordinară de limbi pe cari le știa.

Dela d-șoara St. Mărcăneanu se primesc două comunicări despre radio-activitate cari au fost publicate în dările de seamă ale ședințelor Academiei de științe din Paris din Octomvrie și Decemvrie 1923.

D-1 I. SIMIONESCU prezintă No. 2 vol. X pentru Februarie 1924 din Revista științifică «V. Adamachi», care se publică la Iași după inițiativa și sub conducerea foștilor bursieri ai Academiei din Fondul Adamachi.

Dela Ministerul Finanțelor se primește comunicarea că a înaintat Ministerului de Instrucțiune cererea Academiei de a se schimbă art. 4 din legea dela 1879, urcându-se dela 30.000 la 1.000.000 lei dotațiunea anuală acordată de Stat Academiei.

Dela P. S. Sa Episcopul de Roman se primește următoarea scrisoare care a fost publicată și în ziarul «Viitorul» dela 21 Februarie:

«Domnule Președinte,

«Eparhia Romanului cu întinderea ei dela Milcov până la Scheia, este «un adevărat Pantheon al Neamului Românesc. Pământul acestei Eparhii «este frământat cu sângele multor eroi căzuți în lupte crâncene, purtate «însă cu vitejie rară pentru apărarea legii și a moșiei, iar în urmă pentru «întregirea neamului. Alături de moaștele acestor eroi, în sânul pământului «primitor al acestei Eparhii, se găsesc osemintele unor personalități mo- «rale, cari fac gloria nepieritoare a țării și a neamului nostru.

«Între aceste personalități strălucește acel rege al poeziei, cel mai neaș «reprezentant al simțirii și gândirii românești, *Vasile Alecsandri*, îngropat «în laturea luncii dela Mircești. Cel ce a desgropat bogățiile sufletului «românesc, cel ce a cântat frumusețile acestui pământ, cel ce a înălțat «prestigiul țării și a dat strălucire numelui de român, azi zace acoperit de «bălării și de nerecunoștința noastră. În afară de monumentul «aere pere- «nius» ce singur și l-a ridicat în viață fiind prin opera sa, din pietatea ne- «mului acesta, pe care l-a îmbogățit și l-a înveselit, n'a răsărit nici cel puțin «o cruce, care cu glas tainic, dar elocuent să îndrumeze generațiile de azi «și pe cele viitoare spre culmile frumosului, spre drumurile virtuților «creștinești și patriotice. Imprejurările, cari s'au succedat în vreme dela «moartea lui *Vasile Alecsandri* și până azi, oricât de vitrege vor fi fost, «nu pot nici scuza, nici justifica întrelăsarea noastră.

«Dar această întrelăsare primește o semnificație și mai pronunțată «acum după întregirea neamului. Din provinciile alipite, ca pasările călă- «toare pleacă cârdurile copiilor de școală în frunte cu dascălii lor, ca să «cunoască pământul sfânt al Moldovei, pe care s'a desfășurat grandioasa «epopee a încheșării neamului românesc. Toți câți trec vechea graniță, «poartă în sufletele lor icoana luminoasă a bardului dela Mircești și toți «doresc să-i vadă mormântul, să i se închine și să-i admire draga lui luncă «spălată de apele Siretului mântuitor. Așa în vara anului trecut s'a abătut «pe la mine școala normală de fete din Beiuș; veniau din cel mai întunecat «colț al românismului, ca în sufletele lor îmbibate de o cultură străină «să aprindă focul dragostei de neam și de comorile lui. Nimic mai natural «decât dorința lor fierbinte de a cercetă a doua zi mormântul celui ce a «câștigat cupa de aur prin cântecul Gintei Latine. Ași fi dorit, dar nu pu- «team să-i opresc...

«Ce decepție! Lunca distrusă de hordele rusești și de impietatea unor moștenitori fără nici o înțelegere pentru lucrurile sfinte, iar mormântul în completă păcăgînire. Cu ce idei și cu ce sentimente se vor fi întorcând pe la vetrele lor peregrinii și ce vor fi povestind celor de acasă despre pustiul, care a cuprins, nu mormântul dela Mircești, ci sufletele noastre nepăsătoare!»

«Ar fi nespus de dureros, dacă impresiile excursioniștilor culese din intuiția mormântului celui ce a cântat Unirea, s'ar încheagă într'o credință păgubitoare unificării noastre sufletești.

«Iată pentru cari motive am crezut, Domnule Președinte, că e datoria mea creștinească și patriotică de a vă atrage atențiunea asupra acestei chestiuni, care trebuie cât mai în grabă soluționată.

«Vă asigur, că eu aș fi cel mai fericit, dacă scrisoarea mea, purceasă din gândurile cele mai curate, s'ar dovedi tardivă, găsindu-ne în preajma întrupării unor măsuri luate mult înainte. În cazul neașteptat însă, că Academia Română, sau Guvernul, sau altă corporațiune n'ar dispune de mijloacele bănești necesare la ridicarea unui monument vrednic de opera nemuritorului poet, atunci soluționarea acestei chestiuni revine inițiativei particulare, la ajutorul căreia va trebui să apelăm.
«Situația de azi nu mai poate dăinui».

D-l I. BIANU dă informațiuni asupra stării lucrurilor la Mircești și arată că din cauza războiului și din lipsa de fonduri nu s'a putut face până acuma ceea ce se cuvine și trebuie negreșit să se facă, pentru ca mormântul și casa marelui poet național să fie țintă de pioasă și înălțătoare călătorie a românimii din toate părțile.

— Se recomandă Delegațiunii spre a propune și a lua grabnic cuvenitele dispozițiuni.

Ș E D I N Ț A O R D I N A R Ă

29 FEBRUARIE 1924

Președința d-lui GR. ANTIPA, Vicepreședinte.

Ministerul Cultelor și Artelor comunică prin scrisoare că a prevăzut în bugetul curent suma de 200.000 lei, din care să se acorde două premii indivizibile de câte 100.000 lei, unul pentru poezie și altul pentru proză. Roagă Academia să delege un membru al ei din Secțiunea literară, care împreună cu un delegat al Ministerului și unul al Societății Scriitorilor Români să stabilească condițiunile acordării acestor premii.

— Aprobându-se propunerea Secțiunii literare se delegă d-l C. Rădulescu-Motru.

D-l Dr. G. MARINESCU prezintă, ca omagiu din partea autorului, publicațiunea *L'État actuel du problème du cancer* par Gustave Roussy, Paris 1924, asupra căreia face un succint rezumat.

D-l I. C. NEGRUZZI prezintă 9 scrisori autografe ale regretatului T. V. Stefanelli, spre a fi adause la colecțiile, deasemenea autografe, dăruite de d-sa Academiei în mai multe rânduri. Scrisorile sunt din anii 1872—1887 și se referă la publicațiuni în revista «Convorbiri Literare». Primele trei sunt semnate «T. V. Stefaniu», pseudonim sub care regretatul coleg a debutat în literatură.

— D-l Vicepreședinte GR. ANTIPA exprimă d-lui Negruzzi mulțumirile Academiei pentru acest nou dar.

D-l D. GUSTI prezintă ultimele publicațiuni apărute sub îngrijirea d-sale: *Doctrinile partidelor politice* — 19 prelegeri publice organizate de Institutul Social Român — și *Arhiva pentru știința și reforma socială*, anul V, N-rele 1—2, cuprinzând, între altele, studiul: *La Sociologie française contemporaine* care reprezintă stenograma a două conferințe ținute de d-l C. Bouglé la Fundația universitară Carol I, stenogramă anume revăzută de autor pentru *Arhiva* și trimisă ei spre publicare.

Dela Secțiunea științifică se primește propunerea de a se tipări în *Anale* lucrarea d-lui profesor Iulian Rick despre *Climatografia câmpiei dintre râul Olt și râul Argeș*. Această lucrare a fost distinsă de Academie cu premiul Năsturel, de 5000 lei, din 1923, pentru subiectul *Climatografia unei regiuni a României*, dar nu a putut fi publicată până acum.

— Se aprobă.

Ș E D I N Ț A O R D I N A R Ă

7 MARTIE 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

Dela Direcțiunea generală a Arhivelor Statului se primește înștiințare că în ziua de 20 Martie se va oficia un parastas pentru pomenirea lui *Dimitrie Onciul*, cu ocaziunea împlinirii unui an dela moartea sa. Academia este rugată să ia parte efectivă la comemorarea fostului ei președinte.

— Se decide ca d-l AL. LAPEDATU să rostească o cuvântare în numele Academiei. D-nii membri aflători în Capitală sunt rugați să ia parte la solemnitățile.

Dela *Académie des Jeux Floraux* din Toulouse se primește invitație la sărbătorirea sexcentenarului fundațiunii sale de către cei 7 trubaduri ai asociațiunii savantului vesel, care se va face în zilele de 1, 2 și 3 Maiu viitor.

— Se va trimite scrisoare de felicitare.

Dela Comisiunea Monumentelor Istorice — Secțiunea pentru Transilvania — se primesc exemplare din publicațiunea *Un vechiu cimitir româ.iesc în fostul sat Vararea din jud. Bistrița-Năsăud* după săpăturile arheologice întreprinse de Dr. M. Roska, spre a fi distribuite d-lor membri ai Academiei.

— Se vor exprima mulțumiri.

D-l I. BIANU prezintă din partea Direcțiunii Muzeului Național Ucrainian (adică rutean) din Lwow (Lemberg) patru fascicule formate din repro-

duceri după manuscrise vechi galițiano-ucraniene din secolii XVI și XVII: frontispicii, pagini caligrafice, inițiale înflorite, ornamente, etc. Ținând seamă de strânsa și îndelungata legătură a vieții și culturii noastre religioase cu acea din Galiția ruteană din întâiele timpuri istorice ale Moldovei până în secolul al XVIII-lea, materialele reproduse în aceste fascicule au o deosebită însemnătate pentru studiul ornamentației românești, în special moldovene.

— Se decide a se trimite în schimb publicațiunile Academiei de același fel.

Ș E D I N Ț A O R D I N A R Ă

14 MARTIE 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

Dela Ministerul Cultelor și Artelor se primesc trei volume manuscrise, cari cuprind 132 melodii extrase din colecția d-lui Al. Voevidca și armonizate de d-l Eus. Mandicevski, «cu rugămintea de a fi depozitate și păstrate în biblioteca Academiei Române și date spre studiere cercetătorilor, Ministerul rezervând dreptul de eventuală publicare a lor». Asupra acestei donații d-l AL. Lăpedatu, Ministrul Cultelor și Artelor, dorește «să ia înțelegere și «personal cu Biuroul Academiei».

— Se decide ca chestiunea să se pună în ordinea de zi a unei ședințe la care va lua parte d-l Lăpedatu.

Dela Societatea Națiunilor se primește următoarea scrisoare de mulțumire, atât pentru contribuția Academiei cu publicațiunile ei la refacerea bibliotecii Universității din Tokio, distrusă de catastrofa din toamna trecută, cât și pentru intervenția în același scop la Ministere și la marile case de editură din țară:

«M. Oprescu me communique, à mon retour de congé, la lettre que «vous lui avez envoyée et dans laquelle il y avait la réponse de l'Académie Roumaine à l'appel en faveur de la *Bibliothèque de Tokio*.

«Je me réjouis de voir que notre appel a trouvé un écho favorable «en Roumanie et que l'Académie roumaine ne s'est pas seulement contentée de nous promettre toutes ses publications encore disponibles, «mais qu'elle est intervenue auprès des ministères et des maisons roumaines d'édition pour les prier de contribuer avec leurs publications, «à la reconstruction de la bibliothèque la plus importante du Japon.

«Cette décision de l'Académie roumaine, de même que la promptitude «avec laquelle elle a été prise, me touchent plus particulièrement, en tant «que Japonais.

«Je me fais donc un plaisir, Monsieur et Cher Collègue, de vous exprimer mes remerciements, ainsi qu'aux autres membres de l'Académie roumaine, et de vous prier d'agréer l'expression de ma haute considération.

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI prezintă încă o scrisoare autografă dela răposatul T. V. Stefanelli spre a se adăuga la colecția de scrisori dăruită în ședința precedentă.

Dela Secțiunea istorică se primește propunerea de a se tipări în *Anale* manuscrisul lucrării d-lui C. Marinescu despre *Inființarea Mitropoliilor în Țara Românească și în Moldova*.

— Se aprobă.

Ș E D I N Ț A O R D I N Ă R Ă

21 MARTIE 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l AL. LĂPEDATU spune că la numirea d-sale de ministru al Cultelor și Artelor a găsit la acel Departament o serie de lucrări începute, privitoare la adunarea cântecelor populare din diferite părți ale țării. Teama de a nu se pierde colecțiile adunate m'a determinat să le dăruiesc Academiei cu titlu de depozit. Ele pot fi păstrate și puse la dispoziția cercetătorilor spre a le studia sau publică, întocmai ca și colecțiile similare ale Academiei. Singura restricție la regulile Academiei referitoare la conservarea și întrebuințarea manuscriselor sale este că, în cazul când Ministerul ar dori să publice aceste culegeri, în total sau în parte, să i se predea la cerere manuscrisele respective în original.

— Se aprobă propunerea, hotărîndu-se ca manuscrisele să se păstreze în depozit liber, necatalogate.

Dela d-l St. Procopiu, bursier al Fondului Adamachi pentru studiul Fizicii la Paris, se primește un exemplar din teza sa pentru obținerea doctoratului în științele fizice: *Sur la biréfringence électrique et magnétique des suspensions*, trecută în cursul lunii Martie curent în fața unui juriu compus din d-nii profesori Ch. Fabry și H. Mouton, sub președinția d-lui A. Cotton, cu mențiunea «très honorable». Lucrarea este dedicată Academiei Române drept «témoinage de reconnaissance pour m'avoir accordé une bourse d'études à Paris».

— Se ia act cu deosebită bucurie.

Dela d-l General Scarlat Panaitescu, membru corespondent, se primesc în dar 30 scrisori autografe de-ale regretatului *St. C. Hepites*. Aceste scrisori au fost adresate donatorului, în calitate de președinte al secțiunii economice de pe lângă Societatea Regală Română de Geografie, în anii 1920—1922, la Chișinău, unde își avea reședința temporară.

— Se vor exprima donatorului mulțumirile Academiei.

Dela Legațiunea Japoneză se primește o scrisoare de mulțumire pentru ajutorul dat de Academia noastră, atât prin donația publicațiilor sale cât și prin intervenția eficientă în acest sens pe lângă instituțiile și casele de editură românești, pentru refacerea Bibliotecii din Tokio.

D-l Secretar General V. PÂRVAN, luând cunoștință de invitația Uniunii Academice Internaționale primită în ședința dela 15 Ianuarie, când d-sa se află la Roma în interesul Școalei Române din acel oraș, spune că va reprezenta

Academia la Sesiunea anuală a Comitetului Uniunii, care se va ține la Bruxelles în zilele de 12, 13 și 14 Maiu, chiar dacă Guvernul nu i-ar pune la dispoziție mijloacele necesare și ar urmă deci să facă drumul pe spesele sale.

D-1 ANDREI RĂDULESCU cetește procesul-verbal al Secțiunii istorice pentru ședința de astăzi, prin care se propune tipărirea în *Anale* a manuscrisului d-lui Dr. A. Veress despre *Pribeția lui Gligorașcu-Vodă prin Ungaria și aiurea* (1664—1672).

Dela P. S. Sa Părintele Visarion, Episcopul Hotinului, se primește o scrisoare prin care Academia este rugată a dispune clăritarea unor chestiuni privitoare la titulatura Arhiepiscopiei Chișinăului și compoziția mărcilor județene basarabene.

— Se trimite la secțiunea istorică.

Ș E D I N Ț A O R D I N A R Ă

28 MARTIE 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

Dela Asociațiunea elevilor și foștilor elevi ai Școalei de chimie a Universității din Geneva se primește următoarea scrisoare:

«L'Association des Élèves et anciens Élèves de l'École de Chimie, à laquelle se joint la famille de Philippe A. Guye, vient vous remercier «bien sincèrement de la sympathie et de l'estime que l'Académie Roumaine des Sciences a bien voulu témoigner à la mémoire de Philippe «A. Guye à l'occasion de l'inauguration de son buste à l'Université.

«Elle tient à vous dire combien elle a été sensible à l'hommage rendu «par votre délégué, Monsieur le Prof. L. Duparc».

D-1 I. BIANU prezintă lucrările d-lui Dr. V. Gheorghiu, profesor la facultatea de Teologie din Cernăuți: *Der Brief des Judas, Czernowitz 1901* și *S. Apostol Paul*, viața și activitatea sa, *Cernăuți 1909*, dar din partea autorului.

— Se primesc cu mulțumire.

D-1 I. BIANU continuând zice:

«Am plăcerea a vă înfățișa două prețioase manuscrise cari vin să îmbogățească colecțiunile Academiei: Amândouă sunt dela neuitata Regina «Elisabeta (Carmen Sylva). Unul (67 foi) este manuscriptul după care «au fost publicate la Paris «Pensées d'une Reine», este scris de altă mână, «dar în față are subscrierea autografă a augustei autoare. Celalalt este un «volum de 102 pagini scris întreg în limba franceză de mâna Reginei și «are titlul «La vie de mon frère Otto Nicolas Prince de Wied—«Elisabeth «Reine de Roumanie, Sinaia le 12 Nov. 87». Volumul este cuprins într-o «foarte frumoasă legătură artistică. Aceste manuscripte ale răposatei Re-gine aflate între cele rămase dela Pierre Loti, ale cărui relațiuni cu Augusta

«scriitoare sunt cunoscute, au fost găsite de d-l N. Șerban, profesor la Facultatea de litere din Iași și anume între acelea pe cari marele scriitor le «lăsase bunului său prieten d-l Louis Barthou. Acest ilustru prieten al neamului nostru a găsit o nouă ocaziune spre a-și arăta simțimintele de prietenie față de noi, dăruind Academiei Române prețioasele file rămase «dela Regină, care ca membru de onoare a prezidat câteva ședințe alături «de Augustul Ei Soț și al nostru Protector și a făcut lecturi publice în «sânul Academiei».

— Se decide a se exprima d-lor Barthou și Șerban mulțumirile Academiei.

Ș E D I N Ț A O R D I N A R Ă

4 APRILIE 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l N. M. DONICI face următoarele două comunicări :

«1. In anii trecuți, observațiile meteorologice se efectuau în observatorul «meu numai în acele perioade de timp când fotografiam prin luneta cu focar «lung, fenomenele solare (granulația fotosferei, petele, feculele, floculele «cromosferice și protuberanțele), iar scopul acestor observații eră numai «descoperirea legăturii între elementele meteorologice și calitatea ima- «ginilor solare.

«La începutul anului expirat, am proiectat a înființa pe lângă obser- «vatorul meu, o stație meteorologică unde observațiile s'ar putea face în «cursul întregului an, conform programului altor stațiuni similare din «România. Mă bazam pe considerațiunea că valea Nistrului, unde este «situat observatorul meu, se distinge din punct de vedere climateric, de «regiunile limitrofe, iar printre stațiunile cari făceau parte din rețeaua «meteorologică română, în această vale nu se află nici una. Am reușit a «realiza acest proiect al meu, la 1 Septemvrie, cu concursul binevoitor al «d-lui Oteteleşanu, care mi-a pus la dispoziție aparate meteorologice pe «cari nu le posedam, și anume: heliograf Fuess, termometru maximum, «termometru minimum și două pluviometre. Ca asistent pentru execu- «tarea observațiilor meteorologice, a invitat pe d-l E. Rău, dirigintele «școlii locale de băieți, care se interesează mult de chestiuni științifice. «Anul trecut, am expediat Institutului Central Meteorologic al României «patru registre și douăsprezece decade de observații. Regret că nu am «reușit să încep atât de interesante observații ale radiației solare, cu aju- «torul heliografului Fuess, nedispunând de nici un loc destul de descoperit «în parcul observatorului meu, pentru așezarea acestui aparat. Sperăm însă «că în curând vom începe și aceste observații, precum și înscrierea elemen- «telor meteorologice cu ajutorul aparatelor înregistratoare. (Barograf, «termograf, hirograf).

«2. După propunerea lui Sir Napier Shaw, președintele Comitetului «Meteorologic Internațional și al Comisiunii Internaționale a Nourilor,

«s'a luat deciziunea de a se organiza în luna Septemvrie anul trecut, «săptămâna internațională a nouriilor», în timpul căreia un număr cât mai mare «de observatori și de persoane particulare să fotografieze nouri, în același timp, de trei ori pe zi. Primind o asemenea propunere circulară, directorul Institutului Meteorologic Central al României, d-l E. Oteteleşeanu, «mi s'a adresat și mie cu o cerere, să iau parte la această lucrare, ceea ce am «acceptat cu mare plăcere. În decursul săptămânii despre care s'a vorbit, «(dela 24—30 Septemvrie inclusiv) am reușit să obțin 17 clișee de nouri. «Totodată, în aceste zile s'a notat în detaliu starea cerului, dela începutul «dimineții până noaptea, iar observațiile meteorologice se făceau și în «orele când se fotografiau nouri.

«Darea de seamă asupra acestor observațiuni, sub titlul de «Semaine «Internationale de Nouages à l'Observatoire d'Astronomie phisique» sis «parc de Dubosarii Vechi (Dubosary Vechi) se va prezenta Academiei «Române într'o ședință viitoare, precum și Institutului Meteorologic «Central al României, spre a fi expediate la destinație».

D-l Secretar General V. PÂRVAN prezintă din partea tânărului învățat, d-l Ifor L. Evans, profesor la Universitatea din Cambridge, cartea sa: *The Agrarian Revolution in Roumania*, dăruită omagial Academiei Române,

Comunică apoi că din partea d-lui Guvernator al Statului Pensylvania se primește invitația de a participa, printr'un reprezentant al nostru, la comemorarea fundării de 100 ani a Institutului Franklin — festivitate care se va face în Filadelfia în zilele de 17, 18 și 19 Septemvrie 1924.

— Se decide ca d-l Anton Bibescu, ministrul nostru la Washington, să fie rugat a reprezenta Academia la această festivitate.

D-l I. BIANU prezintă un prețios document, care s'a procurat în zilele trecute pentru colecțiunea de documente istorice a Academiei. Este o diplomă originală scrisă pe pergament dată la 8 Februarie 1604 în Cluj de Generalul Gheorghe Basta, căpitan general al Oștirilor Impărătești în Transilvania, unor cetățeni din Cluj, cărora li se confirmă diplome anterioare dela Regele Mateiu Corvin și dela Regina Isabela.

Dela d-l N. IORGA se primește următoarea scrisoare:

«Comitetul de organizare al Primului Congres Internațional de studii «Bizantine se adresează către această înaltă Corporație Științifică rugând-o «să dea printr'o primire solemnă a membrilor Congresului un prestigiu «și mai mare ospitalității cercurilor intelectuale din România.

«În ce privește condițiunile acestei recepții ele rămân la aprecierea «d-voastră luminată. Vă rugăm însă a ni le comunica într'un termen care «să ne permită a le introduce în programul nostru».

— Se decide, în principiu, ca întâia zi a Congresului, Luni 14 Aprilie la ora 5, Academia să primească într'o ședință de întâlnire și cunoștință pe membrii Congresului.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

11 APRILIE 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l Secretar General V. PÂRVAN prezintă, spre a fi publicată de Academie, lucrarea în manuscris a prof. Sauciuc Săveanu dela Universitatea din Cernăuți: *Cultura cerealelor în Grecia antică și politica cerealistă a Atenienilor: Contribuție la istoria aprovizionării cu cereale în cuprinsul Grecității antice.*

— Se decide a fi trimisă Secțiunii Istorice spre cercetare.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

18 APRILIE 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

Universitatea din Toronto și Institutul Regal Canadian fac Academiei invitația de a lua parte la Congresul Matematic Internațional, ce se va ține între 11—16 August viitor în numita localitate.

D-l G. ȚIȚEICA, în legătură cu această invitație, adaugă că și d-l profesor D. Pompeiu a primit o scrisoare din partea Comitetului de organizare a Congresului, prin care i se dă știrea că se pune la dispoziția a doi învățați români câte 400 dolari, pentru a le înlesni materialmente participarea la Congres.

Propune să fie delegați doi învățați cari să meargă și să reprezinte Academia la acel congres.

— Se decide a se da delegațiune d-lor G. Țițica și D. Pompeiu.

La recepția făcută de Academie Primului Congres Internațional de Studii Bizantine în ziua de 14 Aprilie 1924, d-l Președinte al Academiei, I. C. Negruzzî, a salutat pe congresiști, urându-le bun sosît în țara noastră, prin următoarea cuvântare:

«Messieurs,

«Je salue au nom de l'Académie Roumaine messieurs les membres du congrès des études byzantines et leurs aimables compagnes en leur adressant nos remerciements pour leur visite. Nous sommes fiers de voir que vous avez bien voulu choisir Bucarest pour les séances du congrès.

«Notre pays porte un intérêt spécial à tout ce qui se rattache à Byzance. «Dès la formation de nos principautés nous avons eu des rapports politiques et surtout économiques avec la grande capitale des chrétiens d'Orient. A partir de la conquête de l'empire oriental par les Turcs nous avons lutté du 13-ème an 17-ème siècle pour notre indépendance menacée. «Abandonnés par l'Europe nous avons été forcés d'accepter la suzeraineté de la Porte alors toute puissante, les Turcs, ne respectant pas les traités conclus, nous ont imposé pendant plus d'un siècle des princes

«grecs byzantins qu'ils remplaçaient au gré de leur caprice. Si ces princes et leur nombreuse suite n'ont pu en rien changer la vie et les mœurs de la grande masse de notre peuple, ils ont par contre exercé une influence sensible sur notre classe dirigeante. Celle-ci avait adopté certaines mœurs des Byzantins et leur costume oriental. La formation intellectuelle de la jeunesse était confiée à des précepteurs venus de Constantinople et de Grèce. La langue grecque moderne était ainsi devenue la langue des salons; dans beaucoup d'églises des villes la messe se célébrait en grec; il en était de même dans certains couvents et même les affaires publiques se traitaient souvent en cette langue.

«Ce n'est qu'à la fin du 18-ème siècle après la grande révolution, grâce surtout aux émigrés de France que fut remplacée petit à petit la langue grecque par la langue française. Au 19-ème siècle nous avons finalement secoué le peu qui restait du joug oriental, regagnant après de grandes luttes notre complète indépendance.

«Aujourd'hui nos rapports politiques et sociaux avec Constantinople sont moins importants. En revanche pour mieux approfondir notre passé historique nous étudions spécialement tout ce qui se rapporte à Byzance et aux peuples orientaux.

«Messieurs, vos savantes et intéressantes recherches nous sont une aide précieuse dans l'accomplissement de notre tâche. Nous sommes donc heureux, Messieurs, de vous présenter avec nos hommages d'admiration nos souhaits de bienvenue».

In numele congresiștilor a răspuns d-l *Ch. Diehl* prin următoarele cuvinte:

«Monsieur le Président, Messieurs,

«Il y a cinq ans, presque à la même date, dans cette même salle, l'Académie roumaine, faisait à quelques français, dont j'étais, le grand honneur de les recevoir; et en évoquant ce souvenir, je tiens à rappeler tout d'abord le nom de l'homme éminent qui était alors le chef de notre mission, du recteur que l'Université de Paris a trop tôt perdu, Lucien Poincaré... Du cordial accueil que vous nous fîtes alors, je retrouve aujourd'hui toute la bonne grâce charmante dans la réception que vous avez réservée aux membres du premier congrès d'études byzantines. Vous nous recevez parmi de bonnes livres parmi des manuscrits rares aux miniatures étincelantes, parmi des manuscrits d'histoire et d'art, et tout cela suffirait à nous apprendre, si nous ne le savions de longue date, ce qu'est l'Académie roumaine, avec quelle science et avec quel zèle elle travaille à l'étude de votre histoire nationale, à la connaissance plus complète des monuments de votre pays. A votre illustre et glorieuse compagnie je suis heureux d'apporter, au nom de tous les membres du congrès, l'hommage de notre admiration et le témoignage de notre reconnaissance. De ces instants trop courts passés au milieu de vous, de cette hospitalité si courtoise et si délicate, nous garderons tous, monsieur le Président, le souvenir inoubliable».

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI aduce la cunoștința Academiei trista știre că Principele Roland Bonaparte, membru onorar al Instituției noastre, ales la 10 Iunie 1920, a încetat din viață la 15 Aprilie 1924.

— O scrisoare de condoleanțe se va trimite familiei îndurerate.

Ș E D I N Ț A P U B L I C Ă

9 MAIU 1923

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l Dr. V. BABEȘ expune comunicarea sa *Contribuțiuni la diagnosticul și combaterea cancerului*.

D-l Paul Perdrizet, profesor la Universitatea din Strasbourg, în amintirea trecerii sale prin Capitala României și pe la Academie cu ocazia Congresului Internațional de Studii Bizantine, trimite în dar publicațiunile sale *Les terres cuites grecques d'Egypte de la Collection Fouquet*, Nancy, Paris, Strasbourg, 1921, un volum text și unul stampe, *Les Graffites grecs du Memnonion d'Abydos* în colaborare cu Gustave Lefebvre, Paris, Nancy, Strasbourg, 1919.

Societatea Medicală de Chirurgie din Bologna chiamă Academia la serbarea unui secol dela înființarea ei, serbare care se va face la 10 Iunie viitor.

Dela Atanasie Popescu, învățător în comuna Gârla-Mare, plasa Câmpu, județul Mehedinți, se primește, spre a se păstra în colecțiile Academiei, manuscrisul monografiei acelei comune scrisă de numitul învățător.

Dela Secțiunea literară se primește deciziunea de a se publica în Memoriile ei scrierea despre «Romanticii italieni și Români» de d-l Alex. Marcu din Roma.

— Se aprobă.

Ș E D I N Ț A O R D I N A R Ă

16 MAIU 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

Dela Ministerul afacerilor Străine se primește următoarea scrisoare:

«Am onoare a oferî, în numele Ministerului de Afaceri Străine, bibliotecii Academiei Române un volum manuscris în limba rusă de o deosebită valoare politică intitulată «Statisticescoe Opisanie Bessarabii sobstvenn-tak nazâvaemoi, ili Budjaka 1822—1828» cu o hartă, care a fost vândut Ministerului de către d-l V. Știrbu, student originar din Basarabia.

«Deoarece însă ne va fi necesar pentru a-l compară cu volumul tipărit sub același titlu în 1899 la Cetatea Albă, precum și pentru a face o broșură din el sau a-l imprimă, am onoarea a vă rugă să binevoiți a ni-l țineă la dispoziție pentru câțva timp».

Dela d-l N. DONICI, Membru Onorar al Academiei Române, s'a primit în ziua de 10 Maiu trecut următoarea telegramă:

«Trecerea planetei Mercur prin discul solar observat astăzi (9 Maiu) «Duboșarii-Vechi, cu luneta mare și marele spectrograf în condițiuni «meteorologice foarte favorabile. Obținut fotografia reușită spectrului «ligamentului negru. — Donici».

Textul acestei telegrame a fost publicat în ziarele din Capitală.

D-l N. DONICI înștiințează că Vinerea viitoare va face o expunere amănunțită asupra fenomenului astronomic observat de d-sa și va prezenta fotografiile obținute.

D-l I. BIANU zice că Vinerea trecută, înainte de ședință, colegul nostru d-l Al. Lăpedatu, ministrul Cultelor și Artelor, a comunicat mai multor membri prezenți că a vorbit cu d-l Vintilă Brătianu, ministrul Finanțelor, despre construirea noului local al bibliotecii Academiei. Ministrul a exprimat părerea să se revizuească planurile și devizele pregătite înainte de războiu, spre a se vedea aproximativ suma trebuitoare pentru clădirea acelu local. Astfel Guvernul își va putea da seama cu ce anume sumă anuală ar putea contribui Statul în timp, bunăoară, de 5 ani, pentru construcția bibliotecii Academiei.

D-l BIANU adaugă că în urma acestei comunicări este necesar, pe de o parte să se convoace Comisiunea specială a localului, iar pe de alta colegul nostru d-l G. Balș, care chiar dela început fusese rugat să ia sub a sa supraveghere executarea tehnică a acelu local, să fie rugat să facă cât mai curând revizuirea devizului, pe baza căruia se contractase clădirea înainte de războiu.

D-l GR. ANTIPA este asemenea de părere să se convoace cât mai repede Comisiunea localului spre a se chibzu nu numai pentru facerea localului bibliotecii, dar și pentru facerea întregului local al Academiei.

D-l G. BALȘ spune că a revizuit vechile devize și a constatat că prețurile sunt aproximativ aceleași socotite în valoare aur.

D-l G. BALȘ zice:

«În 1916, am publicat în Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice «o notiță despre Bogdan Serai-ul din Constantinopol sau palatul Moldovei «adică reședința domnilor și trimișilor moldoveni la Constantinopol.

«Bazat mai mult pe lucrările lui Paspate și Van Millingen am descris «paraclisul acestui așezământ, căruia nu-i lipsia până în momentul când «scria Van Millingen — 1912 — decât învelitoarea. Bolțile erau aproape «intacte.

«Am avut ocazia acum câteva zile să văd acest paraclis și am putut constată cu durere că clădirea care trecuse cu bine atâtea secole, a dispărut «în bună parte în cei 12 ani din urmă. Cam a 3-a parte numai a rămas. «Paraclisul, care eră compus din două încăperi suprapuse, nu mai are decât «pe cea inferioară cu bolta ei și o mică parte din zidul bisericii superioare. «În jurul clădirii, mormane înerbate ascund dărâmăturile.

«E probabil ca într'un scurt timp să dispară și ultima rămășiță a acestei ruine, care cu toate că nu este clădită în stilul nostru pământean, ar trebui să ne fie dragă din cauza trecutului ei.

«Planurile și fotografiile alăturate arată progresele distrugerii în acest timp de circa 12 ani».

Terminând d-l *G. Balș* zice, că crede necesar ca Academia să intervină pe lângă Guvern ca să cumpere terenul, pe care se află ruina rămasă în picioare din vechiul Serai moldovean și să ia măsuri pentru a se împiedeca completa lui nimicire.

— Academia aprobă propunerea d-lui Balș.

Ș E D I N Ț A O R D I N A R Ă

23 MAIU 1924

Președinta d-lui I. C. NEGRUZZI.

Dela d-l Dr. Cazacu din Iași se primește colecțiunea actelor tipărite, scrise cu mașina sau cu mâna, privitoare la mișcarea de eliberare a Basarabiei și la pregătirea unirii ei cu patria mamă. Toate aceste acte au fost publicate de d-rul Cazacu în scrierea sa: «*Moldova dintre Prut și Nistru*», publicată de curând la Iași.

— Se exprimă d-lui Cazacu călduroasele mulțumiri ale Academiei.

D-l I. BIANU prezintă în dar din partea d-lui G. Hazu, Inspector la Ministerul Instrucției, zece stampe, reprezentând tezaurul dela Pietroasa. Se știe că tezaurul dela Pietroasa, care se află în Muzeul de Antichități, fusese furat în noaptea de 20 Noemvrie 1875 st. v. de Pantazescu, care se introdusese în Muzeu printr'o spărtură făcută de dânsul în dușumeaua și plafonul sălii deasupra aceleia în care eră păstrat tezaurul, că el a rupt piesele tezaurului în mai multe bucăți și așa le-a scos prin spărtura făcută. Tezaurul a fost găsit în acea stare. Guvernul a numit o comisiune, care să constate starea în care s'a găsit tezaurul. Comisiunea, compusă din Bolliac, Odobescu, V. A. Ureche, D. Sturdza, N. Burgele și D. Berendei, a făcut constatarea pieselor, notând pe desenurile unui exemplar din stampele tipărite de mai înainte sub îngrijirea răposatului A. Odobescu pentru o descriere plănuită de dânsul, locurile unde Pantazescu făcuse rupturi și părțile negăsite în urma furtului, și le-a supus la o cântărire minuțioasă, executată sub ochii ei de un argintar numit Ghiță Șerbănescu. Stampele, pe cari s'au notat aceste constatări, confirmate de subscrierile membrilor Comisiunii, sunt acum datorite de d-l Hazu, în a cărei posesiune au intrat de mult, fără să-și mai aducă aminte nici d-sa de unde și cum.

— Se decide a se exprimă d-lui Hazu mulțumirile Academiei pentru prețiosul document.

Dela d-l I. C. FILITI se primește un studiu istoric intitulat: «*In jurul lui Negru Vodă*», cu rugare să fie cetit în ședință publică și tipărit în Memoriile Academiei.

P A R T E A II

SESIUNEA GENERALĂ DIN ANUL 1924

Ș E D I N Ț A P U B L I C Ă

25 MAIU 1924

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI, deschizând întâia ședință a sesiunii generale, zice:

«Sunt fericit că constat că toți membrii din anul trecut s'au reîntrunit în această sesiune. Deasemenea că aceia cari erau suferinzi sunt bine acum. Cu reîntinerirea lor se aduce o reîntinerire a Instituțiunii noastre.

«In această sesiune avem multe lucrări de făcut. Printre ele, vom ascultă un singur discurs de recepțiune, cu toate că aveam convingerea că vom ascultă mai multe. De sigur că în anul viitor le vom ascultă pe toate acelea rămase nerostite.

«Nu-mi mai rămâne decât să fac urări de bună venire tuturor».
Incheind, d-l Președinte prezintă adunării
Programa lucrărilor acestei sesiuni:

1. Raportul Secretarului general despre activitatea Academiei în 1923—24.
2. Raportul Comisiunii financiare asupra exercițiului bugetar 1922—23 și alegerea Comisiunii pentru cercetarea conturilor din 1923—24.
3. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor făcute în 1923—24.
4. Alegerea Comisiunii bugetare pentru anul 1924—25.
5. Raportul Comisiunii permanente a Bibliotecii pentru 1923.
6. Raportul asupra activității Cabinetului numismatic în 1923.
7. Raportul Comisiunii Fundațiunii *Adamachi* pentru 1923—24 și alegerea a doi membri, cari, împreună cu Secretarul general, să formeze Comisiunea pentru 1924—25 (Art. 17. Reg. Adam.).
8. Raportul Comisiunii școlare asupra activității școalelor Academiei, *Tache Anastasiu* și *Agarici*, în anul 1923—24 și alegerea Comisiunii pentru 1924—25.
9. Darea premiului I. Lecomte du Noüy de lei 451,50 din 1924 elevilor Școalei de Arte frumoase din Iași.

10. Raportul Comisiunii pentru împărțirea cărților didactice și religioase din fondurile *Ioan Fătu* și *Ioan Scorțeanu* în 1923 și alegerea Comisiunii pentru 1924.
11. Raportul Comisiunii Dicționarului limbii române.
12. Discursuri de recepțiune ale membrilor aleși în sesiunile trecute.
13. Chestiunea acordării burselor din fondul *A. F. Robescu*.
14. Modificări în regulamente.
15. Deciziuni de luat pentru casa și mormântul lui Vasile Alecsandri la Mircești.
16. Raportul Comisiunii însărcinate cu examinarea lucrărilor făcute în 1923—24.
17. Raportul d-lui *V. Pârvan* asupra participării Academiei la: *I-ul Congres internațional de Studii Bizantine* ținut în București la 14—20 Aprilie 1924 și la *a V-a Sesiune anuală a Uniunii Academice Internaționale*, ținută la Bruxelles în Maiu 1924.
18. Raportul d-lui dr. *G. Marinescu* asupra Sesiunii a III-a a *Comisiunii Internaționale de Cooperare intelectuală*, ținută la Geneva în Decembrie 1923.
19. Raportul d-lui *V. Pârvan* asupra activității Școlii Române din Roma în anul 1923—1924.
20. Deciziunile Comisiunii speciale pentru acordarea premiului *Năsturel*, de 4000 lei (Art. 8, 9, 13, 16 Reg. Prem.).
21. Deciziunile Secțiunii literare pentru acordarea premiilor (Art. 14, 15 Reg. Prem.):
  - *Adamachi*, de 5000 lei.
  - *Dr. Păcuraru-Bianu*, de 10000 lei.
22. Deciziunea Secțiunii istorice pentru acordarea premiilor (Art. 14, 15 Reg. Prem.):
  - *Grigorie G. Angelescu*, de 4000 lei.
  - *Demostene Constantinide*, de 4000 lei.
23. Deciziunea Secțiunii Științifice pentru acordarea *Premiului Lazăr*, de 5000 lei.
24. Ședința solemnă pentru proclamarea premiilor.
25. Alegerea Comisiunii de 12 membri pentru examinarea publicațiunilor ce se vor prezenta la *Marele Premiu Năsturel*, de 12.000 lei, din 1925 (Art. 13. Reg. Prem.).
26. Alegerea Comisiunii de 3 membri din Secțiunea literară pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezenta la *Premiul Adamachi* de 5000 lei, din 1925, asupra subiectului: *Inrăduriri reciproce între limbile română și maghiară*.
27. Alegerea Comisiunii de 3 membri din Secțiunea istorică, care să examineze manuscrisele ce se vor prezenta la *Premiul Năsturel*, de 5000 lei, asupra subiectului: *Partea culturii românești în realizarea unității naționale, cu specială privire la a doua jumătate a secolului XIX-lea* (Art. 20 Reg. Prem.).

82. Alegerea Comisiunii de 3 membri din Secțiunea științifică pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezenta la *Premiul Lazăr* din 1925, de 5000 lei, asupra subiectului: *Cercetări originale privitoare la combaterea insectelor vătămătoare prin infectarea cu parazite și provocarea de boale contagioase între ele.*
29. Alegerea Comisiunii de 3 membri din Secțiunea științifică pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezenta la *Premiul Neuschotz* din 1925, de 2000 lei, despre subiectul: *Flora unuiu din cele două județe din Noua Dobroge.*
30. Alegerea Comisiunii de 3 membri pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezenta la *Premiul Toma și Ioan N. Socolescu* din 1925, de 5000 lei, cu subiectul: *Cercetări asupra originii Arhitecturii și artelor decorative românești.*
31. Subiecte de pus la concurs pentru premiile din 1928:
  - *Năsturel*, de 5000 lei, Secțiunea istorică.
  - *Eliade-Rădulescu*, de 5000 lei, Secțiunea istorică.
  - *Lazăr*, de 5000 lei, Secțiunea științifică.
  - *Adamachi*, de 5000 lei, Secțiunea literară.
32. Alegeri de membri onorari și corespondenți (Art. 31, 32, Stat., 68, Reg. gen.).
33. Formarea bugetului pentru 1924—25.
34. Alegerea Președinților și Vicepreședinților Secțiunilor pentru 1924—25 (Art. 15 Stat.).
35. Alegerea Președintelui și Vicepreședinților Academiei pentru 1924—25 (Art. 15. Stat.).
36. Raportul Secretarului general asupra lucrărilor sesiunii generale din 1924.

D-l Secretar General V. PÂRVAN cetește următorul raport asupra activității Academiei din cursul anului încheiat:

Domnilor Colegi,

Incepând a 57-a sesiune generală a Academiei, facem constatarea mângâietoare că toți cei 36 colegi, cari ar fi putut fi de față la ultima ședință dela 11 Iunie 1923, sunt încă în viață și deplină sănătate; fiecare din noi a putut astfel închină încă un an preamăririi Patriei prin activitatea sa.

O altă bucurie este că bunăvoința și colaborarea Suveranului — simbolul tăriei și unității Neamului — cu Instituțiunea noastră s'a putut manifesta încă odată și în cursul anului trecut cu o cordialitate, pe care neamul întreg este obișnuit să o vadă cu bucurie, de peste o jumătate de secol, crescând și adâncindu-se mereu între Capul suprem al Statului și cea mai înaltă instituție culturală a neamului.

Prilejul acestei manifestări l-a dat sărbătorirea solemnă a pomenirii învățatului, și genialului, dar nefericitului Domn al Moldovei DIMITRIE CANTEMIR, care s'a stins din viață acum două secole, în exilul pe pământ străin, fără să fi putut împlini nici liberarea țării sale de păgâni, nici propria sa liberare de mila unui protector, de sigur creștin și imperiul, dar nu mai puțin primejdios pentru acea latinătate preamărită cu atâta entuziasm de învățatul Domn, ca principal motiv de mândrie a națiunii sale.

Academia a sărbătorit dară, la 21 Decembrie, cu toată solemnitatea, această pioasă amintire de două sute de ani, și M. Sa Regele, augustul, gloriosul și fericitul urmaș al strălucitului, dar nefericitului principe istoric, a binevit să înalțe solemnitatea prin prezența Sa și să rostească o cuvântare în amintirea predecesorului.

Academia a ținut apoi să se asocieze atât la sărbătorirea națională făcută la Sibiu, pentru, la 12 Iulie pomenirea de o jumătate de secol dela trecerea la cele veșnice a marelui arhieru și patriot ANDREI ȘAGUNA, când colegul nostru d-l Oct. Goga a reprezentat Academia și a rostit cuvântarea de pomenire în numele ei, — cât și la celebrarea amintirii lui GHEORGHE LAZĂR la Avrig, unde am fost reprezentați de colegul nostru d-l G. Bogdan-Duică.

I. MEMBRII

Dacă numărul membrilor activi ai Academiei nu a scăzut în anul trecut, pierderi multe și însemnate avem de plâns în șirul colegilor onorari români și străini. Plecarea lor dintre noi ne-a produs tot atâtea goluri, fiindcă unii rămăneau neîncalcați în iubirea și interesul lor pentru neamul nostru și pentru Academie, alții în activitatea lor științifică de caracter general, dar tocmai deaceia așa de strâns legată cu însăși scopurile superioare ale Academiei noastre.

CONSTANTIN C. ARION a fost cel dintâiu care ne-a părăsit, la 27 Iunie trecut. Viul lui interes pentru Academie s'a arătat în 1912, când fiind Ministru al Instrucției, a cerut și a obținut dela Corpurile Legiuitoare legea prin care se

puneà la dispoziția Academiei creditul de trei milioane lei pentru construirea localului Bibliotecii noastre. Războiul balcanic, urmat curând de războiul mondial, a zădărnicit aducerea la îndeplinire a bunelor intenții ale neuitatului nostru Coleg.

TEODOR ROSETTI s'a stins la adânci bătrânețe, dar în deplină lumină a sufletului, la 27 Iulie. Interesul lui pentru activitatea Academiei a fost statornic. Dânsul, fiind Ministru al Instrucției, a cumpărat pentru Academie casa în care ne găsim și a înlesnit, dând mijloacele necesare, instalarea într'însa a Academiei, care până atunci erà adăpostită în trei camere ale Universității. Cei mai mulți ne aducem aminte de evlavia cu care ani dearândul venià să asiste la ședințele noastre solemne și publice. Iubirea ce o aveà pentru Academie a fost arătată până și în actul de ultimă voință, dispunând ca din modesta lui avere un legat de 200.000 lei să fie pentru Instituția noastră. Amintirea lui recunoscătoare va fi veșnic păstrată în Analele Academiei.

Dr. A. N. BERNAT-LENDWAY, străin de naștere a devenit român din toată inima printr'o îndelungată activitate începută în tinerețe și dedicată științei în România. S'a stins la adânci bătrânețe, după o lungă și amară suferință. Ca chimist, răposatul a adus țării noastre multe și bogate servicii și a voit să le continue și când puterile îi erau istovite, dând Academiei biblioteca lui bogată în specialitatea căreia își dedicase întreaga viață.

VATROSLAV JAGIČ s'a stins la 5 August. Ilustrul slavist, profesor la Universitatea din Viena, unde a avut ca elev și apoi ca iubit prieten pe mult regretatul nostru coleg Ioan Bogdan, a fost ani îndelungați general recunoscut ca cea mai înaltă autoritate în filologia slavă și în vechea istorie a popoarelor slave. Continuator al școlii lui Șafarik și Miklosich, el și-a întrecut măestrii prin siguranța metodelor științifice și prin agerimea talentului personal. Studiile lui au aruncat adeseori o vie lumină și asupra trecutului neamului nostru, atât de legat de al popoarelor slave.

ERNEST BABELON a încetat din viață la Paris în Februarie. Ilustrul defunct a fost o somitate științifică de reputație mondială în numismatica antică greco-romană, în

care și-a câștigat merite nepieritoare. Dânsul fusese conducătorul secției numismatice din Biblioteca Națională din Paris și Profesor de această știință la Colegiul Franței. Om de o rară distincție și delicateță în raporturile cu colegii și confrății, până la cei mai tineri și mai îndepărtați, el a lăsat regrete unanime la toți aceștia, cari, până în ultima clipă, l-au văzut lucrând neobosit, discret și modest — pildă vie a unor timpuri și oameni, cari par a trece făcând loc unei noi vârste de fier.

PRINCIPELE ROLAND BONAPARTE a încetat din viață la 15 Aprilie trecut. Activitatea științifică a acestui coborîtor din glorioasa familie a Napoleonizilor, interesul viu și statornic manifestat în multe ocaziuni pentru țara și neamul nostru, i-au dat dreptul la recunoștința Românilor. Ca un semn al acestei recunoștințe Academia l-a ales membru onorar la 10 Iunie 1920.

În afară de pierderile ultime ale acestor colegi onorari, către familiile cărora Academia și-a exprimat condoleanțe, fie prin participare la trista slujbă a înmormântării, fie prin scrisori, am avut încă datoria de a ne asocia la pomenirea altor colegi mai de mult pierduți.

La 20 Martie s'a slujit la biserica Mihaiu-Vodă parastas pentru un an dela plecarea dintre noi a mult regretatului nostru coleg și președinte D. ONCIUL. Mai mulți membri ai Academiei au asistat la slujba pomenirii alături de reprezentanții Guvernului, ai Universității și ai celorlalte autorități și instituții, cu cari activitatea scumpului dispărut fusese legată.

La 10 Februarie s'a serbat la Cernauca, în Bucovina, pomenirea de 50 ani dela moartea lui EUDOXIU HURMU-ZAKI, al cărui nume va fi pentru totdeauna legat de studiile istoriei naționale și de Academie, continuatoarea operei începute de dânsul. Academia a fost reprezentată la trista ceremonie prin colegul nostru corespondent Alexe Procopovici, care a rostit o cuvântare de pomenire în numele Instituției noastre.

O altă comemorare, de un caracter înălțător a fost aceea a colegului nostru onorar PHILIPPE DE GUYE, fost

profesor de chimie la Universitatea din Geneva, încetat din viață în Martie 1922. Asociația elevilor ilustrului defunct a ridicat un bust regretatului lor maestru și a chemat și Academia noastră la inaugurare. Am fost reprezentați prin colegul nostru onorar Louis Duparc dela aceeași Universitate. Elevii și-au exprimat adâncă lor mulțumire, pentru că Academia a răspuns astfel la chemarea lor.

II. ȘEDINȚELE

Activitatea Academiei s'a urmat în cursul anului după regulile stabilite: s'au ținut 37 ședințe săptămânale, din cari 3 au fost solemne. Prima ședință solemnă a fost ocupată cu serbarea pomenirii de 200 ani dela moartea lui DIMITRIE CANTEMIR. În acea ședință, onorată cu preșidenția M. Sale Regelui, colegul nostru I. Nistor a rostit cuvântarea de pomenire pentru strălucitul istoric și neuitatul Principe al Moldovei.

Alte două ședințe solemne au fost închinete pomenirii de un secol dela moartea marelui învățător și deșteptător al conștiinței naționale GHEORGHE LAZĂR: colegul nostru G. Bogdan-Duică a cetit în cele două ședințe un studiu foarte amănunțit despre personalitatea lui Gheorghe Lazăr și despre influența învățaturii lui asupra dezvoltării culturii naționale.

Colegul Bogdan-Duică a reprezentat Academia și la serbările dela Avrig, lângă locul de veșnică odihnă a rămășițelor necăjitului învățător, iar colegul nostru I. Bianu a reprezentat-o la serbarea din Capitală, rostind o cuvântare înaintea statuei din fața Universității.

Celelalte ședințe publice au fost ocupate cu următoarele comunicări științifice:

D-1 ANDREI RĂDULESCU (22 Iunie) despre: *Publicitatea drepturilor reale imobiliare și registrele de proprietate.*

D-1 AL. LĂPEDATU (21 Septembrie) despre: *Cum s'a alcătuit tradiția națională despre originea Țerii-Românești.*

D-1 G. MARINESCU (23 Noiembrie) despre: *Vieța și operele lui Santiago Ramon y Cajal.*

D-1 SILVIU DRAGOMIR, membru corespondent, a vorbit (7 Decembrie) despre: *Originea coloniilor române din Istria.*

D-l S. MEHEDINȚI (1 Februarie) a expus oarecari *Premise etnografice pentru Istoria Românilor*.

D-l I. AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI a cetit (15 Februarie) o comunicare despre: *O operă literară de mare valoare*.

D-l Dr. V. BABEȘ a expus (16 Maiu) rezultatul cercetărilor sale asupra *Diagnozei și combaterii cancerului*.

Numeroase comunicări s'au făcut în ședințele intime, în cari s'au înfățișat cărți publicate de un interes special pentru noi, sau au fost aduse manuscrite de lucrări cari au fost trimise spre a fi publicate.

IV. PUBLICAȚIILE ACADEMIEI

Reorganizarea publicațiunilor prin contractul de editură cu Societatea «Cultura Națională» dă roade din ce în ce mai mulțumitoare, atât prin iușeala cu care se execută lucrările, cât și, mai ales, prin îngrijirea cu care se supraveghează tipărirea lor.

În anul academic încheiat s'au tipărit și încheiat următoarele lucrări:

1. *ANALE*, tomul XLIII, cuprinzând ședințele din 1922—23.
2. Din *MEMORIILE SECȚIUNII LITERARE*, seria III, tomul I, s'a încheiat cu memoriile:
 DRAGOȘ PROTOPOPESCU, *Unknown Congreve*,
 G. BOGDAN-DUICĂ, *Gheorghe Lazăr*, și
 RAMIRO ORTIZ, *Leopardi e la Spagna*, VI—VII.
 Din *TOMUL II* sunt sub presă:
 I. AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI, *O operă de mare valoare*,
 AL. MARCU, *Romanticii italieni și Români*.
3. În *MEMORIILE SECȚIUNII ISTORICE*, seria III, tomul II, s'au publicat următoarele lucrări:
 V. PÂRVAN, *Histria*, VII, *Inscripții găsite în 1916, 1921, 1922*.
 ANDREIU RĂDULESCU, *Publicitatea drepturilor reale și registrele de proprietate*.
 TEOFIL SAUCIUC-SĂVEANU, *Un fragment de λήκυθος funeratic de marmoră*,
 SILVIU DRAGOMIR, *Originea coloniilor române din Istria*,
 ION I. NISTOR, *Pomenirea lui Dimitrie Cantemir-Voevod*,
 C. MARINESCU, *Inființarea Mitropoliilor în Țara-Românească și în Moldova*.
 ANDREIU VERESS, *Pribeția lui Ghigorașcu-Vodă Ghica prin Ungaria și aiurea*.
4. *MEMORIILE SECȚIUNII ȘTIINȚIFICE*, tomul I, s'a terminat cu:
 Dr. D. IONESCU-BUGOR, *Studiul petrografic și tehnic al rocei de trass dela Bocșa-Română (Silvania)*.

N. LEON, *Animalele noastre veninoase*.

I. VÂSCĂUȚEANU, *Asupra cretaceului superior din Nordul Basarabiei*.

Din *TOMUL II* s'au publicat:

I. SIMIONESCU, *Fauna devonică din Dobrogea*.

Dr. L. EDELEANU, *Procedeul de rafinare cu bioxid de sulf lichid*.

Dr. V. BABEȘ, *Epidemiile din Transilvania, observate de Dr. S. MANUILĂ, și Asistența copiilor la sân*, de Dr. G. POPOVICI.

JULIAN RICK, *Climatologia câmpiei dintre Olt și Argeș*.

Dr. V. BABEȘ, *Combaterea cancerului*.

În primăvara aceasta, Capitala țării a avut bucuria de a primi întâiul *Congres internațional de studii bizantine*, la care au luat parte un număr însemnat de specialiști din mai bine de zece țări străine: Franța, Belgia, Italia, Anglia, Cehoslovacia, Iugoslavia, etc., după cum Secretarul d-voastră general vă va expune mai deaproape într'un raport special. În chiar ziua de începere a congresului, Academia a întrunit în incinta ei (14 Aprilie) într'o recepțiune intimă pe membrii congresului. Președintele nostru i-a salutat printr'o alocuțiune de binevenire, la care în numele congresiștilor a răspuns în mod cordial colegul nostru onorar, d-l Charles Diehl. Mai mulți membri ai Academiei au luat parte, prin comunicări interesante, la lucrările congresului, după care străinii însoțiți de câțiva dintre ai noștri au făcut excursiuni în deosebite părți ale Țării, spre a vedea câteva din monumentele cele mai caracteristice ale trecutului nostru.

Uniunea Internațională a Academiei, la care suntem asociați, a ținut a 5-a sesiune anuală la Bruxelles, dela 12 la 14 ale acestei luni. Secretarul d-voastră general, ca reprezentant al Academiei, a luat parte la această sesiune și vă va ceti o dare de seamă amănunțită asupra lucrărilor făcute acolo în acest an.

Comisiunea internațională de cooperare intelectuală organizată la Geneva pe lângă *Societatea Națiunilor*, a cerut să trimitem un delegat la a 3-a sesiune, care s'a ținut în luna Decembrie trecut. Academia a delegat ca reprezentant al ei la acea sesiune pe colegul nostru Dr. G. Marinescu, care, în ședința dela 26 Octombrie, a făcut o expunere despre activitatea sesiunii a 2-a a acelei Comisiuni. La 16 Noembrie, Academia noastră, care fusese invitată să constituie Comi-

siunea națională română, a primit propunerea organizându-se sub președinția Secretarului general al Academiei și având ca secretar-general pe colegul dr. Marinescu, iar ca secretar de ședință pe membrul cooptat în comisiune, d-l Oteteleșanu, a cooptat în acelaș timp pe rectorii celor patru Universități, pe directorul serviciului de schimb internațional de cărți, etc., și a stabilit sub conducerea celor patru domni rectori o organizație specială pentru informațiuni universitare.

Comisiunea internațională de cooperatie intelectuală ne-a dat și ocaziunea de a ne asocia la o însemnată operă de înaltă umanitate și cultură : a propus Academiei să ia asupra ei organizarea pentru România a refacerii mării Bibliotecii a Universității din Tokyo, distrusă prin catastrofa din Septemvrie trecut.

Academia nu numai a dat toate publicațiile ei și altele aflate în depozitele ei, dar a propus și a cerut tuturor caselor mari de editură să contribue la refacerea Bibliotecii atât de grozav distruse. Glasul Academiei a fost ascultat cu bogate rezultate. De acum înainte, grație acestei contribuii, în extremul orient se va putea studia și cunoaște istoria și literatura românească. Legațiunea Japoniei — căreia s'au predat lăzile cu cărți — a exprimat călduroase mulțumiri.

La 8—13 Octomvrie s'a ținut la Paris *Congresul pentru Istoria religiunilor*. Academia fiind chemată, delegase pe colegul nostru, preotul N. Popescu. D-sa neputând lua parte din lipsa mijloacelor necesare, s'a trimis o telegramă.

În acelaș fel a trebuit să se răspundă și la chemările venite dela *Uniunea internațională de Fizică pură și aplicată*, cu care ne-am mulțumit să inițiem o simplă participare morală, indicând pe d-l coleg, N. Vasilescu-Karpen, spre a face oficiul de legătură; sau, dela *Societatea de Fizică din Paris*, care și-a serbat jubileul de 50 de ani dela înființare, însoțind serbarea cu o interesantă expoziție.

La 11—16 August viitor se va întruni la Toronto (Canada) un *Congres internațional matematic*, organizat de Institutul regal canadian și de Universitatea din Toronto. Academia noastră este chemată să ia parte prin doi delegați, cărora li se fac de Comitetul de organizare înlesniri de călătorie. Academia a delegat pe colegii noștri G. Țițeica și D. Pompeiu.

Universitatea din Neapole și-a serbat la începutul lunii curente al șaptelea centenar dela înființare; *Societatea Medicilor Chirurgi* din Bologna și-a serbat un secol dela înființare; *Academia Jocurilor Florale* dela Toulouse a serbat în întâiele trei zile din Maiu, al VI-lea centenar al fundării ei prin cei șapte trubaduri din «La Compagnie du Gai Savoir».

La toate aceste serbări, Academia fiind invitată să ia parte, a răspuns prin scrisori de felicitare.

Cu deosebită simpatie a primit Academia comunicările colegului nostru onorar N. Donici despre organizarea și rezultatele cercetărilor făcute în observatorul său statornic dela Dubosarii-Vechi (Basarabia).

III. RELAȚII INTERNE ȘI EXTERNE

Prestigiul Academiei crește constant și bine susținut atât în țară cât și în străinătate.

În țară, aproape în toate legile de organizare atingătoare de chestiuni sau institute culturale, se înscrie participarea Academiei prin reprezentanții ei pentru organizarea și buna funcționare a organelor cari se înființează. Astfel au fost în timpul din urmă legile proprietății literare, a persoanelor juridice, a școlilor politehnice, în afară de acele mai vechi, cum e legea privitoare la școalele române superioare înființate la Paris și Roma și puse sub auspiciile Academiei prin alegerea acordată ei prin lege a directorilor și secretarilor permanenți ai acelor școli.

De altă parte toate organizațiile culturale de orice limbă și cuprins cari funcționează sau se înființează în România-Mare se adresează Academiei cerând publicații și informații pentru activitatea lor.

Relațiile cu străinătatea ni se îmbie din toate țările de cultură ale lumii. Din toate părțile ni se propune schimbul de publicații, ni se cere intrare în legături de colaborare științifică pe toate terenele, ne vin chemări la serbări științifice și culturale, suntem chemați la congrese și la asociațiuni. De jur împrejurul pământului e azi o colaborare amicală pentru progresul științei, care cere ca alătura de Japonia

ori Canada să intrăm și noi prin activitatea culturală și științifică — cum am intrat prin situația politică și diplomatică — în rândul națiunilor de mare cultură.

La toate aceste chemări putem răspunde numai în măsură cu mult prea mică, atât din cauza tinereții instituțiilor noastre științifice, cât mai ales din cauza înzestrării lor cu totul neîndestulătoare atât cu localuri cât și cu personal și dotațiuni. Evident că această slăbiciune este foarte păgubitoare pentru bunul nostru nume cultural între popoarele lumii.

Cu privire la aceste relațiuni științifice internaționale trebuie să reținem cel puțin următoarele fapte:

1. *DISCURSURILE DE RECEPȚIUNE* rostite în ședințele solemne ale sesiunii anului trecut de colegii O. Goga, Al. Lăpedatu, M. Sadoveanu și D. Gusti au fost publicate împreună cu Răspunsurile cari le-au însoțit, îndată după închiderea acelei sesiuni. În fruntea lor au fost așezate înălțătoarele cuvântări rostite de M. Sa Regele și de A. Sa Regală Principele Moștenitor.

2. Redactarea *DICȚIONARULUI LIMBII ROMÂNE* s'a continuat în tot decursul anului la Cluj sub conducerea d-lui coleg PUȘCARIU, dar tipărirea nu s'a putut începe din cauza lipsei mijloacelor bănești necesare.

3. *LUCRĂRILE SECȚIUNILOR:* *SECȚIUNEA LITERARĂ:*

Dintre lucrările speciale ale acestei Secțiuni s'au publicat sau se află la tipografie:

a) Fascicula I a publicației *Documente de artă românească din manuscrise vechi* s'a primit dela Oxford și a fost prezentată, însoțită de o notă, de colegul nostru, I. Bianu, Congresului de studii bizantine întrunit în Capitala Țării.

b) TACHE PAPAHAĞI, *Graiul și folklorul Maramureșului*, dat la tipar va forma volumul 32 din publicația *Vieața Poporului Român*.

c) TH. CAPIDAN, *Meglenoromânii*, Studiu etnografic și lingvistic, va forma tomul VII din *Studii și cercetări*.

d) G. BODGAN-DUICĂ, *Vieața și ideile lui Simeon Bărnuț* (Tomul VIII din *Studii și Cercetări*).

e) TUDOR PAMFILE, *Mitologia Românească*, III, Pământul (Tomul 33 din *Vieața Poporului Român*).

SECȚIUNEA ISTORICĂ a publicat:

a) *BULETIN*-ul francez, tomul X, sub îngrijirea provizorie a secretarului d-voastră general, cuprinzând cinci lucrări mai mari și câteva note și informațiuni.

b) Z. PĂCLIȘAN, *Correspondența din exil a Episcopului Inocenție Micu*

Klein, formând tomul III din «publicațiunile Fondului Alina Știrbey».

c) *SĂPĂTURILE ARHEOLOGICE*, făcute sub conducerea secretarului d-voastră general, au continuat cu succes atât la *Histria*, unde au mai fost găsite diferite inscripții nouă, cât și, mai ales, în *Câmpia Munteană*, pe valea Ialomiței și a Mostiștei, unde săpăturile de caracter preistoric și protoistoric executate cu colaborarea d-lui I. Andrieșescu, și ajutorul asistenților noștri Vlădescu-Vulpe și Dumitrescu, au dus nu numai la descoperiri foarte importante asupra civilizației dacice, dar și la punerea bazelor primei hărți arheologice a României, așa cum vi se va raporta amănunțit în legătură cu lucrările *Uniunii Academice Internaționale* dela Bruxelles. Zilele acestea vă voi prezenta alături de descrierea obiectelor găsite în săpături, făcută de d-l Andrieșescu, prima mea comunicare din seria: *Așezări geto-grece și daco-romane în Câmpia Munteană. I. Piscul Crăsanilor*. Tot în vara trecută am mai descoperit într-o călătorie de studii prin Putna și R.-Sărat o importantă stațiune neolitică cu ceramică pictată la *Bonești* spre V. de Focșani.

d) *Copiarea documentelor istorice moderne* din Arhivele Statului din Viena se continuă fără întrerupere.

e) *Copiile de documente* contemporane făcute la *Torino* prin îngrijirea regretatului Michele Silvestri, ne-au fost deasemenea predate de văduva sa.

SECȚIUNEA ȘTIINȚIFICĂ:

a) *BULETIN*-ul publicat în limbi străine a continuat să apară în numere lunare sau duble și deșteaptă un viu interes în străinătate de unde este mereu cerut. Din cauza aceasta tirajul a fost urcat dela 1000 la 1500.

b) S'a început o nouă serie de publicații în limbi străine: *Études et Recherches*, prin scrierea colegului G. Țițeica intitulată: *Géometrie différentielle projective des réseaux*.

V. COLECȚIUNILE

Colecțiunile științifice ale Academiei și-au continuat creșterea și organizarea. Comisiunea bibliotecii și colegul conservator al colecțiunii numismatice vor arăta amănunțit atât îmbogățirea colecțiunilor cât și lucrările făcute pentru organizarea și folosirea lor.

Marea valoare și însemnătate a colecțiunilor Academiei fiind acum de mult recunoscută de toată lumea intelectuală din țară, și în bună parte și dincolo de hotarele țării, iar instalarea lor fiind nu numai cu totul neîndestulătoare, dar și cu desăvârșire nesigură, Guvernul pare hotărât să ia cuvenitele

măsuri pentru construirea localului plănuit la 1912 și care trebuia să fie inaugurat la 1916. Ni s'au dat în privința aceasta asigurări de Ministrul finanțelor prin colegul nostru Al. Lăpedatu, Ministru al cultelor și artelor. Se studiază acum organizarea financiară a lucrărilor, cari ar urmă să fie pe deplin terminate în 5 ani. Astfel este acum speranță ca stăruințele Academiei să ajungă în sfârșit la rezultatul dorit și colecțiunile bogate, adunate de dânsa să fie instalate în cele mai bune condiții de păstrare și folosire.

Principalele izvoare de îmbogățire sunt următoarele:

Prin obligațiunea legală impusă tipografiilor din țară s'au primit: 3487 volume și broșuri, 3840 numere de reviste, 751 ziare, 1188 stampe și portrete, 28 atlase sau hărți, și 138 caiete muzicale; în dar și în schimbul publicațiilor Academiei s'au primit 2281 volume și broșuri, 27 fotografii, 8 volume manuscrise; s'au cumpărat 324 volume, 812 numere de reviste străine, 43 volume manuscrise, 1647 documente, 233 fotografii, 4 stampe sau portrete. În total colecțiile au crescut cu 6092 volume, 3840 numere de reviste române, 1793 străine, 756 ziare din țară, 3 din străinătate, 37 hărți și atlase, 1197 stampe și portrete, 51 volume manuscrise, 1774 documente, 260 fotografii, 138 bucăți de muzică.

Colecția numismatică a cumpărat 93 monete și a primit în dar și schimb 603.

Înainte tuturor donatorilor din anul trecut stă M. Sa Regele Italiei, care este, alături de Suveranii noștri, în fruntea membrilor onorari ai Academiei.

Dela M. Sa s'au primit în continuare tomurile V—VIII, tipărite în timpul războiului, din marea operă: «Corpus Nummorum Italicorum».

De un preț deosebit sunt două manuscrise ale neuitatei Regine Elisabeta (Carmen Sylva) pe cari Regina le dăruise marelui scriitor Pierre Loti; după moartea lui, ele au fost dăruite Academiei de cunoscutul bărbat de Stat și prieten al Românilor, Louis Barthou, căruia i le lăsase ilustrul său prieten. Unul este chiar manuscriptul după care s'a cules la tipografie *Pensées d'une Reine*, celălalt este întreg autograf și cuprinde biografia Principelui Nicolae de Wied, fratele Reginei, scrisă de Augusta autoare în limba franceză.

Urmând exemplul înaintașilor Ion Ghica și G. Barițiu, președintele nostru, d-l I. C. Negruzzi, alegându-și corespondența primită în lunga sa activitate, a continuat a aduce la Academie pe aceea de interes literar și cultural cum sunt scrisorile primite dela regretatul nostru coleg T. Stefanelli.

Exemplul d-lui Negruzzi a fost urmat și de d-l general Panaitescu, care a adus scrisorile primite de dânsul dela St. C. Hepites.

Un material documentar de un preț deosebit a fost procurat din colecțiile rămase după Gr. N. Manu: manuscrise, dosare, documente, fotografii vechi, formează acea prețioasă colecție pusă acum la dispoziția învățaților spre a fi studiată și folosită.

VI. LEGATE, FONDURI

Strâmtorarea financiară cu care se luptă Academia mai ales dela războiu încoace, în urma schimbărilor adânci și grele, urmate după 1914, este bine cunoscută. Știm cu toții că activitatea acestei instituțiuni de știință și înaltă cultură este grav stânjenită din cauză că mijloacele ei materiale au scăzut — în urma exproprierilor — în proporție inversă cu trebuințele și îndatoririle impuse de noua situație a neamului nostru. Mai multe publicațiuni întrerupte de războiu nu pot fi continuate, cercetări și explorări științifice nu pot fi întreprinse, participarea la lucrări științifice, la cari suntem chemați din străinătate, nu suntem în stare a o primi. Astfel trăim într'o așteptare chinuitoare și trebuie să renunțăm la o întreagă serie de lucrări, mai ales atunci când — și cazul e foarte frecvent — nici guvernul nici particularii nu se arată prea înțelegători de nouile îndatoriri culturale ce le au față de țara întregită și nu dau contribuțiile bănești necesare promovării întreprinderilor noastre științifice și de înaltă cultură.

Un caz concret și caracteristic este de pildă, situația Academiei față de mormântul unde se odihnește și casa unde a trăit o glorie literară ca aceea a lui Alecsandri. Casa cu grădina și mormântul au fost donate Academiei de nepoatele marelui poet în anul 1914. Academia a primit donația cu intenția de a întreține casa în bună stare și a-i restabili cuprinsul cât mai apropiat de starea în care se găsea pe când o locuia poetul, și a ridica pe mormântul lui cuvenitul monument vrednic de numele lui și de națiunea pe care a luminat-o prin geniul său. Trebuia ca mormântul și casa lui Alecsandri să fie un loc de pelerinaj național. S'au făcut câteva apeluri la dărnicia institutelor financiare, dar răsunetul lor a fost atât de slab, încât până azi nu s'a putut înălța peste mormânt cuvenitul monument și lipsesc mijloacele pentru reparația necesară casei.

Mai amintesc că serviciile interne ale Academiei nu numai că nu pot fi dezvoltate după necesitatea lucrărilor, dar și câte sunt, funcționează cu mare greutate din cauza insufi-

cienții onorariilor pentru personal, ceea ce provoacă neîncetate plecări după o foarte scurtă activitate în serviciul Academiei.

Spre a împușină măcar în parte aceste greutăți Academia a adresat la 9 Februarie Guvernului, și anume d-lui Prim-Ministru și Miniștrilor de Finanțe, de Instrucție și de Arte, următorul memoriu:

Prin legea promulgată cu Decretul Domnesc cu No. 749 dela 29 Martie 1879 Academia Română a fost declarată Institut Național, având de scop «Cultura limbii și a istoriei naționale, a literelor, a științelor și frumosașelor arte».

Prin art. 4 din acea lege «Statul face Academiei Române o dotațiune anuală fixă de 30.000 lei, care se va înscrie în bugetul Statului. Din această sumă o parte va fi pururea afectată de către Academie la acordarea a două premii, unul științific și altul literar, purtând denumirile de: «Premiul *Lazăr* și Premiul *Eliade-Rădulescu*; fiecare premiu va fi cel puțin de cinci mii lei».

Pornind din Societatea Academică Română înființată la 1866 și 1867 și reorganizându-se pe baza numitei legi din 1879, Academia a cuprins în sânul ei pe toți fruntașii intelectuali și culturali ai neamului românesc din toate Statele și ținuturile unde se aflau locuind, iar bărbații de Stat și oamenii politici, cari nu erau între membrii ei, au înconjurat-o totdeauna cu o atmosferă de înaltă stimă și prețuire pentru marile servicii ce eră menită să aducă neamului ca organ central al culturii naționale integrale și unitare.

Istoria va arăta cât a fost partea Academiei Române în pregătirea unirii neamului într'un singur Stat național.

Pe lângă activitatea ei proprie ca instituțiune culturală și științifică, Academia a înființat, a dezvoltat și susține singura bibliotecă de caracter specific național românesc pentru studiile istoriei, limbii, literaturii, instituțiilor naționale.

Prin scopurile urmărite, prin activitatea dezvoltată și prin tradiționala bună administrație a mijloacelor ei, Academia și-a atras bunăvoința publică, din care i-au venit și îi vin mereu donațiuni de fonduri cu scopuri culturale.

Totuș, mijloacele de cari dispune Academia acum, sunt cu totul neîndestulătoare față de trebuințele ei de întâiul ordin și cu deosebire față de criza de depreciere a valorii banului.

Din această cauză Academia nu numai că nu poate da publicațiilor ei științifice dezvoltarea cerută de trebuințele naționale interne sau de cele generale externe, dar nici nu poate continua unele lucrări de întâia însemnătate și necesitate începute înainte de răboiu — cum este *Dicționarul limbii române*. Nu-i este cu puțință nici să-și formeze pentru serviciile ei un personal statornic și îndestul de numeros, remunerat suficient spre a face carieră de viață în serviciul Academiei, iar fără un asemenea personal nu este cu puțință continuarea lucrărilor și siguranța colecțiilor.

În acelaș timp cele două premii anuale ale Statului de câte 5.000 lei, legate prin legea dela 1879 de numele celor doi mari învățători ai renașterii culturii naționale — *Lazăr* și *Eliade-Rădulescu* — astăzi nu mai au o valoare demnă nici de Statul care le-a instituit, nici de Academia care le dă, nici de marii învățători ale căror nume le poartă.

Greaua stare de lucruri arătată în rândurile precedente se poate remedia cel puțin în parte, modificându-se de urgență prin lege Art. 4 din legea dela 1879, în sensul ca dotațiunea anuală să fie de 1.000.000 (un milion), premiile Statului să fie de câte 50.000 (cincizeci mii) lei și să fie trei, purtând numele celor trei mari învățători: *Lazăr*, *Eliade-Rădulescu* și *Asachi*. S'ar îndreptă astfel și surprinzătoarea scăpare din vedere făcută în legea dela 1879, când alături de *Lazăr* eră indicat să se pună numele contemporanului său *Asachi* din Iași.

Textul articolului 4, modificat, să fie deci următorul:

«Statul face Academiei Române o dotațiune anuală de 1.000.000 lei, «care se va înscrie în bugetul Statului.

«Din această sumă o parte va fi pururea afectată de către Academie «la acordarea a trei premii, unul științific, unul istoric și altul literar, purtând denumirile de Premiul *Lazăr*, Premiul *Asachi* și Premiul *Eliade-Rădulescu*; fiecare premiu va fi de cincizeci mii lei».

Adresăm guvernului această rugămintă în numele și pentru necesitățile Academiei Române ca reprezentanta cea mai înaltă a culturii naționale, cu deplină încredere că d-voastră, Domnule Prim-Ministru și Prea Stimat Coleg (Ministru), urmând tradiția în spiritul aceluia care a prezidat la legiferarea dela 1879, veți lua neîntârziat dispozițiile necesare și veți pune toată stăruința pentru ca această rugămintă a Academiei să fie cât mai curând adusă înaintea Corpurilor legiuitoare și îndeplinită.

Această întâmpinare pare a fi avut mai mult răsunet. D-l Prim-Ministru a venit în persoană spre a ne comunica că Guvernul va satisface cererea Academiei, a adăugat că d-l Ministru de finanțe socotește că este sosit timpul ca să se prevadă și fondurile pentru clădirea localului Bibliotecii Academiei. Proiectul de lege pentru dotațiunea cerută a fost prezentat Corpurilor Legiuitoare — e drept, deocamdată într'o formă care nu ne satisface — și sperăm că el va fi votat cu modificările pe cari le socotim absolut necesare, dacă e ca această dotațiune să nu devină un dar «danaic».

Țin de altfel să vă comunic, că în aceste osteneli ale noastre pentru a restabili echilibrul dintre îndatoririle noastre culturale față de țară și mijloacele materiale cu care să le îndeplinim, augustinul nostru președinte de onoare, M. S. Regele a binevoit prea grațios a ne asigura, în audiența de

prezentare ca secretar general nou, ce ne-a acordat-o în toamna trecută, de întregul Său, prea înalt sprijin. M. Sa e adânc convins de nevoia superior națională ca Academia Română să fie pusă și ținută mereu în situația de a-și împlini toate îndatoririle ei față de Patria noastră întregită.

Următoarele fonduri au fost primite ca donațiuni în cursul anului :

a) PREOTUL ȘTEFAN GEORGESCU din Capitală a donat un capital în efecte de 12.000 lei, spre a formă un fond pentru «scopuri culturale», în amintirea fiului său Alexandru, mort după întoarcerea din Moldova.

b) IANCU THEODORIDI a lăsat prin testament 10.000 lei, al căror venit să fie dat din zece în zece ani ca premiu autorului celei mai bune piese dramatice.

c) Cunoscutul donator LEON S. ARIE a făcut două donațiuni noi:

a III-a în efecte în valoare de 118.500 lei, din al căror venit de aproximativ 12.000 lei să se dea burse la studenții dela Școalele Politehnice și Școala superioară de Comerț din Capitală;

a IV-a în efecte de valoare nominală de lei 95.260 și cu venit anual de aproximativ lei 14.380, spre a se da burse la studenții dela aceleași școli.

d) TEODOR ROȘETTI a lăsat fără destinație, ca nudă proprietate, un fond de 200.000 lei, al cărui uzufruct este rezervat văduvei.

e) C. IONESCU (CĂNUȚĂ) dela Urlați a lăsat fondul de 400.000 lei, pentru ca din venitul lui să se trimită un băiat sau doi din județul Prahova și cu preferință din Urlați, la o școală politehnică în străinătate. Valoarea fondului nu a putut fi încă primită până acum.

f) Un act de recunoștință s'a îndeplinit în anul trecut față de rămășițele pământești ale d-rului PĂCURARU-BIANU de către Academia Română și Asociațiunea dela Sibiu, cărora dânsul le-a lăsat toată averea ce a putut aduna. Murise și fusese înmormântat la Pireu. Cele două instituțiuni de cultură națională au făcut ca rămășițele pământești să fie aduse

din pământ străin și îngropate lângă ale părinților lui, în Făget (județul Târnavei-Mici) în Ardeal.

VII. BURSE

În anul școlar curent s'au dat burse din fondurile *Adamachi*, *A. Papadopol*, *Dr. Corneliu Păcuraru-Bianu*, *N. Rătescu* și *Leon S. Arié*, precum urmează:

Din *FONDUL ADAMACHI* s'au dat:

a) 23 burse, din cari 11 burse à Lei 150 lunar la studenți ai Facultății de Științe din Iași; 7 à Lei 150 lunar la studenți ai Facultății de Medicină din acelaș oraș și 5 la elevi ai Școalei Politehnice din București, à 250 lei lunar.

b) 4 burse de câte 250 lei lunar și anume: una d-lui C. Motaș, doctorand în zoologie la Universitatea din Iași, alta d-lui Ion Steopoe, doctorand în morfologie la Universitatea din București, a treia d-rei Leontina Popoviciu, doctorandă în fizică la Universitatea din Cernăuți și a patra d-lui C. L. Creangă, doctorand în chimie la Universitatea din Cluj.

Din *FONDUL A. PAPADOPOLO* s'au dat ajutoare de câte 50 lei pe lună la 10 elevi ai Școalei Comerciale Superioare și de câte 30 lei pe lună la 10 elevi ai Școalei elementare din Galați.

Din *FONDUL Dr. PĂCURARU-BIANU* s'au dat două burse de câte 120 lei pe lună la Școala de horticultură dela Turda și una de 120 lei pe lună la Școala inferioară de meserii din București.

Din *FONDUL N. RĂTESCU*, s'a dat o bursă de 120 lei pe lună la Școala superioară de comerț din București.

Din *FONDUL LEON S. ARIÉ* s'au dat o bursă de lei 500 pe lună la Școala Politehnică din Timișoara și o bursă de 600 lei pe lună la Academia de Înalte Studii Comerciale.

Ținem să observăm că mai toate aceste burse și ajutoare sunt foarte neînsemnate în raport cu scumpetea actuală și va trebui să ne ocupăm în această sesiune de modalitatea creșterii lor, așa cum am făcut și vom face și în chestiunea premiilor Academiei.

VIII. ȘCOALELE ACADEMIEI

Institutul «*Ion Oteteleșanu*» sub buna conducere a actualei Directoare funcționează de doi ani în mod foarte mulțumitor.

Școalele de agricultură «*Tache P. Anastassi*» dela Țigănești și «*I. C. Agarici*» dela Moara-Grecilor (Vaslui), precum și Școala primară «*Tache P. Anastassi*» dela Călmățui, au

funcționat în mod mulțumitor, luptând însă greu cu cheltuielile mereu în creștere mai ales pentru personalul didactic și de serviciu.

Fondurile «*Ioan Fătu*» și «*Ioan Scorțeanu*» au continuat a contribui la ușurarea învățământului primar rural prin împărțire de cărți didactice.

Comisiunile speciale vor da prin rapoartele lor informațiuni mai amănunțite cu privire la viața școlară atârănătoare de Academie.

IX. CONCURSURILE PREMIILOR

La concursurile premiilor ce sunt a se da în această sesiune pentru opere publicate s'au prezentat următoarele scrieri:

(Vezi lista lor la pag. 31—33).

E o constatare deosebit de îmbucurătoare, pe care trebuie s'o facem cu prilejul prezentării atâtor manuscrite în acest an, lucru de care aproape ne desobișnuisem în vremurile așa de grele de după războiu, când premiile noastre nu mai înseamnă material aproape nimic, că însfârșit idealismul începe iar a birui asupra mizeriilor vieții actuale.

Premiile la cari nu s'a prezentat nici un manuscript sunt următoarele:

(Vezi lista lor la pag. 34).

Domnilor Colegi,

Soarta ne-a fost binevoitoare în războiul cel mare, în care jertfele națiunii noastre au fost așa de grele. Suntem acum uniți într'o singură țară, spre marea supărare a multora. Incepe acum pentru Academie o nouă epocă, pe care trebuie să avem curajul a o recunoaște în toate grelele îndatoriri ce ni le impune. *Partea de contribuție la cultura generală a umanității, dată de națiunea noastră, înainte de toate prin Academia ei, trebuie să fie așa de respectabilă, încât ea să justifice în chip strălucitor și indiscutabil dreptul nostru la existența națională completă și nestânjenită, latină, în mijlocul Slavilor, și lumea civilizată, în întregimea ei, să considere ca o jignire adusă civilizației însăși, orice primejduire a existenței noastre independente și integrale în Răsăritul danubian.*

Pentru aceasta însă Academia trebuie să-și revizuească în-tregul ei program de lucru, lărgindu-l și adaptându-l după noile probleme teoretice și practice pe care i le impune — alătura de cele vechi și mereu tot așa de importante, dar mai mult locale — situația crescută a Țării și Statului, ca ele-mente creatoare de valori culturale general europene și mon-diale.

D-l I. BIANU cetește raportul despre activitatea Bibliotecii și despre îmbogățirea colecțiilor în anul 1923:

«Domnilor Colegi,

«Activitatea Bibliotecii Academiei Române, în cursul anului 1923, «a continuat a face progrese față de anul trecut, fără a ajunge cu toate «acestea la mersul normal. Aceasta se datorește cauzelor principale, despre «cari vorbim de mai mulți ani și este necesar să fie amintite și acum.

«1. *Localul.* Localul actual nu corespunde din nici un punct de vedere «necesităților, devenind absolut neîncăpător. Colecțiunile au crescut, după «cum am prevăzut în raportul pe anul trecut, astfel că nu mai avem spațiu «disponibil. Rărirea periodicelor (lucrare amânată din această cauză încă «din 1915) trebuie făcută în primăvara aceasta cu orice chip. Această «lucrare va ocupa și cele câteva rafturi libere din noua încăpere a de-«pozitului, construită în 1915. Din această cauză suntem siliți să îngrămă-«dim volumele pe marginea rafturilor și pe jos, ceea ce îngreuiază foarte «mult serviciul și încurcă colecțiile mai ales la secția periodicelor.

«Magazia rezervată dubletelor este deja plină. Vom fi siliți să îngrămădim «și aci volumele unele peste altele, ceea ce va face imposibilă găsirea căr-«ților și periodicelor ce vor mai veni pe viitor.

«Imobilul vecin (casa Bellu) s'a reparat, iar acum se instalează într'însul «rafturile și mobilierul necesar. În clădirea principală se vor instala în «curând două servicii: 1) serviciul primirii imprimatelor din țară tri-«mise conform legii depozitului și 2) colecția și serviciul stampelor.

«Asemenea dispoziții de simplă gospodărie sunt — după cum am spus «și în raportul pe anul trecut — numai paliative, cu efecte de amelio-«rare neînsemnate și de foarte scurtă durată.

«În acest an s'au dovedit și mai mult lipsurile actualului local prin «insuficiența totală a sălii de lectură. Numărul cercetătorilor a crescut «foarte mult. Astfel, s'au eliberat 331 permise de intrare în 1923 față de «239 în 1922, iar în acest an 317 numai în primele 3 luni. Deaci se vede «clar că sala de lectură a devenit absolut neîncăpătoare pentru un număr «de cetitori de peste zece ori mai mare decât cele 32 locuri ce are. Foarte «mulți cetitori sunt siliți din această cauză să plece, iar alții mai perse-«verenți așteaptă ore întregi până se liberează un loc.

«2. *Funcționarii.* Una din principalele cauze ale greutății bunei des-«voltări a acestui serviciu este tocmai personalul. Biblioteca are astăzi

«20 funcționari și 7 oameni de serviciu împărțiți pe serviciile speciale următoare: conducere 1, primiri 3, noul catalog 6, sala de lectură 4, periodice 2, manuscrise 2, stampe 1, numismatică 1; oameni de serviciu: primiri 2, noul catalog 1, sala de lectură 3, manuscrise 1. Acest personal este însă neîndestulător ca număr față de lucrările cari trebuiesc făcute. Din această cauză lucrările de catalogare sunt în mare parte întârziate și merg mai încet decât ar trebui, iar unele lucrări părăsite sau nici începute. Așa sunt: notele muzicale, foile volante, catalogul dubletelor, în parte colecția de stampe și altele. Răul cel mai mare însă este nestatornicia personalului: salariul cu totul insuficient nu-i atrage de loc ca să rămână spre a face serviciu în această carieră. Licențiați și absolvenți de Universitate stau cel mult până pot intra în învățământul secundar și pleacă după ce unii dintre dâșii au câștigat cunoștințele necesare și practica pentru un bun bibliotecar. În anul trecut au plecat — după cum am prevăzut — 5 funcționari și în acest an probabil că tot cam atâția vor plecă. În aceste condițiuni formarea unui bun personal statornic este cu neputință, lucru ce face funcționarea normală aproape imposibilă. Funcționarii mai vechi pierd foarte mult timp cu instruirea nouilor veniți, neglijându-și din această cauză lucrările lor, iar unele servicii nu pot executa toate lucrările necesare. Așa, serviciul primirilor nu a putut face mai deloc dări în judecată în anul 1923. Pentru a remedia această stare nenorocită trebuie să găsim de urgență mijloacele necesare pentru a remunera funcționarii cel puțin atât cât în învățământul secundar. În actualele condițiuni nu este cu putință să se dea acestui serviciu acel caracter de statornicie și de siguranță care este absolut necesar oricărui serios serviciu de bibliotecă.

«*Imbogățirea colecțiilor* se va arăta în amănunte în publicațiunea *Creșterea Colecțiilor*, a cărei tipărire s'a oprit cu sfârșitul anului 1915, deși materialul este pregătit spre a fi dat la tipar. În curând se va începe tipărirea începând cu anul 1924.

«Iată în oarecare amănunte activitatea acestui serviciu al Academiei, în anul 1923:

A. SECȚIA CĂRȚILOR TIPĂRITE

1. NECESITĂȚI

«Această secțiune are 14 funcționari împărțiți la următoarele servicii: «6 la noul catalog, 4 la sala de lectură, 2 la periodice și 2 la primiri, cari sunt suficienți pentru lucrările curente. Pentru a putea încorpora cât mai curând vechile biblioteci este nevoie, la noul catalog, de o a doua echipă care să facă numai această lucrare. Trei funcționari, dintre cari unul de specialitate pentru a face inventar, catalog pe materii și alte lucrări de organizare, ar fi suficienți. Funcționarul de specialitate se va forma și ca eventual succesor al actualului conducător al acestei secții.

«Având și acești trei funcționari, echipa actuală ar fi descărcată de o parte «din lucrări, putând astfel să înceapă sau să continue lucrările neîncepte «sau părăsite. La biurul de primire al publicațiunilor este nevoie urgentă «de încă un funcționar. Lucrările s'au înmulțit așa de mult încât actualii «funcționari nu le mai pot ține la curent. Având și acest al treilea func- «ționar s'ar putea trece la acest biurou și inventarierea cărților legale, «lucrare pe care o fac acum funcționarii dela împrumuturi. Cu modul acesta «s'ar putea amâna înființarea unui serviciu special pentru împrumutare. «In fine și sala de lectură are nevoie de încă un om de serviciu dacă dorim «ca cetitorii să nu aștepte prea mult cărțile cerute.

2. CONSULTAREA

«Sala de lectură a cărților tipărite a fost deschisă 285 zile de lucru, «afară de Dumineci și sărbătorile fixate de delegațiune. În 233 zile a fost «deschisă câte 8 ore pe zi, dela 8—12 și 2—6 (141 zile cu orariul de vară «sau dela 9—5 (92 zile cu orariul de iarnă), iar în 52 zile din lunile de «vară numai 4 ore pe zi (8—12). In cursul anului 1923 numărul cetitorilor «a fost 8088, cărora li s'au comunicat 25.036 volume.

«Acasă au fost împrumutate 4073 volume la 685 persoane cu 3473 «bilete de împrumut.

«*Împrumutarea*, atât direct la persoane din Capitală cât și prin biblio- «tecile universitare din țară, aduce mari servicii învățaților pentru stu- «diile lor științifice, deaceia numărul împrumuturilor crește în fiecare «an și deci trebuie să ne gândim la înființarea unui serviciu special pentru «împrumutare.

«S'au liberat 331 permise de intrare în sala de lectură, din care 28 «și pentru secțiunea manuscriselor și documentelor.

«Ajutorul ce dă Biblioteca noastră muncitorilor pentru cultura na- «țională se poate vedea din statistica cetitorilor din ultimii cinci ani ară- «tată în tabela următoare:

TABELA I

Anii	Cetitorii	Volume comuni- cate	Impru- mutători	Volume împru- mutate
1919	5.867	13.767	391	2.108
1920	6.279	18.541	426	2.594
1921	6.511	19.224	511	3.006
1922	6.988	23.960	592	3.413
1923	8.088	25.036	685	4.073

«Se amintește că pe lângă cărțile comunicate cu bilete de cerere, cecitorii au la dispoziție, în sala de lectură, o întreagă bibliotecă de 1796 volume din cărțile cele mai des întrebuințate, 309 reviste străine și 46 reviste românești.

3. SPORUL

«Biblioteca (Secțiunea cărților tipărite) a crescut în 1923 cu 6902 volume față de 5509 în 1922.

«În următoarea tabelă se poate vedea creșterea în 1923:

TABELA II

	volume și broșuri	Numere de reviste		Ziare		Atlase și hărți	Stampe și portrete
		Române	Străine	Române	Străine		
Primate: Conform legii dela 23 Martie 1904	3.487	3.836	—	751	—	28	1.188
In dar sau în schimb	2.281	4	981	5	—	9	5
Cumpărate . . .	324	—	812	—	3	—	4
Total. . . .	6.092	3.840	1.793	756	3	37	1.197

	Volume manuscrise	Documente	Fotografii	Albumuri	Note muzicale	Monete, obiecte de muzee	—
Primate: Conform legii dela 23 Martie 1904	—	—	—	1	138	—	
In dar sau în schimb . . .	8	127	27	1	—	603	
Cumpărate . . .	43	1.647	233	—	—	93	
Total . . .	51	1.774	260	2	138	696	

«În această tabelă nu sunt cuprinse miile de foi volante cari, de câțiva ani încoace, nu se mai pot alege și se pun la o parte spre a se alege când vom avea personal îndestulător.

«Pe lângă îmbogățirea bibliotecii cu imprimatele din țară cari se trimit prin obligația legală, izvor de îmbogățire, care merge în fiecare an crescând, sunt donațiunile și schimbul de publicații din străinătate. În fruntea donatorilor stă guvernul Franței, care ne-a trimis mai multe reviste și Liga Națiunilor care ne trimite multe din publicațiunile sale.

«În fruntea schimburilor stau cele venite dela instituțiunile științifice ale Americii atât din Statele-Unite cât și din republicile latine Sud-americeane.

«Academia a făcut în acest an două achizițiuni de o mare valoare și anume: 15 volume cu documente — originale și copii — grecești, latinești și ungurești și condici de socoteli dintre anii 1652—1807 ale Comunității grecești din Sibiiu, 233 fotografii cu vederi din țară și peste 1300 documente manuscrite românești și scrisori din anii 1559—1847 ale răposatului Grigore Manu.

«La biroul de primire al publicațiilor au intrat 361 pachete cu imprimare din București și 1078 din provincie. S'au înregistrat și ținut în evidență 1390 publicațiuni periodice din țară și 6 din străinătate. În total 1396.

«Pentru publicațiunile legale netrimise s'au somat 89 tipografi și editori pentru trimiterea a 250 cărți. Tipografii și editorii știindu-se ținuti de scurt de funcționarul însărcinat numai cu această lucrare, se conformează din ce în ce mai mult legii și răspund neîntârziat reclamațiunilor.

«Pentru periodice (ziare și reviste) s'au făcut 1056 reclamațiuni și s'au dat în judecată 120 tipografi și editori pentru 383 numere netrimise.

«Sporul secțiunii cărților tipărite în ultimii 10 ani se arată în tabela următoare:

TABELA III

Anii	Volume și broșuri	Ziare și reviste române	Ziare și reviste străine	Atlase și hărți	Note muzicale	Stampe și portrete	Fotografii	Albumuri	—
1914	4.372	690	269	68	—	100	250	9	
1915	5.934	653	203	65	156	89	371	10	
1916	3.174	623	209	11	22	39	162	5	
1917	194	620	—	5	—	—	—	2	
1918	698	33	81	36	1	13	25	12	
1919	4.782	754	328	34	50	42	672	1	
1920	4.832	931	265	59	73	25	282	3	
1921	3.973	953	237	20	39	7	42	2	
1922	5.509	1.233	234	16	126	13	149	30	
1923	6.092	1.396	253	37	138	1.197	260	2	
Totalul creșterilor 1914/1923	39.560	7.886	2.079	351	605	1.525	2.215	76	

4. CATALOGARE ȘI ALTE LUCRĂRI

«1. *Catalogul nou.* S'au înscris în inventar în 1923, 4875 opere în 5371 volume (No. 67.862—72.736). S'au catalogat definitiv și s'au așezat în rafturile bibliotecii 4499 opere în 4983 volume (No. 66.500—70.999) pentru cari s'au lucrat:

«5611 fișe pentru catalogul alfabetic al autorilor;
«6261 fișe metodice pentru catalogul pe materii:

«Total 11.872 fișe.

«În rezumat, până la 31 Decembrie 1923 catalogul nou cuprinde:

«a) Trecute în inventar 72.736 opere în 91.235 volume;

«b) Catalogate definitiv și așezate în rafturi 70.999 opere în 89.294 volume.

«Pentru toate aceste 70.999 opere s'au făcut:

88.779 fișe alfabetice,

81.696 fișe metodice:

«Total 170.475 fișe.

«S'a continuat cu transformarea vechiului catalog pe materii (Otto Hartwig) după sistemul zecimal Dewey.

«Cărțile provenite din bibliotecile necatalogate au fost încorporate și s'a continuat cu încorporarea bibliotecii vechi, făcându-se în cursul anului 1324 opere (A 11.313—A 12.636). Biblioteca Filipescu este singura neîncorporată din cauza lipsei de spațiu potrivit; ea are catalog pe autori provizoriu.

«2. *Publicațiunile în curs de apariție*. S'au înscris în inventarul special 121 opere (No. 941—1061) pentru cărți s'au făcut 121 fișe de control. S'au făcut fișe speciale pentru toate acestea și anume: 133 fișe alfabetice pe autori și 158 fișe metodice, în total 291 fișe.

«*Secțiunea periodicelor*. S'au înscris în cursul anului, în inventarul special și cu numerotare deosebită 583 publicațiuni (No. 5690—6272).

«*Catalogul pe fișe* (al periodicelor), pus la dispoziția cetitorilor, are 8.825 fișe fiind 614 făcute în cursul anului. Pentru catalogul pe materii s'au lucrat 8897 fișe din care 621 în anul trecut.

«Revizuirea colecțiunilor se ține la zi făcându-se fișe de control pentru lipsuri și pentru dublete.

«4. *Legatul*. Grație atelierului de legătorie propriu, instalat în casa vecină, numărul cărților legate a fost de două ori mai mare ca în 1922. S'au legat 395 volume cărți și 823 volume periodice și s'au reparat 157 volume cărți și periodice. Cu toate acestea mai sunt încă multe periodice ce nu se pot lega din lipsa de fonduri.

«5. *Statistica lunară* de mișcarea bibliotecii se trimite regulat ziarelor spre publicare.

6. *Biblioteca noastră* s'a mai îmbogățit cu un frumos dar al Doamnei Hepites, care ne-a dăruit o parte din biblioteca răposatului său soț, mult regretatul nostru coleg Ștefan Hepites, compusă din 4 dulapuri și peste 1000 volume de opere și reviste de astronomie, matematici, fizică și chimie. Această colecție completează biblioteca noastră cu opere de mare valoare și tocmai în domeniul în care este mai săracă.

«7. S'a continuat și în acest an a se dărua toate cărțile disponibile (al treilea exemplar și următoarele), mai ales românești, Bibliotecii Universității din Cluj dându-i-se încă 1927 volume de cărți — pe lângă cele

«9246 dăruite în 1922. Se continuă a se trimite la Cluj toate cărțile disponibile, pe măsură ce intră în biblioteca noastră.

«8. *Secția stampelor*. S'a continuat așezarea materialului după planul definitiv de organizare stabilit în 1918, înscriindu-se în inventare speciale 733 fotografii, portrete, stampe, etc., cuprinse în 27 mape. S'au «clasat 2350 de cărți poștale ilustrate.

«S'a continuat catalogul pe fișe al întregului material, care are 2578 «fișe provizorii pe autori și materii din care 1078 s'au făcut în acest an.

«Pentru a se vedea folosul ce aduce această secțiune, unică în țară, «cercetătorilor și instituțiilor ce se ocupă cu trecutul nostru, este destul «să relevăm faptul următor: În cursul anului 1923 s'au pus la dispoziția «*Muzeului militar* 200 stampe cu subiecte militare românești spre a fi «fotografiate și 56 stampe cu subiecte etnografice românești, tot pentru «același scop, la dispoziția *Muzeului pedagogic*.

B. SECȚIUNEA MANUSCRIPTELOR ȘI DOCUMENTELOR

«Această secțiune are acum numai doi funcționari în loc de patru, «câți aveau înainte de războiu. Din această cauză sala de lucru pentru studii «poate fi deschisă numai dimineața (8—12). Avem deci nevoie de încă «doi funcționari pentru a ține deschise și acele colecțiuni toată ziua și spre «a face diferite lucrări pentru înlesnirea studiului acestui prețios material.

«1. *Consultarea*. Sala de lucru a manuscriselor a fost frecventată în «1923 de 796 cetitori, din cari 525 au studiat 1796 manuscrise, 154 cetitori au studiat 5872 documente și 132 cetitori au consultat 257 cărți «vechi românești.

«Frecventarea sălii manuscriselor în ultimii 5 ani se arată în tabela «următoare:

TABELA IV

Anii	Cetitorii	Volume manu- scrise	Docu- mente	Cărți vechi românești
1919	359	810	469	100
1920	389	784	1.409	262
1921	363	821	202	121
1922	645	1.318	223	140
1923	796	1.796	5.872	257

«2. *Sporul*. S'au cumpărat 43 manuscripte și 1647 documente. S'au «primit în dar 8 manuscripte și 127 documente.

«Cele 51 volume manuscripte cumpărate și dăruite în 1923 se împart în 32 românești, 16 grecești și 1 slavonesc; 1 italianesc și 1 francezesc.

«Sporul secțiunii manuscriptelor în ultimii 10 ani se arată în tabela următoare:

TABELA V

Anii	Volume manuscripte	Documente	Anii	Volume manuscripte	Documente
1914	95	578	1919	45	973
1915	202	3.741	1920	44	293
1916	77	972	1921	13	155
1917	1	55	1922	59	475
1918	63	69	1923	51	1.774
—	—	—	Totalul creșterii 1914/1923	650	9.085

«Aceste colecțiuni cuprind astăzi: 6903 volume manuscripte (4777 «manuscripte românești 637 slavonești, 1009 grecești, 298 în limbi românice și 182 orientale) și 47.954 documente istorice românești.

III. CATALOGARE ȘI ALTE LUCRĂRI

«1. *Documente*. S'au așezat la colecțiile lor în pachete 1119 documente «românești și străine.

«S'a pregătit materialul pentru *Creșterea colecțiilor*.

«2. *Manuscripte*. S'au înscris în catalogul manuscriptelor românești «32 volume (No. 4762—4793) și 19 la colecțiunile lor respective după «limba în care sunt scrise.

«S'a continuat cu descrierea amănunțită a manuscriptelor românești «pentru catalogul tipărit făcându-se în cursul anului 113 volume (No. «1332—1444).

«Sunt pregătite pentru a fi date la legat încă 16 volume manuscripte «pe lângă sutele cari așteaptă din anii trecuți această adăpostire în contra «stricăciunii. Sperăm să începem legatul lor în curând.

C. PUBLICAȚIUNILE BIBLIOTECEI

«Serviciul Bibliotecii începuse înainte de războiu o serie de publica- «țiuni bibliografice cari să înlesnească studiile literare, istorice și

științifice. Toate aceste publicațiuni au fost oprite din cauza războiului și nu au putut fi până acum continuate din cauza situației urmate după războiu.

«Aceste publicațiuni sunt:

«1. *Creșterea colecțiunilor* începută la 1903 și publicată până la 1915. «De atunci materialul stă pregătit, fără a se putea publica, din cauza lipsei «de fonduri și de funcționari. Trebuința acestei publicațiuni este foarte «simțită — mai ales pentru anii 1916—1922 — pentru toți cei ce se în- «teresează de mișcarea noastră culturală. Se impune acum publicarea ei «urgentă. *Buletinul cărții*, ce apare din 1923, a împlinit întrucâtva — și «numai pentru cărțile românești — lipsa unei asemenea publicațiuni. Cu «începerea anului 1924 s'a făcut o înțelegere cu *Cultura Națională*, care «publică acest buletin lunar, după un plan științific și în care cărțile sunt «grupate pe materii după sistemul zecimal Dewey. Din timp în timp se «va publica o anexă care să înlocuească actuala *Creștere a colecțiunilor*. «În această anexă se vor înscrie publicațiunile românești ce nu figurează «în buletin și cărțile străine intrate în biblioteca noastră.

«2. *Bibliografia românească veche*, având să cuprindă descrierea ve- «chilor cărți dela 1508 până la 1830, cu reproducerea documentelor li- «terare, artistice și tipografice din ele. S'au publicat două tomuri «și primele 2 fascicule din tomul final III, cuprinzând 950 cărți din anii «1508—1817. Acum se aranjează materialul și pentru anii 1818—1830, «material ce se va da la tipar în curând.

«Trebuie să ne gândim la continuarea unei asemenea publicațiuni și «pentru anii 1831—1923.

3. *Publicațiunile periodice românești* (ziare, gazete, reviste) din cari «s'a tipărit tomul I cuprinzând catalogul alfabetic al periodicelor din anii «1820—1906 cu note bibliografice amănunțite despre fiecare. Tomul II, «care va cuprinde tablourile: cronologice, pe localități, pe limbi și «materii cum și indicele pe nume proprii, este gata și așteaptă a fi dat «la tipar.

«Rămâne a se continua lucrarea și pentru anii 1907—1923 spre a fi la zi.

«Într'o deosebită lucrare ar trebui să se facă sumarul periodicelor «și publicațiunilor poligrafice românești (ziare, reviste, anuare, almana- «huri, calendare). În această lucrare s'ar face bibliografia în ordine siste- «matică pe autori și pe materii pentru toate articolele și materialele de «natură științifică și literară publicate în aceste publicațiuni.

«4. *Catalogul descriptiv al manuscrisurilor*. Pentru cele românești, cari «sunt acum 4777 și al căror număr sporește mereu, s'au publicat două «volume de catalog, în cari au fost descrise numai 728; mai este mate- «rial pregătit (716) pentru cel puțin alte două volume. Intreaga lucrare ar «forma cam 10 volume. Pentru cele grecești (830 volume la cari s'au adaus «în urmă 179) s'a făcut și publicat un catalog, în 1909, de răposatul C. «Litzica; nu este încă făcut catalog pentru cele slavone (673), orientale «(182), latine și romanice (298).

«5. *Regestele documentelor originale* (sau traduceri și copii vechi) ar forma singure 3—4 volume.

«6. *Documentele vechi originale în limba română* au început să fie tipărite la 1907 cu cea mai mare exactitate. S'au tipărit însă numai 227 din anii 1576—1632.

«Toate aceste publicațiuni prețioase începute de serviciul Bibliotecii sunt acum oprite din cauza lipsei de fonduri pentru remunerarea muncii științifice și plata tiparului».

Ș E D I N Ț A

26 MAIU 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l Secretar General V. PÂRVAN amintește că în urma morții Principelui Roland Bonaparte, fost membru onorar al Academiei, s'a trimis fiicei sale, Principesa Maria Bonaparte, soția Principelui Gheorghe al Greciei, o scrisoare de condoleanță, la care se primește acum drept răspuns o grațioasă scrisoare de mulțumire.

Dela Reuniunea Ardeleană pentru Științele Naturale (Siebenbürgischer Verein für Naturwissenschaften) din Sibiiu se primește programa serbării de 75 ani dela înființarea ei, serbare care se va face la Sibiiu la 29 Maiu curent.

— Se decide a se trimite o scrisoare de felicitare.

Dela d-l Maior C. Vârgolici se primește harta în relief a României-Mari lucrată de dânsul pe scara 1.750.000 planimetric și 1.100.000 nivelment, cu rugare ca să i se comunice aprecierea Academiei asupra lucrării sale.

D-l S. MEHEDINȚI observă că Academia nu poate da certificate de acest fel și aprecieri decât asupra lucrărilor cari se prezintă la premii. Altfel ne-am face arbitri într'o sumă de lucrări cari ar cere asemenea aprecieri.

D-l BIANU cetește următoarea propunere pentru modificarea unor dispozițiuni din Regulamentul pentru Serviciile Academiei:

Spre a se înlesni funcționarea unor servicii este trebuință să se facă următoarele modificări:

Din *art. 1* alineatul a) să se suprima dela sfârșit cuvintele: «*contenciosul, contabilitatea și cassieria*» spre a se face servicii deosebite.

După alineatul b) să se adauge două aliniate:

«c) Serviciul de contencios, însărcinat cu conducerea și îngrijirea afacerilor de contencios înaintea instanțelor judecătorești și autorităților administrative și comunale;

«d) Serviciul contabilității și cassieriei, însărcinat cu ținerea registrelor de contabilitate, cu controlul și păstrarea actelor justificative și cu toate operațiunile de cassierie».

Aliniatul c) va purta cifra de ordine e).

In art. 2 alin. 1 se suprimă cuvintele «un contabil, un subcontabil, un «cassier».

După aliniatul 2 se vor adăoga următoarele două aliniate:

«— Serviciul de contencios se face de un avocat, având ca ajutor «un scriitor-arhivar».

«— Serviciul contabilității și casieriei se va face de un contabil și «de un cassier, având fiecare ajutoarele și scriitorii necesari».

I. Bianu, M. Sadoveanu, V. Pârvan, Brătescu-Voinești, Andreiu Rădulescu.

D-l I. BIANU cetește următoarea propunere privitoare la înființarea unei comisii însărcinate cu revizuirea și unificarea limbii în cărțile de ritual în biserica românească:

«De mai bine de două secole întreagă românimea dela Carpați se «bucură de un tezaur cultural neprețuit, a cărui folosire a contribuit mult «la menținerea unității lui culturale și prin aceasta la conștiința unității «naționale. Acest tezaur este limba ritualului, a cultului religios în Biserica românească din toate ținuturile. Acest tezaur a fost câștigat prin «evoluțiunea culturală din secolul XVII și a rămas câștigat pentru totdeauna.

«Deși tot de peste două secole parte din românimea de peste Carpați «a făcut Unirea cu Biserica catolică romană; deși cu aproape un secol «mai târziu partea nordică a Moldovei, cuiul și izvorul Statului Moldovei, a fost despărțită de cealaltă țară și trecută sub stăpânirea «austriacă, străină de limbă și de lege, — totuși limba liturgică, limba «cultului sfânt, a rămas limba vie națională în toată biserica poporului «românesc. Numai Românii din Basarabia deslipită de Moldova la «1812 și-au văzut câțiva ani mai târziu propria limbă națională isgonită «din vechea lor biserică națională și — în numele pravoslaviei ortodoxe «și a comunității de credință — înlocuită cu limba slavă și rusească «străină și neînțeleasă de dânsii.

«În secolul XIX deosebite curente de idei au diferențiat limba școlii, «a cărții și a culturii românești în deosebitele provincii: în Ardeal latinizarea cristalizată în sistemul ciparian; în Țara-Românească sistemul «latino-italian al lui Eliade-Rădulescu; în Bucovina sistemul de reacțiune «al lui Pumnul; numai Moldova rămăsese în direcția deplin sănătoasă «consfințită prin școala literară inaugurată dela 1840 cu Constantin Negruzzi, Kogălniceanu, Alecsandri.

«Aceste diferite curente au diferențiat și limba din cărțile bisericești. «Școala ardeleană pornită dela Blaj și voind să curețe limba cât mai mult «de vechiul slavonism, sub care vegetase mai multe secole, în loc de «Doamne miluește» a pus «Doamne îndură-te spre noi», în loc de «întru «mulți ani, stăpâne» a pus «întru mulți ani, dispunătorule», în loc de «Sfântul «Duh» a pus «sfântul» sau «Sântul Spirit», în loc de «slavă» a pus «mărire», «și alte multe.

«În opera așa de însemnată a unificării culturale a neamului, ca urmare firească a marelui Unirii politice, este necesar să se organizeze fără

«întârziere și unificarea și uniformizarea limbii din cărțile bisericești, începând cu *S-ta Liturghie* și cu celelalte cărți de ritual și de servicii religioase: *Molitvenic*, *Octoih*, *Triod*, *Penticostar*, etc., etc.

«Inițiativa și îndemnul pentru această lucrare propun să plece dela «Academia Română și să se îndeplinească sub 'auspiciile ei printr'o comisiune compusă din câte un reprezentant delegat dela Mitropoliiile din «București, Sibiiu, Blaj, Cernăuți și Arhiepiscopia Chișinău, doi delegați «ai Academiei și doi muzicanți bisericești, cu misiunea de a controla textele din punctul de vedere al ritmului muzical pentru cântare.

«Textele aprobate de această comisie să devină proprietatea autorităților bisericești: Mitropolii și Episcopii, cari să le poată publica în modul «care îl vor găsi mai potrivit după trebuințele clerului și ale poporului «credincios, dispunând ca tipărirea să fie numai corecta reproducere a textelor aprobate fără nici un fel de abatere dela ele.

«Deciziunea luată de Academie asupra acestei propuneri să fie comunicată Ministerului Cultelor spre a fi executată în înțelegere cu autoritățile bisericilor românești indicate mai sus, cari să-și desemneze «delegații, procurând ministerul pentru această lucrare mijloacele materiale necesare».

I. Bianu, V. Pârvan, M. Sadoveanu, Ovidiu Densușianu.

— Se recomandă secțiunii literare.

D-l I. BIANU aduce aminte că la 3 Iunie 1920 Academia a hotărât ca prin delegațiuni speciale să fie vizitate mormintele acelor dintre membrii ei, cari fusese aleși din provinciile supuse Statelor vecine, Ardeal, Banat, Ungaria, Bucovina, Rusia și cari în urma unirii naționale se află acum în hotarele României. Ploasa hotărâre din 1920 nu s'a putut realiza. Am putea-o acum realiza în parte. Spre acest scop d-sa, împreună cu alți colegi, face următoarea propunere:

«Propunem ca Academia să încheie sesiunea 1924 printr'o excursiune «la Sibiiu, Blaj și Cluj:

«La Sibiiu și la Blaj spre a depune omagii pioase la mormintele eliberate de sub stăpânire străină, a cinci membri ai ei la Sibiiu: G. Barițiu, fost Președinte, Ios. Hodosiu, A. Papiu Ilarian, At. Marienescu, «A. Bârseanu; și trei la Blaj: I. M. Moldovanu, T. Cipariu și Aug. Bunea.

«La Cluj spre a saluta Universitatea ca nou centru de știință și de «înaltă cultură românească».

I. Bianu, V. Pârvan, M. Sadoveanu, Brătescu-Voinești.

D-l I. BIANU prezintă apoi următoarea propunere de modificare în Regulamentul premiilor:

Art. 4 privitor la *operele publicate* votat la 1906 dispune ca ele «să fie «prezentate la concurs în câte 15 exemplare depuse cu o cerere scrisă «și semnată de autor», iar la 1919 s'au adăugat cuvintele «sau de un membru «activ sau corespondent al Academiei».

Experiența a dovedit că acest amendament propus la 19 Maiu și votat la 27 Maiu nu dă rezultatul practic așteptat: pe de altă parte nici un membru al Academiei nu a prezentat vreo carte la premii, pe de altă, numărul concurenților cari își prezintă singuri scrierile este tot mai mare: în acest an s'au prezentat: la Năsturel (universal, 4000 lei) 10, la Adamachi (literar, 5000 lei) 22, la Păcuraru-Bianu (literar, 10.000 lei) 3, la Angelescu (istoric, 4000 lei) 13, la Lazăr (științific, 5000 lei) 8 — în total 59 scrieri — dintre cari 38 la premiile de literatură.

După toate experiențele făcute credem că se impune modificarea sistemului de prezentare prevăzut în art. 4 Reg. prem. în modul următor:

«Art. 4. «Operele publicate vor fi prezentate la concurs până la 31 Decembrie în câte 5 (nu 15) exemplare cu o propunere scrisă de un membru activ sau corespondent al Academiei, cerere în care se va arăta totdeauna premiul la care concurează».

Prin această redacțiune se scade la 5 numărul exemplarelor în loc de 15 — exorbitant în împrejurările de acuma, apoi cărțile trec printr'o primă alegere — membrii Academiei neînsușindu-și prezentarea decât pentru scrierile pe cari le crede fiecare vrednice de a fi examinate de un raportor și de secția sau Comisia care are să deearnă premiul.

I. Bianu, V. Pârvan, Mihail Sadoveanu, Brătescu-Voinești, Andreiu Rădulescu.

D-1 Președinte pune în discuțiune ultima propunere privitoare la Regulamentul premiilor.

— În urma discuțiunii care se face, se decide ca în viitor numărul exemplarelor cerute la concursul premiilor să fie de minimum 5.

— Propunerea privitoare la modificările din Regulamentul Serviciilor se pune la vot și se aprobă.

— Propunerea pentru excursiunea la Sibiiu, Blaj și Cluj se pune la vot și se aprobă.

— Se alege Comisiunea pentru examinarea lucrărilor în cursul anului și arătate prin raportul Secretarului general, compusă din d-nii *C. Rădulescu-Motru, G. Balș, și N. Vasilescu-Karpen.*

— Se relege Comisiunea bugetară din anul trecut, compusă din d-nii *P. Poni, General Gr. Crăinceanu, S. Mehedinți, G. Țițeica și I. Simionescu.*

D-1 G. BOGDAN-DUICĂ zice că s'a împlinit 60 ani dela moartea lui Simeon Bărnuț, ale cărui idei și activitate le-a studiat în scrierea, care se află acum la tipar în ediția Academiei. Dorește să facă o comunicare în ședință publică asupra celui însemnat bărbat. Se va sărbători asemenea amintirea lui Avram Iancu și d-sa crede că această amintire ar trebui sărbătorită și în sânul Academiei de d-nii I. Lupaș sau Al. Lăpedatu.

D-1 I. LUPAȘ zice că e gata a face comemorarea lui Iancu.

Ș E D I N Ț A

27 MAIU 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l I. BIANU amintește că Academia de mai mulți ani publică o colecție de folklor sub titlul: *Din viața poporului român*. Colegul nostru, d-l Ovid Densușianu, și-a exprimat de mai multe ori nemulțumirea asupra modului cum se face acea publicațiune, neîntrunind condițiunile științifice necesare. D-sa a redactat acum următoarea propunere asupra modului cum ar trebui făcute publicațiunile de folclor, alături de cele de filologie:

«Pentru ca din activitatea Academiei Române să nu rămână prea la vo parte cercetările de filologie și folklor și pentru ca publicarea lor să corespundă în totul metodelor de azi, cred că e bine să se fixeze un program de lucrări în aceste direcțiuni și să se stabilească normele după care ele vor trebui publicate.

«Ar fi timpul să se editeze textele noastre vechi, cari au rămas până acum prea puțin cunoscute și editarea lor să se facă cu tot «aparatură» cuvenit: studii asupra lor și glosare, în afară de reproducerea textului.

«Editarea ar fi, fără îndoială, de preferat să se facă în litere cirilice, pentru ca textul să corespundă exact originalului. Dacă însă nu s'ar putea totdeauna, transcrierea cu litere latine să nu fie dată prea arbitrar, ci păstrându-se particularitățile grafice de cari trebuie să se țină seamă și care nu pot fi redată decât recurgându-se la un sistem mixt, menținându-se adică cirilicele ж, ъ, ѣ, (cari se știe că nu au totdeauna o singură valoare și к (acesta totuși, la rigoare, ar putea fi transcris cu un semn special latin, ê); în ce privește pe ч, ѱ în forme ca чсдддтѣ, чдсѣ ѱсддѣѣ, ѱддѣѣ, etc., sunt de părere să se adopte џ, ѡ (nu: ci, gi, etc.), deci časѣ, ѡgudece, etc.

«Pentru cercetările dialectologice semnele pe cari le-am admis în studiile mele cred că pot fi adoptate și în publicațiile Academiei. E reducerea lor la minimum, la tot ce poate fi mai simplu în publicații de această natură. În străinătate mulți urmează sisteme mult mai complicate și, cred, inutil, așa că nu poate părea o «pedanterie» felul de transcriere — cât se poate de simplificat — pe care îl admit. Semnele de transcriere sunt acestea:

«а = a închis.

«а̣ = sunet intermediar între a și ă.

«ặ = sunet intermediar între a și o deschis.

«е̣ = e deschis.

«е̣̣ = sunet intermediar între e și ă.

«ѣ̣ = semivocala e.

«і̣̣ = sunet intermediar între i și î

«і̣̣̣ = semivocala i.

«о̣ = o deschis.

«Q = semivocala o.

«U = semivocala u.

«Y = sunetul rezultat din palatalizarea lui v dinaintea lui i, ȳ.

«t' = t palatalizat (tj).

«ts = sunet rezultat din palatalizarea lui t și apropiindu-se de č (ce).

«d' = d palatalizat (dj).

«dz = sunet rezultat din palatalizarea lui d și apropiindu-se de ġ (ge)

«s = sunet intermediar între s și ș.

«z = j.

«ž = sunet intermediar între z și j.

«n' = n alterat sub influența lui i, ȳ.

«n' = sunet rezultat din n urmat de i și pronunțat ca gn francez și italian.

«l' = l alterat sub influența lui i, ȳ.

«l = corespunzător lui l rusesc.

«r' = r alterat sub influența lui i, ȳ.

«r' = r cu o vibrațiune intensă, ca un rr.

«č = c dinaintea lui e, i.

«c = sunet apropiat de č, dar pronunțat cu o slabă articulare dentală (spre ts).

«k' = k alterat sub influența lui i, ȳ.

«g' = g (g = gh) alterat sub influența lui i, ȳ.

«ġ = g (gh) dinaintea lui e, i.

«ġ = g dinaintea lui e, ȳ.

«h' = h alterat de i, ȳ.

«Pentru ă, î, ț, ș se păstrează literele noastre obișnuite, u scurt se transcrie cu ũ.

«Ca teritorii de explotare dialectală ar trebui să se aibă în vedere în primul rând nord-vestul și nord-estul Ardealului, Bucovina, Basarabia și Dobrogea, asupra cărora în general s'a dat prea puțin până acum.

«Pentru folklor, pe lângă ce am propus altădată (Anale, Desb., XL, 154, 155), sunt de părere să se cerceteze regiuni restrânse și să se urmărească foarte de aproape motivele folklorice circulând acolo, după un chestionar ce ar urmă să fie pus la îndemâna cercetătorilor. Progresiv s'ar putea exploata astfel întreg domeniul nostru, ceea ce de sigur presupune cercetări vaste și trebuind făcute fără prea mare întârziere, căci se știe cum zi cu zi se denaturează ori dispar unele elemente tradiționale.

«S'ar ajunge astfel să se fixeze circulația motivelor folklorice și cu timpul să se dea acel *Atlas folkloric* de care am vorbit altădată. Acesta — alături de un *Atlas linguistic*, care nu ar trebui să ne lipsească iarăși — ar fi de folos nu numai folkloriștilor, ci și filologilor, pentru că sunt fapte lingvistice cari apar în altă lumină dacă cunoaștem substratul lor folkloric — lucru ce se uită de obicei de filologi.

«Un desiderat mai îndepărtat ar fi și alcătuirea unui *Repertoriu* sau *Atlas etnografic*, care să completeze pe celelalte două, pentru că filologia,

«folklorul, etnografia nu pot fi despărțite și numai din colaborarea lor poate ieși mai multă lumină în limpezirea unor probleme. Și lucrări făcute în străinătate așteaptă completarea în acest sens: «Atlasul lingvistic» al lui Gilliéron și Edmont ar câștiga mult dacă alături de el s'ar da unul folkloric și altul etnografic. Dacă savanții străini nu s'au gândit la așa ceva, nu e un motiv să nu ne preocupe pe noi; fără îndoială că aceasta reclamă multe cercetări și mijloace de publicare, dar ar fi un titlu de mândrie al Academiei Române să înlesnească, în două, trei, decenii, realizarea unei asemenea opere.

— Se recomandă Secțiunii literare.

D-l G. ȚIȚICA cetește următorul *Raport al Comisiunii financiare asupra exercițiului bugetar 1922—1923*:

«Subsemnații membri ai Comisiunii financiare, însărcinați de d-voastră în Sesiunea Generală trecută, să cercetăm veniturile și cheltuelile diferitelor fonduri ale Academiei pe anul 1922—23, avem onoarea să vă dăm seamă de această însărcinare.

«Am controlat registrele comparând cifrele dela venituri ca și pe cele dela cheltueli cu cele înscrise de d-voastră în buget în Sesiunea Generală din anul 1922. Am căutat să ne dăm seamă de toate veniturile, unele venind din prevederile bugetare, altele din rămășițe neincassate în anii precedenți, altele fiind sporuri din dividende sau din creșterea veniturilor, altele, în fine, fiind incassări cari nu sunt propriu zis venituri, cum sunt, de pildă, incassarea efectelor ieșite la sorți.

«La fel am urmărit și cheltuelile, nu numai în cifrele înscrise în registre, ci și în natura lor, și le-am comparat cu cifrele bugetare de o parte și cu actele justificative de altă parte.

«Registrele de contabilitate ale Academiei sunt o icoană limpede de administrația ordonată, serioasă și de gospodăria admirabilă pe care o face Instituția noastră. Se poate urmări punct cu punct și pas cu pas mersul tuturor lucrărilor pe cari le administrează Academia. Serviciul Contabilității și Cassieriei noastre, care înregistrează și execută toate aceste lucrări merită deosebite mulțumiri din partea noastră.

«Pentru lămurirea și orientarea d-voastră avem onoarea să reproducem aici câteva cifre cari e bine să fie cunoscute.

I

SITUAȚIA FONDURILOR

Efecte ce posedă Academia la 13 Iunie 1923 au fost:

La 50 fonduri generale, nominal	Lei	8.380.950,—
• Fondul de pensii al personalului	»	942.600,—
• Fonduri cu nuda proprietate	»	391.400,—
• „ cu al căror capital se vor da premii »	»	28.500,—
Suma nominal.	Lei	9.743.450,—

La Fondul Adamachi, nominal	Lei	3.057.187,50
» » Otteteleşanu nomin.	Lei	4.050.500,—
» » Elena Dr. N. Turnescu »		33.000,—
» » pentru înzestrări . . . »		18.500,—
» » pentru reparații la Insti- tutul dela Măgurele . . . »		778.000,—
La Fondul Tache P. Anastassiu	»	4.880.000,—
		1.510.900,—
In total nominal.	Lei	19.191.537,50

Intre aceste efecte sunt și acțiuni dela Banca Națională cari sunt socotite mai sus cu valoarea nominală de Lei 500,— însă cursul la 13 Iunie 1923 a fost de Lei 13.000,— deci în plus cu Lei 12.500,— în total . . . . .

» 4.275.000,—

Totalul efectelor . . . . . Lei 23.466.537,50

S'au capitalizat în cursul anului 1922—1923; și efecte primite dela Stat pentru moșii expropriate:

1. La fondurile generale, nominal	Lei	2.587.600,—
2. » Fondul de pensuni	»	80.000,—
3. » Fonduri cu al căror capital se vor da premiu	»	28.500,—
4. » Fondul Adamachi, rentă pentru moșia Ro- șiori, expropriată	»	641.700,—
5. » Fondul Otteteleşeanu, fond pentru repara- țiuni viitoare la Institutul dela Măgurele »		18.000,—

Total nominal . . . . . Lei 3.355.800,—

Dacă scădem din totalul încasărilor bugetare

și extrabugetare în sumă de . . . . . Lei 6.689.026,28

totalul cheltuelilor bugetare și extrabugetare » 4.695.725,33

rămâne un sold în numerar. . . Lei 1.993.300,95

întocmai după cum se constată și din scriptele Contabilității, unde sunt trecute atât veniturile cât și cheltuelile, bruto, și după cum se vede și din rapoartele alăturate, unde s'a trecut întreaga valoare a efectelor ieșite la sorți și înlocuite.

«Soldul în numerar se repartizează astfel pe fonduri și bugete:

1. Pentru Fondurile Academiei.	Lei	1.330.120,40
» Fondul Adamachi	»	805.340,28
3. » Fondul Otteteleşanu	»	287.746,—
Total.	Lei	2.423.206,68

Se scade soldul debitor dela Cassa Fondului Tache P. Anastassiu din cauză că nu s'a putut încasa arenda dela Stat pentru moșiile exprop. . . . .

» 429.905,73

Rămâne suma arătată mai sus . . . . . Lei 1.993.300,95

I. VENITURI

	Prevederi bugetare		Incassări bugetare		— Minus din incassări bugetare		+ Incassări peste prevederile bugetare			Totalul incasărilor peste prevederile bugetare		TOTALUL GENERAL		
							Incassări diverse	Cassa în numcrar la 31 Iunie 1923						
Fonduri generale	2.318.258	45	1.837.881	69	480.376	76	1.148.611	85	1.214.057	29	2.362.669	14	4.200.550	83
Fondul Adamachi	203.531	25	157.374	50	46.156	75	141.105	65	716.724	73	857.830	38	1.015.204	88
• Otteteleșeanu	609.037	50	133.201	38	475.836	12	309.398	—	498.059	91	807.457	91	940.659	29
• Anastassiu	760.937	—	261.975	25	498.961	75	270.636	03	—	—	270.636	03	532.611	28
Total Lei	3.891.764	20	2.390.432	82	1.501.331	38	1.869.751	53	2.428.841	93	4.298.593	46	6.689.026	28

II. CHELTUELI

	Prevederi bugetare		Cheltueli după buget		— Cheltueli în minus din prevederi		+ Cheltueli n plus		Totalul cheltuelilor	
Fonduri generale	3.173.886	97	2.133.218	73	1.040.668	24	737.211	70	2.870.430	43
Fondul Adamachi	266.582	50	204.779	90	61.802	60	5.084	70	209.864	60
• Otteteleșeanu	946.056	64	512.151	45	433.905	19	140.761	84	652.913	29
• Anastassiu	764.347	88	744.959	93	19.387	95	146.631	—	891.590	93
Total Lei	5.150.873	99	3.595.110	01	1.555.763	98	1.029.689	24	4.624.799	25
La fondul Tache Anastassiu se adaoge Soldul Cassei debitor din 1921—22 de . . . Lei									70.926	08
Cheltueli totale de . . . Lei									4.695.725	33

«III. *Contul Excedent*, provenit din încassări peste prevederile bugetare și din sume rămase necheltuite, a fost în cursul anului 1922—1923, următorul:

1. La Fondurile Academiei	Lei	85.288,44
2. » Fondul Adamachi	»	91.597,93
3. » Fondul Otteteleşanu	»	51.352,86
4. » Fondul Tache P. Anastassi	»	35.377,97
Total	Lei	263.590,20

care se trece pe anul viitor 1923—24.

«În cursul anului 1922—23 s'au primit următoarele fonduri noi cu al căror capital se vor da în viitor premii pentru subiecte date:

«1. <i>Fondul pentru bustul Creangă</i> în numerar lei		
«1562,— cu cari s'au cumpărat efecte de nominal	Lei	2.000,—
«2. <i>Fond pentru Premiul Lazăr din 1927</i> , dela Societatea «Lignitul»		
Lei 10.000,— cu care s'au cumpărat efecte de nominal	Lei	12.000,—
«3. <i>Fondul pentru Premiul Basarabia</i> , suma ce a rămas dela Centenarul I. C. Brătianu dela Chișinău		
«Lei 5200,— cu cari s'au cumpărat efecte de nominal	»	6.500,—
Total nominal . . .	Lei	20.500,—

«Acestea fiind constatările noastre, vă rugăm a da descărcarea cuvenită».

Gen. Crainicianu, S. Mehedinți, G. Țițeica.

— Raportul se ia spre cunoștință și se aprobă.

Se procede la alegerea Comisiunii pentru cercetarea conturilor din 1923—1924.

— Sunt realeși d-nii : *General Gr. Crainiceanu, S. Mehedinți, G. Țițeica.*

D-l G. ȚIȚEICA cetește următorul *Raport al Comisiunii școlare asupra activității școalelor Academiei în anul 1923—1924*:

«Răposații într-o fericire I. Otteteleşanu, Ion Costache Agarici și Tache Anastassi au avut cele mai bune și frumoase intențiuni lăsând averea lor pentru înzestrarea școlilor cari le poartă numele. Ei socotiau, fără îndoială, că înzestrarea lăsată e mai mult decât îndestulătoare și că din prinos Academia va putea scoate mijloace pentru publicațiile științifice ale celor trei secțiuni. Nu și-au putut închipui că avea să vină o vreme când, din cauza exproprierilor pe de o parte, din pricina scumpirii grozave a vieții materiale pe de altă parte, înaltul lor scop să fie pus în primejdie. Și cu toate aceste greutăți, cu jertfă, cu chibzueală și cu sprijinul Statului, Academia a reușit să păstreze în ființă școalele, ca un act viu de pietate față de donatori.

«Darea noastră de seamă nu e numai o înregistrare de bun mers al unei activități statornice, ci și adevărata mulțumire, sub forma ei rodnică,

«către cei cari ne-au încredințat și un scop frumos de binefacere și mijloacele, pe atunci largi, de a-l îndeplini.

I

«Incepem cu *școala Otteteleşanu*, deoarece pentru aceasta, precum știți am reușit să facem o înțelegere fericită cu Ministerul de Instrucție, folositoare și pentru Institut, căci elevele absolvente au acum o carieră frumoasă și sigură în fața lor și pentru Minister, fiindcă Academia i-a înlesnit un local ideal pentru o școală normală. Institutul Otteteleşanu fiind așezat în același timp în vecinătatea Capitalei și într'un mediu rural, școala normală se bucură de îndoitele foloase cari rezultă firesc din această așezare.

«Reparația radicală care s'a făcut localului i-a împodobit interiorul cu chenare românești, și i-a dat înfățișarea de casă părintească. Mobilierul a fost reparat și completat. Bucătăria și spălătoria au fost refăcute. «Reparându-se motorul și instalația de calorifer, școala a avut din belșug apă, lumină și căldură. S'au reparat trăsurile și căruțe pentru transportat și aprovizionare și s'a organizat o lăptărie sistematică.

«Pe terenul școlii s'a lucrat cu oamenii de serviciu și cu muncitori cu ziua, cultivându-se mei, ovăz, porumb, sfeclă, cartofi pentru trebuințele școlii.

«În grădină s'au îngrijit pomii, s'a cultivat zarzavat, care nu numai că a îndestulat școala, dar a mai rămas și pentru vânzare. S'au aliniat și curățit aleile, așternându-se cu pietriș și nisip. S'a curățit lacul, iar curtea din față s'a împodobit cu verdeață și flori.

«Cea mai mare parte din aceste lucrări s'a făcut de eleve, cari, zilnic, în echipe, au contribuit pe rând la înfrumusețarea localului și îmbunătățirea vieții comune. Tot elevele au luat parte la întreaga gospodărie, lucrând cu rândul la bucătărie, la spălătorie, precum și la întreținerea curățeniei generale.

«În ceea ce privește cultura minții și a sufletului, s'au ținut, în afară de cursuri unde s'au predat materiile cuprinse în programa școlii normale, aproape săptămânal, șezători, cu lecturi, cuvântări și cântece.

«În afară de aceasta s'a dat atenție lucrului manual, făcându-se în ateliere șorturile de uniformă cu gulere și mânicoțe brodat cu galon românesc, costumele de gimnastică și cuverturile de pat cu monograma Institutului.

«Într'un atelier special s'a țesut pânză, perne, covoare și costume naționale și s'au crescut gândaci de mătase. Corul școlii a cântat deseori la biserică.

«Școala întreține astfel din venitul fondului Otteteleşanu și cu cheltueala generală a Ministerului vreo 300 de eleve în cele mai bune condiții de sănătate, într'o atmosferă de muncă plăcută și de curățenie sufletească.

«Directoara este nu numai o distinsă profesoară, dar și o conducătoare harnică și pricepută, punând toată inima în administrarea școlii și educația elevilor.

«D-na Strugurescu merită toată lauda pentru munca pe care o desfășoară și pentru conducerea inteligentă a Institutului Otteteleşanu.

II

«Școala de agricultură «*Ion Costache Agarici*» dela Moara Grecilor a funcționat, în anul care se încheie, cu 36 elevi: 16 în anul I, 12 în anul II și 8 în anul III. Aceștia din urmă vor termina cursurile școalei la 15 Oct. 1924 și vor trebui apoi să facă anul de practică cerut de Regulament spre a obține diploma. La 7 Oct. 1923 s'a ținut examenul elevilor cari au terminat atunci clasa III-a, iar cei 12 elevi promovați se găsesc împărțiți pentru practică la moșii, pepiniere și la Regia Monop. Statului.

«Trebuie să menționăm și anul acesta greutatea de a introduce în școală elemente bine pregătite. Din 19 elevi reușiți în anul I, au rămas 16, unul retrăgându-se din cauză de boală, iar doi fiind eliminați pentru purtarea rea. Cei rămași au trebuit să fie pregătiți din nou la aritmetică, geometrie, istorie, venind foarte slab pregătiți din clasele primare.

«Ca de obicei, între 1 Noemvrie și 1 Martie s'au făcut lecții teoretice dimineața și s'a lucrat după amiazi în ateliere. Culturile de câmp și de grădină s'au făcut în mare parte de elevi, cari muncesc cu dragoste. Elevii învață astfel agricultură, horticultură, pomicultură și se ocupă și de creșterea vitelor, trecând și prin atelierele de lemnărie și fierărie.

«La Expoziția agricolă dela Iași, din toamna anului trecut, produsele școalei Agarici au fost prețuite și s'a acordat școalei medalia de aur pentru produsele agricole și medalia de argint pentru creșterea vitelor.

«De anul trecut, Ministerul de Agricultură subvenționează această școală cu 50.000 lei anual.

«Această enumerare de fapte și amănunte care privește viața școalei de Agricultură dela Moara Grecilor e departe de a fi completă. Ar trebui să vă citez pe dea'ntregul lucrările făcute în ateliere, cari toate înfățișază eforturi și ale personalului conducător și ale elevilor și dau pe de o parte impresia că școala e un stup de albine unde se lucrează cu spor și cu pricepere iar pe de altă parte produc acea încredere în viitor care crește și se opune greutăților întâmpinate.

«Directorul școalei, d-l Cotea, care conduce școala dela întemeierea ei, a reușit să creeze acolo o tradiție de muncă sănătoasă.

III

«Școala de agricultură «*Tache Anastassi*» dela Țigănești a dat până acum 90 de absolvenți, dintre cari 10 în anul curent. Majoritatea ocupă funcțiuni publice, o bună parte fac agricultură pe cont propriu.

«În anul școlar 1923—1924 au fost înscriși 25 elevi, dintre cari s'au prezentat la concurs 21, din cari au fost admiși 17. Mai târziu au mai fost primiți 3. Clasa I-a a funcționat cu 20 de elevi.

«Cursurile teoretice s'au făcut cu regularitate, iar pentru completarea cunoștințelor s'a făcut o excursie la școala Agarici și la ferma «Laza».

«Condițiile de sănătate ale elevilor au fost bune, elevii având hrană îndestulătoare, ducând vieată regulată, curată și igienică. Duminică seara s'au dat serbări cu muzică și dansuri. Biblioteca școlii s'a îmbogățit și e cercetată, iar în Muzeu s'au adăugat plante și insecte din regiunea școlii.

«Exploatarea agricolă care se face la școala dela Țigănești merită toată atenția. S'a reînființat câmpul de încercare, în care se cuprind varietăți de cereale cultivate în țară, pe lângă leguminoase, scopul principal fiind de a familiariza pe elevi cu fiecare din aceste plante; iar în a doua linie de a procura semințele prin selecție.

«Pentru creșterea veniturilor s'a introdus cultura sfeclei de zahăr.

«Fără a intra în prea multe amănunte e bine să aveți o idee de recolta școlii:

«41.000 kgr. grâu, 22.000 kgr. orz, 22.000 kgr. ovăz, 16.000 kgr. porumb, 20.000 kgr. nutreț, 600 kgr. mazere, 2000 kgr. fasole, 31.000 kgr. sfeclă de zahăr, 10.000 kgr. sfeclă de nutreț, 20.000 fân natural, 30.000 lucernă, 30.000 paie de grâu, 30.000 paie de orz și ovăz.

«Inventarul școlii e destul de bogat și direcția școlii urmărește creșterea oilor, a porcilor, a pasărilor. Școala are 22 stupi.

«Alteța Sa Regală Principele Moștenitor a vizitat la 1 Oct. 1923 școala dela Țigănești și a fost mulțumit de cele ce a văzut acolo.

«La expoziția agricolă din Iași școala «Tache Anastassi» a obținut 4 distincții: o medalie de aur, una de argint și două de bronz.

«Rezultatele date de școală sunt bune, veniturile au crescut, dar în aceeași măsură cu crescut și nevoile, din ce în ce mai mari.

«Fondul «Tache Anastassi» n'a mai putut îndestula cererile de mărire a cheltuelilor. A trebuit să ni se dea de către Ministerul Agriculturii o sumă anuală de 150.000 lei pentru această școală spre a putea echilibra bugetul.

«Să sperăm că toate aceste greutateți financiare vor fi trecătoare.

IV

«Școala primară «Tache Petre Anastassi» din comuna Călmățui, județul Tecuciu, funcționează regulat sub buna și priceputa conducere a d-lui învățător diriginte, înaintat pe loc, G. Hotnog. Școala e împărțită în divizii: divizia I-a are 19 elevi, a II-a 16, a III-a 11, total 46 de elevi. Inspecțiile făcute de autoritatea școlară arată că d-l învățător își face conștiincios datoria, muncind cu râvnă pentru învățătura copiilor. Școala are grădini cu zarzavat și cu semănături. Totul e lucrat cu grijă. Așa încât și aici ca și la celelalte școale munca depusă și rezultatele căpătate corespund sacrificiilor cari se fac pentru întreținerea școlii.

G. Țițeica, S. Mehedinți, V. Pârvan.

— Raportul se ia spre cunoștință și se aprobă.

Se procede la alegerea Comisiunii școlare pentru 1924—1925.

— Sunt aleși d-nii: *S. Mehedinți, V. Pârvan, D. Gusti.*

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI supune aprobării plenului deciziunea Delegațiunii ca indemnitațiile membrilor cari domiciliază în Capitală să fie de câte 200 (două sute) lei pe zi, iar ale membrilor veniți din diferite părți ale țării să fie de câte 400 (patru sute) lei pe zi, plus cheltuelile de călătorie

— Se aprobă.

Ș E D I N Ț A P U B L I C Ă

28 MAIU 1924

Președința d-lui Dr. GR. ANTIPA, Vicepreședinte.

P. S. Episcop de Huși, Iacov, membru onorar al Academiei, aduce, alăturat următoarei scrisori, un prețios dar pentru colecțiunile istorice ale acestei Instituțiuni:

«Am onoare a vă înaintă, odată cu aceasta — un volum legat, în care se cuprind Documentele Comunei Bogdana din județul Tutova, 5 pe pergament și celelalte pe hârtie și cari mi-au servit la alcătuirea istoriei Comunei Bogdana, — imprimată în Bârlad, în anul 1906, tipografia G. Munteanu, — pe când mă aflam acolo ca preotul și profesorul Ioan Antonovici.

«Această lucrare a fost premiată de Academia Română, în sesiunea generală a aceluia an.

«Totdeodată vă mai înaintez, pe lângă amintitul volum, și 2 caiete cu No. I și II, Documente numai pe hârtie, privitoare la aceeași comună, dar care, găsite fiind mai pe urmă, nu sunt transcrise și publicate în lucrarea amintită.

«Toate aceste documente, dela sec. XV și până la al XIX, cuprinse în volumul legat și în cele 2 caiete, le dăruiesc Academiei Române».

—D-l Vicepreședinte ANTIPA mulțumește pentru frumosul dar.

D-l G. BOGDAN-DUICĂ expune comunicarea sa de comemorare despre *Vieța și ideile lui Simeon Bărnuț.*

Ș E D I N Ț A

29 MAIU 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l Secretar General V. PÂRVAN comunică că ieri a fost primit în audiență de M. S. Regele pentru a-I înfățișa programul lucrărilor Academiei și a-L ruga să prezideze atât ședința de Luni, 2 Iunie, când Asociația pentru literatura și cultura poporului român, din Sibiiu, va fi primită de

Academie, cât și ședința în care colegul C. Rădulescu-Motru își va rosti cuvântarea de intrare în Academie. M. S. Regele a acceptat cu bucurie propunerile noastre, va veni la ședința de Luni, iar în privința celeilalte ședințe a indicat una din zilele 6, 7 sau 9 Iunie, după cum vor permite împrejurările.

D-l Dr. GR. ANTIPA cetește procesul-verbal al Secțiunii științifice pentru ședința dela 27 Maiu, prin care Secțiunea propune a se publica în Memoariile ei lucrarea d-lui Profesor N. Leon despre *Entomologia medicală*.

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI zice că avem la ordinea zilei chestiunea succesiunii J. M. Elias și roagă pe colegii din Comisiune să-și prezinte rapoartele.

D-l I. BIANU cetește următorul raport general asupra activității Comisiunii, arătând cum au fost distribuite între membrii ei diferitele lucrări și încheie, arătând evaluarea aproximativă, care se poate face astăzi asupra averii sucesorale, care se urcă la 323 milioane:

«SUCCESIUNEA JACQUES M. ELIAS».

«La 5 Iunie 1923 Academia a luat cunoștință de cuprinsul testamentului olograf cu data 2/15 Decemvrie 1914 al răposatului Jacques M. Elias, decedat în casa sa din București la 14 Maiu 1923. Prin acel testament defunctul lasă Academiei, ca legatară universală, întreaga sa avere, cu anumite sarcini și mai multe legate particulare, unele odată pentru totdeauna, altele ca rente viagere și altele perpetue.

«Academia a dispus examinarea testamentului printr-o Comisiune formată din membrii A. Rădulescu, I. Bianu, și I. Brătescu-Voinești, iar la 7 Iunie a aprobat propunerile acestei Comisiuni, decizând acceptarea legatului *sub beneficiu de inventar*, cu respectarea drepturilor Academiei prevăzute în Statutele ei cu privire la fondurile cu destinațiune specială. S'a decis asemenea să se ia măsuri urgente pentru conservarea averii sucesorale și s'a ales o Comisiune compusă din d-nii I. Bianu, G. Balș, A. Rădulescu, Gr. Antipa și G. Țițeica și însărcinată a lua toate dispozițiile necesare pentru primirea și conservarea averii și pentru împlinirea dispozițiilor testamentare.

«La 8 Iulie 1923 a fost publicat în «Monitorul Oficial» Decretul Regal No. 3403, prin care Academia este autorizată a primi legatul defunctului Jacques M. Elias în scopul și condițiunile prevăzute prin testament.

«La 11 Iulie 1923 Academia reprezentată prin d-l I. Bianu a făcut verbal și în scris declarația de acceptarea legatului, iar la 13 Iulie Tribunalul Ilfov Secția I a dispus trimiterea Academiei în posesiune sub beneficiu de inventar asupra întregii averi mobile și imobile a defunctului Jacques M. Elias aflată în Țară și în străinătate cu respectarea dispozițiilor Statutelor Academiei Române. Tot atunci a trimis în posesiune odată cu Academia Română și pe d-l Em. Pantazi, executor testamentar, numai asupra averii mobile aflată în Țară sau în străinătate, în conformitate cu dispozițiile codului civil român.

«La 1 Iulie, din inițiativa Academiei Române s'a făcut în Templul cel mare al Israelitilor de rit spaniol din Capitală un solemn serviciu religios pentru pomenirea lui Jacques M. Elias, Academia a fost reprezentată prin toți membrii prezenți în Capitală și colegul Gr. Antipa a rostit în mijlocul unei foarte mari asistențe de rude, prieteni și coreligionari ai răposatului o cuvântare comemorativă în numele instituției moștenitoare.

«Comisiunea aleasă de Academie și-a început lucrările îndată ce Academia a fost pusă de Tribunal în posesia averii. În primele consfătuiri Comisiunea a decis să lucreze totdeauna în înțelegere cu Delegațiunea — autoritatea executivă a Instituției noastre. S'au luat apoi informații despre elementele cari compun averea defunctului.

«Din primele informațiuni s'a constatat că *averea aflătoare în Țară* se compune din șapte imobile (două hoteluri, două case de comerț în Lipscani, două case închiriate și casa locuită de răposatul); trei moșii (două în Mehedinți, una în Putna); pe lângă aceasta un însemnat depozit de efecte la Banca Generală a Țării Românești, la a cărei conducere răposatul a luat parte activă dela înființare până în ultimele sale zile.

«S'a aflat apoi că o foarte însemnată parte din avere se află la Viena, unde familia răposatului și el însuș ținuse de mulți ani o casă de bancă, care acum în urmă nu mai funcționează. În Viena Succesiunea posedă nouă imobile, valori deosebite și o însemnată avere în deosebite titluri de rentă și acțiuni.

«S'a aflat apoi că depozitul de efecte de valori se află la Berlin; că o altă parte de avere în efecte fusese încredințată de răposatul vărului său Isac Manoach dela Paris și depusă pe numele acestuia la Bănci dela Paris, Bruxelles, Londra și New-York.

«Averea din Țară s'a luat în posesiune, făcându-se pentru aceasta cuvenitele notificări tuturor cari sub orice titlu dețineau o parte din averea succesiunii: Bănci, chiriași, administratori.

«Asupra averii imobile dela Viena cuprinse în mai multe lăzi de fier în localul fostei Bănci Elias, s'au luat măsuri de siguranță punându-se sigiliile Legațiunii. Rudele dela Viena cereau cu stăruință dar fără rezultat ca lăzile să fie deschise și să se facă inventar spre a se constată cuprinsul lor ca să se vadă dacă nu se află acolo un alt testament. Pentru aceasta se hotărîse de Tribunalul din Viena termenul de 10 Septembrie.

«Pe de altă parte executorul testamentar, d-l Em. Pantazi, a cărui prezență eră indispensabilă atât la deschiderea casselor și facerea inventariilor dela Viena, cât și la căutarea averii aflătoare la Paris și alte locuri în mâinile și pe numele d-lui J. Manoach.

«În această situație Comisiunea a dispus ca d-l Em. Pantazi, executor testamentar, împreună cu d-l I. Bianu să meargă la Paris spre a examina situația față de d-l J. Manoach. Dela Paris să meargă la Viena, unde aveă să meargă și d-l Gr. Antipa, însoțit de d-l I. Mitilineu, avocat, pe care și l-a asociat d-l Em. Pantazi pentru lucrările căzute în sarcina sa ca executor testamentar.

«Acest program s'a executat întocmai:

«La Paris d-l J. Manoach a recunoscut averea Succesiunii Jacques «M. Elias aflătoare pe numele său și a declarat că e gata să o predea Aca-
«demiei moștenitoare.

«La Viena Tribunalul numise pe notarul public Dr. Bablik custode
«și administrator al averii successorale. În fața delegaților și avocatului
«Academiei, a rudelor chemate în cuvenitele forme, a notarului, delegatul
«Legățiunii Române a rupt sigiliile de pe cassele de fier. Notarul public
«le-a deschis și s'a procedat la facerea inventarului cuprinsului lor. Astfel
«averea a fost de fapt predată notarului public, Dr. Bablik, care o admini-
«strează cu ajutorul fostului administrator în timpul lui Elias, Iosif Fal-
«tischek.

«Dela Viena, d-l Gr. Antipa a plecat la Berlin pentru urmărirea părții
«din averea Elias aflată acolo și a obținut dela justiție recunoașterea Aca-
«demiei de proprietară, în baza testamentului, asupra valorilor răposatului
«Elias aflătoare în trei mari Bănci dela Berlin, iar dela Guvernul german
«a obținut reducerea taxei de moștenire de. . . % care se aplică moște-
«nirilor în străinătate la cifra de. . . %, la care sunt supuse în țara lor
«instituțiile culturale și de binefacere germane.

«După aceste lucrări inițiale, Comisiunea d-voastră a organizat acti-
«vitățile ei internă, hotărînd să țină regulat cel puțin una ședință pe săptă-
«mână și altele ori de câte ori vor reclama lucrările; s'au împărțit între
«Membri atribuțiunile speciale: D-lui Bianu Directorul General al Ad-
«ministrației Academiei, i s'a încredințat în special administrarea bunu-
«rilor din țară, d-lui Antipa lucrările referitoare la averea din străină-
«tate, d-lui Țițeica controlul conturilor gestiunilor financiare, d-lui Balș
«supravegherea lucrărilor de necesitate urgentă la imobilele din Capi-
«tală, d-lui Andrei Rădulescu supravegherea actelor de administrație.
«S'a menținut serviciul de administrație rămas dela răposatul, avînd să
«țină contabilitatea, să facă serviciul de cassierie și de controlul actelor
«din țară și din străinătate. Totdeodată s'au luat în serviciul administra-
«ției succesiunii funcționarii necesari din serviciul Academiei: Directorul
«bunurilor, Avocatul, Directorul Cancelariei, un scriitor și un arhivar.

«Comisiunea Academiei a lucrat mai ales în 'ntăiele luni în continuă
«consfătuire cu executorul testamentar, Em. Pantazi, iar când au fost
«de luat hotărîri de natură a atinge viitorul Fundațiunii Elias, au fost
«chemați și au venit la consfătuire Comitetul de trei persoane de admi-
«nistrație prevăzut de testament și compus din d-nii B. Știrbey, M. Horen-
«stein și Em. Pantazi. Indată ce lucrările pregătitoare pentru adunarea
«averii vor fi terminate, Academia va face demersurile cuvenite pentru
«ca acestui Comitet să i se recunoască situația legală conform legii *Per-
«soanelor juridice*, testamentul prevăzând ca aceasta să se facă în doi ani
«dela moartea defunctului».

D-l G. ȚIȚEICA cetește următorul raport asupra conturilor averii
succesiunii Elias:

«CONTABILITATEA SUCCESIUNII «ELIAS».

I

«Contabilitatea defunctului *Ț. Elias* e foarte veche. Ea a fost urmarea «ținerii de socoteli a firmei de marchitanie a familiei Elias, înainte de anul 1872. În acel an s'a înființat Banca «*A. H. Elias*» cu o sucursală «la Viena, funcționând ca Bancă independentă sub numele *Gebrüder Elias*».

«În anul 1902 Banca din București s'a desființat, contabilitatea urmând «a înregistra operațiile financiare ale defunctului Elias, în aceeaș formă «ca până atunci și păstrând chiar până astăzi urme din operațiile vechi «ale băncii de altădată.

«Banca din Viena a încetat și ea operațiile curente de bancă în anul «1908, continuându-și administrația sub acelaș nume, concentrându-se «însă toate afacerile — nu însă și toate valorile — la Bucureșt .

II

«Introducerea precedentă arată felul de a se ține socotelile în succesiunea Elias. E o contabilitate — firește dublă — ca la o bancă, încheindu-se «la sfârșitul anului un bilanț în toată regula și un cont de Profit și Pierdere.

«Un astfel de bilanț și un astfel de cont s'a încheiat la 31 Decembrie «1923, pe care le-am cercetat și confruntat cu registrele, cu actele, cu «notele anterioare și cu Dările de seamă anuale ale băncilor cu care lu- «crează succesiunea, și le-am găsit exacte și în perfectă ordine. Am cercet- «at și numerarul casei și l-am găsit că corespunde cu registrul cassei.

«Așadar, din punct de vedere formal, ținerea registrelor, pe care am «controlat-o neconținut, precum și a socotelilor e făcută cu bună rându- «eală și operațiile se pot urmări și în trecut, fie din registre, fie din no- «tele ținute cu grijă de d-l *F. Staeger*. Faptul că d-sa a funcționat în admi- «nistrația băncii Elias, apoi în a averii personale a lui Elias, dela anul «1883, adică de mai bine de 40 ani, fără întrerupere, fiind în curent cu «toate operațiile și cu toate persoanele ce au avut afaceri cu Elias, îi dă «putința de a fi de mare folos în deslușirea chestiilor grele și complexe «pe care le-a ridicat această succesiune.

III

«Nu e nevoie în această Dare de seamă să intru în prea multe amă- «nunțe. Mă voiui mărgini să vă cetesc un tablou comparativ între situația «diferitelor conturi la 13 Iulie 1923, când Academia a intrat în posesia «averii și la 13 Maiu 1924, când s'a făcut extragerea din registre.

	13 Iulie 1923	13 Maiu 1924
«Numerar în Cassă	42.028,—	107.209,50
«Bănci, depozite	500.147,—	6.139.123,58

«Diverși	858.489,71	309.601,75
«Efecte	14.933.422,32	22.069.295,27
«Cupoane	691.133,15	584.296,80
«Proprietăți	2.927.700,54	2.934.517,54
«Mobilier Hot. Cont.	145.555,91	145.555,51
«Succes. Stoianovitz	39.289,90	39.289,90
«Partic. Ter. Burillianu	1.575.850,—	1.721.704,65
«Mob. biuroului		26.985,—
«Ipoteци	382,90	—

Venituri ordinare (din țară)

13 Iulie 1923—13 Maiu 1924

«Cupoane, divid., dobânzi	1.728.674,43
«Chirii	2.198.971,—
«Exploatarea moșiilor	<u>2.132.149,91</u>
	6.059.795,34

Venituri extraordinare

«Câștig la cursul efectelor	3.341.605,50
Venitul total:	<u>9.401.400,84</u>

Cheltueli ordinare

«Salarii	568.000,—
«Diurne	125.400,—
«Cheltueli generale	671.853,35
«Pensii	<u>15.575,—</u>
	1.380.828,35
«Cheltueli extraordinare cu succesiunea Elias	<u>2.366.537,05</u>
Total chelt.	3.747.365,40

«Făcând diferența dintre venituri și cheltueli rămase ca beneficiu net după registre, în intervalul considerat, suma de 5.654.035,44 lei. Această sumă se găsește constituind partea esențială a depozitului dela bănci pe care vi l-am citat mai sus.

IV

«O idee exactă despre valoarea capitalului succesiunii Elias, cât și o prețuire a veniturilor nu vom putea avea decât atunci când se va face o evaluare a imobilelor și moșiilor de o parte și se vor strânge apoi toate

«valorile din străinătate. În orice caz, fără îndoială succesiunea Elias «constitue un fond de mare însemnătate încredințat Academiei Române «și pe care ea va ști, împreună cu conducătorii Fundației ce se va înființa, «să-l administreze spre folosul culturii românești». G. ȚIȚEICA

D-l Dr. GR. ANTIPA zice că dintre toate părțile de avere arătate în raportul colegului I. BIANU aflătoare în străinătate numai cea din Belgia a putut fi adusă fără dificultăți în țară. Avera delà Berlin este pe deplin asigurată și Academia este recunoscută proprietară asupra ei. Avera se află acolo în depozit la două bănci mari. Guvernul german ne-a făcut cele mai mari înlesniri pentru atingerea acestui scop, atât pentru facerea formalităților, cât și pentru taxele de succesiune. Avera delà Paris, Londra, New-York aflată pe numele d-lui I. Manoach este iarăși pe deplin asigurată. Mai sunt însă formalități de făcut pentru luarea ei în stăpânire. Partea cea mai grea este luarea averii delà Viena, unde rudele răposatului au ridicat pretențiuni, asupra cărora suntem pe punctul de a încheia un act de înțelegere, oferind rudelor 3 și ½ miliarde coroane austriace, plus dările succesoriale. În aceste condițiuni rudele își vor retrage acțiunea pornită înaintea instanțelor judecătorești delà Viena. Textul tranzacției este redactat după lungi pertractări cu reprezentanții rudelor și este de urgentă necesitate ca Academia să dea autorizare Delegațiunii împreună cu Comisiunea să încheie această tranzacțiune, spre a ne feri de un lung proces în țară străină și spre a putea astfel realiza cât mai curând fundațiunea voită de Jacques Elias.

D-l ANDREI RĂDULESCU dă explicațiuni amănunțite asupra unor dispozițiuni, cari trebuiesc înscrise în tranzacțiunea cu rudele, pentru a evita pentru viitor posibilitatea de noi pretenții și de noi dificultăți din partea lor.

D-l EM. PANTAZI, executorul testamentar al lui J. M. Elias, rugat să asiste la această ședință, dă explicațiuni asupra situațiunii juridice a succesiunii și se declară cu totul pentru încheierea tranzacțiunii, luându-se, firește, în textul ei toate precauțiunile posibile pentru viitor.

D-l I. AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI zice că din cele expuse până acum rezultă în mod evident necesitatea ca Academia să dea autorizare Delegațiunii ca împreună cu Comisiunea, să facă un act de tranzacție cu rudele răposatului delà Viena și propune pentru aceasta următorul text pentru deciziunea Academiei:

«Academia Română, în ședința dela 29 Maiu 1924 a sesiunii sale generale, dă Delegațiunii Academiei autorizățiunea ca împreună cu Comisiunea Elias, să încheie cu totalitatea moștenitorilor lui Jacques M. Elias, sau cu reprezentanții lor, tranzacțiune în sensul următor:

«Totalitatea moștenitorilor primesc delà Academia Română suma de trei miliarde și jumătate de coroane austriace.

«În schimb moștenitorii declară că renunță în mod definitiv și fără nici o rezervă la orice pretențiune asupra succesiunii lui Jacques M. Elias și că niciodată, pentru nici un motiv prezent sau viitor nu vor cere

«anularea testamentului defunctului Jacques M. Elias, recunoscând Academiei dreptul de a dispune cum va socoti de averea rămasă pe urma defunctului.

«Forma definitivă a tranzacțiunii se va stabili de delegațiune, împreună cu Comisiunea Elias și cu d-l executor testamentar».

— În urma observațiilor și explicațiilor date de d-nii *General Gr. Crainiceanu* și *Dr Gr. Antița*, se pune la vot propunerea d-lui *I. Al. Brătescu-Voinești*, care se aprobă în unanimitate.

Ș E D I N Ț A P U B L I C Ă

30 MAIU 1924

COMEMORAREA LUI JULES MICHELET

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI salută cu deosebită bucurie în sânul Academiei pe d-l de Manneville, Ministrul Franței, care a binevoit să asiste la ședința noastră de astăzi, în care se face comemorarea lui Jules Michelet, ilustrul scriitor și istoric al Franței și mare și statornic prieten al Românilor pentru a căror înălțare a luptat, scriind pagini pline de căldură. *D-l Președinte* salută totdeodată în mijlocul nostru pe d-l Profesor Em. de Martonne, colegul nostru onorar, care a dat patriei și neamului nostru atâtea dovezi de prietenie, luptând prin activitatea sa științifică pentru apărarea drepturilor naționale ale Românilor în marile evenimente din anii trecuți.

D-l N. IORGA rostește cuvântarea pentru comemorarea lui *Jules Michelet*.

D-l ST. CIOBANU face o comunicare despre opera lui Dimitrie Cantemir: «*Sistemul religiei mahometane*».

Ș E D I N Ț A

31 MAIU 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l Secretar General V. PÂRVAN prezintă din partea colegului *Sextil Pușcariu* al treilea volum din publicațiunea condusă de d-sa *Dacoromana* — *Buletinul Muzeului limbii române*.

D-l Secretar General V. PÂRVAN zice că în timpul absenței d-lui *N. Iorga* d-sa a îngrijit de Buletinul Secțiunii Istorice pentru străinătate, care a apărut în volum, ca tomul X. Acum, d-l *N. Iorga* reluându-și activitatea la Academie, rămâne să reia și îngrijirea acestei publicații. Totdeodată exprimă părerea că ar fi bine ca d-l *N. Iorga* să facă Academiei o relațiune asupra Congresului Internațional de Studii Bizantine, pe care Academia l-a primit cu cel mai viu interes, și asupra căruia d-l *V. Pârvan* voise d-sa să refere, atât timp cât d-l *N. Iorga* eră încă absent.

D-l N. IORGA zice că — spre deosebire de cum s'a procedat cu tomul X — d-sa e de părere că în Buletinul Secțiunii Istorice trebuie să se tipărească în traducere numai comunicări făcute Academiei și publicate de dânsa în românește. În volumul X se află comunicări cari n'au trecut deloc pe la Academie. Despre Congresul de Bizantinologie nu vede puțința, nici pe scurt, nici amănunțit, de a face Academiei o relațiune. Totodată ține să releveze — în legătură cu rapoartele făcute și anunțate și acum de directorul școalei din Roma — că școala dela Paris, ca și cea dela Roma, lucrează cu totul independent de Academie și în afară de numirea dela început a directorilor, care s'a făcut pe baza unei prezentări a Academiei, aceste două școli nu atârnă întru nimic de Academie și deci nu vede rațiunea prezentării unui raport asupra școalei dela Fontenay aux Roses, ale cărei prime două volume de *Mélanges* sunt singurul «raport» la care d-sa s'ar putea gândi.

D-l Secretar General V. PÂRVAN zice că Buletinul Secțiunii Istorice este o publicațiune specială a Secțiunii și urmează să fie făcut în vederile ei. D-l N. Iorga va expune deci Secțiunii părerile d-sale. În ce privește tomul X, toate lucrările publicate acolo au trecut întâiu prin Secțiune obținând aprobarea ei ca să fie tipărite. Trecând la rapoartele făcute de d-sa asupra activității școalei din Roma, d-sa amintește că chiar regulamentul celor două școli, redactat de d-sa împreună cu d-l N. Iorga, cuprinde un articol (21 f), care obligă pe directori să înainteze rapoarte anuale Academiei Române.

Dela d-l N. IORGA se primesc următoarele trei lucrări noi ale d-sale în limba franceză: 1) *Histoire des Croisades*, 2) *Le Royaume Dace et la civilisation romaine* și 3) *La «Romania» danubienne*.

D-l I. BIANU prezintă Academiei un prețios dar adus de la d-l ministru al Instrucțiunii Publice de d-l N. Iorga. Este un manuscris românesc din sec. XVIII-lea, care cuprinde un Hronograf dela facerea lumii până la anul 1624. Este fragmentar, având pierdute foile dinainte de 41 și după 525. Hronograful este împărțit în 223 cap. (glava), după cari urmează alte materii. Este scris de mai multe mâini; mai multe foi par a fi scrise de Ioan Neculce, ceeace se va constata printr'o comparațiune cu alte scrieri autografe ale marelui cronicar. Volumul este legat în scoarțe de lemn în piele; a fost găsit la biserica «Sf. Sava» din Iași și d-l ministru al Instrucțiunii Dr. C. Angelescu îl dăruiește Academiei.

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI mulțumește d-lui N. Iorga și d-lui Dr. C. Angelescu pentru aceste prețioase daruri.

D-l I. BIANU amintește că mâine, Duminecă, la ora 11 și ½ a. m., se va serba un requiem la Marele Templu al Israeliților de rit spaniol pentru un an dela încetarea din viață a lui Jacques M. Elias și stăruiește ca să fie cât mai mulți membri ai Academiei prezenți la această solemnitate.

D-l I. BIANU cetește *Raportul Comisiunii Fondurilor I. Fătu și I. Scorneanu pentru lucrările pe anul 1923—1924*.

«Domnilor Colegi,

«În bugetul pe anul curent s'au prevăzut la cheltueli sumele de 27.009,72 lei din venitul Fondului Fătu, pentru procurare de cărți didactice, și 633,10 lei din venitul Fondului Scorțeanu, pentru procurare de cărți religioase. Peste aceste sume ne-a stat încă la dispoziție suma neîntrebuințată în anii trecuți și capitalizată spre fructificare de către regretatul «Andrei Bârseanu la Banca «Albina» din Sibiiu sub numele «A. Bârseanu pentru Academia Română». Această sumă la 14 Septemvrie 1922 se ridică la 41.901 lei.

«Comisiunea s'a întrunit în ziua de 25 Iulie 1923 și ținând seamă de prescripțiunile testamentare ale fundațiilor, de sumele disponibile, de dispozițiile d-voastră luate în sesiunea generală trecută, precum și de interesul ca ajutoarele să se dea în acele provincii în cari nevoia de ajutoare se simte mai mult ca în celelalte părți ale țării — precum Basarabia care n'a avut puțină să primească din partea noastră ajutoare până la desrobirea ei de sub apăsarea străină — precum și ținuturile mărginașe ale Ardealului, ce prin așezarea lor sunt mai ușor expuse tendințelor de înstrăinare, cu atât mai mult cu cât populația acelor ținuturi este cunoscută ca fiind mai săracă față de restul populațiunii ardelenе — ea luat următoarele hotărâri:

«a) A destinat lei 27.000 din fondul Fătu și lei 600 din fondul Scorțeanu pentru ajutoare la școalele rurale din Basarabia. Sumele au fost trimise colegului nostru, d-lui St. Ciobanu, care a fost rugat și de astădată a ajutat Academia în această lucrare a ei. D-sa a repartizat astfel întreaga sumă:

- «Revizoratului școlar din jud. Cetatea-Albă 10.000 lei,
- «Comisiunii interimare a Zemstvei din Chișinău 10.000 lei,
- «Revizoratului școlar din jud. Tighina 7000 lei și
- «Școalei primare No. 6 din Chișinău 600 lei.

«b) Frațiunile rămase să se capitalizeze la fonduri.

«c) A destinat suma de lei 41.901 plus procentele dela depunerea ei la Banca «Albina» din Sibiiu până la data ridicării, pentru a fi folosită în ținuturile transcarpatine, mărginașe, cu populațiune românească săracă și supusă influențelor străine.

«Această sumă, după aproape un an de capitalizare, atinge la 10 Septemvrie 1923 cifra de lei 44.710, cum rezultă din scrisoarea Băncii «Albina», cu No. 60.232 P S B. din 10 Septemvrie 1923.

«Pentru a găsi mijloacele cele mai potrivite pentru o cât mai folositoare distribuire a ajutoarelor cuprinse în această sumă s'a cerut informațiuni Inspectoratului Regional al Învățământului din Cluj, care, dorind a ne da un binevoitor și necesar concurs, a propus ca întreaga sumă să fie ridicată dela numita Bancă și repartizată precum urmează: Revizoratelor din județele Cojocna, Solnoc-Dobâca, Bistrița-Năsăud și Mureș-Turda câte 9000 (nouă mii) lei, iar restul de 8710 lei Revizoratului din județul Turda-Arieș. Din înștiințările, pline de mulțumiri

«față de Academie, ale celor cinci revizorate rezultă că patru din ele au primit sumele la date, cari, fiind târzii, au făcut imposibilă distribuirea ajutoarelor, rămânând ca ea să se efectueze la începutul anului școlar viitor. Numai Revizoratul județului Cojocna, primind cei 9000 lei în cursul lunii Februarie 1924, i-a putut împărți la 22 școli rurale din acel județ, pentru a procura elevilor săraci cărți și rechizite școlare.

«Ca în toți anii, depunem și acum prinosul nostru de vie recunoștință generoșilor testatori, în al căror ultim gând a fost cuprinsă înțelepciunea de a veni în sprijinul învățaturii de carte și întăririi sentimentului religios în sufletele micilor fii de țărani lipsiți de mijloace».

Octavian Goga, A. Lăpedatu, Dim. Gusti, V. Pârvan, I. C. Negruzzi.

— Rașorulul se ia spre cunoștință și se aprobă.

Se procede la alegerea Comisiunii Fondurilor I. Fătu și I. Scorțeanu pentru anul viitor.

Sunt realeși d-nii O. Goga, D. Gusti, Al. Lăpedatu, I. C. Negruzzi și V. Pârvan.

ȘEDINȚA SOLEMNĂ

2 Iunie 1924

PRIMIREA ASOCIAȚIUNII CULTURALE DELA SIBIIU

Președința M. SALE REGELUI.

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI adresează M. S. Regelui următoarea cuvântare:

«Sire,

«In numele Academiei Române, prezint Maiestății Voastre respectuoase mulțumiri pentru onoarea ce-i faceți de a prezida această ședință a sa.

«Mulțumirile noastre sunt cu atât mai călduroase, cu cât Maiestatea Voastră, Președintele nostru de onoare, Ați ridicat prestigiul țării prin modul strălucit cu care Ați fost primit de Statele occidentale, cu cari ne-am aliat în marele războiu mondial, precum și de republica Elvețiană, care a păstrat față de noi statornica și binevoitoarea sa neutralitate. Toate popoarele au văzut cu profundă mulțumire că Maiestatea Voastră, întâiul dintre Suverani V'ați dus și la Geneva să

«vizitați «Societatea Națiunilor», dela sprijinul căreia, ele speră «o pace statornică în lume. Onorurile cu cari Suveranul României a fost primit pretutindeni nu au exemplu în istoria «trecutului nostru și se răsfrâng asupra patriei Române de-«finitiv întregite.

«Maiestatea Voastră asistă astăzi la vizita ce ne-a făcut repre-«zentanții societății «Astra», cărora, deasemenea, le prezintă «călduroase salutări Academia Română.

«Intotdeauna instituțiunea noastră a avut cea mai mare sim-«patie pentru societatea culturală de peste munți, cunoscând «însemnatele ei merite pentru poporul român. Fondatorul «Astrei», nemuritorul mitropolit Șaguna, împreună cu arhie-«reul Alexandru Sterca Șuluț, au avut fericita idee să înte-«meieze această societate pentru susținerea progresului inte-«lectual și al unității culturale și prin urmare naționale a «poporului român, unitate pe care guvernele din Viena și Buda-«pesta au căutat totdeauna să o împiedece, nu numai cu Ro-«mâni din principatele de dincoace de Carpați, dar chiar în-«lăuntrul împărăției austro-ungare.

«Cu câtă greutate guvernul imperial s'a hotărât, în sfârșit, «să admită formarea unei societăți culturale române, se vede «de acolo, că i-a trebuit un an și jumătate, până ce a dat în-«sfârșit aprobarea înființării sale.

«Pentru ce această greutate? Negreșit din cauza îngrijirii «că unirea culturală ar putea avea urmări politice, precum a «și avut.

«Activitatea societății «Astra» de peste Carpați a contribuit «mult la ideea înființării și în Capitala României a unei socie-«tăți culturale, care, liberă și fără piedici din nici o parte, ar «putea lucra la unirea, negreșit întâiu și întâiu intelectuală, a «tuturor Românilor. Câțiva ani după înființarea «Astrei», a și «fost creată dincoace Societatea Academică, transformată apoi «în Academia Română. Dar ce deosebire între societatea for-«mată de românii din Austro-Ungaria și instituțiunea înfiin-«țată dincoace! Pe când compatrioții noștri de peste Carpați «avuseseră, precum am spus, atâtea greutăți pentru a li se ad-«mite existența, dincoace însuși Statul, printr'o lege specială, «înființă instituția noastră culturală, pe când dincolo numai

«persoane private trebuiau să susțină prin mijloacele lor proprii societatea ce creaseră, aici Statul prin bugetul său îi «dă mijloacele necesare de existență.

«Dincolo, societatea avea și scopul pe care l-a îndeplinit, să «împiedece orice despărțire dintre Români din cauza deosebirii «religioase dintre biserica ortodoxă și cea unită; dincoace, un «asemenea scop nu putea să existe, de vreme ce unitatea religioasă nu fusese atinsă niciodată.

«În ceea ce privește activitatea ambelor instituții, negreșit că «au trebuit să existe deosebiri, din cauza deosebirii situațiilor. «Dincolo, Astra era silită să se ocupe, mai ales, cu învățământul «popular și chiar superior al Românilor și cu stipendiarea «studentilor lipsiți de mijloace; dincoace, precum era natural, «mai mult Statul, decât Academia, se ocupa cu aceasta. Dincolo, «membrii înscriși erau cetățeni ai Austro-Ungariei, dincoace, «membrii Academiei erau supuși ai tuturor țărilor locuite și «de Români, precum Austro-Ungaria, Rusia, Turcia. Astfel era «natural ca mai mulți membri importanți ai Astrei să fie membri ai Academiei Române, chiar și președinți ai ei.

«Menționez ca exemplu de membri comuni pe publiciștii «de mare talent: Cipariu, Gh. Bariț, Andrei Bârseanu și alții «alții.

«Unitatea scrierii și chiar a limbii literare a dat la început «de greutate mari, precum era și natural, căci orice început «de organizare comună, nu numai politică dar de orice natură, «chiar culturală, trebuie să treacă prin dificultăți și să lovească «în deprinderi îndelungate, după veacuri de despărțire a unui «popor. Societarii Astrei, cari erau și membri ai Academiei «noastre, ducând în țara lor o luptă înverșunată cu Nemții «și mai ales cu Ungurii, cari în scopuri politice le tăgăduiesc «origina latină, căutau chiar și în ortografie și limbă să se «întoarcă la latinitatea clasică, pură, fără a ține seamă de «desvoltarea istorică și de imposibilități reale și chiar teoretice.

«În sfârșit, unirea s'a făcut, introducându-se ortografia actuală a Academiei, preconizată și susținută cu motive științifice puternice mai ales de învățatul nostru coleg, oricât de ginar tot din Austro-Ungaria, neuitatul Titu Maiorescu, iar

«unitatea limbii s'a făcut ca pretutindeni prin mersul natural al lucrurilor.

«După unitatea culturală, unitatea politică, cea reală, hotărâtoare, definitivă, cerută în mod formal de toate provinciile locuite de Români, s'a înfăptuit acum. Maiestatea Voastră în fruntea oștirii a izbutit să realizeze această arzătoare dorință a unui lung șir de generațiuni. Trei din membrii Academiei Române, cari am lăsat îndărăt optzeci de ani din viață, mulțumim lui Dumnezeu, că ne-a dat zile să vedem îndeplinit acest vis al tinereții noastre.

«Maiestatea Voastră prezidează astăzi și pe membrii de dincolo de Carpați și pe cei de aici, cari au dus timp îndelungat mișcarea puternică pentru Unire și toți aceștia strigă puternic prin glasul meu:

«Trăească M. S. Regele Ferdinand!

«Trăească M. S. Regina și întreaga Familie Regală!»

M. S. REGELE binevoeste a răspunde următoarele :

«Mulțumesc din toată inima pentru cuvintele de bun venit ce Mi-ați rostit azi. Totdeauna mă bucur când pot pune piciorul Meu în acest Altar, care e umplut de un adevărat spirit românesc. Azi bucuria Mea este și mai mare, căci Mă văd în mijlocul membrilor a două societăți, al căror Președinte de Onoare sunt: al Academiei Române și al Societății «Astra». In timpurile dela înființarea lor, multe și adânci legături au existat între cei de dincoace și cei de dincolo, legături mai cu seamă spirituale, căci nouă celor de aci nu prea ne eră îngăduit să mergem dincolo, ca să lucrăm împreună pentru un același sfânt scop. Ei, cei de dincolo, întotdeauna au fost însuflețiți numai de un singur mare gând: unirea culturală, care trebuia să le vie prin Roma, și mai apoi de unirea politică la care am ajuns.

«Amândouă, însă, ați lucrat pe un ogor frumos și roditor care începe acum să-și dea roadele: cultura adevărat românească.

«Scopul acesta sfânt trebuie păstrat în inimile noastre a tuturor ca o moștenire a celor cari au luptat pentru înfăptuirea instituțiunilor noastre de cultură românească. Deaceia, Mă bucur

«să văd aci, întruniți într'un singur gând și spirit, Românii de dincolo și de aci, adevărat uniți sufletește, veniți cu dorul de a strânge cât mai tare legăturile din cari numai bine poate să iasă pentru țara noastră.

«Ceeace odinioară ne-a despărțit a trecut, dar ceeace ne-a legat ne-a rămas, și această legătură va crește și se va întinde pretutindeni, acolo unde vor fi numai inimi bune românești.

«Deaceea, vă spun celor dela «Astra»: Bine ați venit printre noi».

Cuvintele M. Sale sunt primite cu ovațiuni călduroase din partea conducătorilor și membrilor Asociațiunii, cari ocupă sala și tribunele Academiei.

D-l V. GOLDIȘ, președintele Asociațiunii, adresează M. Sale Regelui și Academiei următoarea cuvântare:

«Sire,

«Primirea noastră în această incintă a celei mai înalte instituții de cultură românească ne onorează. «Asociațiunea «Transilvană pentru literatura română și cultura poporului «român», își dă bine seama de cinstea ce i se face, cum și de însemnătatea istorică a acestei întâlniri.

«Fiori de bucurie ne străbat sufletele, când după o muncă «trudnică de 63 de ani, purtată între cele mai grele condiții, «astăzi ne aflăm aci, în fața Augustului și Gloriosului urmaș «al lui Mihaiu-Vodă Viteazul, în fața Regelui nostru, în fața Regelui cu drept cuvânt adorat, al tuturor Românilor, Patronul «și Președintele de onoare acum și al Academiei Române și «al Asociațiunii Transilvane.

«Strămoșii noștri au visat ziua aceasta. In toate timpurile, «în ciuda tuturor restriștilor, înfruntând toate vijeliile și despărțirile brutale, poporul românesc de pretutineni n'a pierdut niciodată simțul comunității sale, de sânge și de suflet. «Chiar și în veacurile cele mai întunecate, Românii din toate «provinciile n'au fost lipsiți de repercursiuni împrumutate. «Din Ardeal spre șesurile dunărene și spre podișurile nord-«ostice ale teritoriului românesc și de aci spre Ardeal, ne-«încetate valuri de comunicări sufletești s'au operat pe di-«feritele terenuri ale vieții.

«Românii de lângă Nistru știau că până la Tisa trăesc «frați de-ai lor și dorul reîntregirii naționale licăria fără în-
«cetare, ascuns în sufletele lor și manifestat prin limbă,
«în obiceiuri, în moravuri, în poezia și arta româ-
«nească.

«Revoluția lui Horia, Cloșca și Crișan a fost resimțită pe
«coborișurile ostice ale Carpaților și faptele lui Tudor Vladimi-
«rescu erau cântate prin văile dulcelui Ardeal.

«Cărți bisericești treceau deaici acolo și deacolo aici și
«mulți preoți, cărturari și meșteșugari de tot soiul, se strecurau
«dintr'o țară în alta, își împliniau rolul atât de prețios, al pa-
«trulelor de legătură, între crengile rupte din aceeași tulpină.

«Cu toată vitregia timpurilor, Românii ardeleni, în vea-
«cul al 19-lea, începuseră a-și crea clasa conducătoare, prin
«intelectuali ieșiți din mijlocul țărănimii. Din produsul lor,
«ei au împrumutat și fraților din principate și Universitatea
«din Iași, spre pildă, a avut la întemeierea ei, în anul 1860,
«cinci profesori ardeleni, din unsprezece.

«Începând cu Gheorghe Lazăr, mulți învățați ardeleni au
«trecut «în țară»: Aron Florian, Ion Maiorescu, Dimitrie Bo-
«jâncă, Eutimie Murgu, A. Treboniu Laurian, Simeon Băr-
«nuțiu, Al. Papiu Ilarian, Iosif Hodoșiu, Aron și Nicolae Den-
«sușianu și alții mulți, iar către sfârșitul aceluia veac și la în-
«ceputul celui de acum, o pleiadă întreagă de talente arde-
«lenești au venit aci, cheltuindu-și viața pentru progresul
«cultural al românimii, între ei poetul sufletului țărănesc
«Gheorghe Coșbuc, bardul înflăcărării naționale Ștefan O.
«Iosif, Ion Slavici și câți alții, cari au majorat puternic energiile
«naționale.

«În anul 1861, se înființează la Sibiiu, Asociațiunea Tran-
«silvană și numai decât, la începutul ființării sale, ea înfră-
«țește sufletele românești de pretutindeni. Cu toate că ea era
«înființată numai pentru Ardealul propriu zis și nu cuprin-
«dea celelalte teritorii din Ungaria, adică Banatul, Crișana și
«Maramureșul, încă în primul an, dela înființarea sa, se scriu
«fundatori ai ei: înflăcăratul român Andrei Mocioni, din Ba-
«nat; marele mecenat bihorean Emanuil Gojdu; Eudoxiu Hur-
«muzachi, din Bucovina; Ion Maiorescu și fiul său Titu, din

«țară; iar la adunarea generală dela Brașov, în 1862, luară «parte o mulțime de intelectuali români din principate.

«Academia Română, înființată câțiva ani mai târziu la București, desăvârșește această înfrățire, numind atât la înființarea ei, cât și în cursul tuturor anilor următori, și membri «ardeleni, în sânul său. An de an, aceștia petreceau câteva «săptămâni în mijlocul fraților deaci, și întorcându-se acasă, «aduceau cu dâșii gândurile înfrățite în dorul idealului, «ascuns în camera tainică a sufletelor.

«Dintre cei 9 înaintași ai mei în scaunul președințial al Asociațiunii Transilvane, 5 inși au fost membri ai acestei înalte «instituțiuni culturale, în incinta căreia avem fericirea să ne «vedem astăzi. Aceștia au fost: marele întemeietor și primul «președinte al Asociațiunii, Andreiu Baron de Șaguna; apoi «Timoteiu Cipariu; Gheorghe Barițiu, care a fost în același «timp și președintele Academiei Române și președintele Asociațiunii, simbolizând astfel pentru prima dată unitatea de «săvârșită a culturii noastre naționale; apoi Ion Micu Moldovanu, și vrednicul meu predecesor Andreiu Bârseanu; iar «umilul președinte de astăzi a avut cinstea prea mare de a fi «fost ales membru de onoare al Academiei.

«S'au dărâmat zidurile despărțitoare, veacurile de bejenie «s'au scufundat în oceanul veșniciei, fericită și prea fericită «generația de astăzi, care a văzut împlinindu-se visul vrăjit «al strămoșilor, ce-și dorm somnul lor de veci, în pământul «binecuvântat al Daciei lui Traian.

»Noi însă, mai vârtos, va trebui să încordăm energiile noastre, spre a desăvârși unirea sufletească a întreg neamului «românesc, urmărită atât de dârz și fără preget de înaintașii «noștri.

«În fața Maiestății Voastre, împrejmuiți de dragostea caldă «a scumpilor noștri frați din Capitala României celei Mari, «simțim hotărîndu-ni-se gândul și încordându-ni-se voința, «de a cheltui cu belșug toate puterile noastre, trupești și sufletești, spre a zidi țara mândră și frumoasă, spre a întemeia «într'însa o națiune mare și fericită, spre a înălța Tronul «Românesc în respectul lumii și spre a ființa aci, la gurile «clasicului Danubiu, un nou și strălucitor far civilizațiunii latine.

«Să trăiți Maiestate!
 «Să trăească Maiestatea Sa Regina!
 «Să trăească Augusta Casă Domnitoare!
 «Academia Română: vivat, crescat, floreat!»

M. S. Regele binevoiește a se întreține cordial cu conducătorii și membrii Asociațiunii și ai Academiei.

Ș E D I N Ț A

3 IUNIE 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l Secretar General V. PĂRVAN cetește următorul *Raport asupra participării Academiei la a V-a sesiune a Uniunii Academice Internaționale*, ținută la Bruxelles dela 12 la 14 Maiu 1924.

«Domnilor Colegi,

«Lucrările inițiate ori patronate de U. A. I. se înmulțesc și iau o astfel de dezvoltare, încât alătura de delegații oficiali ai diferitelor Academii sunt acum trimiși încă și un număr tot mai însemnat de consilieri specialiști, pentru fiecare din publicațiunile pe cari U. A. I. le conduce direct: astfel Belgia, Spania, Statele-Unite, Franța, Anglia, Italia și Japonia au trimis în acest an un număr de experți pentru arheologie, istorie ori filologie, aproape egal cu numărul delegaților ordinari, membri în U. A. I. Acest lucru dovedește interesul pe care-l poartă țările de vechi civilizație lucrărilor întreprinse de U. A. I. Danemarca, Grecia, Norvegia, Olanda și Polonia au fost reprezentate prin câte doi delegați conform statutelor. Cehoslovacia, Serbia și România aveau câte un singur reprezentant. Dintre toți delegații singurul care venise — și în acest an — pe propria sa cheltueală — din cauze bine cunoscute d-voastră — era delegatul Academiei Române.

«Au fost depuse la deschiderea sesiunii pe biurul Uniunii nu mai puțin de 17 publicații gata ori în corecturi, precum voi arăta mai jos în amănunte.

«Iată programul lucrărilor conduse de U. A. I.

«I. *Corpus vasorum antiquorum*. Fasciculele belgiene, daneze și franceze depuse anul trecut în corecturi au fost prezentate gata. În plus, Italia (Muzeul Villa Giulia), Spania (Muzeul din Barcelona) și Anglia (British Museum) au prezentat fascicule aproape gata. Statele-Unite cari până acum se abțineau dela această operă intră deasemenea în tovarășie: fascicolul dintâiu cuprinzând două mari colecțiuni particulare e aproape gata. Grecia și Norvegia vor începe la anul. Noi, deși am avea material foarte interesant atât grecesc cât și foarte vechiu — neoliticul așa de frumos la noi — chiar pentru mai multe fascicule, nu am putut

«încă să ne legăm a începe publicația din cauza lipsei de mijloace. De altă parte din seria de broșuri «Clasificarea ceramicelor antice», s'a mai «depus la biourou lucrarea părintelui Vincent, «Céramique de la Palestine».

«II. Din catalogul manuscriptelor de alchimie, s'a depus primul volum. «Un al doilea e aproape gata.

«III. Ediția operelor lui Grotius și Dicționarul de drept consuetudinar al Indoneziei sunt pregătite prin grija specială a Academiei olandeze, în colaborare cu cea japoneză, portugheză, etc.

«IV. Foarte frumoase progrese a făcut marea lucrare a U. A. I. Dicționarul latinei medievale. Alături de Franța, stă aici Italia, care, sub conducerea d-lui Ussani adunase în vederea acestei lucrări încă mai înainte ca ea să fie luată sub direcția U. A. I., un material de mai multe milioane de fișe. Actualmente materialul e concentrat la Paris sub îngrijirea d-lor Langlois și Goelzer. Toate țările de cultură veche latină colaborează la această operă luând fiecare asupra ei despoarea unor serii de autori de o parte, de diplome de alta. Hotărîrea luată acum doi ani de a se încheia culegerea materialului cu secolul al XI-lea, horărîre care făcuse pe Danezi și pe noi să ne abținem dela colaborare, n'a putut fi —din fericire — menținută integral. Anglia a format chiar o comisiune națională specială pentru alcătuirea unui supliment la Dicționarul cel Mare internațional coprinzând și secolele mai recente ca al XI-lea. De altă parte în Buletinul periodic al Dicționarului. *Archivium mediae et infimae latinitatis*, nu numai s'au luat în considerare și studiile pregătitoare pentru latinitatea mai târzie ca secolul al XI-lea, dar chiar se face invitare istoricilor și filologilor de a comunica revistei toate cercetările și descoperirile lor în această privință. Date fiind aceste modificări de plan și invitățile repetate ale colegilor francezi și italieni, n'am mai putut de data aceasta să declin colaborarea noastră, fie și numai prin contribuții individuale la *Archivium*.

«V. Deasemenea face frumoase progrese *Forma Romani Imperii*. În afară de lucrările franceze, engleze și italiene anunțate anul trecut, s'au mai prezentat în acest an cu material pregătitor Jugoslavia și Spania, iar subsemnatul a prezentat primele două foi gata din harta Daciei, cuprinzând sectoarele Mostiștea și Călărași.

«VI. În privința suplimentelor la CIL. și la IG., d.Vulić a anunțat oficial U. A. I., înțelegerea care a avut loc la București în Aprilie, cu prilejul Congresului de Studii Bizantine, între Jugoslavia, Bulgaria și România, în vederea publicării complete a materialului epigrafic privitor la Illyro-Thraci. Italia a comunicat progresele făcute pentru corpul inscripțiilor din Latium, iar Anglia pe cele privitoare la Britania.

«VII. Lucrările pentru *Corpus* mosaicelor antice descoperite în Grecia au început. Delegații eleni ne-au prezentat în foarte frumoase fotografii materialul primului fascicol. Luată în împrejurări extrem de dificile aceste fotografii au constituit o probă foarte îmbucurătoare de zelul cu

«care Grecii înțeleg să ducă la bun sfârșit opera aceasta arheologică așa de importantă.

«VIII. Lucrarea d-lui P. Bienkowski dela Academia din Cracovia «*Iconographia Celtica*, a fost luată sub auspiciile U. A. I. și va apare la «Paris.

«IX. In chestiunea ajutorului de dat învățaților ruși spre a-și putea «publica în Europa descoperirile și studiile lor, comisiunea aleasă anul «trecut și compusă din Sir Paul Vinogradoff, Pirenne Tillo, Morawski, «Vulić și subsemnatul, a fost de acord că de ajutoare bănești cu greu ar «putea fi vorba, U. A. I., neputând admite din principiu o atare acțiune. «care privește mai de grabă Comisiunea internațională de Cooperare In- «telectuală de pe lângă Liga Națiunilor. Dimpotrivă comisiunea a fost «unanim de părere că savanții ruși ar găsi în publicațiile oricăreia din Aca- «demiile noastre o primire amicală, cu condiția ca, mai ales în ce privește «Academiile neslave, limba în care contribuțiile lor ar fi redactate să nu «fie cea rusească, pe care ceilalți Europeni n'o pot utiliza decât cu mari «greutăți.

«X. In privința chestiunii prezentate din partea asociațiilor științifice «americane, de d-nii Leland și Armstrong, puternic susținută de delegația «japoneză cu privire la oportunitatea unei limbi auxiliare mondiale, U. A. I. «a declinat o hotărîre și a trimis chestiunea în studiul Academiei cari «compun Uniunea. Secțiunea noastră literară va avea dară a se ocupa «în chip special cu această chestiune, ca și cu aceea propusă de Academia «Daneză, cu privire la un sistem unitar de transcriere fonetică și trans- «literație».

— Raportul se ia spre cunoștință și se aprobă.

D-l I. SIMIONESCU cetește *Raportul Comisiunii Fundațiunii «V. Adamachi» asupra lucrărilor făcute în 1923—1924.*

«Domnilor Colegi,

«Deciziunile luate de d-voastră în sesiunile trecute generale pentru «aducerea la îndeplinire a dispozițiunilor testamentare ale marelui filan- «tropic Vasile Adamachi s'au executat în anul bugetar expirat precum «urmează:

«I. — Burse.

«In bugetul respectiv s'a prevăzut pentru burse și cheltueli de școală «suma de 186.670,95 lei, din care s'au acordat:

«a) 18 burse de câte 150 lei pe lună, repartizate astfel:

«II la Facultatea de științe din Iași studenților: Constantinescu Be- «none, Procopiu Virginia, Vasiliu Mircea, dela secția matematici, Preu- «tescu Octavian dela secția fizico-chimice, anul I; Ionescu Ana dela secția «naturale și Sergie Elena dela secția fizico-chimice, anul II; Savu Ioan, «Savu Grigorie și Dimofte Nicolae dela secția agronomică, Istrati Ion «dela secția fizico-chimice și Antonescu Constantin dela secția matema- «tici, anul III;

«7 la Facultatea de Medicină din Iași studenților: Popescu Anastasia, anul I; Sofronie Elena, anul II; Zaporojan Eftimie, anul III; Crăciunescu Vasile, Ștefaniu Maria Veronica (căsătorită Crăciunescu), Popescu Zamfira și Vartig Georgeta, anul V;

«b) 5 burse de câte 240 lei pe lună, acordate următorilor elevi ai Școlii «Politehnice Centrale din București: Dragomir C. și Ștefaniu V. din anul I; «Dinulescu I. D. și Popescu Traian din anul II; Scărlătescu I. din anul III.

«Aceste burse au fost sporite dela 150 lei, cât prevede Regulamentul «Fondului, la 240 lei pe lună, avându-se în vedere propunerea Comisiunii, «institute de Academie la numita școală, de a se împărți cele 8 burse «destinate pentru anul școlar în curs între cei 5 candidați admiși prin concurs, — propunere aprobată prin deceziunea Delegațiunii cu No. 1013 «din 2 Maiu 1924.

«c) 4 burse de câte 250 lei pe lună d-lor: C. Motaș, doctorand în științele naturale la Universitatea din Iași, Const. L. Creangă, doctorand în «chimie la Universitatea din Cluj, Ioan Steopoe, doctorand în științele «naturale (morfologie animală) la Universitatea din București și Leontina Popovici, doctorandă în fizică la Universitatea din Cernăuți.

«d) 1 bursă de 600 lei pe lună acordată d-lui Inginer Dan Periețeanu «pentru ca să studieze în Anglia și America organizația actuală metalurgică, în special înlocuirea coksului metalurgic prin gaz metan, păcură «sau cărbune metalurgic.

«Conform delegațiunii cu No. 2820 din 20 Decemvrie 1923, bursa «de 1200 lei pe lună acordată d-lui I. Gh. Botez pentru continuarea studiilor în Antropologie și Preistoria paleolitică la Paris a fost prelungită «încă pe șase luni, adică dela 1 Ianuarie până la 30 Iunie 1924, aprobându-se astfel cererea bursierului, înregistrată la No. 2820 din 20 Decemvrie 1923, în care se motivează nevoia de prelungire a bursei prin trebuința de timp în redactarea tezei de doctorat și tipărirea ei.

«O asemenea cerere de prelungire a bursei s'a primit și dela bursierul «onorific St. Procopiu la Paris pentru continuarea studiilor în fizică, căruia, conform deciziunii Delegațiunii cu No. 45 din 10 Ianuarie 1924, «s'a dispus a i se prelunge bursa până la 31 Martie 1924, trimițându-i-se «5000 lei, cheltuelile de călătorie la înapoierea în țară, și suma echivalentă în lei pentru 4000 franci francezi pentru tipărirea tezei sale de doctorat.

«Prin scrisoarea înregistrată la No. 745 din 25 Martie 1924 bursierul «ne confirmă primirea banilor și, pe lângă călduroase mulțumiri adresate «Academiei, ne trimite frumoasa știre că a trecut teza de doctorat și «acum se înapoiază în țară.

«Cu d-l St. Procopiu și cu d-nii A. Bădărău și R. Georgescu, cari «asemenea s'au înapoiat în țară cu studiile terminate în Anglia, numărul «specialiștilor pe cari Academia îi pune la dispoziția țării se sporește cu «trei, mulțumită înțeleptelor dispozițiuni testamentare ale marelui filantrop Vasile Adamachi.

«Celelalte dispozițiuni prevăzute în Regulamentul special al fondului, precum acordarea a 10 burse de câte 360 lei pe an la elevi ai Școalei practice de agricultură «I. C. Agarici» din Moara-Grecilor, cheltuelile pentru grijile religioase spre odihna sufletului generosului testator, ajutoarele la școala primară din Iași, subvenția acordată revistei Adamachi, s'au îndeplinit la timp și conștiincios.

«Pentru anul acesta nu suntem de părere să mai trimitem bursieri în străinătate, în afară de bursierul Cernătescu, dela facultatea de științe din Iași, care a dat concurs, și a cărui bursă se menține pentru cazul când condițiunile i-ar fi prielnice pentru a plecă.

«Sumele rămase disponibile din anii trecuți se vor capitaliza pentru ca să servească în anii viitori, când, eventual s'ar creă burse pentru străinătate.

«Pentru a se putea majora bursele și la facultățile de științe și medicină din Iași, dela 150 lei la 240, ca și la școala politehnică din București, se propune micșoarea numărului bursierilor de la 11 pentru facultatea de științe la 8 (6 + 2 secția agronomică), iar la facultatea de medicină dela 8 la 5, făcându-se reducerea pe măsură ce vor deveni bursele vacante. Această reducere nu este pentru totdeauna, ci numai atât cât condițiunile neprielnice de astăzi vor dăinui.

«Deasemenea și fondurile pentru imprimate se vor capitaliza, atât cele din anii trecuți cât și cele din anul acesta, pentru a se continua publicațiunile fondului V. Adamachi, ca și în trecut, adică tipărindu-se în ele numai lucrările foștilor bursieri sau a celor premiați.

«Și de astădată, ca și în fiecare an, ne facem datoria de vie recunoștință către binefăcătorul Adamachi, din a cărui avere agonisită cu muncă au beneficiat atâtea energii active din țara noastră».

P. Poni, V. Pârvan, I. Simionescu.

— Raportul se ia spre cunoștință și se aprobă

Se procede la alegerea Comisiunii Fundațiunii «V. Adamachi» pentru anul 1924—1925.

— Sunt realeși d-nii: *P. Poni, I. Simionescu și V. Pârvan.*

Ș E D I N Ț A

4 IUNIE 1924

Președînța d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l Dr. G. MARINESCU cetește *Raportul asupra sesiunii a III-a a Comisiunii Internaționale de Cooperație Intelectuală* ținut la Geneva în Decembrie 1923, sesiune la care a fost delegat ca reprezentant al Academiei.

«Dacă starea adevăraților intelectuali, înainte de războiu, eră grea și chiar nenorocită, după războiu a devenit dezastruoasă. Dintr'un capăt al Europei nu se aude decât un strigăt scos de aceștia: «*Civilizația este amenințată, intelectualii sunt în miserie*». Acest strigăt dureros a găsit un ecou

«în sânul Ligii Națiunilor, care, prin comisia de cooperare intelectuală a început să facă o anchetă în toate țările, mai ales în acelea bântuite de războiu și în care civilizația născândă sau puțin înaintată e primejduită din cauza lipsei de mijloace de muncă intelectuală.

«Semnalul de alarmă a fost dat de d-l H. Bergson, un profund cuge-tător, care, dându-și seama de pericolul care amenință munca intelectuală și civilizația, a putut, grație autorității sale, să facă să se constituie o comi-siune internațională de cooperare intelectuală, alipită Ligii Națiunilor.

«Cum eră firesc, pentru ca această comisiune să-și poată da seama de starea reală a greutăților întâmpinate de intelectualii din diferite țări, «după războiu, a făcut un chestionar pe care l-a trimis, spre completare în diferitele țări din Europa și America.

«Comisiunea internațională de cooperare intelectuală, alipită la Liga «Națiunilor, s'a adresat, în prima linie, Academiei Române, invitând-o «să formeze o comisiune națională de cooperare intelectuală, care să se «pună în legătură cu diferitele instituții culturale și acestea ar arăta lipsurile «de cari suferă fiecare.

«Scopul urmărit de comisiunile naționale este:

«a) De a servi ca intermediar între organele vieții intelectuale din țările «lor respective și comisiunea internațională;

«b) De a colabora la anchetarea vieții intelectuale;

«c) De a transmite secretariatului comisiunii internaționale, sau direct «la celelalte comisiuni naționale interesate, cererile cele mai urgente ale «instituțiilor sau ale muncitorilor intelectuali din țările lor respective, «mai ales în ce privește cărțile și instrumentele, ușurința de a călători și «schimburile interuniversitare.

«Comisiunile naționale își fixează ele însuși raporturile cu guvernele «lor, precum și regulamentul lor. E de dorit ca fiecare comisiune să cuprindă «reprezentanți:

«1. Din instituțiile sau asociațiile create anterior pentru încurajarea «cooperării intelectuale în domeniul național sau cu țările vecine;

«2. Din lumea univeritară.

«3. Din bibliotecile naționale, institutele bibliografice sau serviciile «de schimburi de publicații.

«4. Din principalele Academii sau societăți savante.

«5. Din federațiile naționale ale muncitorilor intelectuali.

«Fiecare comisiune națională însărcinează pe unul din membri ei să «corespundă cu secretariatul comisiunii internaționale și cu celelalte comi-siuni naționale. Numele și adresa acestui membru, toate informațiile «asupra compunerii și funcționării comisiunii internaționale precum și «toate comunicările și propunerile ce doresc să facă, vor fi trimise secre-tariatului comisiunii internaționale care le va publica în buletinul său.

«La chestionarul adresat de comisiunea internațională de cooperație «internațională diferitelor instituții culturale din România, în număr de «cincizeci și cari au fost distribuite prin intermediul Academiei Române,

«n'au răspuns decât zece și printre acestea, instituțiile germane din Sibiiu «au fost mai complete.

«Desideratele instituțiilor cari au răspuns au fost următoarele:

«Academia Română dorește să-și lărgască cadrele activității ei, însă «nu are fonduri din cauza valutei slabe. Deaceia Academia nu poate par-
«ticipa efectiv la congresele științifice.

«Societatea Regală de Geografie (2762 membri) ar voi să întreprindă «publicații sintetice și să creeze secțiuni în Basarabia, Bucovina și Tran-
«silvania însă nu are fonduri nici local propriu.

«D-l prof. N. Iorga a dat lămuriri asupra studiilor istorice în România.

«Direcția Arhivelor a arătat istoricul și organizarea ei. Institutul Me-
«teorologic arată toate lucrările teoretice și practice ce a făcut. La Insti-
«tutul Meteorologic s'a fondat în 1922, *Biuroul român de schimburi interna-
«ționale*, care a distribuit publicațiile venite din Statele-Unite, Polonia și
«Belgia. Institutul din cauza greutăților financiare e amenințat să-și oprea-
«ască lucrările. Raportul Institutului semnalează starea precară a intelec-
«tualilor români.

«Școala politehnică din Timișoara are deasemenea greutăți bugetare,
«cari o împiedecă să-și recruteze profesorii, aceștia preferind să intre în
«industrie. Mizeria studenților e mare. Sașii din Transilvania au două
«societăți savante, una pentru studierea Transilvaniei, alta pentru istoria
«naturală. Mai au Muzeul Bruckenthal (Sibiiu) și arhivele națiunii săsești.
«In rezumat, societățile savante nu-și pot publica lucrările. Muzeele și
«arhivele nu pot cumpăra cărți.

«Este regretabil că celelalte instituții și laboratoare nu au răspuns nici
«până acum. La invitarea Societății Națiunilor de a trimite un delegat
«spre a participa la a treia sesiune a comisiei internaționale de coope-
«rație intelectuală, din Decembrie 1924, Academia Română după ce mi-a
«făcut onoarea să mă delege, a răspuns, în numele comisiei naționale
«de cooperare intelectuală următoarele:

«Suntem de părere că mișcarea de solidaritate intelectuală ar trebui
«să se îndrepte întâiu către țările, în cari vieța intelectuală este primej-
«duită mai mult. Linia de purtare în această operă nobilă trebuie să fie
«equitatea. Mai ales instituțiile țărilor cari nu numai că au suferit mult din
«cauza războiului, dar din cauza împrejurărilor neprielnice nu se pot reface
«singure, trebuiesc avute în vedere. Țările cum e România cari n'au o in-
«dustrie chimică, nu posedă nici o fabrică de instrumente de precizie și
«ceva mai mult, au pierdut și puținul ce-l aveau, ale căror biblioteci și arhive
«au fost devastate și cari, afară de acestea, suferă din cauza deprecierei
«monetelor, ar trebui ajutate în primul rând. Acesta este credem, criteriul
«cel mai bun pentru orientarea organizării ajutorării intelectualilor. Comi-
«siunea națională română crede încă că este nevoie de oarecare urgență
«în ajutorarea universităților și instituțiilor în suferință și propune ca in-
«telectualii aparținând universităților din țările norocoase, cari n'au suferit
«din cauza urmărilor distrugătoare ale războiului, să intervină în mod activ

«pe lângă opinia publică și guvernele din țările lor respective în favoarea acestei mișcări de ajutorare intelectuală.

«Schimbul de profesori și mai ales trimiterea de savanți ai națiunilor «cari au o înaltă cultură științifică, în țările cari au fost bântuite de războiu, «mai ales în acele în cari mișcarea științifică este de dată recentă, ar fi în «sfârșit de un mare folos reciproc pentru progresul științei.

«Însărcinat de comisiunea națională de cooperare intelectuală de a «prezentă România la a treia sesiune a Comisiunii internaționale de coo- «perare intelectuală, am luat parte la ședințele acestei Comisiuni cari au «avut loc la Paris, în cursul lunii Decembrie 1923. Țările reprezentate «erau: Austria, Belgia, Brazilia, Imperiul Britanic, Bulgaria, Grecia, Un- «garia, Lettonia, Lituania, Norvegia, Olanda, Polonia, România, Jugo- «slavia, Elveția, Cehoslovacia.

«Chestiunile cari s'au discutat au fost în număr de trei:

- «1. Ajutorarea studenților din țările cu valută slabă;
- «2. Procurarea de instrumente de muncă pentru instituțiile și învățații «din aceste țări;
- «3. Schimbul de elevi și de profesori.

«În ceea ce privește chestiunea studenților s'a constatat că societățile «studențești, din diferite țări, propuseseră măsuri foarte folositoare și in- «dicaseră chiar modul cum s'ar putea pune în practică unele din ele.

«A. Pentru ridicarea nivelului studiilor universitare, trebuie înainte «de toate să se asigure studenților o vieată materială destul de înlesnită. «A doua zi după războiul mondial, o criză foarte gravă a bântuit cele mai «multe națiuni. Studiile cer prea multă cheltuială, și pentru ca să nu vedem «în paguba intereselor superioare ale națiunilor, privilegiul unei mici mi- «norități de oameni bogați, trebuie neapărat să se asigure traiul studenților.

«Diferite țări au înțeles primejdia, și s'au sugerat soluții. Confederația «internațională a studenților a făcut propozițiuni concrete la problema «pusă în discuție. Ea crede că soluțiile cele mai eficace, consistă în crearea «de burse, acordarea de împrumuturi, organizarea de cooperare (case «pentru studenți, restaurante) în fine în gratuitatea absolută a învățământu- «lui superior pentru aceia cari n'au puțință să plătească.

«Confederația subliniază faptul că în Polonia și în Danemarca învăță- «mântul este gratuit, că în Cehoslovacia există case ale studenților și «restaurante și că în Franța și în Belgia se dau împrumuturi (prêts d'hon- «neur). Pe de altă parte confederația protestează cu energie contra aceea ce «toate țările afiliate numesc diletantism intelectual.

«Ea emite dorința ca examenele de intrare în universități, școli sau «colegii, să devină mai severe.

«Ca o reacțiune contra exceselor de specializare de utilitarism, cari sunt «cele două aspecte ale tendințelor extreme ale carierelor zise «practice» «(comerț și industrie) și a căror primejdie pentru viitorul culturii generale «le semnalează, ea cere cu stăruință ca raporturile dintre profesori și stu- «denți să fie mai intime și mai frecvente.

«Ea cere cu tărie ca lefurile profesorilor universitari să fie simțitor «sporite, căci atracția carierelor «practice» este, sub o formă deghizată, «atracția banului. Trebuie așa dar să scutim pe studenți de grija existenței «materiale pentru viitor, pentru ca, liberi de atari preocupări într'un secol «în care banul pretinde să fie atotputernic, să poată să se ocupe în li- «niște deplină numai cu greutățile cercetărilor desinteresate. Oamenii de «știință și de gândire nu trebuiesc cinstiți numai de țările lor, dar aceste «țări trebuie să le dea siguranța materială.

«Confederația internațională a studenților, după rapoartele cari i-au «fost prezentate de către uniunile naționale aderente, conchide că specia- «lizarea și utilitarismul sunt unul și același lucru; prima este mijlocul în- «trebuințat în vederea celui de-al doilea. Luptând contra utilitarismului, «luptăm contra excesului de specializare.

«Confederația internațională a studenților crede că cultura clasică «este foarte nimerită pentru aceste scopuri. Dar ea ține să specifice că unele «discipline rod al civilizației contemporane, se potrivesc foarte bine unei «atari întreprinderi: astfel sociologia, studiul științei raționale, concepute «în esența lor filozofică, sunt niște agenți puternici de cultură univer- «sală, desinteresată și pot fi considerate ca niște factori în progresul viitor «al omenirii.

«Uniunea studenților *elvețieni* insistă asupra nevoii de a se desvoltă «învățământul filosofiei, baza tuturor științelor, nu numai în Universitate, «dar și în școlile secundare, cari prepară pentru universitate.

«B. a) Ar trebui studiat? chestia schimbului de profesori, de publicații «științifice, etc.

«b) Ar fi bine să se evite o specializare timpurie în cursurile universi- «tate, mai ales în cursurile științifice.

«I rebuiesc luate măsuri pentru ca studiile clasice să fie ocrotite, mai ales «cele filosofice. Să se insiste asupra sensului moral și spiritual al educației.

«Foloasele ce aduc bursele de călătorii și studierea civilizațiilor străine «trebuiesc privite din punct de vedere al influenței lor asupra țării din care «face parte studentul. Ar trebui, deasemenea, încurajată distribuirea de «burse destinate special pentru studierea clasicismului și mai ales a filosofiei.

«Crearea de burse pentru cercetări științifice, și de burse cari să permită «studenților înaintați să facă studii superioare, ar da cercetărilor lor un «caracter desinteresat și ar contribui să lupte contra tendințelor utilitare «din timpurile de față. În această privință, trebuie să recunoaștem că ne- «voia procurării mijloacelor de viață tinde uneori să creeze un materialism «care face pe oameni să privească cursurile universitare ca niște simple «mijloace de a dobândi o diplomă și a asigura o carieră. Pare deci esențial «să ușurăm sarcina materială de care suferă un mare număr de studenți, «dacă voim să menținem prestigiul studiilor universitare.

«C. a) Ridicarea nivelului studiilor universitare.

«Ridicarea nivelului studiilor universitare nu ni se pare, la drept vorbind, «că se poate obține printr'o acțiune exterioară asupra universităților.

«Depinde, în afară de aceasta, de factori cari au o importanță prea mare spre a fi tratați aci. Credem, în special, că ameliorarea formării secundare și a educației în general, mai buna selecție a capacităților, reacțiunea contra pasivității intelectuale a elevilor; contra tendințelor la pragmatism și la utilitarism; în fine o reformă socială generală, va lupta contra îngustimii minților și egoismului claselor de sus, cari alimentează universitățile.

b) Reacția contra specializării. E adevărat, că pe de o parte, există tendința să se fragmenteze știința așa că fiecare nu-și mai vede decât de propria lui specialitate; dar, de altă parte se poate observa că specialiștii cu adevărat savanți încep să se îpuțineze într'un chip îngrijitor. De altfel dacă e bine să reacționăm împotriva unei specializări pripite, credem că la universitate, este momentul când cineva trebuie să se limiteze la o specialitate oarecare. Pentru aceste motive, suntem de părere ca lupta contra specializării este deosebit de delicată și că nu se poate face o intervenție generală și internațională.

«Caracterele mărginite se pot corecta numai printr'o reformă generală a educației, dându-se mai multă libertate elevilor.

«Ajutorarea studenților, trebuie să se manifeste în domeniul nevoilor materiale urgente, cum a fost cazul cu studenții austriaci și ruși. Asociația «Pax Romana» a întreprins pentru Ruși o serie de acțiuni de ajutorare, fie în ceea ce privește articolele necesare pentru viață și alimentare, fie în ceea ce privește cărțile și alte instrumente de muncă.

«Asociația «Pax Romana» susține *mensa academică* din Viena, care furnizează studenților catolici hrană, și locuințe ieftine. Aceste ajutoare fuseseră susținute încă de mai mulți ani de către Societatea Studenților Elvețieni. Ea a fost continuată până acum. În fiecare an se expediază la Viena trei vagoane complete de alimente. S'au rezervat locuințe, în acest oraș, pentru studenți și s'au trimis ajutoare bănești. Actualmente această operă a fost înglobată într'alta mai mare «Auxilium studiosorum» după cum s'a hotărât la ultima conferință generală a lui «Pax Romana» (Fulbourg, 1922).

«S'a făcut schimb de studenți între Elveția, pe de o parte și Austria și Ungaria, pe de altă parte.

«Studenții ruși au putut, prin mijlocirea lui «Pax Romana» mai multe semestre să petreacă în Italia.

«S'au trimis bani din Polonia și din Germania pentru studenții nevoiași din Rusia. S'au trimis și ceva bani în aceste țări.

«Pax Romana» a organizat până acum trei «săptămâni» de călătorii de studii în străinătate. Acestea sunt «săptămânile» dela Rotterdam, din Oxford și din Viena, în cari studenții, sub conducerea unei persoane din țara respectivă, vizitează monumentele și colecțiunile cari prezintă un interes științific.

«Li s'au făcut și conferințe asupra acestui subiect. Schimbul de studenți între Confederația studenților catolici francezi și «Foederatio studentium Hungariae Catholica» făcut prin mijlocirea lui «Pax Romana»

«a reușit foarte bine. Durata schimbului a fost limitată la trei săptămâni, «De el s'au bucurat nouă studenți unguri și cincisprezece francezi. Grupa «franceză eră pusă sub direcția d-lui Levêque, grupa ungurească, sub aceea «a d-lui Dr. Rusznak-Rezső. În Ungaria, studenții fură primiți, în mod «oficial, de către «Foederatio» și de către delegații autorităților Capitalei. «În timpul șederii lor, și sub o direcție luminată, vizitară toată Ungaria «și curiozitățile ei. Ungurii, primiți prietenește de către studenții și cercurile «oficiale franceze, au străbătut Franța fără nici o dificultate.

«Trec acum la datele privitoare la starea intelectualilor în general.

«În Franța, există un proletariat al laboratoarelor, al învățământului, «al baroului și, în general, al tuturor profesiunilor liberale. Situația inte- «lectualilor e groaznică, deaceea numărul acestora scade și părăsesc știința «pură. Nu există publicații în cari să se tipărească puținul ce se lucrează «pe tărâmul medicinei experimentale (prof. Roger).

«Știința se găsește în mizerie: acei cari au descoperit radiul și au pus «temeliile științei radio-activității, nu pot căpăta pentru ei sau pentru «laboratoarele lor vreo centimă din milioanele produse de aplicațiile tera- «peutice sau industriale ale radio-activității, din cauză că brevetele de in- «venție nu au în vedere aplicațiile practice ale descoperirilor științifice.

«Astăzi munca intelectuală este puțin prețuită ceea ce este în paguba «civilizației. La Paris, un măturător de stradă este tot așa de bine plătit «ca un preparator dela Facultatea de Științe, portarul unui liceu plătit «tot atât ca și profesorul.

«Soluția ar fi, după Luchaire ¹⁾ asocierea tuturor categoriilor de intelec- «tuali din Franța, și în urmă, crearea unei confederații internaționale a «muncitorilor intelectuali. La această hotărâre a ajuns și Congresul ținut «la Sorbona în Aprilie 1923, din inițiativa confederațiunii franceze a mun- «citorilor intelectuali.

«Civilizația modernă face totul pentru degradarea inteligenței. Jurnalul, «prin polemicile ce duce și prin vulgarizările proaste ale științei, teatrul, «concert, cinematograful, etc. nu fac decât să glorifice instinctele josnice «și mediocritatea intelectuală. Sportul face același lucru.

«Cu ajutorul unei organizări internaționale este cu putință să se exer- «cite o acțiune generală pentru favorizarea progresului intelectual. La «această operă ar mai trebui să colaboreze și guvernele, iar munca eco- «nomică să fie în armonie cu munca intelectuală. În acest scop trebuiesc «modificate școlile, apoi să existe o solidaritate a tuturor formelor de muncă «intelectuală, sub auspiciile Comisiunii de cooperare intelectuală. În jurul «acestei idei trebuie să se facă propaganda. Știința să se organizeze pe baze «internaționale, iar viața intelectuală să fie pusă pe baze naționale.

«Din punct de vedere practic ar trebui să se facă: anchete, propagandă «pentru ameliorarea vieții științifice, congrese, încurajarea muncii știin- «țifice: oamenii bogați să fie rugați să prevadă în testamentele lor sume

¹⁾ I. Luchaire, Problèmes de l'organisation intellectuelle internationale.

«de bani pentru știință, să se fondeze o casă internațională de cercetări științifice, să se împartă munca științifică între națiuni, ceea ce ar permite să se facă economii. Să se întindă opera de ajutorare internațională a studenților și savanților, cum au făcut Statele-Unite. Să se scutească de vamă cărțile și instrumentele științifice. Să se întemeieze organizații după modelul Consiliului internațional de cercetări matematice, fizice și naturale, și al uniunii internaționale pentru științele filologice și istorice. Bibliografia să fie organizată pe baze internaționale, întemeindu-se și un index bibliografic.

«Să se facă schimb de profesori și de studenți, călătorii de studii. Să se predea limbile, literaturile și civilizațiile străine, să se utilizeze misiunile în institutele create în străinătate, societățile de studii internaționale; să se creeze oficii naționale cari să se ocupe cu relațiile universitare. Trebuie examinată chestia limbii internaționale. Să se desvolte instrucția publicului, să se ajute progresarea artelor, să se amelioreze gustul maselor populare.

«Este cu putință ca, dacă publicul va căpăta interes pentru această importantă chestiune a muncii intelectuale va veni în ajutor cu fonduri. Pentru propagandă primele contribuții să vină dela persoanele sau asociațiile cari au bani sau cari își dau seama că numai atunci mecanismul social progresează când se face sacrificii pentru progresul intelectual. Atari persoane și atari asociații există, trebuie numai să mergem la ele, să le vorbim și să le inspirăm încredere.

«După ancheta făcută de d-l Dopsch, rectorul Universității din Viena, în Austria, după războiu, s'a constatat o scoborîre a nivelului studiilor de toate gradele. Slăbirea morală a avut efect asupra muncii intelectuale, mai ales a jurnaliștilor și profesorilor. Aceștia din urmă se ocupă mai puțin de școală. Imprejurările politice și economice au produs tristețea și scepticism.

«Austria, care, înainte de 1914, avea o viață științifică, literară și artistică foarte dezvoltată, duce acum (1922), după cum se vede din raportul d-lui Reynold, o viață foarte precară. Bibliotecile din Viena, 5, Graz, au renunțat să mai cumpere cărți din străinătate; laboratoarele și clinicile nu mai sunt în stare să plătească materiale de prima necesitate precum: vată, retorte, eprubete, alcool de ars, materiale chimice pentru operații chirurgicale. Muzeele trebuiesc închise iarna din lipsă de combustibil. La Innsbruck situația e și mai grea.

«Academia de științe nu mai poate publica nici o lucrare, nici chiar buletinul său. Uneori o ajută câte un mecena străin să publice câte o lucrare extrem de importantă. Savanții austriaci nu se pot ține la curent cu publicațiile străine. Scriitorii își vând, foarte cu greu, cărțile. Artiștii trăesc în mizerie. Un profesor universitar, primește, la Viena, 600.000 coroane pe lună, dar ca să trăească îi trebuie 30.000 coroane pe zi și de persoană, căci un kilogram de pâine costă 4990 coroane, un chilogram de car- tofi 1600—1700 coroane, un ou 600 coroane, iar un costum 600.000 coroane.

«Studentii ca să poată trăi dau lecții, cântă în orchestre, se angajează ca personal de cinematograf, fac diferite munci manuale. Seara, când vin la universitate, sunt așa de obosiți încât adorm în bănci. Mulți mor de istoviri. Soarta aceasta atinge și pe alți intelectuali, inclusiv profesorii. «Revoluția din 1918 a deklasat pe toți intelectuali, cari, acum, formează un proletariat mai pre jos decât clasa muncitoare, deoarece munca intelectuală produce mai puțin ca cea manuală. Școalele primare nu mai găsesc profesori. Aceeași situație se găsește și în alte țări din Europa centrală și orientală.

«Problema cea mare relativ la procurarea mijloacelor de muncă, (cărți instrumente și reactivi) pentru savanții țărilor cu valută depreciată, deși «debătută la Comisiunea internațională de cooperare intelectuală nu a primit o soluțiune satisfăcătoare.

«In ceea ce privește cărțile, de mult timp se practică un schimb de publicații oficiale (Academiile, societățile savante; la noi, chiar Facultatea de medicină schimbă, până la războiu, tezele cu Facultatea de medicină din Paris). Greutățile încep când e vorba de cărți neoficiale, cari și aci este o disproporție între aceia ce pot oferi țările cu o cultură puțin înaintată și Franța, America, Italia, etc. Este de observat că, dacă propaganda franceză și-a întins activitatea ei și în România, care a primit donațiuni de cărți, nu este tot așa cu Italia, cu Anglia, America a trimis diferitelor instituții românești un număr oarecare de reviste științifice.

«Reprezentanții Poloniei și eu însumi am propus ca din cărțile de știință de valoare, să fie obligați editorii de a trage un număr de exemplare, peste numărul fixat, cari vor fi plătite de guvernele țărilor respective și rambursat mai târziu, când se va ameliora valuta oneroasă, de către țările cari, pentru moment, se află în suferință. O altă formulă pe care a preconizat-o Academia Română, prin mine, este ca țările favorizate să acorde un împrumut temporar, cu un procent mic, micilor țări, în cari munca este primejduită din cauza valutei. Relativ la cărți, s'a decis să se schimbe unele din convențiile actuale dintre State, cari apasă greu asupra taxelor de transport și de vamă, îngreunând astfel schimburile de cărți.

«Comisiunea națională română a propus:

«Schimbul de profesori este o dorință a comisiunii internaționale de cooperare intelectuală și a comisiunilor naționale din toate țările; însă, pentru înfăptuirea acestui proiect trebuie să procedăm cu metodă ca să atingem țelul urmărit.

«În adevăr, unele țări, care au suferit de pe urma războiului, au nevoie, în primul rând, de tehnicieni veniți din țările cu înaltă cultură cari ar «vol, transportându-se la fața locului, să cerceteze condițiile în cari se «îndeplinește munca intelectuală și să o orienteze într'o direcție sănătoasă. «Fără îndoială că aceasta nu exclude schimbul de profesori, cu o notorietate necontestabilă, între diferitele universități.

«Dar această activitate trebuie aplicată mai ales în ceea ce privește laboratoarele, școalele speciale și seminarele, cursurile teoretice, conferințele cu privire la chestiunile la ordinea zilei au importanță pentru că pot face să izbucnească lumina în mințile ascultătorilor, dar ceea ce ar trebui mai cu deosebire, ar fi ca universitățile tinere să se folosească de laboratoarele, școalele speciale și seminarele, cursurile teoretice, conferințe și experiența savanților cari au însemnat, cu o dâră luminoasă, progresul științei. Chestiunea creierii unei universități internaționale ar fi o inițiativă fericită pentru venirea într'ajutorul intelectualilor, căci, ar asigura colaborarea savanților din diferite țări și schimbul de elevi, cu scopul de a perfecționa studiile. Dar înfăptuirea ni se pare extrem de dificilă, «dacă nu imposibilă».

«Pe de altă parte, luând cuvântul în ședința Comisiunii internaționale de cooperare intelectuală, după ce am arătat că Franța ne-a dat un concurs efectiv, prin faptul că a acordat studenților români, cari studiază în această țară, o sumă de peste 500.000 franci francezi, am întrebat pe reprezentantul Americii și pe acel al Angliei ce cred că este de făcut pentru țările a căror cultură e amenințată din cauza lipsei de mijloace pentru munca intelectuală. Reprezentantul Angliei, d-l Paton, a recunoscut că țara sa trebuie să facă ceva în această direcție, însă deoarece opinia publică engleză se desinteresează, el își propune să facă o propagandă în favoarea cauzei solidarității intelectualilor. D-l Coleman, recunoscând că, în spusele mele este mult adevăr, susține totuși că America a adus, și până acum, sprijinul său Europei, în ceea ce privește ajutorarea instituțiilor de cultură, lucru pe care l-am confirmat și eu. În urmă, n'a fost decât un strigăt de durere din partea țărilor cu mijloace financiare insuficiente și a căror cultură suferă atât de mult.

«Mi se pare, dacă nu mă înșel, că comisiunile naționale din țările cu cultură înaintată și mijloace mari de muncă au contractat o datorie față de națiunile cari suferă și de cari sunt legate tocmai prin principiile de solidaritate de care vorbim. Este nedrept că pe când învățații acestor națiuni lucrează cu mijloacele cele mai bogate în laboratoare luxoase, învățații modești ai țărilor încercate crud de războiu și mai puțin înaintate să-și slească forțele luptând nu numai cu greutatea inerentă oricărei munci științifice, dar mai cu seamă cu lipsa materialelor, a instrumentelor de muncă: reviste, cărți, instrumente, reactivi. Istoria va judeca cu severitate pe cei ce rămân indiferenți față de această stare de lucruri.

«Legea naturală a solidarității care unește indivizii și societățile, ar trebui, deasemenea, să conducă și soarta națiunilor. Comisiunea de cooperare internațională întinde chiar orizontul concepției d-lui Teon Bourgeois, căci se adresează nu numai societăților dar și națiunilor cari au fost încercate prin războiu. Ar trebui, prin urmare, afirmarea necesității unei legi generale de solidaritate omenească, în care eul individual, social, național și umanitar s'ar confunda în același ideal. Intr'adevăr, membrii

«comisiunii de cooperatie intelectuală ar trebui să ia cunoștință de dreptul și obligațiile fiecărei țări și să judece actele lor din punct de vedere al acestor cunoștințe. Nu este de ajuns să privim chestiunea în totalul ei, nici nu e vorba de o concepție pur filozofică despre lume și despre societate.

«O atare idee poate să favorizeze pornirile generoase, să producă apoi pieri fericite, sacrificii, să facă altruismul mai răspândit, mai activ. Ea poate, în rezumat, să strângă, între oameni, legăturile vieții morale, dar nu poate pretinde să fondeze, între ei, o regulă nouă de *drept internațional*. Ceeace trebuie să știm și ceeace putem afla numai dintr-o analiză precisă a condițiilor obiective ale solidarității, este dacă nu cumva legile solidarității conțin temelia unui veritabil drept omenesc? Înșă, mi se pare că chiar constituirea Ligii Națiunilor, ca un fel de tribunal suprem, implică principiile unui astfel de drept.

«Ca concluzie a discuțiilor urmate, d-l Bergson, președintele Comisiunii internaționale de cooperatie intelectuală, a semnat următorul apel:

«Comisiunea de cooperatie intelectuală a salutat autorizația ce i-a fost dată de a patra adunare a Societății Națiunilor, în ședința dela 27 Septembrie 1923, de a primi fonduri dela orice instituție și dela orice particular care s'ar interesa de ajutorarea intelectualilor și a hotărât să adreseze prezentul apel la toți aceia cari se interesează de criza cea gravă prin care trece viața intelectuală din lumea întreagă; rugându-i să o ajute în silințele ei.

«Comisiunea internațională nu cere ajutoare pentru studiile pe cari ea însăși le face, pentru acesta există modestul ei buget. Cere însă pentru toți aceia dela cari primește, zilnic, cereri, adică pentru universități, laboratoare, biblioteci, societăți savante, pentru societățile studențești, cari reprezintă viitorul muncii intelectuale din toate țările.

În ceeace privește darurile ce i s'ar trimete, Comisiunea a insistat, în cursul ultimelor sale deliberări, asupra următoarelor două puncte:

«1. Este de dorit ca donatorii să binevoască a permite utilizarea imediată a donațiilor lor, fără ca comisia să fie silită să le capitalizeze; într'adevăr, criza de care suferă viața intelectuală poate fi asemănată cu catastrofele materiale, în care se cheltuiește capitalul și nu venitul donatorilor.

«2. Donatorii vor putea, dacă doresc, să indice destinația sumelor puse, de către dânsii la dispoziția Comisiunii internaționale: de pildă, să aleagă comisia națională căreia voesc să le încredințeze, să spună dacă doresc să se cumpere cărți sau instrumente, sau să se publice lucrări științifice, sau să se creeze burse de călătorie sau de studii, etc.

«Donatorii vor fi informați de modul cum s'au întrebuițat sumele dăruite comisiunii și numele lor va fi publicat în *«Bulletin de l'office international des renseignements universitaires»*.

«Comisiunea speră că apelul ei nu va fi zadarnic și ține să mai spună, încă odată, ceeace a spus odinioară în favoarea unei țări.

«Ajutând națiunile în cari viața intelectuală este amenințată, veți întări spiritul de solidaritate profesională, care trebuie să unească pe toți muncitorii intelectuali, veți face o faptă eficace și practică de cooperare intelectuală, și, mai ales, veți contribui să mențineți civilizația, luptând în contra primejdiei celei mai grave care o amenință».

«Termin cu constatarea dureroasă că, deși m'am adresat, în repetate rânduri autorităților școlare și universităților n'am primit, până acum, răspunsurile necesare pentru a face cunoscut starea de fapt a insuficienței mijloacelor de cercetări științifice în țară, precum și a greutăților cu cari se luptă studențimea noastră. Această întârziere la apelul nostru e foarte păgubitoare și se poate explica nu atât prin faptul că s'a produs o îmbunătățire simțitoare în procurarea reactivilor, instrumentelor, reactivelor, dar, pe de o parte, prin apatia noastră de care am dat dovezi numeroase și, pe de altă parte, prin aceea că capii institutelor la care ne-am adresat, fiind peste măsură de ocupați cu conducerea institutelor lor nu au găsit încă timpul necesar să facă o anchetă care să permită desvăluirea greutăților prin cari trecem în momentul de față. Mi-e teamă ca nu cumva această întârziere să nu se repercute în ceea ce privește ajutoarele ce le-am primit de la țările culte și bogate, cari vor distribui donațiile după simpatiile lor precum și după cererile ce au primit, iar noi, nefăcând nimic este firesc să nu primim nimic, sau foarte puțin».

— Raportul se ia spre cunoștință și se aprobă.

D-I SEXTIL PUȘCARIU cetește următorul *Raport asupra lucrărilor Dicționarului limbii române* împreună cu deciziunile Comisiunii pentru continuarea redactării.

«Domnilor Colegi,

«Anul acesta am continuat cu redactarea Dicționarului în măsura în care ne-au permis mijloacele restrânse puse la dispoziție de Academie. În prima redacție am ajuns cu echipa dintâiu la cuvântul CHEMA, iar cu echipa a doua la cuvântul INFRÂNGE; în redacția definitivă s'au lucrat — cu excepția neologismelor — cuvintele CE-CERE. Materialul redactat definitiv, împreună cu coalele tipărite în 1914 dar nebroșate, dă cam 4 fascicule.

«Dacă voim ca Dicționarul Academiei să apară în condițiile de dinainte de războiu, va trebui să mărim numărul colaboratorilor și al ajutoarelor, să le dăm o remunerare potrivită cu munca prestată și să ne îngrijim de tipărire. Altfel cei ce lucrează acum Dicționarul nu pot avea nici o nădejde să-l vadă sfârșit.

I. Bianu, Sextil Pușcariu, V. Babeș, M. Sadoveanu, I. Simionescu, Gr. Antipa.

Asupra acestui raport comisiunea hotărăște următoarele:

1. Tipărirea se va începe mai târziu, când se va dispune de fondurile necesare. Până atunci se va începe pregătirea tipografică.

2. Remunerațiile de până acum se îndoesc, iar numărul colaboratorilor se înmulțește cu doi colaboratori cu 3000 lei și doi cu 2000 lei lunar.

3. Modificarea aceasta intră în vigoare pentru colaboratorii vechi la 1 Iulie, iar pentru cei noi când vor începe lucrul.
— Raportul se ia spre cunoștință și se aprobă.

D-l I. BIANU prezintă următoarea propunere de schimbare în art. 61 din Regulamentul general:

«Regulamentul votat la 1879 prevedeă pentru lucrările cari se publică în *Anale* ca onorar de autor 50 lei de coală tipărită.

«La 10 Iunie 1921 acest onorar a fost ridicat la 250 de coală pentru «textul original și 100 lei pentru texte și documente reproduse.

«Propunem ca onorarul să fie ridicat *lei 400* (patru sute) pentru coala «tipărită de text original și 200 (două sute) pentru documente și texte «reproduse».

— Propunerea se primește cu unanimitate și, după propunerea d-lui I. Simionescu, se decide ca ea să se întindă și la publicațiunile Fundațiunii Adamachi.

Dela d-l I. V. Ciocan, institutor din Roman, se primesc exemplare din scrierea sa *Monografia creștinilor catolici din județul Roman*.

Ș E D I N Ț A

5 IUNIE 1924

Președinta d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l Președinte zice că pentru îndeplinirea dorinței unor colegi, cari n'au fost de față la ședința dela 29 Maiu, când s'a discutat chestiunea Elias, urmează ca astăzi să se continue acea discuțiune și dă cuvântul d-lui I. BIANU, spre a expune din nou situația acelei succesiuni.

— In urma expunerii făcute de d-l I. Bianu și a discuției, la care au luat parte d-nii *Dr. Gr. Antipa, I. Al. Brătescu-Voinești, G. Țițeica* și *I. Nistor*, se primește cu unanimitate următoarea propunere, prezentată de d-l I. Al. Brătescu Voinești:

«Academia Română în ședința dela 5 Iunie 1924 a Sesiunii sale generale alege o comisiune compusă din d-nii: Iorga, Simionescu, Pușcariu, Bogdan-Duică, Antipa, Bianu, Babeș, Marinescu și Gusti, care să studieze forma de dat instituțiunilor de cultură și de asistență prevăzute în testament și altele ce ar crede necesare.

«Actuala Comisiune Elias împreună cu Delegațiunea Academiei este «autorizată ca înainte de împlinirea termenului de 2 ani prescris în testament să înființeze *Fundațiunea familiei Menachem H. Elias*, prevăzută în testament și să precizeze relațiile dintre Academie și Comitetul de «Conducere al Fundațiunii».

Ș E D I N Ț A P U B L I C Ă

6 Iunie 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l N. IORGA face o comunicare cu subiectul: *Un cioban profesor la sfârșitul vechiului regim școlar.*

D-l GH. VÂLSAN expune comunicarea despre *Harta Moldovei de Dimitrie Cantemir.*

Se alege Comisia de cetire a discursului de recepție a d-lui Rădulescu-Motru și a răspunsului d-lui D. Gusti.

— Sunt aleși d-nii *I. C. Negruzzi, V. Pârvan și I. Al. Brătescu-Voinești.*

Ș E D I N Ț A

7 Iunie 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l ANDREI RĂDULESCU cetește procesul-verbal al Secțiunii Istoric, prin care se arată că Secțiunea a acordat *Premiul Grigorie C. Angelescu* d-lor *C. Rădulescu-Codin și Preot I. Răușescu* pentru scrierea despre *Dragoslavele*; nu s'a acordat *Premiul Al. I. Cuza* singurului manuscris prezentat la concurs despre *Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor* și nici *Premiul Regele Ferdinand* manuscrisului despre *Vieța lui Tudor Vladimirescu*. Secțiunea a decis publicarea în *Memorii* a scrierii d-lui Sauciuc Săveanu, *Memnon, titularul decretului de onoare atenian*. După propunerea d-lui N. Iorga, s'a hotărât ca tomul XI din Buletinul francez al Secțiunii să fie întreg destinat comunicărilor făcute la Congresul de Studii Bizantine. Secțiunea a decis cu majoritate să acorde *Premiul Demostene Constantinide* d-lui *Dr. T. Botiș* pentru: *Istoria Școalei Normale (Preparandiei) și a Institutului Teologic ort.-rom din Arad.*

D-l I. BIANU comunică din partea Secțiunii Literare că *Premiul Nașturel* de 5000 lei, pus la concurs pentru subiectul: *Elementul slav în dialectul român*, a fost acordat singurului manuscris prezentat cu motto «Torna, torna» și că s'a constatat că autorul lucrării pemiante este d-l Th. Capidan, docent la Universitatea din Cluj.

La punctul din program privitor la Fondul Al. F. Robescu, d-l I. BIANU amintește că acum doi ani s'a hotărât a se capitaliza încă doi ani veniturile, pentru a se putea da bursele prevăzute în testament. Venitul actual este de lei 22.355,15 și testamentul prevede a se da două burse pentru studii în străinătate. Este evident că în împrejurările de acum această dispoziție nu poate fi încă executată și e necesar ca să se continue cu capitalizarea veniturilor.

— Se pune la vot și se aprobă.

D-l I. BIANU zice că o nouă pagubă este iminentă pentru Academie. Ea rezultă din exproprierea pădurilor așa cum a fost votată de Cameră. Academia are păduri în întindere de 1634 ha., dela cari, pentru anul trecut, a avut un venit de 1.175.444 lei; adaugă că s'au făcut lucrări de plantațiuni în poeni și pe margini de 135 ha. și împrejmuiți cu șanț plantat cu salcâm în lungime de 26.670 m. l. Urmarea acestei exproprieri ar fi nu numai o însemnată împuținare a venitului, ci și o însemnată urcare a cheltuelilor, trebuind să se cumpere lemnele necesare școlilor și celorlalte administrații, pe cari Academia le mai are la țară.

D-nii A. RĂDULESCU și I. SIMIONESCU propun să se dea note miniștrilor pentru a se amendă la Senat legea, ca să fie salvate interesele Academiei.

Dela Secțiunea științifică se primește, spre a fi publicată în Memorii, scrierea d-lui *Gh. Gr. Gheorghiu*, profesor la Iași: *Contribuții la Climatologia Iașilor, II.*

D-l N. IORGA cere să se continue discuțiunea privitoare la organizarea Succesiunii Elias.

— In urma discuțiunii, la care iau parte d-nii *I. Bianu, A. Rădulescu, Dr. Gr. Antipa, I. Nistor și I. Al. Brătescu-Voinești*, se decide ca Delegațiunea împreună cu Comisiunea aleasă în anul trecut să continue lucrarea, ținând seamă de opiniunile emise.

Ș E D I N Ț A S O L E M N Ț A

8 IUNIE 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l I. LUPAȘ face o comunicare comemorativă despre *Vieața și faptele lui Avram Iancu.*

D-l Secretar General V. PÂRVAN zice că spre a evita necesitatea convocării unei sesiuni extraordinare pentru dispozițiunile ce vor fi de luat cu privire la Succesiunea Elias în apropierea termenului de 2 ani dela punerea în posesie a Academiei, se propune modificarea în art. 7 din Statute în sensul ca ziua deschiderii sesiunii generale să fie la 20 Aprilie în loc de 25 Maiu.

D-l *Președinte I. C. NEGRUZZI* observă că propunerea de modificare în Statute trebuie să fie subscrisă de 7 (șapte) membri și votată cu două treimi din numărul total al membrilor Academiei.

— Propunerea de modificare se pune la vot prin apel nominal și este primită cu 24 (douăzeci și patru) voturi.

D-l *Președinte I. C. NEGRUZZI* proclamă aprobarea propunerii care a întrunit numărul de două treimi, cerut de Statute.

D-l I. BIANU, asupra stării Casei și mormântului lui V. Alecsandri dela Mircești, înscrisă în programa lucrărilor, amintește că Academia pri-

mise dela nepoatele marelui poet donațiunea casei și grădinii în care se află mormântul, cu intențiunea de a înălța un cuviincios monument deasupra mormântului și de a întreține casa în forma cât mai apropiată de starea ei în timpul vieții lui Alecsandri, fiind astfel loc de închinare în amintirea lui. Răposatul nostru coleg, Dr. Istrate, procurase pentru colecțiile sale mai multe obiecte și mobile de-ale răposatului poet. Ministerul Cultelor, cumpărând muzeul Istrate, a dăruit Academiei lucrurile aparținând Casei Alecsandri. N'au putut fi însă duse până acum la Mircești din cauza dificultăților ridicate de donatoare, cari pretind că obiectele mobile din casă sunt proprietatea d-lor și îndată după moartea văduvei poetului au cerut punerea sigiliilor. Academia este deci în judecată pentru acele mobile. Tribunalul de Roman a dat dreptate Academiei și acum chestiunea se află înaintea Curții de Apel din Iași.

Monumentul este încă nefăcut și ne lipsesc fondurile necesare. Casa a fost întreținută în bună stare, dar atât pentru ea cât și pentru întreținerea sau refacerea împrejurimii sunt necesare sume, cari deocamdată ne lipsesc. Pentru monumentul și casa Alecsandri s'au încasat până acum lei 199.806,28. Suma de 103.388,10 se află capitalizată în efecte în valoare de lei 115.400. S'au făcut deosebite cheltuieli în sumă de 65.498,50; mai avem deci disponibilă suma de lei 30.919,68, ceea ce este cu totul neîndestulător pentru reparațiile indispensabile. Este deci necesar pe de o parte să facem un nou apel la dărnicia instituțiilor financiare și la dărnicia publică, pe de altă parte să autorizăm ca la nevoie să vindem din efectele capitalizate pentru satisfacerea trebuințelor urgente.

— Propunerea se aprobă

Ș E D I N Ț A S O L E M N Ă

9 IUNIE 1924

Președința M. S. REGELUI.

D-1 C. RĂDULESCU-MOTRU cetește discursul de primire în Academie despre «*Andrei Bărseanu și Naționalismul*».

D-1 D. GUSTI cetește *Răspunsul*.

Ș E D I N Ț A

10 IUNIE 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-1 Secretar General V. PÂRVAN cetește următorul *Raport asupra activității Școlii române din Roma în anul 1923—1924*:

«*Domnilor Colegi,*

«Al doilea an de activitate al Școalei Române din Roma a însemnat, așa cum eră de datoria ei, un real progres în dezvoltarea bunului nostru «nume științific în străinătate.

«Încă din toamna trecută biblioteca noastră, cuprinzând, mulțumită
«în special d-voastră, peste două mii de volume cu privire la istoria și
«limba românească, și în general la latinitatea orientală, funcționează,
«fiind folosită nu numai de-ai noștri, ci și de străini. Membrii Școalei
«au avut grijă de orânduirea și catalogarea ei și unul din ei, d-l Alexandru
«Busuiocanu și-a luat de bunăvoie sarcina de bibliotecar. În afară de
«darurile ce ni s'au făcut în anul trecut, am mai primit anul acesta din
«partea Italiei, Franței și Bulgariei prețioase publicații de istorie, litera-
«tură și arheologie. De altă parte am instalat în sala de bibliotecă și de con-
«ferințe a Școalei și un excelent aparat de proiecții, care ne-a și servit
«precum voiți arată mai jos.

«Relațiile noastre cu celelalte școli străine din Roma sunt foarte bune.
«În special Școala Italiană, Școala Franceză și Școala Engleză sunt în zilnic
«contact cu noi: lucrăm în bibliotecile lor, facem excursii științifice îm-
«preună noi la ei, și ei la noi, ne aflăm în raporturi personale bine sus-
«ținute cu directorii și membrii lor. Școala Americană, care e foarte departe
«de noi, se află în contact mai rar cu noi, dar nu mai puțin cordial. Anul
«acesta inaugurând seria de conferințe științifice ținute de diferiți învă-
«țați străini din Roma, invitați de noi, am avut bucuria de a număra printre
«conferențieri pe președintele Școalei arheologice Italiane, d-l Giu-
«seppe Cardinali, pe directorul Școalei Engleze, dr. Thomas Ashby și
«pe profesorul de arheologie al Școalei Americane (directorul eră în
«acel timp în călătorie de studii în Egipt), d-l Densmore Curtis. La con-
«ferențele dela Școala Română au asistat regulat membrii și adesea chiar
«directorii celorlalte școli precum și un numeros public italian. Iată lista
«acestor conferințe:

«1. La 23 Februarie, d-l prof. Roberto Paribeni, vechiul prieten al
«școalei noastre, a deschis seria conferințelor cu o comunicare științifică
«de cea mai mare importanță despre *Porta Aurea*. Totodată d-sa a cetit
«ca discurs inaugural următoarele rânduri în limba latină:

«Legate excellentissime, clarissimae feminae, ornatissimi viri,

«Latinis latinus latine loquar. Neque enim dum vobis primus in urbe
«salutatum occurro, alia quam ista dulcissima communi nostra lingua
«me uti sinatis, precor, humanissimi viri fratresque nostri carissimi. In
«longinquis Danubii fluminis ripis, ad extrema litora Pontica eadem haec
«verba resonarunt, eadem etiam nunc fortissima pectora movent. Ne
«me superbiae arguatis; honorem hunc amplissimum a clarissimo huma-
«nissimoque viro Basilio Parvan, Instituti hujus conditore ac praeside,
«oblatum studiosissime, fateor, arripui. Non me latebat plures multo fa-
«cundius multoque dignius posse Vobis dicere, paucos sentiebam amantius.

«Vestram recolui historiam; milites, colonos, custodes extremi limitis
«imperii vos Roma constituit, fidem servastis integram, fidem sanguine
«decies et decies confirmastis, fidem labente iam imperio, mox ruinis suis
«obruito, et paene sepulto et ipsa iam memoria deleta, per obscura sae-
«cula, adversus immanes et feras gentes undique supervenientes, per

«diuturna bella, per crudelissimas servitutes, per ultimam egestatem, per
«exitium fere universi populi vestri, fidem iterum atque iterum reno-
«vastis.

«Duris ut ilex tonsa bipennibus
«nigrae feroci frondis in Algido
«per damna, per caedes ab ipso
«ducit opes animumque ferro.

«Neque humanarum artium, neque sanctissimi iuris numquam vos
«pressit oblivio. Constantissimae pietatis praemium adepti tandem estis.
«Turcarum foeda servitute excussa, regno feliciter constituto, ecce per no-
«vissimum bellum et fratres redditi sunt, quos alienae dicioni iniqua
«fata subiecerant. Ah diutius haec vestra respublica vivat, frugibus laeta,
«pace prospera, civibus copiosa bonis. Omnibus artibus floreat, literarum
«fama nitescat, auctoritate inter ceteros populos valeat. Neque laetis ad-
«ventibus volventibus fatis huius vetustae matris vos pigeat, quam af-
«flictis rebus observantissime amastis. Quin immo locus hic ipse demon-
«strat et coetus vester, quod Romam perenni cultu persequemini. Vestra
«iam est, antiquam exquirite matrem 1).

1) Iată traducerea cuvântării d-lui Paribeni.

Prea vrednice sol, femei strălucite, bărbați aleși.

Latin, voi vorbi latinește unor latini. Venind să vă ziceu cel dintâiu binevenit, în cetate, vă rog, bărbați prea distinși și frați ai noștri prea scumpi, să-mi dați voie să mă slujesc de această obștească limbă a noastră. Pe malurile îndepărtate ale fluviului Danubiu lângă țărmurile dela marginea Pontului, a răsunat acest graiu și tot el înviorază acum vitezele piepturi. Să nu mă învinovați de trufie; cinstea aceasta deosebită făcută mie de vestitul și vrednicul bărbat, V. Părvan, întemeietorul și căpetenia acestui așezământ, am primit-o, vă mărturisesc, cu cea mai mare râvnă. Știam că mulți alții puteau să vă vorbească mai cu elocvență și vrednicie decât mine, dar eram încredințat că puțini erau în stare să o facă mai cu însoflețire ca mine.

Am cercetat istoria voastră; Roma v'a așezat ca ostași, coloni și paznici la marginea împărăției; voi ați păstrat neștirbită credința, ați pecetluit-o de atâtea și atâtea ori cu sângele vostru; când împărăția se clătina, spre a se prăbuși curând după aceea sub ruinele sale, când eră aproape să fie îngropată iar pomenirea d-șpre ea se pierduse, voi, dealungul veacurilor întunecoase, împotriva neamurilor nă-rasnice și haine cari vă năpădiau din toate părțile, în răsboaie îndelungate, în timpul robiiilor celor mai crunte, și în mijlocul sărăciei celei mai cumplite și amenințată cu pieirea întregului vostru neam, totuși ați premenit mereu statornica voastră credință,

Ca stejarul lovit de securea cu două tășuri

În muntele-Algid ce e rodnic în sumbru-i frunziș,

Deși e ciuntit și tăiat fără milă

El vlaga și-o trage din însuș chiar fierul hain.

Niciodată n'ați lăsat în uitare artele frumoase, nici pravilele prea sfinte. Dar în sfârșit ați căpătat răsplata credinței voastre. După ce ați scuturat robia înjosi-toare a Turcilor și v'ați întemeiat țara cu noroc, acumă după războiul din urmă vi s'au înapoiat și frații pe cari soarta îi supusese unei domnii străine.

Să vă trăească Țara împodobită de roade, bucurându-se de pace, rodnică în cetățeni de ispravă. Să înflorească prin toate artele, să strălucească prin faima scri-sului, și să-și câștige vază în fața celorlalte popoare.

«La această mișcătoare cuvântare a răspuns directorul Școalei Române arătând misiunea ce o are școala și rostul special al conferențelor științifice ce se inaugurează.

«2. La 1 Martie d-l dr. Thomas Ashby a vorbit — cu numeroase proiecțiuni — despre *Sistemul stradal în împrejurimile Romei*.

«3. La 15 Martie, d-l prof. Giuseppe Cardinali a vorbit despre *Roma și unificarea Italiei antice*.

«4. La 29 Martie, d-l prof. Antonio Muñoz, director general al monumentelor, a vorbit — cu numeroase proiecțiuni — despre *Roma în sec. XVII*.

«5. La 10 Maiu, d-l prof. Densmore Curtis a vorbit — iarăși cu proiecțiuni — despre *Mormântul Bernardini*.

«6. La 17 Maiu, d-l prof. Guido Calza, directorul săpăturilor dela Ostia, a vorbit — cu proiecțiuni — despre *Ultimele săpături din Ostia și Porto*.

«Atenția acordată de acei învățați de seamă Școalei noastre a avut ca urmare oferirea voluntară a altora — fără a mai fi invitați special de noi — de a veni și ei să vorbească la sediul nostru.

«Raporturile Școalei noastre cu cele două mari servicii de săpături dela Pompei și Ostia sunt foarte bune. Și în acest an, d-l dr. Matteo della Corte, inspectorul săpăturilor dela Pompei, a condus personal timp de două zile, pe membrii Școalei, explicându-le în amănunt nouile descoperiri și metodele noi de cercetare. Același lucru la Ostia, grație prieteniei ce ne păstrează d-l Calza. Deasemenea membrii Școalei au făcut interesante excursii cu prof. Giglioli, pe atunci încă director la Muzeul Național din Villa Giulia, acum profesor la Pisa, dar continuând a lucra și la Roma. Membrii Școalei noastre, Panaiteșcu, Nicorescu și Bezdechi au făcut deasemenea și câte o excursie de studii în Sicilia.

«Tot în legătură cu relațiile noastre cu celelalte Școli trebuie să amintesc cu speciale mulțumiri felul cum înțelege directorul Școalei engleze să colaboreze cu noi. Doi din membrii Școalei noastre, d-nii Panaiteșcu și Nicorescu, fiind însărcinați de noi a face cercetări topografice asupra părții din Via Appia care e încă nestudiată, pe o mare distanță — în munții Albani — d-l dr. Asby, care e unul dintre cei mai buni cunoscători — chiar față de Italieni — al Viei Appia, nu numai a mers împreună cu ei și cu secretarul Școalei noastre spre a-i iniția pe teren, dar le-a pus la dispoziție chiar propriul său material științific inedit.

«În schimbul acestor bune servicii ale Școalelor străine, directorul Școalei române stă la dispoziția lor cu serviciile sale: făcându-le comunicări și ținându-le conferințe la sediile lor.

Acum că sorții s'au schimbat și că v'a ajuns soarta cea bună, nu vă fie rușine de bătrâna voastră măică căreia i-ați arătat o iubire așa de mare în timpul strămtorării voastre. Ba încă locul acesta și adunarea voastră dovedește că neîncetat sunteți însuflețiți de dragoste pentru Roma. E a voastră: cercetați-vă maica bătrână. (Trad. de d-l St. Bezdechi, membru al Școalei Române din Roma).

«Totodată el face comunicări asupra ultimelor descoperiri dela noi la Academiiile și Societățile științifice din Roma. Astfel, la 28 Februarie el a vorbit la Academia Pontificia, făcând *«Noui considerații asupra episcopatului Sciției Mici»*, iar la *Reale Società Romana di Storia Patria* el a fost ales membru ordinar.

«Nu puțin contribuie la întreținerea acestor bune legături științifice secretarul școalei noastre d-l prof. Lugli, ales și el, în acest an, pentru frumoasele sale lucrări, membru corespondent la «Academia Pontificia di Archeologia». Nu numai administrativ, ci și științific, el e continuu activ la școala noastră, făcând în fiecare Joi seara conferințe cu proiecțiuni în sala noastră de lucru, asupra monumentelor Romei și Italiei, pe care le cunoaște așa de bine în calitatea sa de profesor de topografie romană. Țin a-i exprima și aici mulțumirile mele pentru hărnicia și devotamentul său.

«Lucrările membrilor Școalei au progresat cu spor, astfel că în toamnă vom da la tipar primul volum de lucrări ale școalei, publicat în întregime în limba italiană, dar având titlul latin de *Ephemeris Dacoromana*.

«In privința lucrărilor membrilor vechi, cari în această vară își isprăvesc stagiul, d-nii Panaitescu, Nicorescu, Mateescu și Marcu, avem a notă, înainte de toate că ei au colaborat cu toții și la volumul de studii «privitoare la România, publicat de revista *L'Europa Orientale* și s'au manifestat științific și în afară de Școală: în special d-l Nicorescu, cu lucrarea sa *La Roumanie Nouvelle* și d-l Marcu cu studiul pe care ați binevoit a-l primi în memoriile Secției Literare a Academiei, asupra «știrilor despre Români în literatura italiană a ultimelor două veacuri. «O activitate foarte rodnică a dezvoltat d-l Mateescu, pentru lucrările sale asupra Thracilor: a) *Thracii la Roma*, b) *Thracii în imperiul roman* și c) *Onomasticon Thracicum*. In special această ultimă lucrare va fi un «motiv de vie satisfacție pentru noi, întrucât va trebui pe viitor citată «de oricine se ocupă de Thraci, alături deși ca o completare la vechile «lucrări ale lui Wilhelm Tomaschek.

«Deasemenea au fost foarte activi și membrii noi. D-l Busuioceanu «a strâns un bogat material pentru o lucrare asupra vechilor noștri meșteri «de artă, și prepară o lucrare asupra unor fresce din sec. XI dintr'o biserică ruinată de lângă Roma — încă necomplet cunoscute și studiate — iar d-l Bezdechi face studii în legătură cu noua ediție a lui Procopius «*De Aedificiis IV*, pe care l-am însărcinat să o pregătească pentru publicațiile Școalei Române din Roma. Cu prilejul cercetărilor sale în biblioteca Vaticanului, d-sa îmi comunică și descoperirea unor importante «inedite ale lui Nicefor Gregoras, din cari are intenția să alcătuească pe «alese o serie de «anecdota graeca», în felul celor publicate de Sathas «pentru Psellos. In ce privește pe cel de-al treilea membru nou, d-l Claudiu «Isopescu, d-sa lucrează în direcția de cercetări începute cu succes de «d-l Marcu și despoae acum materialul cu privire la Români, aflător în «literatura italiană a sec. XVI și XVII.

«Trec acum la împlinirea unei datorii de specială recunoștință față de cei doi miniștri ai României la Roma. Atât d-l Lahovary cât și d-l Pennescu poartă cel mai mare interes Școalei dăruind cărți, interesându-se de aproape de mijloacele de studii ale membrilor Școalei și mergând cu amabilitatea chiar până la a înlocui pe director în absența lui, ori de câte ori interesele de reprezentare ale școalei o cer. D-l ministru Lahovary, e în special un adevărat părinte al Școalei, purtând grija de administrația interioară a ei și sfătuind și sprijinind pe secretarul nostru în chipul cel mai amănunțit și binevoitor. Cred dară de datoria mea a mulțumi azi în chip public celor doi domni miniștri, în mod cu totul special d-lui ministru Lahovary.

«Incheind această expunere, vă rog, Domnilor Colegi, să primiți și cu acest prilej mulțumirile mele pentru viul interes ce purtați Școalei «Române din Roma».

D-l I. BIANU relevă importanța deosebită pe care o prezintă activitatea nouă și fecundă desfășurată de Școala dela Roma. Prin această activitate raporturi culturale de o bogăție și putere cu totul alta decât a celor întreținute de uniții transilvăneni se creează și se adâncesc între noi și Roma. Pentru contribuția largă pe care directorul Școalei din Roma o aduce la sporirea acestor raporturi, d-sa îi mulțumește și propune să se exprime oficiale mulțumiri din partea Academiei tuturor celor, cari au contribuit la munca de peste an a Școalei.

— Propunerea se aprobă.

D-l I. NISTOR zice că în afară de Roma și Paris, Viena păstrează în Arhiva ei un bogat material documentar, foarte important pentru istoria noastră. I-ar fi trebuit mai multe vieți lui Eudoxiu Hurmuzaki ca să poată explora materialul existent în Arhiva aceluia oraș, material ce stă încă neconsultat de cercetătorii români. D-l I. Bianu a îngrijit ca să fie copiate rapoartele consulare. Dar în afară de acestea au rămas încă neexplorate rapoartele ambasadurilor austriaci la Petrograd, la Paris, Constantimopol și în Polonia. Lucrările de copiere de acte, începute modest, trebuiesc continuate mai sistematic și pe o scară mai întinsă, folosindu-ne de avantajile ce ni le oferă convențiile încheiate cu guvernul austriac. Prin ele ni se pun la îndemână toate actele privitoare la Bucovina, dela răpirea până la reîncorporarea ei la România actuală. Crede că cea mai productivă exploatare a acestor avantaje în profitul cât mai mare al istoriografiei noastre nu este posibilă decât prin crearea unui Institut de istorie la Viena — patronat și dirijat de Academie — care să-și îndrepte activitatea spre adunarea materialului istoric și spre publicarea lui. Academia să pună la dispoziția Institutului una din casele foste ale lui Elias aflătoare la Viena, pentru a înlesni și grăbi înființarea lui.

D-l Dr. GR. ANTIPA lămurește că momentan Institutul n'ar putea să fie instalat într'una din casele lui Elias, deoarece ele, fiind închiriate, se află sub regimul legii chiriilor. Numai prin intervenții serioase pe lângă guvernul austriac s'ar putea câștiga liberarea vreuneia pentru instalarea Institutului.

D-l LUPAȘ considerând ca venită la timp propunerea d-lui Nistor, adaugă că lucrările de istoriografie românească la Viena sunt cu totul neglijate. Ele

sunt reprezentate astăzi acolo numai de d-l Auner, saxon de origine. În schimb Ungurii au organizat serioase echipe de exploratori, cari, pe lângă strângerea materialului istoric ce interesează patria lor, intenționează să pună mâna pe toate actele privitoare la istoria Românilor transilvăneni. Organizarea muncii noastre istoriografice în Arhivele vieneze, la care să ia parte profesorii istorici dela cele patru Universități ale noastre, ar fi în prezent una dintre cele mai fericite inițiative. Deaceia d-sa propune ca munca profesorilor să înceapă chiar în Iulie viitor.

D-l O. DENSUȘIANU face obiecția că nu numai în Viena se află material de istorie, ci și în multe alte orașe europene. Urmează oare deaci că trebuie să înființăm în toate acele orașe institute de istorie?

— În urma explicărilor date de d-nii *G. Bogdan-Duică* și *V. Pârvan*, d-l *I. Nistor*, formulează următoarea propunere:

«Subsemnații propunem ca cu 1 Ianuarie 1925 să se înființeze la Viena «un *Institut Român pentru cercetări istorice*, care să aibă de scop principal «explorarea și exploatarea științifică a materialului istoric aflat în arhivele din Viena. Delegația este autorizată să întreprindă pașii necesari «pentru aducerea la îndeplinire a acestei hotărâri».

I. Nistor, Andreiu Rădulescu, A. Lăpedatu, Octavian Goga, Sextil Pușcariu, G. Bogdan-Duică, Gr. Antipa, G. Murnu, G. Balș, Brătescu-Voinești, M. Sadoveanu.

Propunerea se pune la vot și se primește de unanimitatea membrilor prezenți, afară de d-l *Ovid Densușianu*.

D-l Secretar General V. PÂRVAN supune aprobării plenului hotărârea Delegațiunii cu No. 2856 din 22 Decembrie 1923 referitoare la sporirea dela 300 la 500 lei lunar a bursei «Leon S. Arié» acordată unui elev al Școalei Politehnice și dela 120 la 600 lei lunar a bursei aceluiași donator acordată unui student al Academiei de Inalte Studii Comerciale.

— Se aprobă.

D-l Secretar General V. PÂRVAN prezintă propunerea de modificare în salariile funcționarilor Bibliotecii.

— Se trimite la Comisia bugetară.

D-l GENERAL GR. CRAINICEANU cetește următorul raport asupra lucrării cu subiect dat: *Principiile și metodele pentru educațiunea națiunii în vederea viitoarei organizări militare a României-Mari*, prezentată la *Marele Premiu Militar General Ioan Carș și Maria Carș* sub motto: «Numai un popor puternic poate fi liber»:

«În cele 10 pagini (scrise la mașină, rău scrise și nici corectate), nu gădesc absolut nimic interesant: nici nou, nici original, nici cel puțin bine scris în limba românească.

«*Principiile și metodele pentru educațiunea națiunii în vederea viitoarei organizări militare a României-Mari*, se reduc la educațiunea fizică, la gimnastica, și atâta tot, iar în ce privește metodele acestei idei, ele sunt foarte încurcate».

— Raportul se ia spre cunoștință și se aprobă.

Ș E D I N Ț A

11 IUNIE 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l I. BIANU zice:

«În zilele trecute s'au întâmplat două fapte de mare însemnătate, cari ating în mod foarte plăcut câmpul de activitate al Academiei într-una din părțile lui principale — literatura, dar ating însuși personalul corpului acestei instituțiuni în compunerea lui de acum și deschid pentru viitor perspective deabiă întrezărite până acum.

«Faptul întâiu: Guvernul, după inițiativa unui coleg al nostru — în câțva fiiu intelectual al Academiei, a luat inițiativa pe care o luase Academia aproape dela începuturile ei: de a răsplăti și încurajă prin premii talentele și produsele literare. — Amintesc premiile Năsturel dela 1876.

«Al doilea fapt: Premiile guvernului de câte 100.000 lei au fost acum întâiu date la doi colegi ai noștri — Goga pentru poezie, Sadoveanu pentru proză, după cum Academia dăduse Marele premiu Năsturel la 1881, lui V. Alecsandri și la 1889, lui Al. Odobescu.

«Opiniunea publică — cu toată mulțimea de ziare cari pretind că o reprezintă și o hrănesc — pare puțin simțitoare la acest eveniment în viața literaturii naționale. Cred însă că în Academie el trebuie să aibă un răsunet cel puțin în acea parte a căreia preocupare principală sunt chestiunile de literatură și artă națională.

«Să felicităm deci pe colegii Sadoveanu și Goga pentru recunoașterea atât de meritată a talentului și activității lor de mult recunoscute de Academie.

«Să felicităm însă și mai mult pe colegul Lăpedatu, care, ducând și reprezentând în guvern spiritul Academiei noastre, a înființat cele două mari premii literare. Prin inițiativa sa, atât de fericit adusă la realizare, s'a luminat o perspectivă care privește viitorul culturii neamului, deci viața lui viitoare: perspectiva este că cu cât spiritul Academiei Române — prin reprezentanții ei — va avea mai multă înrăurire în conducerea celor două departamente culturale din guvern — Instrucția și Cultele cu Artele — cu atât va fi mai multă probabilitate că activitatea lor va fi mai bine îndrumată și va da mai bogate roadele de cari neamul nostru întreg are așa de grabnică trebuință».

D-l I. BIANU comunică procesul-verbal al Secțiunii Literare, prin care se decide a se împărți *Premiu Dr. Păcuraru-Bianu*, de 10.000 lei, precum urmează: 4000 lei d-lui Ioan Gorun, 3000 lei Părintelui Hodoroabă, 3000 lei d-lui Apostol Culea și Premiul Adamachi, de 5000 lei, astfel: 2000 lei d-nei Mia Frolo, 1000 lei d-lui T. Murășanu, 1.000 lei d-lui Al. T. Stamatia de și 1.000 lei d-lui I. Valerian.

Secțiunea a aprobat propunerea d-lui I. Bianu privitoare la unificarea limbii cărților bisericești și a delegat din partea Academiei pe d-nii M. Sadoveanu, G. Murnu și O. Goga spre a face parte din Comisiunea care se va institui spre acest scop.

Ea a decis să se publice în Memoriile ei scrierile: *Dimitrie Cantemir*, de d-l St. Ciobanu, și *Doi Luceferi rătăcitori — Contribuții la viața și operele lui Gheorghe Șincai și Samoil Micu* de Canonicele Iacob Radu din Oradea-Mare.

După recomandarea d-lui *Sextil Pușcariu* s'a decis publicarea scrierii d-lui Profesor Alexe Viciu: *Suplement la glosarul de cuvinte dialectale din Ardeal*.

D-l Dr. GR. ANTIPA cetește procesul-verbal al Secțiunii Științifice, prin care se acordă *Premiul Toncoviceanu*, de 1000 lei, manuscrisului prezentat sub motto: «Progresul în știința vieții nu se poate face decât grație «divinei» experimentațiunii». La deschiderea plicului s'a constatat că autorul este d-l Dr. Ioan Minea, profesor la Universitatea din Cluj. Acordă *Premiul Lazăr*, de 5000 lei, d-lui Dr. D. D. Niculescu; alege pentru *Comisiunea Nașterii în 1924—1925* pe d-nii Dr. Gr. Antipa, Gh. Marinescu, General Gr. Crăiniceanu și Al. Saligny; realege ca președinte al Secțiunii pe d-l Dr. V. Babeș și ca vicepreședinte pe d-l Gh. Țițeica și recomandă plenului numirea d-lui I. Guyard, profesor de parazitologie la Universitatea din Lyon și de Istoria Medicinii la Universitatea din Cluj, ca membru corespondent străin.

D-l C. RĂDULESCU-MOTRU cetește *Raportul asupra lucrărilor făcute în anul 1923—1924*.

«Comisiunea pentru examinarea lucrărilor Academiei în anul 1922—1923 «conformându-se obiceiului, a luat în cercetare raportul d-lui Secretar General asupra acestor lucrări.

«Comisiunea constată cu bucurie că și anul acesta sollicitudinea Maie-stății Sale Regelui pentru instituțiunea noastră, s'a manifestat ca și în trecut, în diferite împrejurări și în deosebi cu prilejul comemorării solemne a învățatului Domn al Moldovei, Dimitrie Cantemir.

«În anul trecut, Academia a suferit pierderi dureroase printre membrii «ei onorari români și străini. Exprimăm adâncul nostru regret pentru «aceste pierderi.

«Comisiunea ia act cu satisfacție de activitatea desfășurată de Academie, «fie prin comunicări făcute în ședințe fie prin publicațiunile sale, de sporirea colecțiunilor și de legatele și fondurile primite în anul trecut.

«Ne bucurăm de constatarea făcută de d-l Secretar General că prestigiul Academiei crește constant și că este bine susținut atât în țară «cât și în străinătate, precum și de bunele relațiuni ce întreținem cu instituțiunile noastre și cu cele străine deși, în special relațiile cu acestea «din urmă au fost stânjenite în dezvoltarea lor, din lipsă de mijloace materiale.

«Nu putem arăta aceeași mulțumire în ceea ce privește starea financiară «a instituțiunii noastre care, chiar din raportul d-lui Secretar General, «apare din cele mai îngrijitoare, și ne simțim datori a insista asupra acestei «chestiuni, vitală pentru Academie.

«Nevoile războiului pentru întregirea neamului, consecințele acestui «războiu, precum și nevoia economică și socială a împroprietăririi sătenilor «a obligat Statul nostru să recurgă la măsuri — cari în ultimă analiză --

«se reduc, pentru Academie, la un impozit de mai bine de 97% asupra «părții din averea sa reprezentată prin efecte funciare sau de Stat și prin «proprietățile sale rurale.

«Cum principala avere a Academiei constă din efecte și moșii, instituțiunea noastră și-a văzut veniturile sale reale reduse la mai puțin de «9% din veniturile dinainte de războiu.

«În adevăr, veniturile Academiei, provenite din toată averea sa existentă în 1916—1917, erau în anul 1916—1917 de 1.430.000 lei, iar în «anul 1923—1924 de 4.820.000 lei; știm cu toții însă că nu trebuie să ne «facem iluzii asupra acestei din urmă cifre; milionul de astăzi valorează «cât 25.000 lei dinainte de războiu, astfel că adevărata valoare a cifrei «de mai sus este numai de 121.000 lei, valoare neînsemnată față de venitul de 1.430.000 lei din 1916—1917.

«Completa insuficiență a venitului actual al Academiei nu are nevoie «de demonstrație, ea rezultă atât din raportul d-lui Secretar General cât «și din raportul Comisiunii bibliotecii și al Comisiunii financiare. Dar «situația amenință să se înrăutățească prin exproprierea pădurilor.

«Negreșit că și particularii au fost impuși, deși într-o măsură mai «mică, la un impozit analog, însă particularii au și alte venituri decât acelea «provenite din avere, au veniturile profesiei lor.

«Dar Academia nu este un particular, ea are de îndeplinit o funcțiune «socială, o funcțiune paralelă cu a organelor Statului și tot atât de folositoare; legatele și donațiunile ce i s'au făcut au avut în vedere tocmai «îndeplinirea acestei funcțiuni sociale, judecată de donatori indispensabilă propășirii țării. Dacă donatorii ar fi putut prevedea că legatele lor vor «fi supuse din partea Statului unui impozit de 97%, de sigur că nu le-ar «fi făcut. Socotim că, după cum bugetul real al diferitelor organe de Stat, «nu a fost redus în proporția de mai sus, tot astfel nici bugetul Academiei nu trebuie redus în acea proporție.

«Sub acest aspect credem că trebuie privită starea financiară a Academiei și nădăjduim că guvernul, a cărui solitudine s'a manifestat deja «prin dotarea anuală a bibliotecii cu 825.000 lei și prin readucerea la valoarea dinainte de războiu a subvențiunii anuale pentru premii și publicațiuni, solitudine pentru care îi suntem recunoscători; va găsi mijlocul «să pună Academia în măsură de a-și îndeplini îndatorirea de care vorbește d-l Secretar General la finele raportului său și la care ne asociem:

«Partea de contribuție la cultura generală a umanității, dată de națiunea noastră, înainte de toate prin Academia ei, trebuie să fie așa de «respectabilă, încât ea să justifice în chip strălucitor și indiscutabil, dreptul « nostru la existența națională completă și nestânjenită».

N. Vasilescu-Karpen, C. Rădulescu-Motru, G. Balș.

— Se ia act și se aprobă.

D-l Secretar General V. PÂRVAN cetește pentru d-l Sutzu *Raportul asupra activității Cabinetului numismatic.*

«Urmărind linia de conduită ce și-a stabilit după războiu, Cabinetul «Numismatic a continuat și anul acesta în primul rând să completeze lipsurile provocate de trimiterea colecțiilor monetare și medalistice în «Rusia, și în al doilea rând să urmărească și să achiziționeze, în marginile mijloacelor disponibile, descoperirile de tezaur monetare din țară.

«Cu toate că anul trecut nu i s'a pus la dispoziție un fond special pentru «cumpărarea de monete și medalii, a reușit, grație interesului ce i-a arătat «d-l Director al Academiei, să cumpere un număr de 85 monete antice «importante și în același timp s'au primit în dar 576 monete; deasemenea «s'au cumpărat 11 medalii vechi românești și s'au primit în dar 30 medalii diferite.

«Dintre monetele cumpărate prezintă o importanță deosebită un mic «tezaur de 62 piese de argint, găsit lângă Turnu-Severin și cari sunt «imitații barbare ale drahmelor din Larissa; iar dintre monetele primite «în dar merită a fi menționată o colecțiune de piese braziliene, aproape «completă (543 bucăți), ce ne-a fost oferită de către d-l A. Wraubeck «din București.

«Pentru anul 1924 avem în vedere, în primul rând, să adunăm toate «felurile de monete metalice bătute în cursul domniei regelui Carol al «României, monete cari fiind dispărute din circulație, sunt topite de către «argintari și sunt destinate să devină adevărate rarități. Deasemenea intenționăm să refacem colecția de monete dela Traian și de ale provinciei «Dacia».

— Se ia act și se aprobă.

D-l I. BIANU, constatând că încă n'a sosit raportul Comisiunii instituite de Academie la Școala de Arte Frumoase din Iași pentru darea Premiului I. Lecomte de Noüy, propune a fi autorizată Delegațiunea să acorde premiul în conformitate cu dispozițiunile ce va lua acea Comisiune.

— Propunerea se aprobă.

La ordinea zilei se pune votarea bugetului pentru anul 1924—25.

D-l GH. ȚIȚEICA, ca raportor al Comisiei, expune situația financiară a Academiei și modul cum s'a întocmit bugetul pentru anul viitor.

— In urma explicațiilor date de d-nii *Gr. Antipa* și *I. Bianu*, proiectul de buget se pune la vot și se aprobă, având și la venituri și la cheltueli suma de 9.137.542,29 lei.

D-l GR. ANTIPA exprimă părerea că ar fi practic ca pe lângă Delegațiune să se aleagă o Comisiune, care în mod special să se îngrijească de buna conducere a părții materiale a Academiei.

D-l I. BIANU observă că crearea unui nou organ în funcționarea Academiei ar necesita modificarea Statutelor și dacă se voește aceasta ar trebui ca chiar de acum să se aleagă o Comisiune care să studieze modalitățile de punere în practică a sugestiunii d-lui Antipa.

— Se alege Comisiunea compusă din d-nii *I. C. Negruzzi*, *V. Pârvan*, *G. Țițica*, *I. Bianu* și *Dr. Gr. Antipa*.

Se procede la alegerea Președintelui Academiei pe anul 1924—25.

— Rezultatul votării: votanți 22, dintre cari pentru d-l I. C. Negruzzi 21 și un vot alb.

Se proclamă Președinte d-l I. C. NEGRUZZI.

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI mulțumește plenului pentru încrederea pe care i-o acordă.

Procedându-se la alegerea Vicepreședinților Academiei pentru anul 1924—25 se obține următorul rezultat: votanți 23. D-l I. Al. Brătescu-Voinești, dela Secțiunea Literară, întrunește 21 voturi; d-l D. Gusti, dela Secțiunea Istorică, întrunește 21 voturi; d-l Gh. Țițeica, dela Secțiunea Științifică, întrunește 19 voturi.

— Se proclamă vicepreședinți ai Academiei d-nii: I. Al. Brătescu-Voinești, D. Gusti și Gh. Țițeica.

Ș E D I N Ț A

12 Iunie 1924

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l I. BIANU comunică procesul-verbal al Secțiunii Literare din 12 Iunie, prin care se ia următoarele hotărâri: delegă în Comisia de 12 pentru *Marele Premiu Năsturel* din 1925 pe d-nii I. Al. Brătescu-Voinești. O. Densușianu, C. Rădulescu-Motru și O. Goga; în Comisiunea pentru examinarea lucrărilor despre *Inrăuriri reciproce între limbile română și maghiară*, subiect pus la concursul *Premiului Adamachi* din 1925, alege pe d-nii O. Densușianu, S. Pușcariu și G. Bogdan-Duică; pentru *Premiul Adamachi*, de 5000 lei, din 1928 pune la concurs subiectul: *Activitatea și ideile lui Gheorghe Bariț*; realege în biuroul Secțiunii pentru 1924—25 ca Președinte pe d-l I. Al. Brătescu-Voinești și ca Vicepreședinte pe d-l O. Densușianu.

— Se ia act.

D-l Secretar General V. PÂRVAN comunică deciziunea Comisiunii de 12 pentru acordarea *Premiului Năsturel* ca premiul să se dea *Părintelui Dimitrie Dan* pentru scrierea sa *«Monografia despre Mănăstirea Sucevița»*.

Dela Legațiunea Japoneză din Capitală se primește «Anuarul economic și financiar al Japoniei» din 1924.

— Se vor exprima mulțumiri Legațiunii.

D-l A. RĂDULESCU comunică procesul-verbal din 11 Iunie al Secțiunii Istorică, prin care se iau următoarele hotărâri: se alege ca Președinte al biuroului Secțiunii d-l N. Iorga și ca Vicepreședinte Al. Lăpedatu; se alege în Comisiunea pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezenta la *Premiul Toma și Ioan N. Socolescu* din 1925 cu subiectul: *Cercetări asupra originii arhitecturii și artelor decorative românești* d-nii N. Iorga, V. Pârvan și G. Balș; se alege în comisiunea pentru acordarea *Premiului Năsturel*, cu subiectul: *Partea culturii românești în realizarea unității naționale, cu specială privire la a 2-a jumătate a sec. XIX* d-nii N. Iorga, I. Lupaș și I. Nistor; fixează ca subiect pentru *Premiul Năsturel* din 1928: «*Onomasticon Thracicum*», iar pentru *Premiul Eliade Rădulescu*: «*Preistoria Olte-*

niei și Munteniei»; desemnează pentru Comisia de 12 a Premiului Năsturel de 12.000 lei pe d-nii D. Gusti, N. Iorga, Pr. N. Popescu și G. Vâlsan.
— Se ia act și se aprobă.

D-l I. BIANU zice că încă dela 9 Maiu d-l Al. Lăpedatu, ministrul Cul-telor și Artelor, ne-a adus buna știre că Ministerul de Finanțe e dispus să finanțeze construirea localului Bibliotecii Academiei. Rămâne numai să alegem o Comisiune care să intre în relații cu Ministerul și deaceea d-sa propune să se aleagă în Comisiune d-nii Dr. Gr. Antipa, I. Bianu, G. Balș, A. Saligny, P. Poni, V. Pârvan și Al. Lăpedatu.

— Propunerea se aprobă cu unanimitate.

D-l I. BIANU face următoarea propunere:

«Cu Niebuhr și Mommsen istoria Romanilor devenise în tot secolul «XIX o specialitate, aproape un monopol, al științei germane. Coborâtorii «direcți ai vechilor Romani — Italienii — căutau să-și recapete terenul «pierdut în știința istorică a patriei și a străbunilor. După lungi cercetări, «explorații și studii s'a ridicat dintre dâșii bărbatul genial, care într'o «sinteză nouă prezintă istoria strămoșilor într'o nouă lumină de adevăr «și iubire. Acest bărbat genial este Hector Pais, profesor la Universitatea «din Roma. Opera sa *Storia critica di Roma durante i primi cinque secoli*, «din care au apărut (1913, 1915) trei tomuri, deschide o nouă perioadă «în știință după studiile lui Mommsen. O altă operă *Ricerche sulla storia «e sul diritto pubblico di Roma* (serie I, II, Roma 1915) este complementul «juridic al istoriei Romei. Dar d-l Pais a scris o carte deadreptul despre «noi: *Roma et la Romenia nell' antichità* (Roma 1915).

«Marele istoric Pais aparține deci și neamului nostru de-ale cărui ori-gini române și soarta istorică se interesează de aproape și le luminează «cu pătrunzătoarea sa genialitate.

«Este deci indicat să-i dăm un semn de recunoscătoare frăție alegân-du-l membru onorar al Academiei».

I. C. Negruzzi, I. Bianu, V. Pârvan, A. Lăpedatu, G. Bogdan-Duică, G. Murnu, I. Al. Brătescu-Voinești, O. Densușianu.

— Se procede la votul cu bile și se primește cu unanimitate de 24 voturi.

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI proclamă membru de onoare al Aca-demiei pe d-l Hector Pais.

D-l I. BIANU face următoarea propunere:

«Gaetano de Sanctis este alături de Pais, unul din marii istorici ita-lieni actuali. *Istoria Romanilor* de el este opera măreață de sinteză care «interesează natural și pe Români. Dânsul și-a câștigat un renume mon-dial și este natural ca și noi să-i dăm un semn de recunoștință națională. «Il propunem deci să fie ales membru onorar».

I. Bianu, V. Pârvan, Al. Lăpedatu, I. C. Negruzzi, G. Bogdan-Duică, Brătescu-Voinești, G. Murnu.

— Se procede la votul cu bile și se primește cu unanimitate de 24 voturi.

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI proclamă membru de onoare al Aca-demiei pe d-l Gaetano de Sanctis.

D-1 I. BIANU face următoarea propunere:

«Părintele *Hyp. Delehay* este unul din marii arheologi occidentali, «care a studiat cu deosebit interes antichitățile creștine ale ținuturilor noastre dela Carpați și Pont. Scrierile sale *Les légendes grecques des Saints militaires* (Paris 1909), *Les passions des Martyrs et les genres littéraires* (Bruxelles 1921), *Deux typica byzantins de l'époque des Paléologues* (Bruxelles 1921), pe lângă că luminează multe puncte din istoria universală, «ating deseori direct și indirect istoria Românilor, pentru cari Păr. Delehay are un viu interes și adevărată prietenie. Pentru aceste motive «propunem să fie ales *membru onorar* al Academiei.»

I. Bianu, V. Pârvan, A. Lăpedatu, O. Densușianu, G. Bogdan-Duică, Brătescu-Voinești, G. Murnu.

— Se procede la votul cu bile și se primește cu unanimitate de 24 voturi.

D-1 Președinte I. C. NEGRUZZI proclamă membru de onoare al Academiei pe Părintele *Hyp. Delehay*.

D-1 Secretar General V. PÂRVAN face următoarea propunere:

«*Henri Pirenne* nu e unul dintre cei mai de seamă, ci e istoricul Belgiei. Fruntaș al științei europene și autoritate morală de mână întâiu «în patria sa, Academia, Universitatea, opinia publică belgiană, sunt — «toate — hotărâtor determinate în felul lor de a gândi de puternica personalitate a profesorului *Pirenne*. Astăzi, când Belgia concentrează în «capitala ei toate marile asociațiuni științifice internaționale, a alege pe «*Henri Pirenne* membru de onoare al nostru înseamnă a ne lega și mai «mult ca până acum pe acest bun prieten al nostru care până și mai deunăzi cerea reprezentantului d-voastră la U. A. I. lămuriri spre a înțelege cum trebuie cheștiunea *Basarabiei*».

V. Pârvan, A. Lăpedatu, I. Bianu, G. Murnu, G. Bogdan-Duică, Brătescu-Voinești O. Densușianu, D. Gusti.

— Se procede la votul cu bile și se primește cu 21 voturi.

D-1 Președinte I. C. NEGRUZZI proclamă membru de onoare al Academiei pe d-1 *Henri Pirenne*.

D-1 Secretar General V. PÂRVAN face următoarea propunere:

«D-1 *Théophile Homolle*, președintele Institutului Franței și președintele Uniunii Academice Internaționale, este una din gloriile de azi ale «științei istorico-arheologice franceze. A-l avea printre noi, ca membru «de onoare, e pentru noi aproape o datorie: căci alături de meritele sale «pentru știință, d-sa are dreptul la admirația și iubirea noastră și prin «sentimentele de prietenească prețuire ce le hrănește pentru cultura noastră românească și pentru reprezentanții ei».

V. Pârvan, A. Lăpedatu, I. Bianu, G. Murnu, G. Bogdan-Duică, Brătescu-Voinești O. Densușianu, D. Gusti.

— Se procede la votul cu bile și se primește cu unanimitate de 22 voturi.

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI proclamă membru de onoare al Academiei pe d-l Théophile Homolle.

D-l Secretar General V. PÂRVAN face următoarea propunere:

«Ilustrul și venerabilul învățat, *Sir William Ramsay*, ne-a făcut onoare de a se osteni — la vârsta sa — venind la noi spre a participa la Primul «Congres Internațional de Studii Bizantine, care a avut loc acum două «luni la București. Prezența sa a dat — alături de cea a lui Nicodem «Kondakoff, Charles Diehl, ori Gabriel Millet — o deosebită greutate «și văză adunării savante care ne onoră cu lucrările ei. A alege pe *Sir Wil- «liam* membru de onoare al Academiei Române înseamnă a legă încă «mai strâns de noi pe acest învățat, a cărui activitate principală a fost «de a cercetă și lămurii istoria și civilizația apropiatului Orient, din care, «prin atâtea elemente însemnate facem parte».

V. Pârvan, A. Lăpedatu, I. Bianu, Brătescu-Voinești, G. Bogdan-Duică, I. Negruzzi, G. Murnu, O. Densușianu D. Gusti.

— Se procede la votul cu bile și se primește cu unanimitate de 22 voturi.

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI proclamă membru de onoare al Academiei pe *Sir William Ramsay*

D-l Secretar General V. PÂRVAN face următoarea propunere:

«*Sir Frederic Kenyon*, directorul Muzeului Britanic și fost președinte «al Academiei Britanice, învățatul istoric și papyrolog de renume mon- «dial, are față de România de mult câștigat anume drepturi de recuno- «ștință pe care noi am întârziat poate prea mult până acum de a le notă. «În vremea războiului pentru unitatea noastră națională, *Sir Frederic* a al- «cătuit împreună cu alți fruntași, ca Lord Cecil, Lord Leeper, dr. Madje «și alții «Societatea anglo-română» de propagandă în favoarea idealurilor «noastre, un moment primejdiate de trădarea rusească. A-l alege membru «de onoare al Academiei noastre este a ne onoră pe noi înșine».

V. Pârvan, A. Lăpedatu, I. Bianu, Brătescu-Voinești, I. C. Negruzzi, G. Bogdan-Duică, O. Densușianu, G. Murnu, D. Gusti.

— Se procede la votul cu bile și se primește cu unanimitate de 22 voturi.

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI proclamă membru de onoare al Academiei pe *Sir Frederic Kenyon*.

D-l G. BALȘ face următoarea propunere:

«D-l *Nicodem Kondakoff* este — fără nici o discuție — bizantinistul «cel mai de seamă al vremii noastre — ca să nu zicem — din toate vre- «murile. O vieată întreagă consacrată studiilor în legătură cu arta bizan- «tină și cu lumea bizantină l-au făcut cunoscut peste tot și alegerea lui «ca membru de onoare al Academiei noastre nu poate decât să ne onoreze.

I. Bianu, V. Pârvan, G. Murnu, A. Gusti, G. Balș, Brătescu-Voinești, Densușianu.

— Se procede la votul cu bile și se primește cu unanimitate de 22 voturi.

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI proclamă membru de onoare al Academiei pe d-l Nicodem Kondakoff.

D-l Dr. E. RACOVITĂ face următoarea propunere:

«Secțiunea Științifică, în ședința sa dela 10 Iunie, a hotărât cu unanimitate de 8 voturi să propună adunării plenare alegerea d-lui Jules Guiard — profesor de parazitologie la Universitatea din Lyon și profesor de Istoria medicinei și farmaciei la Universitatea din Cluj — ca membru corespondent străin.

«Două au fost motivele principale cari ne-au hotărât să facem această propunere:

«1. Meritele științifice și didactice ale cunoscutului parazitolog și istoric al medicinei și

«2. Activitatea sa pentru cauza românească, atât ca profesor la Universitatea din Cluj cât și ca un fervent apărător al cauzei românești în cercurile culturale franceze.

«Ca om de știință, dr. Guiard și-a început activitatea sa în laboratoarele de Zoologie ale lui H. de Lacaze-Duthiers, unde a lucrat și publicat o serie de importante monografii asupra moluștelor, cari i-au stabilit un nume apreciat printre zoologi. După scurt timp, însă, el a fost chemat în serviciul facultății de medicină, ca șef de lucrări al laboratorului de parazitologie de sub conducerea prof. R. Blanchard, și în urmă a devenit profesor agregat al acelei facultăți.

«In urma lucrărilor sale remarcabile asupra mai multor grupe de Parazite — între cari mai ales cele consacrate viermilor intestinali — el a fost chemat ca profesor titular de parazitologie la Universitatea din Lyon.

«La Lyon, Guiard a reorganizat laboratorul și prin activitatea sa didactică a făcut ca parazitologia să-și dobândească în învățământul medical importanța ce i se cuvine ca disciplină fundamentală.

«In afară de numeroasele sale cercetări și publicațiuni speciale, meritele sale științifice și didactice se pot vedea atât din *tratatul său de parazitologie* cât și din *tratatul de Diagnostic*, manuale cari au ajuns clasice și cari au fost răspândite pretutindeni, apărând în numeroase edițiuni.

«Naturalistul dr. Guiard, cu toate că și-a făcut un nume strălucit în specialitatea parazitologiei, este totodată un îndrumător și în alt domeniu al științei. Om de vastă cultură generală și profund cunoscător în chestiunile artistice, el a fost tentat să studieze modul cum au fost reprezentate în artă — în toate timpurile și la toate popoarele — suferințele omenești cauzate de boli. Figurațiile de pe monumentele egiptene, sculpturile și picturile antice și medievale, vechile documente și cărți medicale etc., aceste constituiesc materialul studiilor sale.

«Cercetările din această direcție l-au făcut să devie un cunoscut istoric al medicinei și publicațiile sale de această specialitate au făcut ca Universitatea din Lyon să-i încredințeze — pe lângă obișnuitul său curs

«de parazitologie — conducerea Muzeului de Istoria medicinei precum și să-l însărcineze cu predarea unui curs special de Istoria medicinei.

«Când s'a reorganizat Universitatea din Cluj, s'a făcut apel la d-rul «Guiard pentru a organiza la această Universitate un Muzeu al Istoriei «Medicinei și Farmaciei și a face un curs de Istoria medicinei.

«Clujul eră tocmai centrul unde o asemenea disciplină trebuia să-și «găsească realizarea mai prielnică. Căci aci în Ardeal, în afară de Ethno-«logia medicală a vechiului nostru popor băstinaș — maestru în ale cu-«noașterii calităților medicinale ale ierburilor de leac — se mai întâlnesc «și alte civilizații diverse, cu tradiții medicale variate.

«Muzeul Istoriei Medicale din Cluj, înființat în 1920 de dr. Guiard «s'a îmbogățit repede, grație activității directorului său și asistentului «român dr. Bologa; iar cursul său de Istorie medicală constituiesc un «adevărat eveniment cultural, atrăgând un public numeros, nu numai de «studenți ci și din toate cercurile culte ale Clujului.

«Profesorul Guiard consacră aproape patru luni pe an universității «din Cluj ca profesor și organizator. Dar, și în restul de 8 luni pe an cari «le petrece la catedra și laboratorul său din Lyon, el consacră o mare «parte din timpul său unei activități favorabile cauzei românești. Prin «conferințele ce ține, în Franța, asupra țării noastre, prin articolele sale «din presă, etc., el este cel mai cald apărător al poporului nostru și al mi-«siunii noastre culturale de nație latină.

«Prof. Guiard este membru corespondent al Academiei de Medicină «din Paris și membru al Academiei din Lyon.

«Academia Română, alegând pe d-l dr. J. Guiard printre membrii ei «corespondenți străini, nu se mărginește, prin aceasta, numai a recu-«noaște meritele sale științifice ci ea își exprimă totodată recunoștința ei «față de învățatul străin, care, în mod dezinteresat, își consacră munca «sa pentru a lucra la prosperitatea unei instituțiuni culturale a noastre «și pentru a apăra cauza noastră dreaptă în străinătate».

*Dr. Gr. Antipa, I. Bianu, Babeș, G. Țițeica, Vasilescu-Karpen N., G. Balș, Emil Ra-
coviță, Gen. Crainiceanu.*

— Se procede la votul cu bile și se primește cu unanimitate de 20 voturi
D-l Președinte I. C. NEGRUZZI proclamă membru corespondent străin
al Academiei în Secțiunea Științifică pe d-l Jules Guiard.

Ș E D I N Ț A S O L E M N Ă

13 Iunie 1924

Președința d-lui G. ȚIȚEICA, Vicepreședinte.

D-l Dr. GR. ANTIPA comunică procesul-verbal al Secțiunii Științifice
dela 13 Iunie cu următoarele deciziuni: Secțiunea alege ca membri în Co-
misiunea pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezenta la *Premiul*

Lazăr din 1925 asupra subiectului «*Combaterea insectelor vătămătoare prin infectarea cu parazite și provocarea de boale contagioase între ele*» pe d-nii Emil Racovița, Dr. Gr. Antipa și Dr. Victor Babeș; fixează pentru Premiul Lazăr din 1928 subiectul: «*Studiul taxonomic, biologic și zoogeografic al unui grup din fauna unei regiuni naturale a României*».

D-l N. DONICI comunică observările d-sale făcute în ziua de 24 Aprilie 1924 la Observatorul din Duboșarii-Vechi asupra trecerii planetei Mercur pe discul solar prin următoarele cuvinte:

«După cum am avut onoarea a comunica telegrafic Academiei Române, am reușit, în ziua de 24 Aprilie 1924, să observ în Observatorul din Duboșarii-Vechi, trecerea planetei Mercur pe discul solar, în condițiuni atmosferice favorabile.

«Scopul acestei observațiuni eră încercarea de a descoperi, cu ajutorul, Analizei Spectrale, dacă razele solare sunt absorbite de atmosfera din jurul planetei Mercur, când trec prin această atmosferă.

«Din cauza dimensiunii unghiulare reduse a lui Mercur imagina solară, obținută prin refractorul cu focar lung ($f=10$ m.) al observatorului, a fost mărită de 2 ori, așa că diametrul imaginii lui Mercur proiectată pe deschizătura spectrografului eră de aproximativ 1 mm. În această observație m'am servit de spectrograful cel mare cu 2 prisme, care dă spectrul lung de 128 mm. dela linia hidrogenului C. până la linia calului K.

«Am obținut o fotografie a spectrului solar întunecat la mijloc de Mercur în timpul celui de-al doilea contact interior al planetei cu soarele, (întâiul contact interior a avut din nefericire loc în timpul când aceste corpuri cerești se aflau încă sub orizont).

«În condițiunile menționate mai sus existau probabil cele mai multe șanse de a descoperi absorbțiunea razelor solare de către atmosfera uneia din planetele interioare.

«Deși spectrograma obținută este foarte netă, în limitele $\lambda 380\mu\mu$ — $\lambda 530\mu\mu$ totuși ea n'a arătat nici o urmă a unei asemenea absorbiri, — rezultat care este în perfect acord cu acela al observațiunilor făcute de mine în anul 1907 în Egipt, asupra trecerii lui Mercur prin discul solar; deasemenea este în acord și cu considerațiunile teoretice în favoarea absenței unei atmosfere în jurul acestei planete.

«Această constatare nu poate fi însă considerată ca ceva definitiv. Trebuie să ținem cât mai mult seama de rolul următorilor doi factori:

«1. Rolul vibrațiunii imaginii soarelui și a lui Mercur și

«2. Rolul fenomenului de difracție, cunoscut sub numele de «ligamentul negru».

D-l Vicepreședinte G. ȚIȚEICA felicită pe d-l Donici pentru frumoasele rezultate obținute și comunicate Academiei.

D-l Secretar General V. PÂRVAN cetește următorul raport general asupra premiilor:

«Domnilor Colegi,

«Academia a destinat în acest an pentru premii suma totală de 94.000 lei, din cari, 32.000 pentru lucrări publicate în cursul anului trecut iar 62.000 pentru lucrări puse de noi la concurs și având a fi prezentate în manuscris.

«Cele 32.000 pentru lucrări publicate erau repartizate astfel: unul de 5000 și altul de 10.000 (ambele divizibile) pentru scrieri literare; «alte două de câte 4.000 pentru scrieri istorice; unul de 5.000 pentru «scrieri științifice; în sfârșit un al șaselea de 4.000 lei pentru scrieri de «orice fel de conținut.

«Putem avea mulțumirea de a constată că scriitorii și oamenii noștri «de știință nu s'au lăsat descurajați de modicitatea premiilor, ci au ținut «tot așa de mult ca și în trecut a se înfățișa înaltei aprecieri a Instituțiunii «noastre. Nu mai puțin de 58 de autori, dintre cari, alătura de unii începători, ori mai neexperimentați, un însemnat număr de scriitori general «recunoscuți, au luat parte la frumoasa întrecere.

«Același lucru îl putem spune — deși într'o măsură mai redusă — «despre lucrările prezentate la concursurile cu subiecte date. Din cele «10 premii anunțate s'au prezentat manuscrise la cinci. E drept că numai «două din acestea cinci, au putut fi premiate. Dar buna intenție merită «a fi relevată.

«Astfel Academia a putut încoronă și în acest an cu premii întregi «ori părți de premii, treisprezece autori. Veți ascultă îndată meritele pe «cari le-a avut fiecare din lucrările distinse de comisiunile noastre speciale.

«Dar cel mai mare premiu pe care Academia îl poate acorda în acest «an lumii cărturarilor români cari în vremile grele de până acum a arătat «răbdare și tenacitate între idealism, va fi vestea că, alătura de premiile «de Stat acordate literaților de Ministerul Artelor, începând chiar din «acest an, și la împărțirea cărora Academia nu lipsește dintre judecători, In- «stituțiunea noastră va putea da ea însăși — mulțumită sporirii fondurilor «cari îi sunt puse la dispoziție de Stat pentru împlinirea îndatoririlor «ce ea le are față de viața publică și de activitatea culturală oficială — «trei premii anuale de câte 50.000 lei și anume, vechile premii așa de bine «cunoscute de atâția laureați ai lor, *Lazăr* și *Eliade*, la cari se va adăuga «un al treilea, pe numele moldoveanului *Asachi*. Fiecare din cele trei sec- «țiuni ale Academiei, va putea astfel pe viitor distinge anual, cu un în- «semnat premiu pe scriitorii din specialitățile pe cari secțiunea le re- «prezintă.

«Va mai rămâne ca problemă, sperăm a unui viitor nu prea îndep- «rțat, creșterea «Marelui Premiu Năsturel», care cu cei 12.000 lei ai lui «rămâne acum un mic premiu, la proporția celor trei premii amintite, «adică la 120.000 lei, pentru ca gloriosul șir al celor trei încoronați cu el «să poată continua în aceeași selecțiune excepțională, care a caracterizat «în trecut acordarea sa.

Premii acordate:

Premiul Năsturel (4.000).

- 4.000. — Părintelui Dimitrie Dan: Mănăstirea Sucevița. — Raportor d-l G. Balș.

Premiul Adamachi (5.000 divizibil)

- 2.000. — Mia Frolo: Flori de Flacări. — Raportor d-l G. Murnu.
1.000. — T. Murășanu: Fum de jertfă. — Raportor d-l O. Goga.
1.000. — Al. T. Stamatiade: Pe Drumul Damascului. — Raportor Pr. N. Popescu.
1.000. — I. Valerian: Caravanele Tăcerii. — Raportor d-l I. Bianu.

Premiul Dr. Păcuraru-Bianu (10.000)

- 4.000. — I. Gorun: Obraze și măști. — Raportor d-l O. Goga.
3.000. — Pr. Hodoroabă: Din războiul de reîntregire. — Raportor d-l I. C. Negruzzi.
3.000. — Apostol Culea: Literatura Copiilor. — Raportor d-l I. Brătescu-Voinești.

Premiul Gr. C. Angelescu (4.000)

- 4.000. — C. Rădulescu-Codin și Pr. I. Răuțescu: Dragoslavele. — Raportor Pr. N. Popescu.

Premiul Demostene Constantinide (4.000 divizibil)

- 4.000. — Dr. T. Botiș: Istoria Școalei Normale din Arad. — Raportor d-l S. Mehedinți.

Premiul Lazăr (5.000)

- 5.000. — Dr. D. D. Niculescu: Stomatologie. — Raportor dr. D. Gerota

Premiul Toncoviceanu (1.000)

- 1.000. — Dr. Ion Minea: Sub motto: «Progresul, etc.» — Raportor Dr. G. Marinescu.

Premiul Năsturel (5.000)

- 5.000. — Th. Capidan: Sub motto: «Torna, torna». — Raportori d-nii Sextil Pușcariu și O. Densușianu.

D-l G. BALȘ cetește raportul său asupra monografiei despre *Mănăstirea Sucevița, cu anexe de documente ale Suceviței și Schitului celui Mare*, de Părintele Dimitrie Dan:

«Părintele Dan prezintă pentru Premiul Năsturel, monografia sa despre «mănăstirea Sucevița, deja distinsă prin aprobarea Academiei.

«Această carte reprezintă de sigur o muncă considerabilă și conștiincioasă. «După o parte istorică și o parte descriptivă mai concentrată a monu-
«mentului, urmează în realitate un inventar foarte amănunțit, inventar
«al odoarelor, al mormintelor, al documentelor, al pomelnicilor într'un
«cuvânt a tot ceace reprezintă averea materială și morală a mănăstirii.

«Această parte este de cel mai mare interes și ar fi de dorit ca orice mă-năstire veche din țară, orice așezământ din trecut, să fie cercetat la fel, în același spirit și cu aceeași grijă luminată. Ar fi, cred, un mare pas înainte spre cunoașterea trecutului nostru și un mare ajutor pentru cercetători.

«Partea tipografică, nu este, din nefericire, la înălțimea conținutului «cărții și este păcat că nu a fost mai din belșug ilustrată. Dar, în vremurile de azi, de sigur că aceasta nu este o critică pentru autor.

«În rezumat, cred că cartea părintelui Dan merită să primească premiul pentru care a fost prezentată».

D-l G. MURNU cetește raportul său asupra colecției de versuri *Flori de Flacări*, de d-na Mia Frollo:

«În această colecție de versuri nu găsești flori de flacări, dar găsești pe alocuri flori în cari nu lipsește mireasma fină a unor plâsmui de reală și gingașă poezie feminină. Sentimentul predominant, firește pentru o asemenea sensibilitate, este cel al iubirii. Dar el e potolit, e înăbușit într-o resignare și melancolie ușoară și blajină și foarte rar izbucnește cu aprigia unor flacări cari mistue.

«În jurul nostru toată toamna țesea o pânză subțire

«De aur, de zădărnice, de poezie și uitare,

«Iar ochii tăi plini de știință și visare

«Cereau atâtea dela mine și nu aveam decât iubire.

(*Sfiala unui dar*, p. 72).

«Puterea îmbulzitoare a acestei iubirii e înfrânată de reflexivitatea unei naturi care n'are nimic dionisiac explosiv și elementar într'însa.

«Caracteristică sub acest raport e poezia: «Între speranțe și îndoeli (p.75):

«Vieța mi-o aseamăn cu o carte

«Ce povestește de iubire și de moarte.

«Și gândurile-mi toate ascund cuvântul

«Ce cu durere acopere mormântul.

«Iubirea mea din cărți se împresoară

«Cu tot parfumul de odinioară.

«Am clipe de Ofelie nebună

«Și sbuciumări de tragică furtună.

«Sunt Ariadna care plânge lângă mare,

«Sunt Dido care blastemă când moare.

«Dar ca iubirea mea să nu te doară

«Am renunțări senine de fecioară.

«Ce 'n templu își închide vieța rece
«Și 'n rugăciune zilele-și petrece.

«Sfârșitul cum va fi, să 'ntreb mi-e teamă;
«Azi mi-e destul că gândul tău mă chiamă.

«Pe lângă adevărata simțire și imaginație poetică avem aci o caracterizare mai reliefată a poetei: Ea este o feciorelnică Ofelie care renunță «și urmează sfatul lui Hamlet de a-și închină sufletul într-o casă de rugăciune.

«O asemenea atitudine, se 'nțelege, nu poate da naștere decât la o «poezie statică, lipsită de sbucium și desechilibru. Și 'n adevăr, cu tot «curentul simbolist sub înfrurirea căruia e vădit că a trecut autoarea, «limpezimea și preciziunea cu care își exprimă 'n genere ideile și imaginile o statuiază în rândul reprezentanților poeziei neo-clasice. Aceasta «nu constituie câtuși de puțin un motiv de scădere a valorii poetice. Ceeace «hotărăște succesul unui scriitor nu e școala și direcția cărei aparține «ci individualitatea și deci puterea de inspirație și de mijloacele necesare «pentru evidențierea ei. Și tocmai aci e slăbiciunea poetei. Oglindă fidelă «a sensibilității sale, opera-i plutește într'un vag și-o atonie care o silește să fluture la suprafață și nu-i permite să scruteze adâncimile. Are «totuși câteva creațiuni care-i consacră darul poetic. Afără de poezia citată, mai sunt câteva cari îndreptătesc această concluzie. Așa e *Cărarea focului*, (p. 131—):

«Cântă focul... Câtă vrajă e în florile albastre
«Cu lumini ce par culese din lucirile de astre.

«Când s'aprinde, când se stinge, nebunatică văpae
«Imprejurul ei adună tot ce-i farmec în odae.

«Cântă focul și povestea mea se deapănă încet...
«A venit acuma, mândru, de departe, un poet.

«El în mână are-o carte, slovele îi sunt de aur,
«Și ascunde 'n file gândul cum se 'ngroapă un tezaur.

«Focul șerpue 'mprejuru-i tot cărări însângerate,
«Fruntea-i palidă e prinsă de cununi îndurerate.

«A venit așa de-aproape, îl privesc cu ochii mari:
«Focul te-a adus pe tine când în calea mea răsari?

«Și mă tem să nu se stingă nestatornica văpae,
«Să-mi rămână dorul singur ca să plângă în odae.

«Așa mai poate fi citată «*Sfântul Francisc de Assisi*» (p. 57), «*Lui Henri de Régnier*» (p. 113) și altele câteva.

«Aceasta înseamnă, în poezia feminină a literaturii românești, o *promisiune* care merită să fie încurajată».

D-l I. BIANU cetește raportul d-lui Octavian Goga asupra volumului de versuri *Fum de jertfă*, de d-l Teodor Murășanu:

«Volumul de versuri *Fum de jertfă* al d-lui *Teodor Murășanu* este o surpriză plăcută. Autorul, profesor de liceu la Turda, trăit în Ardeal, e un poet de real talent, care-a trecut prin calvarul apăsării unui spirit străin, și-a făurit singur limba printr'o îndelungă colaborare individuală și-a izbutit să creeze strofe în cari cugetarea se îmbină cu o remarcabilă sonoritate a versului. D-l Murășanu, ridicat din pătura țărănească, este un intelectual chinuit de probleme, pentru cari gândurile vieții și-ale morții cu tot cortejul lor se ridică turburătoare la fiecare pas. D-l Murășanu nu e nici un luptător al durerilor populare, nici un cântăreț senin al bucuriilor câmpenești, ci un frământat de întrebări. În suflet i se abat senzații cari vin de departe și se topesc în armonii mistice. — «Pășește peste mine umbra lumii, De care 'n veci mi-e sete să mă 'ncânt», — scrie undeva poetul, dându-ne oarecum sinteza personalității sale. În întreagă această svârcolire însă se resimt urme dintr'o mare sănătate rustică, care e la temelie și se ridică pretutindeni biruitoare. Din lumea care ni l-a dat, autorul aduce cu sine o specială sensibilitate pentru natură și-o dragoste de acorduri grave. În limba d-lui Murășanu se resimt pe ici pe colo asperitățile locale, dar bunul simț al artistului iese deasupra și ne dă împerecheri de cuvinte neașteptate, imagini sugestive rânduri pline de înțeles și de culoare. Sunt de părerea că un premiu din partea Academiei merită acest început literar, de care suntem în drept să legăm frumoase speranțe».

D-l I. BIANU cetește raportul PR. N. POPESCU asupra poemelor religioase *Pe Drumul Damascului*, de Al. T. Stamatiad:

«Cum arată și titlul, aceste 15 poeme caută să fie mărturisirile unui suflet întors către Dumnezeu dela păgânitatea pasionată și orgolioasă a «Trâmbițelor și Mărgăritarelor» anterioare. Autorul este un convertit al zilelor de umilință și de nădejde din anii 1917 și 1918. Când tot ajutorul omenesc te părăsește, rămâne nădejdea în Dumnezeu. El ceartă pe cei cari-i iubește, el îi împărtășește cu focul durerii care curăță arzând neghina păcatelor; el pune acum în sufletul smerit simțire nouă iar în gura acum deschisă pentru rugăciune cuvinte de vers:

«Fii lăudat,

«O Doamne

«Că mi-ai întins și mie paharul cu venin».

«Se revarsă din aceste poeme o smerenie de suflet și o încercare de rugăciune care — deși uneori nu-i prea adâncă și are repetiții prea dese —

«trebuie remarcată față de trufia sălbatecă și de lipsa de reculegere sufletească a vremii de azi.

«Eu sunt pentru premiarea acestor poeme, fie și cu o parte din premiu, «dacă secția este de aceeași părere».

D-1 I. BIANU cetește raportul său asupra versurilor din *Caravanele Tăcerii*, de I. Valerian:

«Un poet nou — simbolist sau altfel numit — este totdeauna o aparițiune interesantă între manifestările vieții unui neam. El apare din puterile de viață și de înălțare spre ideal ale neamului, ale omenirii, cum iese din trunchiul plin de sevă al portocalului trăit în climă dulce, florile în orice timp al anului. Pe când unele și-au dat rodul ajuns la plină dezvoltare, al altora este în creștere sau pornit numai spre dezvoltare. Multe flori însă — după întâia strălucire a înfloririi — cad sterpe.

«Cam așa este și în toate artele — în literatură și mai ales în poezie. «Vorba lui Eminescu:

«Multe flori sunt, dar puține
«Rod în lume o să poarte;
«Toate bat la poarta vieții,
«Dar se scutur multe moarte».

«Drept este, dar fiecare floare poate să dea rod, și oricum, cât timp strălucește la soare, este o podoabă a firii, care delectează o clipă vederea «ca o rază dulce care prin ochi pătrunde la inimă.

«O asemenea floare este cartea tânărului poet Valerian — așa este «l însuși.

«O închipuire puternică îl face să vadă ca aievea — mai viu decât într'un film — viața din marile deșerturi africane ale Saharei și să ni-o arate în strofe de o perfectă armonie de ritm și de limbă. «*Vin caravanele*», «este una din cele mai minunate poezii descriptive a vieții în mișcare «din literatura noastră, căreia îi cunosc o singură pereche în *Rândunel* «al lui Proca:

«Pe fondul cerului de sticlă mată
«Se profilează 'n șiruri trăgănate
«Cămilele ce se înscriu la rând,
«Ca niște heroglifice într'o carte,
«Inviorând în suflet izvoare de mult moarte.

«In Cetăți înășipite:

«Pe drumul sgâriat mereu de caravane
«Tăcerea-și culcă zilnic, în proaspete mormane
«Nisipul sterp, cărat de arșița pustiei,
«Impotmolind treptat sub porți încenușate
«Altarul unor lumi deapururi îngropate.

«Pentru noi cei mai vechi adeseori unele titluri, imagini, chiar cuvinte, ne apar ca extravagante, cum este *hohotele licuriciului*, sau cum este versul în care vedem cum cămilele «alunecă alene, purtând *tăcerea*

«*păturită* pe surile spinării». Aceste îndrăzneli nu șed rău tinereței avântate spre noutăți.

«Nu vă mai cetesc. La oricare pagină aruncăm ochii găsim strofe pline de originalitate în gânduri și simțiri, exprimate într'o formă ritmică și o armonie de limbă de mare frumusețe.

«Cred că asemenea scriitor la întâiul pas făcut înaintea Academiei nu trebuie să treacă fără o largă încurajare».

D-1 OCTAVIAN GOGA cetește raportul său asupra volumului *Obraze și Măști*, de Ion Gorun:

«Volumul *Obraze și Măști* al d-lui *Ion Gorun* este continuarea operei începute înainte cu câteva decenii de talentul viguros al autorului. Aceeași tendință de-a răscoli probleme sufletești, aceleași întrebări de conștiință, aceeași analiză coborâtă în adâncime, ca și în paginile din *Alb și Negru* de acum douăzeci de ani. Gorun cu toată structura lui de gândire și cu mijloacele care-i sunt la îndemână reînvie în mijlocul producției literare grăbite din zilele noastre tradiția atmosferei de profund devotament artistic și de desăvârșită onestitate de atelier cu care ne obișnuise odinioară școala din vremea lui: Caragiale, Vlahuță, Delavrancea. El vine din ceata lor, păstrându-și pecetea originalității. Din nuvelele acestui volum se desprind însușirile cunoscute: o concepție de viață resemnată cu nuanțe de amărăciune și pesimism, înclinarea pronunțată de-a înregistra defectele și ridicolul societății noastre pripite și-o dragoste evanghelică pentru lumea celor mici. Pe fiecare pagină se ivesc aceste note consacrate în activitatea lui Gorun. Stilul sobru, ferit de retorica multor producții actuale, se distinge prin corectitudinea scriitorului care-și cunoaște bine tainele limbii lui. Sunt de părerea că Academia trebuie să premieze volumul *Obraze și Măști*, indicând din nou printr'o astfel de recunoaștere sentimentul de venerație ce datorim unui distins artist și cugetător din generația mai veche, pentru care decenii de muncă și frământare s'au scurs fără alte satisfacții decât acele cu care-l răsplătiă propriul său «bucium creator».

D-1 Președinte I. C. NEGRUZZI cetește raportul său asupra volumului «*Din războiul de reîntregire*», de Preotul N. V. Hodoroabă:

«Părintele Hodoroabă, preot în județul Dorohoiu, a prezentat la premiul Adamachi un volum octav mare de 144 pagini, intitulat: «*Din războiul de întregire*». Cartea cuprinde notele și impresiile autorului din campania 1916—1918. Făcând parte din armata activă ca confesor al regimentului 69 de infanterie și al brigăzii a 10-a de artilerie, părintele Hodoroabă a notat aproape zilnic faptele războiului petrecute înaintea ochilor săi precum și impresiile sale.

«Este o mare deosebire între scrierea aceasta și altele foarte numeroase ce s'au publicat asupra marelui războiu din urmă. Pe când în cele mai multe scrieri părerile autorilor în formă de critici, de laudă a armatei, de declamații patriotice și alte aprecieri de tot felul, joacă un rol însemnat, aici autorul prezintă pe oameni, viața și faptele lor în mod cu totul

obiectiv și foarte viu, așa încât vezi lucrurile în realitatea lor curată. Din vreme în vreme numai după expunerea faptelor, sentimentele autorului se arată într-o frază scurtă dar foarte caracteristică.

«La mobilizare autorul descrie starea suflotească a soldaților și jalea familiilor lor, în special a femeilor ce rămân fără sprijinul soților. Plecarea armatei, intrarea în Ardeal prin nord-vestul Moldovei, și întâile lupte, sunt deasemenea minunat descrise. Apoi începutul retragerii când se arată neadevărurile ce se spuneau ofițerilor și soldaților, despre victoriile armatei române în Dobrogea. Viu se descriu suferințele răniților, serviciul medical fiind în starea cea mai tristă.

Citez: pag. 37. «Lângă ușă se svârcolește unul cu ochii închiși și umflați ca niște cepe. Se sbate, dă din mâini, încearcă să se ridice dar nu poate. Cu vocea stinsă zice: Măi fraților, care sunteți pe lângă mine, nu mă lăsați. Vă dau 50 de bani, scoateți-mă afară să mor la soare, nu la umbră. — Da eu ce-ți pot face singur? zice cel de-alături. — Măi, da doară sunteți creștini, nu mă lăsați, dați-mi măcar o lingură de apă că vă dau 50 de bani». Se vede că atâta mai avea bietul rănit din banii luați de-acasă. În timp de pace i se face milă omului până și de-un dobitoc bolnav sau rănit, pe când acum fiecare se îngrijește mai mult pe sine și rămâne rece la suferința aproapelui.

«Retragerea din Transilvania în județul Neamț, coborîrea în județul Bacău unde regimentul fusese iarăși trimis la front, retragerea și deacolo, mergerea la Argeș, luptele din acel județ și ultima retragere spre Siret sunt admirabil descrise și fac un efect înfrigorant.

«Nu mai bine pregătit ca și serviciul sanitar eră și acel al poștei.

Citez: pag. 64. «În satul Poiana și la Slănic am văzut scrisori rupte și aruncate pe jos; asemenea și telegramele urgente stăteau cu zilele aruncate prin ungherele cancelariei fără a fi înmânate ofițerilor și soldaților. La plecare rămăneau teancuri de scrisori. De le spuneai la furieri că de ce fac aceasta, îți răspunde: Apoi eu n'am grija asta. Că doar nu-s însărcinat eu și cu corespondența. Lasă-le să rămână, ce-mi pasă. — ... Și cât prețuește o scrisoare de-acasă pe care o primești când ești amărît și plin de năduf... Cu câtă nerăbdare așteptau soldații vești de-acasă. De câte ori primiau scrisori erau mai veseli... erau mai înviorați și cu mai multă încredere în ziua de mâine...

«Autorul arată cu tristeță ce efect fac scrisorile, mai ales cele cu bani, adresate de neveste pe front bărbaților, cari erau morți adese de săptămâni și chiar de luni. Cu câtă melancolie pomenește de o scrisoare cuprinzând un mandat de un leu pe care soția lui Gheorghe din Arileanca îi trimite soțului mobilizat: Un leu!

«Soldații noștri sunt peste tot admirabil caracterizați. Chiar după zilele cele mai crude și timpul celor mai mari primejdii, când le cântă cineva din vioară, ei se prind la joc și tropăesc ca în zilele cele mai liniștite. Citez pag. 66: «La masă cântă muzica regulat. Soldatul Teodor, artist din București... ne delectează cu cântecele sale. Are timbru puter-

«nic de bariton. Un moment mi se pare că sunt la teatru. Cu voce de «tenor subloc. Popovici cântă acompaniat:

«Vino 'n codru la izvorul
«Care tremură pe prund
«Unde prispa cea de brazde
«Crengi plecate o ascund...

«Simţim în noi că Eminescu trăeşte».

«Pag. 66: «Seara la biserică botez un copil în sat. Muzica cântă «Deşteaptă-te Române»... Soldaţii fac horă. Vin şi fetele din sat. E o noapte «cu lună frumoasă şi plină de poezie. Cum joacă bieţii soldaţi şi pe câţi «din ei îi pândeşte moartea de aproape!...» Se înţelege că nu lipsesc cântecele pornografice: Citez pag. 67: «Circulă svonul că mâine plecăm. Ofiţerii decorati se felicită reciproc. Vine şi Nemţeanu cu Vioara. Comandantul brigăzii le ţine toast. Cântecul pornografic sunt ascultate cu o deosebită satisfacţie. Nu protestează nimeni. De zici ceva şi se răspunde ironic «Aşa-i la militărie».

«Diferenţa între soldaţii noştri şi cei ruşi este mare. Aceştia din urmă «nu prea petrec aşa ca ai noştri cu jocuri şi cântece vesele. Din contra «beţia este la ei plăcerea principală şi ia câteodată proporţii de necrezut. «Citez pag. 89: «Ajungem în satul Slobozia-Galbeni. Intr'o pivniţă dela «curtea boierească tovarăşii şi cu ai noştri au dat de vreo 20 de butoaie cu «vin şi dă Doamne bine! Cară afară cu căldările de umplu sacalele şi ciuberele. Soldaţii beau cu gamelele, chipiurile şi cu pumnii. Ruşii cântă «şi chiuie. Se duc ofiţerii să-i gonească, trag focuri dar nu-i chip... Nu «vor să ştie de nimic. Soldaţii stau pe bănci şi nu se pot scula de beţi. «Pe movile de gunoarie mai mulţi Ruşi, beţi «criţă» se vaietă. Au desfundat «toate butoaiele şi mulţi au băut atâta până au căzut în lacul de vin şi «s'au înecat!...

«Nu sunt lăsate la o parte nici abuzurile făcute de soldaţii români, «ci sunt descrise fără comentare. d. ex. la pag. 90: «Ne oprim în satul «Fotin la conacul moşiei lui Iancu Ciurea, fost prefect de Putna. Cei «câtiva slujbaşi credincioşi ce-au mai rămas să-i păzească curtea se plâng «că trupele în retragere l-au devastat pe boier luându-i boi, vaci cu «lapte, trăsuri cu cai, apoi din case mobilierul, plapome, hăinărie şi «altele. Până şi geamantanul cu haine i l-au şters. Vin nu i-a mai rămas».

«Un efect din cele mai triste face descrierea soldaţilor cari vin dela «partea sedentară ca să înlocuească pe cei dispăruţi sau răniţi: pag. 81, «19 Noemvrie: «De trei zile vin dela Dorohoiu ca să completeze regimentul! «N'au uniformă, îs rupţi, cu haine deacasă, care cu cojoc, care cu suman, «zobon, cu traistele pe băţ de crezi că merg la târg şi nicidecum la răsboboiu...»

«Un efect cu totul contrar face armata după refacere. V. p. III, 19 «Iunie: De-a mai mare dragul să priveşti armata refăcută! Soldaţii bronzati «împodobiţi cu flori, bat talpa în pas de defilare de dudue pământul şi «sar pietrele din drum, iar în urmă se ridică un nor uşor de praf. Gene-

«ralul salută cu toată suita drapelele ciuruite. Te minunezi cum a înviat armata noastră... Toți sunt bine dispuși și dârji. În pasul lor zidul de baionete ce sclipesc în bătaia soarelui se leagănă dar se ține bine... Ofițerii cu tunicile lipite de corp — par'c'au ieșit din baie și plutonierii mustăcioși și bățoși izbesc piciorul de să crape cizma și trec toți în fruntea unităților ca niște statui ce se mișcă».

«Ar trebui să reproduc aproape tot volumul, așa este de interesant. Fără îndoială: Notele și Impresiile părintelui Hodoroabă prezintă viu și limpede armata noastră mobilizată și face pe cetitor să-și dea seamă de starea și mișcările ei mult mai lămurit decât comentariile scrise chiar de specialiști. Astfel consider «Răsboiul de întregire» a părintelui Hodoroabă ca o carte foarte bună ce merită a fi premiată de Academia Română».

D-1 I. AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI cetește raportul său despre *Literatura Copiilor și Șezătorile cu copii*, de Apostol D. Culea:

«În calitate de institutor la Tulcea, d-1 Apostol D. Culea a făcut, la școala de aplicație din Galați, experiențe extrem de interesante asupra sufletului copiilor și asupra celor mai bune metode de-a le cuceri atențiunea și de-a le sporii apetitul de a cunoaște.

«Rezultatele amănunțite ale acestor experiențe le expune în lucrarea sa, care deși nu este o operă de creațiune literară, e totuși o lucrare de atâtă însemnătate și utilitate, încât n'ar trebui să lipsească din biblioteca nici unui învățător.

«Cartea cuprinde sfaturi înțelepte, programe amănunțite de șezători, specificate după vârsta copiilor, după regiunea în care se găsește școala, după anotimpul în care se ține șezătoarea, metodele cele practice, experimentate și la noi și în alte țări, pentru încordarea atențiunii copiilor, pentru ațâțarea curiozității lor, pentru dezvoltarea tuturor însușirilor folositoare și pentru combaterea tuturor pornirilor vătămătoare — și mai cuprinde îndemnuri frumoase și indicări de mijloace simple și ingenioase pentru formări de biblioteci populare; iar la sfârșitul cărții, un admirabil catalog al celor mai bune cărți ce se cunosc în toată lumea, pentru alcătuirea unei biblioteci pentru copii.

«D-1 Apostol D. Culea nu este un necunoscut. D-sa e apreciat și foarte estimat pentru hărnicia muncii sale fără preget pe terenul educației copiilor, de toată lumea învățătorilor.

«Premierea lucrării sale de față ar fi o neînsemnată răsplătă a Academiei pentru rodnicia sa muncă».

D-1 A. RĂDULESCU cetește raportul Pr. N. Popescu asupra monografiei *Dragoslavele*, de C. Rădulescu-Codin și Preot I. Răuțescu:

«Pe Dâmbovița în sus, între Rucăr și Stoinești cu amintiri dela Negru-Vodă și dela Mihaiu-Viteazul, se află satul Dragoslavele, cunoscut în trecut ca vamă — schilă — pe Dâmbovița, mai cunoscut astăzi prin luptele îndârjite ale Românilor împotriva Nemților, cari n'au putut răsbii pe acest vechiu și cunoscut drum de oști și de biruințe românești.

«Satul e vechiu, dela întemeierea țării, dacă prin vama de sub Dâmbovița se înțelege vama din Dragoslave. Venitul vămii se împărția între «visteria domnească și între mănăstirea din Câmpulung; mai târziu o parte din venit se întrebuințează pentru întreținerea școlii din Câmpulung întemeiată în anul 1669; Constantin Brâncoveanu hotărăște iarăși «ca biserica sa din Făgăraș să aibă o parte din venitul acestei vămii. Pentru «slujba vămii avem vameși cunoscuți cu case de vamă, ale căror rămășițe, numite «vama arsă», s'au păstrat până mai deunăzi. Douăsprezece sate «țineau de schila Dragoslavelor și erau îndatorate să dea ajutor la paza «vămii; Dragoslăvenii erau chiar scutiți de dări pentru această slujbă.

«Acești schileri, se spune într'un act dela Mateiu Basarab (1642), «sunt veniți din Hațeg, și mai înainte vreme erau aurari — rudari — pe «seama domnească. Ei erau toți moșneni dar acapararea boierească se «luptă să-i vecinească. Oamenii, ca să scape de urgie, dau bani și se răs-«cumpără, mai ales că intervine și Mateiu Basarab în 1642. Lupta aceasta «a sătenilor pentru păstrarea munților lor a avut adânc răsunet în viața «satului. S'au creat legende, cum este aceea cu boierul, care a trimes un «car de fuioare și «bute cu vin, ca satul să se veselească, femeile să toarcă «de clacă», iar locuitorii să se recunoască «clăcași». Răutăți vechi și apăsări «noui silesc o parte din săteni să apuce calea pribegiei și să se oprească «tocmai în Vrancea, la Soveja, unde satele Rucăreni și Dragoslăveni își «aduc aminte și azi că sunt veniți din Muscel. Legăturile din rudenie și «de moștenire au durat între metropolă și colonie până nu de mult. Și «sătenii din Bragadiru de lângă București sunt veniți tot din Dragoslavele.

«Fiind aci vamă pe drum de țară satul a văzut multe: treceri de oști «în sus și în jos, pribegiri de domni și de boieri, pe Nicolae Mavrocordat «căruia îi dau o căruță fără obezi, pe «Arvații» cari omoară în vremea lui «Tudor, pe Rușii dela 1848, pe Nemții din toamna lui 1916, cari n'au «putut trece p'aici, cum n'a putut trece nici Carol Robert în 1330.

«După războiul cel mare, satul, care a suferit mult, s'a refăcut în mare «parte. Căci cei opt munți le dau lemne și pășune, dealurile și livezile «le aduc fânețe, apa Dâmboviții le mișcă buștenii, morile și ferăstraiele. «Mâna de lucru e căutată și răsplătită — numai cei nevolnici nu se în-«stăresc. Sunt săteni de pilduit. Casa lor e încăpătoare și trainică, nu gă-«sești casă de gard învelită cu paie sau coceni. Portul lor este românesc, «strălucitor ca în Muscel, lucrat în casă de gospodină. In sat nu se po-«menesc straie «nemțești», decât la străini. Obiceiurile bune religioase și «sociale sunt păstrate. Nu țin sărbători păgânești, nu trăesc necununați, nu «divorțează. Hora lor de Duminecă e o fală a împrejurimilor. Au obște, «au bancă, au cooperativă, au biserici — una domnească zidită de Gri-«gore Ghica în 1661, au școli cu mulți învățători, 70% știu carte; au casă «încăpătoare pentru instituțiile și administrația satului. Au și planuri de «viitor: să instaleze lumină electrică cum eră înainte de războiu, să facă «un canal pe Valea Caselor, să împădurească coastele sterpe din apropierea «satului.

«Spusele acestea sunt prescurtate din cartea Dragoslavele scrisă de un preot împreună cu un învățător. Învățătorul este C. Rădulescu-Codin, cunoscut Academiei de mult prin culegerile sale folkloristice. D-l I. Simionescu a spus cuvânt despre dânsul în raportul său de premiere a lucrării *«Muscelul nostru»*. Preotul e mai tânăr, îl cheamă Ioan Răuțescu și până acum a mai tipărit o broșură de Colinde din satul său, pe care-l iubește și-l cunoaște, ca urmaș al vechiului moș Răuță, din a cărui familie au ieșit preoți și pârcălabi în Dragoslave. El, preotul, cu aplicare mai ales spre lucrurile vechi, a putut convinge pe săteni să-i deschidă lăzile și burdufurile cu acte vechi; de dragul lor a învățat să le cetească, pe multe le-a fotografiat și așa ne-a dat partea cea mai interesantă a cărții: trecutul satului cu acte de stăpânire și de vânzare începând dela Petru Vodă Călugăru, și mai ales dela Mateiu Basarab, cu nelipsitele judecăți lungi cât o vieață de om pentru delnițe de moșie, cu vameșii ctitori de biserică și de cruci, cu pârcălabii stăpânirii, și mai ales cu preoții păstrători de tradiție, buni pisari și mai buni gospodari.

«Dar pe lângă ce a fost, încearcă autorii să arate și starea de acum a satului cu bogățiile lui, cu legendele lui, cu instituțiile lui de cari sunt mândri cu toți. Este un colț de țară cu cinste și cu iubire studiat, și gândindu-te că ostenitorii nu au umblat la școli mai înalte cu metode științifice de cărturărie, treci mai cu ușurință peste lipsuri, te bucuri știind că în satul depărtat e un preot prin condeiul căruia cunoști trecutul de veacuri al satului; și mai ales te bucuri aflând că de glasul preotului ascultă satul, fiind acesta o garanție că vieața aleasă de acolo va dăinui.

«Ca răsplată pentru osteneală și ca îndemn pentru alții propun monografia satului Dragoslavele spre premiere cu premiul la care a fost prezentată».

D-l S. MEHEDINȚI cetește raportul său despre *Istoria Școalelor (Preparandiei) și a Institutului Teologic ort.-român din Arad*, de d-l Dr. Teodor Botiș;

«Un volum de 742 de pagini în care se oglindește mersul celor mai vechi instituții de cultură teologică și pedagogică în marginea apuseană a neamului nostru.

«Sub Francisc I, la 3 Noemvrie 1812, când Europa eră încă răscolită de campaniile lui Napoleon, împăratul din Viena ca semn de recunoștință către regimentele românești, laudate în fața armatei întregi (*in conspectu totius exercitus*), a dat Românilor puțința să-și pregătească într-o școală specială pe viitorii preoți și învățători. Astfel se naște preparandia.

«Autorul, consultând materialul inedit al arhivelor, a scos la iveală toate momentele însemnate din viața institutului, arătând partea ce se cuvine fiecărui profesor, dela Țichindeal până la cei mai tineri, căzuți jertfă războiului din urmă. Înrauririle sârbești, ungurești și nemțești sunt urmărite cu nepărtinire, așa că cetitorul capătă o idee deplină

«despre marea luptă a cărturarilor din Arad, până ce au izbutit să dea instituției lor celebritatea de care s'a bucurat și se bucură în istoria învățământului românesc.

«Cei care se bucură de evoluția școlii românești, așează această importantă lucrare alături de monografia închinată de Andrei Bârseanu instituțiilor culturale din Brașov.

«Față de valoarea ei fundamentală pentru istoria învățământului, subsemnatul recomandă călduros opera aceasta pentru premiul la care a fost prezentată».

D-l Dr. VICTOR BABEȘ citește raportul d-lui Dr. D. Gerota asupra lucrării *Stomatologie* de d-l Dr. D. D. Niculescu:

«Această lucrare constituie un volum de 667 pagini cu 101 figuri; este tipărită cu multă îngrijire.

«Autorul și-a dat multă osteneală ca să nu întrebuințeze străinismele și a reușit să facă ca o lucrare de specialitate să fie scrisă în așa fel, încât să fie pricepută nu numai de medicii specialiști ci și de aceia cari nu s'au ocupat niciodată cu stomatologia, de studenți și chiar de profani.

«Este prima și singura lucrare didactică completă de Stomatologie, apărută până astăzi în limba românească, așa că d-l Dr. Niculescu umple un mare gol în știința medicală română, prin lucrarea sa.

«Competența d-lui Dr. Niculescu care a scris acest volum, o mai putem judeca și după numeroasele sale lucrări originale și publicațiuni pe cari le găsim citate la începutul volumului. Din cele 53 lucrări și publicațiuni ale d-sale, unele din ele se referă la chirurgia generală, iar altele în număr de 11 sunt lucrări de Stomatologie publicate în diferite reviste străine și comunicări la diferite congrese și societăți cari în mare parte sunt adoptate de știința stomatologică.

«Lucrarea d-lui Dr. Niculescu este rezultatul experienței d-sale personale în lunga sa practică de 25 ani. D-rul Niculescu expune adevărul științific cu toată sinceritatea, pune în evidență, cu aceeași imparțialitate și rezultatele negative ca și pe cele pozitive pe cari le-a întâlnit în practica sa, cu alte cuvinte, nu se mărginește a face o înșirare de capitole și a arăta numai ceea ce au făcut și spus alții, ci arată ceea ce a observat și obținut d-sa personal.

«Stomatologul cult poate să descopere începutul unor boale cari nu se vor manifesta în mod evident, decât cu câțiva ani mai târziu.

«Capitolul intitulat: *Importanța cunoașterii boalelor de dinți și gură de către medici și societate*, ar trebui să fie cunoscut de orice intelectual. În acest capitol se poate cunoaște rolul important pe care-l joacă gura în întreținerea sănătății, și la ce pericole duce gura rău îngrijită. E atât de important acest capitol că ar trebui reprodus în întregime, ceea ce însă, nu ar fi locul în acest raport.

«Pune în evidență cum omul cu gura neîngrijită, înghițind continuu produsele septice ale gurii capătă cașexia bucală zisă a lui Chassaignac,

«ce consecințe dezastruoase are pentru organism o atare stare, și cum ea «aggravează prognosticul diferitelor boale acute sau cronice.

«Demonstrează cum între Stomatologie și celelalte specialități medicale există o strânsă legătură.

«Încheie acest capitol arătând serviciile însemnate pe cari le aduce «proteza bucală în cazurile inoperabile de gură de lup, perforațiuni întinse ale bolții palatine în cazurile de sifilis, tuberculoză sau traumatisme, cum și în distrugerile vălului palatin.

«*Capitolul asepției și antiseptiei* în Stomatologie, este descris în așa «mod că, aceste cunoștințe atât de prețioase, vor putea fi înțelese cu «ușurință nu numai de medici și studenți, ci chiar de profani.

«În capitolul *examenul gurii*, autorul expune modul cum trebuie examina o gură, din momentul în care pacientul a venit în fața specialistului și până va ieși din cabinetul lui. Pe figuri schematice, cari reprezintă «arcele dentare, autorul arată cum trebuie notat, tot ce se constată și «cece se operează. La noi în țară, d-l Dr. Niculescu este primul stomatolog «și dentist care a introdus aceste diagrame.

«*Caria dinților*, afecțiunea cea mai frecventă a acestor organe, este «tratată cu toată competența și cu toate detaliile necesare. Descrie cauzele, modul cum se produce alterațiunea, microbii cari contribuiesc la «producerea bolii, afirmând că caria dentară nu este produsul unui microb specific ci rezultatul influenței pe care o exercită asupra dinților, «pe de o parte aciditatea bucală, pe de altă parte asociațiunile microbiene «din gură.

«Trece în revistă diferitele grade ale cariei, simptomele, diagnosticul, «prognosticul și tratamentul.

«O parte foarte importantă a tratamentului, este ocupată de *tratatamentul preventiv* al cariei. Acest capitol este foarte interesant și instructiv, «pentru că în el se detaliază în mod foarte clar, igiena gurii. Aci se descrie «dentifricele și periutele; calitățile ce trebuiesc să îndeplinească, uzul și «păstrarea lor, etc.

«*Tratamentul curativ* este detaliat cu toată competența. Aci din nou «însistă asupra măsurilor pe cari trebuie să le ia dentistul pentru a nu «infecța bolnavul, și de a nu transmite maladiile sifilitice și tuberculoza «dela un bolnav la altul.

«Aparatele moderne sunt descrise și figurate; substanțele întrebuințate pentru obturare sunt descrise în detaliu și metodic.

«Tot în acest capitol se poate cunoaște și importanța ca dentistul să «fie stomatologist, doctor în medicină, pentru că, dacă o carie de gradul I și II poate fi tratată fără pericol de un bărbier modern numit dentist «fără studii medicale, nu tot astfel este cu caria de gradul III sau IV «unde ignoranța, în ale medicinei și chirurgiei, compromite sănătatea «și foarte deseori viața bolnavilor.

«În capitolul *complicațiunile cariei dentare* putem vedea și mai bine, «cât de multiple și uneori cât de grave sunt aceste complicațiuni. Și în

«asemenea cazuri, cum o să cunoască complicația? Cum o s'o diagnosticeze? Cum o să o opereze un dentist care n'a studiat medicina?

«Capitolul *extracțiunea dinților* este tratat cu o magistrală competență, bazată pe experiența personală.

«În acest capitol găsim descrierea tehnicei, a aparatelor speciale, a indicațiunilor, a accidentelor și a complicațiunilor ce pot surveni în urma extracțiunii. Și în acest capitol autorul arată consecințele grave, uneori mortale ce pot surveni, atunci când această operațiune este permisă atâtor oameni nepregătiți.

«Arată în mod precis indicațiunile anesteziei locale și generale, descriind procedeele, medicamentele, dozele, accidentele anesteziei și prevenirea lor.

«*Dinții temporari* (dinți de lapte), ocupă un capitol foarte dezvoltat, de o foarte mare utilitate nu numai specialiștilor ci și profanilor, pentru că aci sunt expuse o mulțime de cunoștințe asupra interpretării adevărate și științifice ce trebuie dată unor credințe eronate ce s'au perpetuat de decenii, asupra acestor dinți.

«Describe mecanismul schimbării dinților temporari, ordinea aparițiunii și accidentele ce survin în timpul aparițiunii lor.

«*Accidentele provocate prin apariția măselelor de minte* constitue un capitol foarte important atât pentru medicul specialist cât și pentru bolnavi.

«Accidentele cauzate de aparițiunea acestor măsele, le împarte în trei grupe: mucoase, osoase și nervoase; ele sunt datorite infecțiunii și cauzei mecanice. Tratatul acestor accidente este descris cu multă îngrijire. Aci autorul, spre a arăta cât de slabi sunt chiar medicii cari ocupă locuri de încredere în conducerea spitalelor, relatează cazul unui student în medicină suferind de complicațiuni datorite măselii de minte, căruia un chirurg secundar din Capitală, i-a propus tăierea obrazului pentru ca prin această gaură să scoată măseaua cu dalta și ciocanul!!

«*Pierderile de substanță* (eroziuni, abraziuni), leziuni cu totul deosebite de caria dentară sunt descrise în detaliu și lămurite prin figuri demonstrative.

«În acest capitol arată și leziunile produse, asupra dinților, de prafurile și periutele rele, mai ales atunci când dinții prezintă și vicii de structură (hypoplazii).

«*Dinți sudați* deși se întâlnesc foarte rar, totuși autorul caută să atragă atențiunea specialiștilor, relatând cazuri și dând figuri, pentru ca atunci când specialistul întâmpină rezistență mare în extracțiunea unui dinte să se gândească și la asemenea cazuri rare de suduri ale rădăcinilor între doi dinți spre a evita ruperi de maxilar.

«*Periodontita expulsivă* sau *pyorrhœa alveolară*, manifestățiune care indică o stare generală malativă, este descrisă cu toată atențiunea ce merită o atare manifestățiune morbidă. După ce discută cauzele etiologice, simptomele, diagnosticul și prognosticul, detaliază tratamentul modern, cel

«chirurgical operatoriu și antisepsia riguroasă, în plus tratamentul general corespunzător și în legătură cu cauzele etiologice ale pyorrhei.

«Dela pagina 543 până la pagina 667, adică în 124 pagini, autorul se ocupă de studiul *Stomatitelor*. Acest capitol formează o adevărată monografie.

«Patogenia și microbiologia stomatitelor este descrisă în detaliu, cu indicațiuni și cercetările nu numai ale autorilor străini ci și rezultatul studiilor făcute la noi în țară de d-l prof. V. Babeș.

«Utilizând clasificarea lui Cruet și Galippe, studiază rând pe rând stomatitele specifice, sifilitice, tuberculoase, aftoase, difterice, rugeolice, variolice, scarlatinoase, scorbutice, leucoplazia bucală, melano-trichia linguală, etc.

«În grupul stomatitelor septice descrie: stomatita tartrică, ulcero-membranoasă, noma, aftele, stomatitele febrile, gravidică, diabetică, brightică, herpetică, etc.

«Iată în scurt numai câteva scurte indicațiuni din importanta și utila lucrare a d-lui Dr. Niculescu.

«Lucrarea este scrisă metodic, expusă clar, cu expresiuni românești spre înțelesul tuturor, însoțite de numeroase figuri explicative, fără discuțiuni contradictorii inutile, și ferită de pedantism, așa că această carte, poate fi utilă nu numai specialiștilor și studenților, ci chiar profanilor.

«Această lucrare umple un mare gol în literatura medicală română, și pare o lucrare originală cu numeroase observațiuni și experiențe personale, precum și ca o consolare pentru știința medicală română care a fost lovită în mod vitreg și fără milă, din împrejurări cari nu pot fi expuse aci. În adevăr, timp de 20 ani, în nenumărate rânduri, s'a recunoscut marea utilitate a catedrei de stomatologie la Facultatea de Medicină, s'a cerut de nenumărate ori, s'a aprobat și totuș timp de 20 ani acest curs a fost scos mereu din programul Facultății de Medicină.

«Iată dar de ce, din toate punctele de vedere, *lucrarea d-lui Dr. Niculescu constituie nu numai un excelent manual didactic românesc, dar și o operă originală științifică care merită să fie premiată de Academie cu premiul Lazăr*.

D-l Dr. G. MARINESCU cetește raportul său asupra maruscisului d-lui Dr. I. Minea cu subiectul *«Despre grefele țesuturilor moarte»* prezentat sub motto: «Progresul în știința vieții nu se poate face decât grație «divinei» experimentațiuni»:

Contribuțiuni la studiul grefelor de țesuturi moarte
(grefe de nervi)

«Dacă grefele de organe și de țesuturi vii au fost cunoscute din antichitate, căci brahmanii au practicat, cu succes, rinoplastia, iar tehnica modernă rezervă acestor grefe un viitor mult mai promițător, poate chiar strălucit. Aceasta rezultă mai cu seamă din experiențele asupra grefelor

«testiculare, în cari unii chirurghi și-au pus speranța de a da, cu ajutorul lor, o tinerețe eternă organismelor uzate. Nu este tot astfel și cu grefele de țesuturi moarte, a căror însemnătate deși pusă în lumină de Nageotte, Sencert, Auvray, etc., n'a fost încă definitiv stabilită. S'au încercat grefe de tendoane, de nervi, de vase, păstrate în alcool sau în formol, dar valoarea acestei metode, cu toate rezultatele ei bune publicate de Sencert, nu este admisă decât de puțini chirurghi. Deaceea este nevoie de cercetări noi și, în acest scop, secția științifică a pus ca subiect, pentru premiul Toncoveanu, grefele de țesuturi moarte. La acest premiu s'a prezentat un singur manuscript dactilografiat, conținând 17 pagini mari și având ca motto: «Progresul în știință nu se poate face decât numai grație «divinei» experimentațiunii».

«După o introducere asupra regenerării nervoase în legătură cu metoda grefelor nervoase, autorul expune propriile sale cercetări asupra grefei de fragmente de nervi, conservați în alcool, pe traiectul sciaticului, la animale (epuri), cărora li s'a resecat un fragment de o întindere egală cu aceea a fragmentului grefat. Drept martor a servit sciaticul de partea opusă, pe traiectul căreia s'a grefat, după resecție, fragmentul de nerv resecat proaspăt dela același animal. Fragmentele grefate au fost sau simplu lăsate pe loc, în intervalul rămas liber în urma resecțiunii, fără să fie fixate prin suturi, sau, diferitele extremități nervoase au fost sutureate prin fire subțiri, trecând prin perinerv. S'au făcut 20 asemenea experiențe, pe cari autorul le descrie din punctul de vedere macro-și microscopic, până la 21 zile după operațiune. Pentru această descripție și pentru ca să se poată stabili o comparație utilă a experiențelor, autorul a făcut o selecțiune între cazurile studiate, în sensul ca ele să se prezinte macroscopic într'un mod identic, în privința mai ales a cicatrizațiunii. Se înțelege că, pentru acest interval de timp, nu s'a putut studia decât numai prima fază a procesului regenerativ și adică cicatrizarea și progresiunea fibrelor din capătul central al nervului, întrucât aceasta din urmă a avut loc.

«Autorul a observat cicatrizarea diferitelor fragmente nervoase în mod egal, atât în grefele proaspete cât și în cele conservate, neputându-se face, în cazurile favorabile, nici o deosebire esențială între cele două feluri de grefe. Macroscopic însă se văd oarecari diferențe, dealtfel de prevăzut, între diferitele fragmente grefate. Astfel grefa proaspătă își schimbă într'un grad însemnat aspectul macroscopic, pe când cea conservată cu mult mai puțin. Se ajunge, totuș, la rezultatul, spune autorul, că la 21 zile după grefa conservată, traiectul nervului pare a nu fi suferit nici o întrerupere, atât de bine s'a înglobat fragmentul în nervul autohton.

«Examenul microscopic arată deasemenea oarecari deosebiri în zona de metamorfoză între cele două capete centrale, în sensul că această reacțiune e mai pronunțată în grefa conservată, ceea ce ar însemna, după autor, o dificultate oarecare a odogenezei.

«Examenul fragmentului grefat indică că deja după 10 zile se pot constată mici fascicule de fibre mielinice străbătute din capătul central; la grefa conservată nu se constată această progresiune de fibre, nici după 21 zile, pe când la fragmentul grefat proaspăt acest fenomen este cu mult mai înaintat.

«Concluziile autorului sunt următoarele:

«1. Grefa de nervi morți (conservați în alcool) nu influențează într-un mod nimic prima fază a regenerării nervilor secționați, față de grefele proaspete; reunirea conjunctivă a fragmentelor este egală.

«2. Capacitatea de progresiune a fibrelor nervoase neoformate este însă inferioară grefelor proaspete de țesut autogen sau omogen.

«3. Pentru procesul regenerativ în general aceste grefe trebuesc considerate ca favorabile întrucât ar împiedeca răstăcirea fibrelor nervoase venite din capătul central prin țesuturile învecinate, ceea ce se întâmplă totdeauna în cazurile de lipsă de substanțe și dislocarea capătului periferic.

«Spiritul în care sunt concepute experiențele autorului, analiza minuțioasă a modificărilor macroscopice și în special microscopice pe care le prezintă nervii proaspeți și conservați în grefă, tehnica modernă pe care o întrebuițează precum și concluziile importante la cari ajunge sunt atâtea fapte cari justifică propunerea pe care avem onoarea de a o face Secțiunii Științifice de a acorda premiul Toncoviceanu de 1000 lei autorului lucrării prezentate cu deviza: «*progresul în știința vieții nu se poate face decât grație «divinei» experimentări*».

D-l I. BIANU cetește rapoartele d-lor *Sextil Pușcariu* și *Ovid Densușianu* asupra manuscrisului d-lui *Th. Capidan* cu subiectul «*Elementul slav în dialectul aromân*» prezentat sub motto: «Torna, torna».

«Lucrarea cu motto: «Torna, Torna...» prezentată la premiul Nașturel 1924 cu subiect dat «*Elementul slav în dialectul aromân*» este un studiu serios, făcut cu deplină pregătire științifică și care merită a fi premiat și publicat de Academia Română.

«Autorul ne arată în *Introducere*, că va distinge cuvintele slave intrate în *perioada veche* (când Aromânii trăiau în continuitate geografică cu ceilalți Români) de cele împrumutate în perioada nouă (după despărțirea grupelor dialectale și așezarea Aromânilor în regiunea ocupată astăzi), arătând și criteriile — uneori foarte greu de precizat — după cari se poate cunoaște vechimea cuvintelor de origine slavă. Reținem observația justă despre răspândirea cuvintelor de origine slavă la celelalte popoare din Balcani și rezultatele interesante ce se pot scoate din studiul lor. Tot în *introducere* se arată izvoarele bogate din cari autorul își culege materialul, care nu se restrânge la cele câteva glosare și texte accesibile tuturor, iar pentru limba mai veche cuprind și pe Ucuta și Codicele Dimonie. «Autorul fiind — în mod evident — însuș Aromân, cunoștințele sale de dialect i-au dat putința să controleze și să completeze acest material.

«În capitolele «Schimbări fonetice» și «Caracterul elementului slav», «remarcăm mai ales partea care se ocupă cu vocalele nazale slave; în

«aceasta se aduce o contribuție nouă și foarte prețioasă, arătându-se că reflexul *un* al vechiului slav *ŭn* se datorește Sârbilor, pe când reflexul *ân* «e de proveniență bulgară. Acest capitol, precum și observațiile interesante «din capitolul «Schimbări semantice» și «Influențe gramaticale» dovedesc «pregătirea temeinică a autorului și în filologia slavă.

«Pentru studiul paleontologic al limbii noastre sunt importante da-tele cuprinse în capitolele următoare: «Asemănări cu dialectul daco-român în schimbările fonetice și semantice», «Asemănări în influențele «gramaticale» și mai ales «Elementul lexical», în care comparația se face «în largă măsură și cu dialectul meglenit. Urmează concluziile în capi-«tolul «Vechimea elementului slav», în care se combat unele teorii eronate «și se stabilește sec. VIII—X ca dată când Străromânii au primit cele mai «multe cuvinte slave.

«Lucrarea aceasta, pe cât de scurtă și concisă, pe atât de bogată în-«date și idei, se termină cu *Lexicul* slavismelor din dialectul aromân, în «care e depusă multă muncă de strângător conștiincios și o sumă de eti-«mologii noi.

S. Pușcariu.

«Manuscriptul prezentat pentru premiul *Elementele slave în aromână* «aduce o cercetare de bună orientare în problemele filologiei române. «Autorul a urmărit materialul lexical aromân nu numai după publicații «cunoscute, dar și după culegeri cari sunt mai puțin luate în seamă și «se vede că stăpânește faptele din filologia slavă în legătură cu probleme «de istoria limbii române. Elementele slave din aromână sunt studiate «sub multiplele lor aspecte și păreri exprimate, deși nu duc totdeauna «la convingere, arată spirit critic și stăruința de a elucidă puncte obscure. «Cu deosebire în partea din urmă, autorul grupează observațiuni de care «trebuie să se țină seamă pentru unele rectificări la acest capitol din în-«trăuririle slave asupra limbii noastre. Asupra felului cum sunt reflectate «unele fenomene slave în aromână cred însă că trebuie să se insiste mai «mult, pentru că rămân puncte prea evasiv expuse, deși puteau fi mai bine «precizate (ca la pag. 13 cu privire la *greblă* asupra căruia se revine totuși «la lexic, dar nu suficient, pentru că se lasă neexplicată forma *glîbă* dela «Dalametra, care totuși se înțelege). *Lexicul* dă o înșirare sistematică a «formelor ce trebuiau relevate, deși unele interpretări etimologice sunt «contestabile (cum e aceea referitoare la *arob* ce nu poate fi metatezat din *bor*).

«Transcrierea fonetică cred că trebuie modificată în vreo două cazuri «(lui *tș*, d. e., i se poate preferă *č*) și modificările acestea se pot aduce «înainte de a se da manuscrisul la tipar, dacă comisiunea premiului se va «asocia la părerea ca această lucrare să fie răsplătită și publicată de Academie».

O. Densușianu

D-l Secretar General V. PÂRVAN cetește următorul raport despre lucrările efectuate de Academie în actuala sesiune generală:

Domnilor Colegi,

«Măsura luată în anii trecuți de a prescurta durata sesiunii generale s'a vădit și în acest an folositoare. În cele două săptămâni lucrările noastre au putut fi terminate și prelungirea cu 5 zile ce a trebuit să dăm sesiunii a fost pricinuită de datoria, scumpă nouă, de a comemora în ședințe memoria marelui istoric și scriitor francez Jules Michelet, căruia noi Românii îi datorim o recunoștință cu totul deosebită, fie pe aceea a lui Simeon Bărnuț, ideologul avântat al credințelor politice ale Românilor ardeleni în 1848, fie pe a lui Avram Iancu, care a realizat eroic în fapte înscrise etern în istoria noastră însăși acele credințe politice.

«O însemnătate excepțională ați acordat zilei, de decenii așteptate, de primire printre noi, a purtătoarei stindardului culturii și aspirațiilor române dincolo, în Ardealul de sub apăsarea străină acum liberat, a «Asociațiunii dela Sibiu «Astra». Din înțeleapta și emoționanta cuvântare cu care M. S. Regele, președintele de onoare al Astrei ca și al nostru, a deschis ședința plenară de primire festivă printre noi a Asociațiunii, trebuie să reținem părintescul îndemn ce ne-a dat augustul nostru Protector de a întări și adânci adevărata «unire», cea a sufletelor. «prin conlucrarea frățească pe câmpul culturii, a Academiei cu «Astra», Și Maiestatea Sa ne-a acordat prea grațios favoarea de a prezida — conform vechei și mișcătoarei tradiții stabilite de iubita noastră Dinastie — și recepția solemnă a noului nostru coleg d-l Rădulescu-Motru. E pentru noi o datorie să aducem și de data aceasta, mulțumiile noastre respectuoase Maiestății Sale de multa Sa bunăvoință, în patronarea și sprijinirea înaltului ideal, căruia noi cei adunați aici îi consacram cele mai bune puteri și cele mai alese gânduri ale noastre.

«În afară de cele trei ședințe publice și cele două până acum amintite, o a 6-a, cea de azi, proclamă premiile acordate celor 13 opere prezentate la concursuri de vrednici semănători în ogorul culturii noastre.

«Din celelalte 13 ședințe, a mai fost apoi ocupată încă o ședință de comunicările publice ale colegilor noștri, d-nii N. Iorga și G. Vâlsan, rămânându-ne pentru discutarea și soluționarea punctelor programului nostru de lucru în acest an, 12 ședințe.

«Rând pe rând ați luat cunoștință de rapoartele comisiunilor speciale asupra situației financiare a Academiei în exercițiul bugetar 1922—1923 asupra activității Bibliotecii, asupra activității Cabinetului numismatic, asupra mersului școalelor întreținute de Academie, asupra chipului în care au fost distribuite ajutoarele școlare din fondurile I. Fătu și I. Scorțeanu, asupra lucrărilor Fundațiunii V. Adamachi, asupra lucrărilor Dicționarului limbii române și măsurilor de luat pentru continuarea lor, asupra situației fondului A. F. Robescu și stării casei și mormântului poetului V. Alecsandri, aprobându-le pe toate, odată cu luarea dispozițiilor pe cari ele le reclamau.

«Asemenea ați luat cunoștință, prin rapoarte speciale fie despre participarea Instituțiunii noastre la a 5-a sesiune anuală a Uniunii Acade-

«mice Internaționale ținută la Bruxelles, fie despre lucrările în a III-a sesiune a Comisiunii Internaționale de Cooperare Intelectuală făcută la Geneva, fie despre activitatea în anul 1923-1924 a Școlii Române din Roma.

«Ați ascultat rapoartele referitoare la activitatea Comisiunii Elias aleasă în anul trecut și ați discutat situația succesiunii, avizând la măsurile cele mai potrivite pentru asigurarea averii din străinătate.

«Ați hotărât să se înființeze până la 1 Ianuarie 1925 un Institut Român pentru cercetări istorice în Viena, a cărui activitate să fie cu deosebire îndreptată, de o parte spre adunarea de specialiști noștri dela cele patru Universități a materialului istoric din Arhiva vieneză, privitor la istoria noastră, iar de alta spre publicarea acelui bogat material în colecțiunile noastre de documente și cercetări istorice.

«Ați adus modificări în art. 7 din Statute, în sensul ca sesiunea generală să înceapă la 20 Aprilie în loc de 25 Maiu; asemenea ați modificat art. 2 din Regulamentul pentru serviciile Academiei și art. 4 din Regulamentul premiilor.

«Ați aprobat publicarea în colecțiunile noastre a diferite contribuții științifice prețioase recomandate de secțiuni. În special ați putut saluta cu satisfacțiune hotărîrea luată de Secțiunea istorică de a consacra întregul volum viitor al *Buletinului ei* în limba franceză lucrărilor *Primului Congres Internațional de Studii Bizantine*. În acest fel importantul eveniment științific al conlucrării noastre la București cu atâția învățați de frunte veniți la noi din toată Europa, se leagă definitiv de Academia noastră și de înaltele ei preocupări culturale.

«În ședința dela 11 Iunie ați votat bugetul pentru anul 1924—1925 sporind cu această ocaziune cu 50% salariile bugetare așa de modeste ale funcționarilor și personalului de serviciu al Academiei. În fine, ați stabilit Delegațiunea pe 1924—1925, alegând Președinte pe d-l I. C. Negruzzi și Vicepreședinți pe d-nii I. Al. Brătescu-Voinești, D. Gusti și Gh. Țițeica.

«În ultimele zile ați hotărât Comisiunea de 12 pentru examinarea lucrărilor ce se vor prezenta în 1925 la *Premiul Năsturel*, apoi Comisiunile speciale pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezenta la *Premiile Toma și Ioan N. Socolescu, Năsturel și V. Adamachi*, destinate a se acorda în viitoarea sesiune generală. Ați fixat, prin Secțiunea Literară pentru *Premiul Adamachi* de 5.000 lei, destinat a se acorda în 1928 subiectul: *Activitatea și ideile lui Gheorghe Bariț*; prin Secțiunea Istorică ați fixat pentru *Premiul Năsturel* destinat a se acorda în același an subiectul: *Onomasticon Thracicum* și pentru *Premiul Eliade Rădulescu* subiectul: *Preistoria Olteniei și Munteniei*, care asemenea se va da în 1928. În sfârșit în vederea sprijinului clădirea localului ei, ați completat comisiunea însărcinată cu pregătirea lucrărilor pentru construcțiunea bibliotecii.

«Pentru merite științifice cu totul excepționale și unanim recunoscute, ca și pentru legăturile lor sufletești cu țara și cultura noastră, ați ales membri de onoare pe Profesorul dela Academia și Universitatea din Roma, eminentul istoric al lumii romane, Ettore Pais, pe istoricul Gae-

«tano de Sanctis dela Academia și Universitatea din Torino, pe marele
 «arheolog creștin Părintele Hippolyte Delehay, pe fruntașul istoricilor bel-
 «gieni, Henri Pirenne și pe ilustrul Președinte al Institutului Franței,
 «Președinte și al Uniunii Academice Internaționale, Théophile Homolle.
 «Ați înălțat încă prestigiul Instituțiunii noastre prin alegerea de membru
 «onorar făcută în persoana venerabilului istoric și arheolog Sir William
 «Ramsay, a Directorului Muzeului Britanic și apărătorului idealurilor
 «noastre o clipă primejdiate de defecțiunea rusească, Sir Frederic Kenyon, și
 «a celui mai deseamă bizantinologist al vremii noastre Nicodem Kondakoff.
 «In sfârșit, pentru neobosita-i activitate, în Franța la catedra sa dela Univer-
 «sitatea din Lyon și în Patria noastră la Universitatea din Cluj, ați trecut
 «în rândul membrilor corespondenți străini pe Profesorul Dr. Jules Guiard.

«Domnilor Colegi,

«Nu aș putea încheia acest raport asupra lucrărilor sesiunii generale
 «din anul curent fără a releva caracterul deosebitor, aș putea spune, chiar
 «nou, pe care l-au avut debaterile noastre în sesiunea actuală. O serie în-
 «treagă de chestiuni, ca d. p. raporturile noastre cu Statul, ori însemnata
 «succesiune Elias, au fost puse și tratate ori chiar reluate în mai multe
 «ședințe, în chip foarte amănunțit și viu, în mijlocul interesului general
 «și cu clarificarea și mulțumirea deplină a colegilor. Astfel devotamentul
 «și iubirea d-voastră activă pentru înalta noastră instituție s'a manifestat
 «ca o trainică cheazășie a solidității și cumințeniei așezământului nostru,
 «care merită deplin atât încrederea Puterii de Stat, cât și a mereu tot
 «mai numeroșilor donatori particulari. Instituțiunea noastră se străduiește
 «— cu liniște și seriozitate — a fi la înălțimea menirii ei naționale și cul-
 «turale, nu numai ca tradiție ori tendințe, ci și ca înfăptuire energică și idea-
 «listă, a marilor scopuri pentru cari acum aproape șaiszeci de ani a fost creată».

D-I Președinte I. C. NEGRUZZI zice că numai grație bunei înțelegeri
 care a domnit în sânul Academiei s'au putut rezolvi chestiunile, cari au făcut
 obiectul lucrărilor actualei sesiuni; amintește apoi că viitoarea sesiune va începe
 la 20 Aprilie viitor și încheie urând tuturor spornică activitate și robustă sănătate.

PREMII PENTRU CĂRȚI PUBLICATE

I. PREMII GENERALE

1. *MARELE PREMIU NĂSTUREL*, de 12.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din anul 1925, unei cărți scrise în limba română, *cu conținut de orice natură*, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1921 până la 31 Decembrie 1924.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru acest premiu, este până la 31 *DECEMBRIE* 1924.

NOTA. — În privința *Premiilor Năsturel* se pun la cunoștința publicului următoarele dispozițiuni din codicilul răposatului C. Năsturel-Herescu:

«În tot anul Societatea Academică Română va avea a premiă din veniturile Fondului *Năsturel* o carte tipărită originală, în limba română, care se va socoti de către Societate ca cea mai bună publicațiune apărută în cursul anului; însă aceste premii vor fi de două specii:

«1. În trei ani consecutivi, de rândul, se va decerne câte un premiu de patru mii Lei noi, No. 4.000 L. n., *minimum*, la cea mai bună carte apărută în cursul anului expirat.

«2. Iară în al patrulea an se va decerne un premiu fix de douăsprezece mii Lei noi, No. 12.000 L. n., carele se va numi *«Marele Premiu Năsturel»*, operei care va fi judecată ca publicațiunea de căpetenie ce va fi apărut în cursul celor patru ani precedenți. Acest premiu nu se va putea decerne unei lucrări, care va fi obținut deja unul din premiile anuale, decât defalcând dintr'însul valoarea premiului precedent.

«Operele ce se vor recompensa cu această a doua serie de premii, vor trata cu preferință despre materiile următoare:

«a) Scrieri serioase de istorie și de științele accesorii ale istoriei, preferindu-se cele atingătoare de istoria țărilor române;

«b) Scrieri de religie ortodoxă, de morală practică și de filozofie

«c) Scrieri de științe politice și de economie socială;

«d) Tratatate originale despre științele exacte;

«e) Scrieri enciclopedice, precum dicționare de istorie și de geografie, în care să intre și istoria și geografia României; dicționare generale sau parțiale, de științe exacte, de arte și meserii, de administrațiune și jurisprudență, și alte asemenea lucrări utile și bine întocmite;

«f) Cărți didactice de o valoare însemnată ca metodă și ca cuprins;

«g) Dicționare limbistice în limba românească, mai ales pentru limbile antice și orientale, adică limba latină, elenă, sanscrită, ebraică, arabă, turcă, slavonă veche și altele;

«h) Publicațiuni și lucrări artistice de o valoare serioasă, adică relative la artele plastice, arhitectura, sculptura, pictura, gravura, și chiar opere muzicale serioase, pe care aceste toate Societatea Academică Română le va putea aprecia, atunci când își va îndeplinește activitatea ei și asupra tuturor materiilor de bele-arte;

«i) Scrieri de pură literatură română, în proză și în versuri, precum poeme, drame și comedii serioase — mai ales subiecte naționale — și orice alte opere de înaltă literatură. Acestea mai cu seamă ași dori să se acorde «*Marele Premiu Năsturel*», când vor fi judecate ca având un merite cu totul superior, spre a se da astfel o încurajare mai puternică dezvoltării literaturii naționale».

2. *PREMIUL DIDACTIC* Dr. C. PĂCURARU-BIANU, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1926, pentru publicațiuni didactice, cari se vor judeca mai meritorii printre cele publicate în anii 1922—1925.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1925.

3. *PREMIUL ASOCIAȚIUNII CRAIOVENE* pentru dezvoltarea învățământului public, de 1.500 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1926, pentru o carte didactică, în limba română, apărută în anii 1923—1925.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1925.

4. *PREMIUL N. CHRISSOVELONI*, de 2.000 Lei (divizibil), se va da în sesiunea generală din 1926, prin comisiune specială de 7 membri, celor mai bune lucrări asupra comerțului, publicate în limba română, în anii 1923—1925.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1925.

II. PREMIILE SECȚIUNII LITERARE

5. *PREMIUL STATULUI ELIADE-RĂDULESCU*, de, 50.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1925, pentru o scriere *literară sau de filologie*, care se va judeca cea mai meritorie printre cele publicate în anii 1923—1924.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1924.

6. *PREMIUL ADAMACHI*, de 5.000 Lei (*divizibil*) se va da, în sesiunea generală din 1927, pentru scrieri de *literatură sau de filologie*, cu cuprins moral (în înțelesul că sunt excluse năi scrierile contrare moralei), ca i se vor judeca mai merit rii printre cele publicate în anii 1924—1926.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1926.

7. *MARELE PREMIU Dr. C. PĂCURARU-BIANU*, de 10.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1928, pentru o scriere de *literatură sau de filologie*, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate în anii 1924—1927.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1927.

NOTA. — În privința *Premiilor Dr. C. Păcuraru-Bianu*, se pun în vedere doritorilor de a concura următoarele dispozițiuni din testamentul donatorului:

«2. 40% (din venitul legatului) va servi pentru cultivarea limbii române în sensul aspirațiunilor pe care ea are dreptul să și le reclame în cadrul limbilor neolatine. Și anume se va decerne deocamdată, tot la doi ani, un premiu pentru cea mai bună lucrare literară sau didactică tipărită, scrisă în limba română cea mai curată, adică astfel ca cuvintele de origine maghiară, turcă, slavă, greacă, introduse pe orice cale în limba noastră, să fie cu totul neglijate și înlocuite cu cuvintele sinonime de vîiță latină, ce se vor afla în dicționarul limbii române sau în gura poporului român de pretutindeni; sau celei mai bune cărți, care combate documentat curentul greșit de a primi în limba literară tot felul de cuvinte barbare ungurești, bulgărești, turcești, grecești, etc. — Ușurința cu care poporul român mărginaș s'a amestecat cu neamuri străine, asimilează în mod progresiv cuvinte străine, până ce în urmă își părăsește cu totul limba națională, m'a convins că fenomenul de maghiarizare și rutenizare

este sprijinit de curentul nostru literar și didactic poporanist, care introduce în limbă toate amestecăturile poporului nepregătit îndeajuns pentru rezistența națională, pe de altă parte desgruparea de către scriitori a cuvintelor de origine străină de prin «chrisoave» și «ceasloave» scrise pe timpuri de tristă memorie națională, de către străini abia romanizați, sau de Români cu cultură cu totul străină, sub cuvânt că ar fi vorbe arhaice înlocuind unele cuvinte adevărat românești de viță latină, precum și acelea pe care cultura ne-a îndreptățit a le adopta din limbile surori neolatine pentru nuanțarea ideilor noastre, o consider ca un fenomen de desnaționalizare pe cale literară și didactică.

Desnaționalizarea poporului începe cu promiscuitatea de cuvinte străine adoptate în limbă. Ea devine fatală prin biliguism, adică când poporul este nevoit a cunoaște o a doua limbă; aceasta din urmă o sugrumă pe cea veche. E deajuns ca lucrătorii din creierii munților lui Horia și ai lui Avram Iancu să meargă vara la lucru pe câmpia ungurească, ca ei să se întoarcă cu un vocabular însemnat de cuvinte ungurești pe care să le răspândească ca neghina în grâul curat prin satele lor. Când o limbă poporană devine astfel împestrițată, este imposibil să lupte în contra unei culturi străine; aceasta devine predominantă, până la urmă nimic nu mai rămâne din limba națională. În acest fel s'au rutenizat din 100 de ani falnicii plăeși ai lui Ștefan cel Mare din Bucovina; tot astfel s'au maghiarizat sute de sate românești de descendenți ai legiunilor și coloniilor romane în Ardeal și Ungaria. Tot în acest fel și cu siguranță mai repede, căci trăim în era electricității, s'ar desnaționaliza chiar poporul din regat, în caz de o nenorocită invazie și ocupație străină. A adopta toate străinismele în limba literară și didactică, nepotrivite cu geniul latin al limbii, este un semm trist de decadență națională, care ne pregătește la o mai ușoară asimilare, dar contra căreia trebuie să luptăm cu energie pe toate căile și cu toate mijloacele. A nu cedă străinului nimic din ce e de viță latină în limba și sufletul Românului, e principiul care trebuie să călăuzească pe orice Român, deoarece poporul nostru numai ca sentinelă a latinității are rost de a exista aici la porțile Orientului, și deoarece o națiune numai prin limba sa cât mai curată se poate diferenția cât mai bine de celelalte popoare vecine, care toate caută să o asimileze. Pentru aceste motive scriitorii noștri făptuiesc o crimă națională, când cu nepăsare sau din neștiință primesc și cultivă în limbă cuvinte de origine străină în detrimentul celor de viță latină, stricând prin aceasta nu numai caracterul neolatin al ei, ci și sonoritatea ei, superioară celorlalte limbi, cari o profanează cu barbarismele lor. Prin acest legat neînsemnat doresc nu numai a protesta în contra acestui curent nenorocit, ci și a forma sâmburele unei îndreptări în înțelesul ca limba noastră să-și poată menține prin literatură și școală adevăratul caracter românesc neolatin.

3. E de dorit ca cărțile didactice ce concurează la premii să fi obținut prealabil autorizațiunea ministerială de carte didactică, deasemenea ca

«cu ocaziunea publicării concursului la premii să se pună la cunoștința concurenților expunerea de motive a legatului de sub punctul 2».

III. PREMIILE SECȚIUNII ISTORICE

8. *PREMIUL STATULUI GHEORGHE ASACHI*, de 50.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1925, pentru o scriere *istorică, economică, juridică, filozofică*, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate în anii 1923—1924.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMVRIE 1924.

9. *PREMIUL GRIGORIE C. ANGELESCU*, de 4.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1925, pentru o scriere de *istorie, de filozofie sau juridică*, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie până la 31 Decembrie 1924.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMVRIE 1924.

10. *PREMIUL GH. CHIȚU*, de 1.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1925, pentru o scriere cu conținut *istoric juridic, economic, filozofic sau social*, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1922 până la 31 Decembrie 1924.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMVRIE 1924.

11. *PREMIUL ADAMACHI*, de 5.000 Lei (*divizibil*), se va da, în sesiunea generală din 1925, pentru scrieri *istorice, economice, juridice, filozofice*, cu cuprins moral (cu înțelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei), cari se vor judeca mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1922 până la 31 Decembrie 1924.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMVRIE 1924.

IV. PREMIILE SECȚIUNII ȘTIINȚIFICE

12. *PREMIUL STATULUI LAZĂR*, de 50.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1925, pentru o scriere *cu conținut științific*, în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în general), care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie până la 31 Decembrie 1924, sau pentru cea mai importantă *invențiune științifică* făcută dela 1 Ianuarie până la 31 Decembrie 1924.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1924.

13. *PREMIUL DEMOSTENE CONSTANTINIDE*, de 4.000 Lei (*divizibil*), se va da, în sesiunea generală din 1925, pentru scrieri *cu conținut științific*, cari se vor judeca mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1922 până la 31 Decembrie 1924.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1924.

14. *PREMIUL ADAMACHI*, de 5.000 Lei (*divizibil*), se va da, în sesiunea generală din 1926, pentru scrieri *cu conținut științific*, în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în genere), cari se vor judeca mai meritorii printre cele publicate în anii 1923—1925.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 5 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 DECEMBRIE 1925.

NOTA. — Se pun în vederea concurenților următoarele articole din *Regulamentul pentru premiile literare, istorice și științifice*, votat de Academie la 8 Martie 1906 cu modificările aduse la 27 Maiu 1919 și la 26 Maiu 1924:

«*Art. 4. Operele publicate* vor fi prezentate la concurs de autorii lor «în minimum 5 exemplare, pe lângă o cerere scrisă, în care se va arăta tot-deauna anume premiul la care concurează.

«Un autor nu poate prezenta în același an aceeași scriere la mai multe premii, nici mai multe scrieri la diferite premii.

«O scriere prezentată la un premiu nu mai poate fi mutată la altul după trecerea termenului de prezentare (31 Decembrie), fixat în art. 3. Această mutare se poate însă face prin deciziunea Secțiunii sau Comisiunii care decide asupra acordării premiilor.

«Art. 5. O scriere prezentată într'un an la un premiu și nepremiată, poate fi prezentată în anii următori la concursul aceluiași sau al altui premiu, numai dacă este preînnoită în părți esențiale în noua edițiune, publicată de autor în viață.

«Art. 6. Operele publicate de Academie, făcute din inițiativa sau cu ajutorul ei, nu pot fi admise la concursul premiilor. Deasemenea nu pot fi admise la concurs opere postume.

«Art. 7. La concursul premiilor poate fi admisă nu numai o operă întreagă, ci și parte dintr'o operă, cu condițiune ca această parte să fie completă.

«Art. 8. La premiile Năsturel pot fi prezentate scrieri de orice natură, la premiul Eliade-Rădulescu scrieri de literatură, de filologie, de istorie; scrieri economice, juridice, filozofice; la premiul Lazăr scrieri cu conținut științific, în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în general); la premiul Adamachi scrieri cu cuprins moral, de orice natură (în înțelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei); la premiul Hagi-Vasile scrieri privitoare la comerțul român în trecut și în prezent.

«Art. 9. La premiile Năsturel — conform testamentului — pot fi admise numai scrieri în limba română; la premiile Eliade-Rădulescu, Lazăr, Adamachi, sunt admise și opere scrise de autori români sau străini într'una din limbile latină, italiană, franceză, germană sau engleză, dacă întreg cuprinsul operei va trata despre pământul sau neamul românesc, despre istoria, limba sau literatura românească.

«Art. 10. Traducerile din limbi străine în limba română pot fi premiate numai dacă sunt făcute de pe opere clasice și, prin dificultățile învinse ale unei perfecte traduceri în versuri românești, vor constitui adevărate opere literare ale limbii române, ori — prin anexarea de explicații și note științifice cu totul proprii traducătorului — își vor fi însușit meritele unei lucrări originale în limba română.

«Art. 11. Toate lucrările, fie tipărite, fie manuscrise, prezentate la vreunul din premiile Academiei, trebuie să fie scrise cu ortografia Academiei.

«Art. 12. Operele publicate anonime sau pseudonime vor putea fi admise la concurs, iar autorii, spre a primi premiile acordate, vor trebui să probeze proprietatea lor».

PREMII PENTRU LUCRĂRI PUSE LA CONCURS CU SUBIECTE DATE

I. PREMIILE SECȚIUNII LITERARE

1. *PREMIUL ADAMACHI*, de 5.000 Lei (*divizibil*), se va da, în sesiunea generală din 1925, pentru cele mai bune lucrări cu subiectul:

Inrâuriri reciproce între limbile română și maghiară. — (Deciz. 9 Iunie 1920).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1924.

2. *PREMIUL ELIADE-RĂDULESCU*, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1926, celei mai bune lucrări cu subiectul:

Monografia lingvistică a unui sat. — (Deciz. 8 Iunie 1921).

Scopul studiului va fi să creeze un tip de monografie lingvistică și folclorică a unui sat românesc, în consonanță cu ultimele rezultate științifice, spre a servi ca model celor ce voesc să scrie de-acî înainte asemenea monografii.

Autorul va trebui deci să studieze monografiile similare străine și să dea o deosebită atențiune părții metodice.

Va căuta să culegă, în mod cât mai complet, literatura populară, credințele și datinile păstrate, transcriindu-le în mod fonetic.

Va strânge terminologia specială în legătură cu vieța satească însoțind-o cu desemnuri și fotografii.

Va da o listă a numelor de familie și de botez și a nomenclaturii toponimice, cu toate explicațiile necesare, urmărindu-le în documente istorice și în catastife, condici, cărți fonduare, etc.

Va studia deosebiriile între graiul bărbaților și femeilor, apoi al bătrânilor, al celor în puterea vârstei și al copiilor; deosebiriile între vorbirea repede și cea încetă, între graiul normal și cel emfatic, între cuvintele rostite și cele cântate sau strigate, între graiul analfabeților și al celor ce știu scrie și ceti, între graiul celor umblați prin lume și al celor ce și-au petrecut vieța în sat.

Va arăta cari forme gramaticale și cuvinte vechi au dispărut cu totul din grai și prin ce forme și cuvinte au fost înlocuite, în ce măsură au pătruns și au fost asimilate neologismele și împrumuturile din limbi străine și întrucât împrejurările de vieță specială din acea comună au dat naștere la cuvinte sau înțelesuri nouă.

Cu privire la schimbările fonetice, va urmări cu deosebită atențiune extensiunea acestora asupra tuturor sau numai asupra unei părți de cazuri similare și va releva deosebirile în rostirea cuvântului izolat și a cuvântului în frază.

Termenul prezentării manuscriselor la concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1925.

3. *PREMIUL PRINCIPESA ALINA ȘTIRBEI* se va da, în sesiunea generală din 1926, pentru cea mai bună lucrare despre:

Istoria calendarelor românești din punctul de vedere cultural și literar până la finele secolului XIX. — (Deciz. 8 Iunie 1921).

Premiul este de 8.500 Lei, în care sumă se cuprinde premiul autorului și cheltuelile de tipărirea scrierii (de *minimum* 30 coale de tipar *garmond*) în 1.000 exemplare, din care 800 ale autorului și 200 ale Academiei.

Termenul prezentării manuscriselor la concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1925.

4. *PREMIUL ALEXANDRU IOAN CUZA*, de 6.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1926, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Scritorii bucovineni dela anexarea la Austria până în zilele noastre. — (Deciz. 8 Iunie 1921).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1925.

5. *PREMIUL NĂSTUREL*, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1927, pentru cea mai bună lucrare conținând:

Traducerea tragediei «Hamlet» din original în forma originală, publicată sau în manuscris. — (Deciz. 8 Iunie 1922).

Termenul prezentării lucrărilor la concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1926.

6. *PREMIUL NEUSCHOTZ*, de 2.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1927, pentru cea mai bună:

Povestire pentru copii, publicată sau în manuscris. — (Deciz. 8 Iunie 1922).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1926.

7. *MARELE PREMIU GENERAL IOAN CARP ȘI MARIA CARP*, de 7.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1927, pentru cea mai bună lucrare în manuscris cu subiectul:

Studiu de toponimie românească. — (Deciz. 8 Iunie 1922).

Termenul prezentării lucrărilor la concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1926.

8. *PREMIUL ADAMACHI*, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1928, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Activitatea și ideile lui Gheorghe Bariț. — (Deciz. 12 Iunie 1924).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1927.

II. PREMIILE SECȚIUNII ISTORICE

9. *PREMIUL ALEXANDRU IOAN CUZA*, de 20.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1925, sau în oricare sesiune următoare, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor.

Punctele de căpetenie ale programului sunt cele următoare:

1. Teritoriul colonizațiunii romane în țările din dreapta și din stânga Dunării de jos.
2. Teoriile vechi și noi despre originea și locuințele Românilor în cursul evului mediu.
3. Migrațiunea popoarelor în țările dunărene și înrăuririle reciproce dintre barbari și elementul roman, dela părăsirea Daciei Traiane până la înființarea Imperiului bulgar.

4. Românii și Bulgarii în timpul Imperiului bulgar și al celui româno-bulgar și relațiunile lor cu popoarele din stânga Dunării.
5. Originile Principatelor Române.

Lucrarea va fi întemeiată pe un studiu cât mai amănunțit și conștiincios al izvoarelor antice și medievale: autori, inscripțiuni, documente și orice resturi ale vechimii, utilizându-se și toponimia, limba și în genere orice fântână ce ar putea contribui la lămurirea chestiunii.

— (Deciz. 5 Aprilie 1900 și 25 Martie 1904).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1924.

10. *PREMIUL NĂSTUREL*, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1925, celei mai bune lucrări scrisă în limba română despre:

Partea culturii românești în realizarea unității naționale, cu specială privire la a doua jumătate a secolului al XIX-lea. — (Deciz. 10 Iunie 1920).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1924.

11. *PREMIUL FUNCȚIONARII C. F. R DIN BUCUREȘTI*, de 6.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1925, celei mai bune lucrări despre:

Drepturile funcționarilor publici față de Stat. — (Deciz. 7 Iunie 1921).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1924.

12. *PREMIUL ADAMACHI*, de 5.000 Lei (*divizibil*), se va da, în sesiunea generală din 1926, celor mai bune lucrări cuprinzând:

Ediția românească a Memoriilor Regelui Carol, cu adnotările istorice și o prefață cuprinzând în linii generale istoria Domniei Sale. — (Deciz. 30 Maiu 1915 și 10 Iunie 1920).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1925.

13. *PREMIUL SAN-MARIN*, de 2.000 Lei, se va dà, în sesiunea generală din 1926, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

O problemă de Economie Națională în legătură cu nouile hotare ale țării. — (Deciz. 7 Iunie 1921).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1925.

14. *PREMIUL AT. TONCOVICEANU*, de 1.000 Lei, se va dà, în sesiunea generală din 1925, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Monografia unui oraș din Ardeal. (Deciz. 7 Iunie 1923).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1924.

15. *PREMIUL BASARABIEI IN MEMORIA LUI I. C. BRĂTIANU*, de 5.200 Lei, se va dà, în sesiunea generală din 1925, pentru cea mai bună lucrare despre:

Istoria apărării drepturilor României asupra Basarabiei și rolul oamenilor de Stat ai României în această luptă. (Deciz. 6 Iunie 1923).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1924.

16. *PREMIUL EPISCOPIEI ARGEȘULUI*, de 10.000 Lei, se va dà, în sesiunea generală din 1925, pentru cea mai bună lucrare asupra subiectului:

Monografia mănăstirii și episcopiei din Curtea de Argeș. — (Deciz. 6 Iunie 1923).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1924.

17. *PREMIUL NĂSTUREL*, de 5.000 Lei, se va dà, în sesiunea generală din 1928, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Onomasticon Thracicum. — (Deciz. 11 Iunie 1924).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1927.

18. *PREMIUL ELIADE RĂDULESCU*, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1928, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Preistoria Olteniei și Munteniei. — (Deciz. 11 Iunie 1924).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1927.

III. PREMIILE SECȚIUNII ȘTIINȚIFICE

19. *PREMIUL LAZĂR*, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1925, celei mai bune lucrări scrise în limba română cu subiectul:

Cercetări originale privitoare la combaterea insectelor vătămătoare prin infectarea lor cu parazite și provocarea de boale contagioase între ele. — (Deciz. 2 Iunie 1920).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1924.

20. *PREMIUL NEUSCHOTZ*, de 2.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1925, pentru cea mai bună lucrare scrisă în limba română despre:

Flora unuia din cele două județe din Noua Dobroge (după alegerea botanistului). — (Deciz. 2 Iunie 1920).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1924.

21. *PREMIUL NĂSTUREL*, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1926, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Vitaminele din punctul de vedere fiziologic și patologic. — (Deciz. 7 Iunie 1921).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1925.

22. *PREMIUL A. FĂTU*, de 3.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1926, celei mai bune lucrări despre:

Studiul și harta geologică a unei regiuni din țară. — (Deciz. 7 Iunie 1921).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1925.

23. *PREMIUL LAZĂR*, de 5.000 Lei, plus 10.000 cu procentele aferente până la data acordării premiului «*Suplement de premiu din partea Societății «Lignitul»*», se va da, în sesiunea generală din 1927, celei mai bune lucrări în manuscris despre:

Studiul lignitelor din România în vederea industrializării lor prin distilațiune. — (Deciz. 7 Iunie 1922).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1926.

24. *PREMIUL ADAMACHI*, de 5.000 Lei (*divizibil*), se va da, în sesiunea generală din 1927, celei mai bune lucrări în manuscris cu subiectul:

Cercetări asupra solului Basarabiei — (Deciz. 2 Iunie 1922).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1926.

25. *PREMIUL LAZĂR*, de 50.000 lei, se va da în sesiunea generală din 1928, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Studiul taxonomic, biologic și zoogeografic al unui grup din fauna unei regiuni naturale a României. — (Deciz. 13 Iunie 1924).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1927.

IV. PREMII SPECIALE

26. *PREMIUL DACIA-ROMÂNIA*, se va da, în sesiunea generală din 1927, celei mai bune lucrări în manuscris tratând despre:

Importanța socială a asigurărilor de viață, în special a asigurărilor de capitaluri și de rentă. — (Deciz. 30 Maiu 1922).

Valoarea premiului va fi reprezentată prin venitul pe trei ani al fondului de 15.500 Lei în efecte și al capitalizărilor ce se vor putea face eventual, micșorat acest venit cu prelevările prevăzute în Statutele și Regulamentul Academiei, și cu costul tiparului pentru maximum 5 coale de tipar. (Art. 2 din Regulamentul special).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1926.

27. *PREMIUL TOMA ȘI IOAN N. SOCOLESCU*, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1925, celei mai bune lucrări cuprinzând:

Cercetări asupra originii Arhitecturii și Artelor decorative românești, cu cât mai multe ilustrațiuni. — (Deciz. 1 Iunie 1922).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1924.

NOTA. — Concurenților la premiile cu subiecte date se pun în vedere următoarele articole din *Regulamentul* votat de Academie la 8 Martie 1906:

«Art. 19. Manuscrisele se vor prezenta la concurs în termenul fixat în art. 3 (până la 31 Decembrie), fără nume de autor, purtând o deviză sau motto; ele vor fi însoțite de un plic sigilat pe care va fi reproducă deviza sau motto din fruntea manuscrisului și în care se va afla închis numele autorului. Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiată.

«Manuscrisele cari nu vor fi scrise curat și lizibil nu vor fi luate în cercetare.

«Art. 21. Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscris se va număra autorului, numai după ce lucrarea premiată va fi tipărită.

«Art. 22. Manuscrisele nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere și își vor dovedi proprietatea la cancelaria Academiei prin deschiderea plicului cu numele lor; manuscrisele nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămâneă proprietatea Academiei și vor fi încorporate în Bibliotecă, în colecțiunea manuscriselor».

PERSONALUL
ACADEMIEI ROMÂNE

LA 13 Iunie 1924

MEMBRII ACADEMIEI

I. SECȚIUNEA LITERARĂ.

- BIANU Ioan (București). — Ales la 3 Aprilie 1902.
BOGDAN-DUICĂ Gheorghe (Cluj). — Ales la 4 Iunie 1919.
BRĂTESCU-VOINEȘTI Ioan A. (București). — Ales la 10 Octomvrie 1918.
CIOBANU Ștefan (Chișinău). — Ales la 10 Octomvrie 1918.
DENSUȘIANU Ovidiu (București). — Ales la 15 Octomvrie 1918. 5
GOGA Octavian (Ciucea). — Ales la 4 Iunie 1919.
MURNU Gh. (București). — Ales la 4 Iunie 1923.
NEGRUZZI Iacob C. (București). — Ales la 26 Martie 1881.
PHILIPPIDE Alexandru (Iași). — Ales la 1 Aprilie 1900.
PUȘCARIU Sextil (Cluj). — Ales la 19 Maiu 1914. 10
RĂDULESCU-MOTRU C. (București). — Ales la 1 Iunie 1923.
SADOVEANU Mihail (Iași). — Ales la 1 Iunie 1921.

II. SECȚIUNEA ISTORICĂ.

- BALȘ Gheorghe (București). — Ales la 4 Iunie 1923.
GUSTI Dimitrie (București). — Ales la 4 Iunie 1919.
IORGA Nicolae (București). — Ales la 26 Maiu 1910.
LĂPEDATU Alexandru (Cluj). — Ales la 10 Octomvrie 1918.
LUPAȘ Ioan (Cluj). — Ales la 17 Maiu 1916. 5
MEHEDINȚI Simion (București). — Ales la 19 Maiu 1915.
NISTOR Ioan (Cernăuți). — Ales la 19 Maiu 1915.
PÂRVAN Vasile (București). — Ales la 15 Maiu 1913.
POPESCU Dr. Nicolae (București). — Ales la 5 Iunie 1923.
RĂDULESCU Andrei (București). — Ales la 2 Iunie 1920. 10
SUTZU Mihail C. (București). — Ales la 27 Maiu 1909.
VÂLSAN Gheorghe (Cluj). — Ales la 2 Iunie 1920.

III. SECȚIUNEA ȘTIINȚIFICĂ.

- ANTIPA Gr. (București). — Ales la 14 Maiu 1910.
 BABEȘ Victor (București). — Ales la 11 Martie 1893.
 CRAINCICIANU General Gr. (București). — Ales la 18 Maiu 1911.
 INCULEȚ Ion (Chișinău). — Ales la 10 Octomvrie 1918.
 MARINESCU Dr. G. (București). — Ales la 9 Aprilie 1905. 5
 MRAZEC L. (București). — Ales la 11 Aprilie 1905.
 PONI Petre (Iași). — Ales la 30 Iunie 1879.
 RACOVITĂ Emil (Cluj). — Ales la 2 Iunie 1920.
 SALIGNY Anghel (București). — Ales la 7 Aprilie 1897.
 SIMIONESCU Ioan (Iași). — Ales la 18 Maiu 1911. 10
 ȚIȚEICA Gheorghe (București). — Ales la 15 Maiu 1913.
 VASILESCU-KARPEN N. (București). — Ales la 6 Iunie 1923.

MEMBRII ACADEMIEI DECEDAȚI

- ALECSANDRI Vasile. — Numit la 2 Iunie 1867. — † 22 August 1890.
 AURELIAN Petre S. — Ales la 9 Septemvrie 1871. — † 24 Ianuarie 1909
 BABEȘ Vicențiu. — Numit la 22 Aprilie 1866. — † 21 Ianuarie 1907.
 BACALOGLU Emanoil. — Ales la 29 Iunie 1879. — † 30 August 1891.
 BARIȚIU Gheorghe. — Numit la 22 Aprilie 1866. — † 21 Martie 1893 5
 BÂRSEANU Andreiu. — Ales la 1 Aprilie 1908. — † 19 August 1922.
 BENGESCU Gheorghe. — Ales la 4 Iunie 1921. — † 23 August 1922.
 BOGDAN Ioan. — Ales la 29 Martie 1903. — † 1 Iunie 1919.
 BRÂNDZĂ Dr. Dimitrie. — Ales la 30 Iunie 1879. — † 3 August 1895.
 BUNEA Augustin. — Ales la 28 Maiu 1909. — † 18 Noemvrie 1909. 10
 CARAGIANI Ioan. — Numit la 22 Aprilie 1866. — † 13 Ianuarie 1921.
 CHIȚU Gheorghe. — Ales la 27 Iunie 1879. — † 28 Octomvrie 1897.
 CIPARIU Timoteiu. — Numit la 22 Aprilie 1866. — † 22 August 1887.
 COBĂLCESCU Grigorie. — Ales la 29 Martie 1886. — † 21 Maiu 1892.
 COZACOVICI Dimitrie. — Numit la 22 Aprilie 1866. — † 21 August 1868.
 COȘBUC Gheorghe. — Ales la 20 Maiu 1916. — † 26 Aprilie 1918.
 DELAVRANCEA Barbu Șt. — Ales la 19 Maiu 1912. — † Aprilie 1918.
 DIMITROVICI Ambrozie. — Numit la 22 Aprilie 1866. — † 3 Iulie 1866.
 ELIADE RĂDULESCU Ioan. — Numit la 2 Iunie 1867. — † 27 Aprilie 1872.
 ERBICEANU Constantin. — Ales la 8 Aprilie 1899. — † 7 Martie 1913. 20
 FĂLCOIANU Ștefan. — Ales la 13 Septemvrie 1876. — † 22 Ianuarie 1905.
 FĂTU Dr. Anastasie. — Ales la 11 Sept. 1871. — † 3 Martie 1886.
 FELIX Dr. Iacob. — Ales la 30 Iunie 1879. — † 20 Ianuarie 1905.
 FONTANINU Gheorghe M. — Ales la 10 Sept. 1870. — † 24 Aprilie 1886.
 GIURESCU Constantin. — Ales la 14 Maiu 1914. — † 28 Octomvrie 1918. 25
 GHICA Ion. — Ales la 13 August 1874. — † 22 Aprilie 1897.
 GANE Nicolae. — Ales la 1 Aprilie 1908. — † 16 Aprilie 1916.

- GRECESCU Dr. D. — Ales la 17 Aprilie 1907. — † 2 Octomvrie 1910.
- HARET Spiru C. — Ales la 31 Martie 1892. — † 17 Decemvrie 1912.
- HEPITES Ștefan. — Ales la 3 Aprilie 1902. — † 16 Septemvrie 1922. 30
- HASDEU Alexandru. — Numit la 22 Aprilie 1866. — Ales membru onorar la 12 Septemvrie 1870. — † 9 Noemvrie 1872.
- HASDEU Bogdan P. — Ales la 13 Septemvrie 1877. — † 25 August 1907.
- HODOSIU Iosif. — Numit la 22 Aprilie 1866. — † 28 Noemvrie 1880.
- HURMUZAKI Eudoxie. — Ales la 2 August 1872. — † 29 Ianuarie 1874. 35
- IONESCU Nicolae. — Numit la 2 Iunie 1867. — † 24 Ianuarie 1905.
- ISTRATI Constantin. — Ales la 7 Aprilie 1899. — † 17 Ianuarie 1919.
- KALINDERU Ioan. — Ales la 13 Martie 1893. — † 11 Decemvrie 1913.
- KOGĂLNICEANU Mihail. — Ales la 16 Sept. 1868. — † 20 Iunie 1891.
- KRETZULESCU Nicolae. — Ales la 9 Sept. 1871. — † 26 Iunie 1900. 40
- LAURIAN August Treb. — Numit la 2 Iunie 1867. — † 25 Febr. 1881.
- MAIORESCU Titu. — Numit la 20 Iulie 1867. — † 1 Iulie 1917.
- MANGRA Vasile. — Ales la 27 Maiu 1909. — † 1 Octomvrie 1918.
- MANIU Vasile. — Ales la 12 Septemvrie 1876. — † 10 Martie 1901.
- MARIAN Simeon Fl. — Ales la 26 Martie 1881. — † 11 Aprilie 1907. 45
- MARIENESCU At. M. — Ales la 26 Martie 1881. — † 7 Ianuarie 1914.
- MASSIMU Ioan C. — Numit la 2 Iunie 1867. — † 2 Iunie 1877.
- MELCHISEDEC Episcop. — Ales la 10 Sept. 1870. — † 16 Maiu 1892.
- MOCIONI Andreiu. — Numit la 22 Aprilie 1866. — Ales membru onorar 12 Septemvrie 1870. — † 23 Aprilie 1880.
- MOLDOVANU Ioan M. — Ales la 11 Aprilie 1894. — † 7 Sept. 1915. 50
- MUNTEANU Gavril. — Numit la 22 Aprilie 1866. — † 17 Dec. 1869.
- NAUM Anton. — Ales la 11 Martie 1893. — † 28 August 1917.
- NEGRUZZI Constantin. — Numit la 2 Iunie 1867. — † 25 August 1868.
- ODOBESCU Alexandru. — Ales la 10 Sept. 1870. — † 11 Noemvrie 1895.
- OLLĂNESCU Dimitrie C. — Ales la 11 Martie 1893. — † 20 Ianuarie 1908. 55
- ONCIUL DIMITRIE. — Ales la 11 Aprilie 1905. — † 20 Martie 1923.
- PAPADOPOUL-CALIMACH Alex. — Ales la 12 Sept. 1876. — † 18 Iunie 1898.
- PAPIU-ILARIANU Alex. — Ales la 16 Sept. 1868. — † 11 Octomvrie 1878.
- POENARU Petre. — Ales la 10 Sept. 1870. — † 2 Octomvrie 1875.
- POPEA Nicolae Episcop. — Ales la 8 Aprilie 1899. — † 26 Iulie 1908. 60
- PORCIUS Florian. — Ales la 10 Martie 1882. — † 17 Maiu 1906.
- PUȘCARIU Ioan. — Ales la 4 Aprilie 1900. — † 24 Decemvrie 1911.
- QUINTESCU Nicolae Ch. — Ales la 14 Sept. 1877. — † 12 August 1913.
- ROMAN Alexandru. — Numit la 22 Aprilie 1866. — † 15 Sept. 1897.
- ROSETTI Constantin A. — Numit la 2 Iunie 1867. — † 8 Aprilie 1885. 65
- SBIERA Ioan. — Numit la 11 Iunie 1866. — † Octomvrie 1916.
- SION Gheorghe. — Ales la 16 Septemvrie 1868. — † 1 Octomvrie 1892.

- STAMATI Constantin. — Numit la 22 Aprilie 1866. — † 26 Maiu 1876.
STEFANELLI Teodor V. — Ales la 26 Maiu 1910. — † 23 Iulie 1921.
ȘTEFĂNESCU Grigorie. — Ales la 12 Sept. 1876. — † 20 Februarie 1911. 70
STRĂJESCU Ioan. — Numit la 22 Aprilie 1866. — Ales membru onorar
la 21 Septemvrie 1870. — † 4 Octomvrie 1873.
STURDZA Dimitrie A. — Ales la 16 Sept. 1871. — † 8 Octomvrie 1914.
TECLU Nicolae. — Ales la 2 Iulie 1879. — † Iulie 1916.
TOCILESCU Gr. G. — Ales la 22 Martie 1890. — † 28 Septemvrie 1909.
URECHIĂ Vasile A. — Numit la 22 Aprilie 1866. — † 23 Noemv. 1901. 75
VASICIU Dr. Paul. — Ales la 2 Iulie 1879. — † 20 Iunie 1881.
VULCAN Iosif. — Ales la 30 Martie 1891. — † 26 August 1907.
XENOPOL A. D. — Ales la 11 Martie 1893. — † 27 Februarie 1920.
ZAMFIRESCU Duiliu. — Ales la 1 Aprilie 1908. — † 3 Iunie 1922. 79
-

MEMBRII ONORARI

M. S. FERDINAND I, *Regele României*,
Protector al Academiei Române,
Președinte Onorar.
(15 Martie 1890).

M. S. MARIA, *Regina României*.
(1 Maiu 1915).

M. S. VICTOR EMANUEL III, *Regele Italiei*.
(6 Martie 1890).

A. S. R. CAROL, *Principe moștenitor al României*
(17 Maiu 1921).

ANTONOVICI Episcopul Iacov (Galați). — Ales la 7 Iunie 1919. 5
APPEL Paul (Paris). — Ales la 22 Maiu 1914.
ARRHENIUS Svante A. (Sthockholm). — Ales la 27 Maiu 1913.
AVERESCU General Al. (București). — Ales la 7 Iunie 1923.
BĂLAN Mitropolitul Nicolae (Sibiu). — Ales la 10 Iunie 1920.
BALDACCI Antonio (Bologna). — Ales la 29 Maiu 1913. 10
BALTHAZARD Dr. W. (Paris). — Ales la 11 Iunie 1919.
BÉDIER Joseph (Paris). — Ales la 11 Iunie 1919.
BERTHELOT Daniel (Paris). — Ales la 11 Iunie 1919.
BJOERKMAN Goran (Stockholm). — Ales la 25 Maiu 1922.
BORMANN Eugen (Viena). — Ales la 9 Aprilie 1897. 15
BRANISCE Dr. Valeriu (Sibiiu). — Ales la 7 Iunie 1919.
BRĂTIANU ION I. C. (București). — Ales la 7 Iunie 1923.
BURY I. B. (Cambridge). — Ales la 25 Maiu 1913.
CICHORIUS Conrad (Breslau). — Ales la 29 Maiu 1914.
CIOROGARIU Episcopul Roman (Oradea-Mare). — Ales la 12 Iunie 20
1921.
CLARK Dr. Charles Upson (Yale). — Ales la 26 Maiu 1923.
CRISTEA Dr. Miron, Mitropolit Primat (București). — Ales la 7 Iunie
1919.
CROCE Benedetto (Neapol). — Ales la 12 Iunie 1921.
DE FLERS Robert (Paris). — Ales la 11 Iunie 1919.

- DE MARTONNE Emanuel (Paris). — Ales corespondent la 26 Maiu 1912, onorar la 7 Iunie 1919. 25
- DE LA RONCIÈRE Charles (Paris). — Ales la 7 Iunie 1919.
- DELEHAYE, Pr. Hip. (Bruxelles). — Ales la 12 Iunie 1924.
- DE SANCTIS Gaetano (Torino). — Ales la 12 Iunie 1924.
- DIEHL Charles (Paris). — Ales la 11 Iunie 1919.
- DIMA Gheorghe (Cluj). — Ales la 7 Iunie 1919. 30
- DOMASZEWSKI Alfred de (Heidelberg). — Ales la 9 Aprilie 1897.
- DONICI Nicolae (Duboșarii-Vechi). — Ales la 23 Maiu 1922.
- DUPARC Louis (Geneva). — Ales la 29 Maiu 1913.
- ENESCU George (București). — Ales la 26 Maiu 1916.
- FOUGÈRES Gustave (Paris). — Ales la 11 Iunie 1919. 35
- FROEHNER Wilhelm (Paris). — Ales la 9 Septemvrie 1871.
- GEORGESCU Pimen, Mitropolitul Moldovei (Iași). — Ales la 15 Octomvrie 1918.
- GILLIÉRON J. (Paris). — Ales la 6 Iunie 1923.
- GOLDIȘ Vasile (Arad). — Ales la 7 Iunie 1919.
- GORE Paul (Chișinău). — Ales la 7 Iunie 1919. 40
- GUILLAUME Baron (Bruxelles). — Ales la 16 Aprilie 1907.
- HALLER Albin (Paris). — Ales la 28 Maiu 1909.
- HOMOLLE Théophile (Paris). — Ales la 12 Iunie 1924.
- HURMUZACHI Constantin (Cernăuți). — Ales la 7 Iunie 1919. 45
- JANET Paul (Paris). — Ales la 11 Iunie 1919.
- KENYON Sir Frederic (Londra). — Ales la 12 Iunie 1924.
- KLEIN Felix (Göttingen). — Ales la 29 Maiu 1913.
- KLEINWAECHTER Friederich (Cernăuți). — Ales la 12 Iunie 1921.
- KONDAKOFF. Nicodem (Praga). — Ales la 12 Iunie 1924. 50
- LACOUR-GAYET G. (Paris). — Ales la 11 Iunie 1919.
- LANCIANI Rodolfo (Roma). — Ales la 10 Iunie 1920.
- LAVERAN Ch. L. A. (Paris). — Ales la 29 Maiu 1914.
- LEBESGUE Henry (Paris). — Ales la 6 Iunie 1923.
- LORENZ Anton Hendrik (Leyda). — Ales la 29 Maiu 1913. 55
- MANIU Iuliu (Blaj). — Ales la 7 Iunie 1919.
- MARIE Pierre (Paris). — Ales la 28 Maiu 1912.
- MEILLET A. (Paris). — Ales la 6 Iunie 1923.
- MEYER-LUEBKE W. (Frankfurt pe Main). — Ales la 28 Martie 1906.
- MEYNIAL Dr. E. (Paris). — Ales la 11 Iunie 1919. 60
- MILLET Gabriel (Paris). — Ales la 12 Iunie 1921.
- MIRONESCU Atanasie, fost Mitropolit Primat (M-reă Cernica). — Ales la 25 Maiu 1909.
- NICODIM, Arhiepiscop (Huși). — Ales la 15 Octomvrie 1918.
- PAIS Hector (Roma). — Ales la 12 Iunie 1924.
- PERRONCITO Eduard (Torino). — Ales la 5 Iunie 1922. 65
- PICARD Emil (Paris). — Ales la 19 Maiu 1911.
- PICK Behrend (Gotha). — Ales la 29 Maiu 1914.
- PIRENNE Henri (Bruxelles). — Ales la 12 Iunie 1924.

PRESAN General Const. (Bucureşti). — Ales la 7 Iunie 1923.	
RAMON Y CAJAL Santiago (Madrid). — Ales la 4 Iunie 1923.	70
RAMSAY Sir William (Edinburgh). — Ales la 12 Iunie 1924.	
RAYLEIGH Lord John William Strutt (Londra). — Ales la 22 Maiu 1914.	
REPTA Vladimir Cavaler de, Mitropolitul Bucovinei (Cernăuţi). — Ales la 7 Iunie 1919.	
ROMNICEANU Victor (Bucureşti). — Ales la 6 Iunie 1923.	
ROUX Dr. E. (Paris). — Ales la 24 Maiu 1911.	75
SCHLUMBERGER G. L. (Paris). — Ales la 28 Martie 1906.	
SCHUCHARDT Hugo (Graz). — Ales la 13 Septemvrie 1877.	
SETON-WATSON R. W. (Londra). — Ales la 26 Maiu 1923.	
STROESCU Vasile (Basarabia). — Ales la 24 Maiu 1910.	
SUCIU Dr. Vasile, Mitropolit (Blaj). — Ales la 11 Iunie 1919.	80
TEUTSCH Dr. Friedrich (Sibiiu). — Ales la 7 Iunie 1919.	
TIKTIN H. (Berlin). — Ales la 7 Iunie 1919.	
VOLTERRA Vitto (Roma). — Ales la 29 Maiu 1913.	
WALDEYER W. (Berlin). — Ales la 28 Maiu 1912.	
WILAMOWITZ-MOELLENDORFF Ulrich de (Berlin). — Ales la 29 Maiu 1914.	85
ZAVORAL Metodiul (Praga). — Ales la 7 Iunie 1919.	86

MEMBRII ONORARI DECEDAȚI

M. S. CAROL I, *Regele României*,

Protector al Academiei Române,

Președinte onorar.

Proclamat la 15 Septembrie 1867,

Decedat la 27 Septembrie 1914.

M. S. ELISABETA, *Regina României (Carmen Sylva)*

Proclamată la 30 Martie 1891.

Decedată la 27 Februarie 1916.

ADRIAN General Gheorghe. — Ales la 13 Septembrie 1875. — † 15 Octombrie 1889.

ARION C. C. — Ales la 21 Maiu 1912. — † 27 Iunie 1923.

ASCOLI Graz. Isaia. — Ales la 13 Septembrie 1877. — † Ianuarie 1907.

d'AVRIL Baron Adolphe. — Ales la 7 Spt. 1871. — † 14 Octombrie 1904.

BABELON Ernst. — Ales la 22 Maiu 1914. — † 3 Ianuarie 1924.

BACCELI Guido. — Ales la 22 Martie 1906. — † 10 Ianuarie 1916.

BAILLON H. — Ales la 28 Martie 1887. — † 7 Iulie 1895.

BAROZZI General C. — Ales la 9 Aprilie 1905. — † 15 Aprilie 1921.

BATAILLARD Paul. — Ales la 30 August 1872. — † 1 Martie 1894.

BECHAMP A. — Ales la 28 Martie 1906. — † 18 Aprilie 1905.

BEERNAERT August M. F. — Ales la 25 Martie 1906. — † 6 Oct. 1912.

BENNDORF Otto. — Ales la 12 Aprilie 1894. — † 20 Ianuarie 1908.

BERNAT-LENDWAY Dr. A. N. — Ales la 4 Aprilie 1908. — † 12 Februarie 1924.

BERTHELOT I. — Ales la 28 Martie 1906. — † 5 Martie 1907.

BIONDELLI Bernardino. — Ales la 7 Sept. 1871. — † 29 Iunie 1886.

BLANCHARD Dr. Raphaël. — Ales la 22 Maiu 1911. — † 7 Febr. 1919.

BLASERNA Pietro. — Ales la 27 Maiu 1913. — † 27 Februarie 1918.

BOEK Dr. Francisc. — Ales la 9 Sept. 1871. — † 19 Aprilie 1899.

BONAPARTE Principele Roland. — Ales la 10 Iunie 1920. — † 15 Aprilie 1924.

BOSIANU Constantin. — Ales la 30 Iunie 1879. — † 21 Martie 1882.

BOUCHARD Dr. Charles. — Ales la 18 Maiu 1911. — † 2 Martie 1915.

BRĂTIANU Ioan C. — Ales la 19 Martie 1885. — † 4 Maiu 1891.

CÂMPEANU Petre. — Ales la 10 Septembrie 1871. — † 15 Aprilie 1893.

- CAPELLINI Cav. Ioan. — Ales la 7 Sept. 1914. — † 29 Maiu 1922.
 CECCHETTI Bartolomeo. — Ales la 22 Martie 1890. — † 4 Martie 1890. 25
 CHASLES Philarète. — Ales la 9 Septemvrie 1871. — † 18 Iulie 1873.
 CIHAC Alex. — Ales la 30 August 1872. — † 29 Iulie 1887.
 CIHAC Dr. Iacob. — Ales la 30 August 1872. — † 17 Noemvrie 1888.
 CREȚIANU Gheorghe. — Ales la 22 Martie 1882. — † 6 August 1887.
 CROOKES William. — Ales la 27 Maiu 1913. — † 4 Aprilie 1919. 30
 CUCIUREANU Dr. Gheorghe. — Ales la 10 Septemvrie 1871. — † 10 Ianuarie 1886.
 DAHN Felix. — Ales la 12 Aprilie 1894. — † 2 Ianuarie 1912.
 DARBOUX Jean Gaston. — Ales la 27 Maiu 1913. — † 23 Febr. 1917.
 DE GUBERNATIS Angelo. — Ales la 22 Martie 1895. — † 14 Febr. 1913.
 DESJARDINS Ernest. — Ales la 9 Sept. 1871. — † 9 Octomvrie 1886. 35
 DIEFENBACH Lorenz. — Ales la 15 Aprilie 1880. — † 16 Martie 1883.
 DIEZ Frederic. — Ales la 30 August 1872. — † 17 Maiu 1876.
 EGGER Emil. — Ales la 7 Septemvrie 1871. — † 18 August 1885.
 ERLICH Dr. Paul. — Ales la 18 Maiu 1911. — † 20 August 1915.
 FISCHER Emil. — Ales la 27 Maiu 1913. — † 14 Iulie 1919. 40
 FOERSTER Wilhelm. — Ales la 27 Maiu 1913. — † 18 Ianuarie 1921.
 GAUDRY Albert. — Ales la 23 Martie 1904. — † 27 Noemvrie 1908.
 GHEORGHIAN Iosif, Mitropolit Primat. — Ales la 21 Maiu 1901. — † 24 Iunie 1909.
 GONATA Ștefan. — Ales la 12 Sept. 1870. — † 18 Septemvrie 1896.
 GRĂDIȘTEANU Grigorie. — Ales la 30 Iunie 1879. — † 28 Februarie 1892. 45
 GRĂDIȘTEANU Petre. — Ales la 2 Aprilie 1883. — † 27 Sept. 1921.
 GRANT DUFF Sir M. — Ales la 12 Sept. 1875. — † 12 Ianuarie 1906.
 GRECIANU Ștefan D. — Ales la 9 Aprilie 1905. — † 1 August 1908.
 GRIGORESCU Nicolae. — Ales la 8 Aprilie 1899. — † 21 Iulie 1907.
 GUYE Philippe. — Ales la 29 Maiu 1913. — † 27 Martie 1922. 50
 HANN Iulius de. — Ales 22 Maiu 1914. — † 1 Octomvrie 1921.
 HAYNALD Cardinal Ludovic. — Ales la 2 Aprilie 1883. — † 4 Iulie 1891.
 HEAD Barclay. — Ales la 22 Maiu 1914. — † 12 Iunie 1924.
 HENRY Louis. — Ales la 28 Maiu 1909. — † 23 Februarie 1913.
 HIRSCHFELD Otto. — Ales la 13 Aprilie 1894. — † 27 Martie 1922. 55
 HURMUZAKI Nicolae. — Ales la 2 Aprilie 1883. — † 19 Sept. 1909.
 JAGIC Vatroslav. — Ales la 23 Martie 1904. — † 5 August 1923.
 JARNIK Dr. Ioan Urban. — Ales corespondent la 28 Maiu 1879, onorar la 7 Iunie 1919. — † 12 Ianuarie 1923.
 JIRECEK Constantin. — Ales la 29 Maiu 1914. — † 28 Decemvrie 1917.
 IOANID Gheorghe. — Ales la 10 Sept. 1871. — † 27 Decemvrie 1888. 60
 IONESCU Ioan. — Ales la 1 Aprilie 1884. — † 17 Decemvrie 1891.
 KOTZEBUE Wilhelm de. — Ales la 1 Aprilie 1884. — † 24 Oct. 1887.
 KRETZULESCU Constantin. — Ales la 10 Sept. 1871. — † 20 Martie 1884.
 KRUMBACHER Karl. — Ales la 28 Martie 1913. — † 12 Dec. 1909.
 LAMPRECHT Karl. — Ales la 23 Maiu 1913. — † 10 Maiu 1915. 65
 LAHOVARI Gheorghe. — Ales la 25 Martie 1901. — † 13 Iunie 1909.

- LASTEYRIE Comite Ferdinand de. — Ales la 9 Septemvrie 1871. —
† 14 Maiu 1879.
- LEGER Louis. — Ales la 12 Aprilie 1894. — † 30 Aprilie 1923.
- LESIUS Richard. — Ales la 30 August 1875. — † 10 Iulie 1884.
- LINAS Charles de. — Ales la 9 Septemvrie 1871. — † 14 Aprilie 1887. 70
- LIPPMANN Gabriel. — Ales la 28 Maiu 1909. — † 31 Iulie 1921.
- LONGPERRIER Andrien de. — Ales la 7 Spetemvrie 1871. — † 14 Ianuarie 1882.
- LUDWIG Dr. Ernst. — Ales la 4 Aprilie 1908. — † 14 Octomvrie 1915.
- MANGIUCA Simeon. — Ales la 22 Martie 1890. — † 22 Noemvrie 1890.
- MARSY Comite de. — Ales la 12 Aprilie 1894. — † 16 Maiu 1900. 75
- METCHNIKOFF I. — Ales la 24 Maiu 1911. — † 18 Iulie 1916.
- MIHALYI Mitropolitul Victor. — Ales la 12 Aprilie 1894. — † 17 Ianuarie 1918.
- MIKLOSICH Dr. Franz. — Ales la 15 Apr. 1880. — † 7 Martie 1891.
- MONMSEN Teodor. — Ales la 3 Iulie 1879. — † 19 Octomvrie 1903.
- MONLAU Filip. — Ales la 12 Septemvrie 1870. — † 16 Februarie 1871. 80
- MUELLER Max. — Ales la 12 Septemvrie 1875. — † 15 Octomvrie 1900.
- MUREȘIANU Iacob. — Ales la 17 Septemvrie 1877. — † 17 Sept. 1887.
- NANIESCU Iosif Mitropolitul Moldovei. — Ales la 16 Aprilie 1888. —
† 26 Ianuarie 1902.
- PETRUSZEWICZ A. S. — Ales la 22 Martie 1890. — † 11 Sept. 1913.
- PICOT Emil. — Ales la 31 Maiu 1879. — † 13 Septemvrie 1918. 85
- POINCARÉ Jules-Henri. — Ales la 28 Maiu 1909. — † 4 Iulie 1912.
- POINCARÉ Lucien. — Ales la 11 Iunie 1919. — † 9 Martie 1920.
- POLIZU Dr. Gheorghe A. — Ales la 10 Sept. 1871. — † 18 Oct. 1886.
- POPOVICIU Eusebie. — Ales la 4 Aprilie 1908. — † 28 Septemvrie 1922.
- PUȘCARIU Arhiereul Ilarion. — Ales la 24 Maiu 1915. — † 8 Septemvrie 1922. 90
- QUINET Edgar. — Ales la 15 Septemvrie 1869. — † 27 Martie 1875.
- RAMBAUD Alfred. — Ales la 22 Martie 1895. — † 10 Noemvrie 1905.
- RAMSAY Sir William. — Ales la 29 Maiu 1913. — † 1 August 1916.
- ROSETTI Teodor. — Ales la 26 Martie 1891. — † 17 Iulie 1923.
- SELLA Quintino. — Ales la 2 Aprilie 1883. — † 15 Martie 1884. 95
- ȘAGUNA Mitropolitul Andreiu. — Ales la 7 Septemvrie 1871. —
† 16 Iunie 1873.
- SILAȘI Dr. Gr. — Ales la 13 Septemvrie 1877. — † 5 Ianuarie 1897.
- STANLEY OF ALDERLEY Lord Henry. — Ales la 7 Septemvrie 1871.
† 10 Decemvrie 1903.
- STEENSTRUP J. Jap. Smith. — Ales la 12 Sept. 1870. — † 8 Iunie 1897.
- STURDZA-SCHEIANU Dimitrie. — Ales la 16 Aprilie 1907. —
† 6 Februarie 1920. 100
- SURUCEANU Ioan C. — Ales la 11 Aprilie 1888. — † 18 Noemvrie 1897.
- SZABO Dr. Iosif. — Ales la 30 August 1872. — † 15 Decemvrie 1874.
- TOBLER Adolf. — Ales la 30 August 1875. — † 5 Martie 1910.
- TORMA Carol. — Ales la 22 Martie 1882. — † 17 Februarie 1897.

- UBICINI A. — Ales la 9 Septemvrie 1871. — † 15 Octomvrie 1884. 105
UVAROFF Alexis S. — Ales la 9 Septemvrie 1871. — † Februarie 1885.
VEGEZZI-RUSCALA G. — Ales la 15 Sept. 1869. — † 17 (29) Dec. 1885.
VIRCHOW Rudolf. — Ales la 6 Aprilie 1902. — † 23 August 1902.
WHITE Sir William A. — Ales la 17 Martie 1885. — † 16 Dec. 1892. 109
-

MEMBRII CORESPONDENȚI

I. LA SECȚIUNEA LITERARĂ.

Români:

- ADAMESCU Gheorghe (București). — Ales la 12 Iunie 1921.
AGÂRBICEANU Ioan (Cluj). — Ales la 5 Iunie 1919.
BĂNESCU Nicolae (Cluj). — Ales la 10 Iunie 1920.
BĂRBULESCU Ilie (Iași). — Ales la 4 Aprilie 1908.
BASSARABESCU I. A. (Ploești). — Ales la 25 Maiu 1909. 5
BEZA Marcu (Londra). — Ales la 4 Iunie 1923.
BOTEZ Eug. P. (București). — Ales la 8 Iunie 1922.
DAN Dimitrie (Cernăuți). — Ales la 23 Martie 1904.
DRĂGANU Nicolae (Cluj). — Ales la 4 Iunie 1923.
GHIBU Onisifor (Cluj). — Ales la 5 Iunie 1919. 10
GOROVEI Artur (Fălțiceni). — Ales la 28 Maiu 1915.
HALIPA Pantelimon (Chișinău). — Ales la 15 Octomvrie 1918.
HODOȘ Enea (Cluj). — Ales la 23 Martie 1904.
ORTIZ Ramiro (București). — Ales la 10 Iunie 1920.
PAPAHAGI Pericle (Siliștra). — Ales la 26 Maiu 1916. 15
PROCOPOVICI Alexe (Cernăuți). — Ales la 5 Iunie 1919.
RĂDULESCU-POGONEANU Ioan (București). — Ales la 4 Iunie 1919.
SANDU-ALDEA Constantin (București). — Ales la 5 Iunie 1919.
SIMIONESCU-RIMNICEANU Marin (București). — Ales la 5 Iunie 1919.
SPERANȚIA Teodor D. (București). — Ales la 31 Martie 1891. 20

Străini:

- BARTOLI Mateiu (Turin). — Ales la 29 Maiu 1914.
FRIEDWAGNER M. H. (Frankfurt pe Main). — Ales la 18 Maiu 1911.
HERZOG Eugen (Cernăuți). — Ales la 29 Maiu 1914.
ROQUES Mario (Paris). — Ales la 29 Maiu 1914.
SANDFELD-JENSEN Kr. (Copenhaga). — Ales la 18 Maiu 1911. 5
WEIGAND Dr. Gustav (Lipsca). — Ales la 31 Martie 1892.
ZAUNER Ad. (Graz). — Ales la 29 Maiu 1914.

II. LA SECȚIUNEA ISTORICĂ.

Români:

BOGREA Vasile (Cluj). — Ales la 10 Iunie 1920.	
BRĂTESCU Constantin (Constanța). — Ales la 5 Iunie 1919.	
CUZA A. C. (Iași). — Ales la 1 Aprilie 1903.	
DOCAN N. (București). — Ales la 26 Maiu 1915.	
DRAGOMIR Dr. Silviu (Cluj). — Ales la 26 Maiu 1916.	5
FILITTI I. C. (București). — Ales la 19 Maiu 1915.	
FRĂȚIMAN Justin (Chișinău). — Ales la 7 Iunie 1919.	
GHIBĂNESCU Gh. (Iași). — Ales la 11 Aprilie 1905.	
HÂRJEU General C. N. (București). — Ales la 27 Maiu 1909.	
LONGINESCU Ștefan (București). — Ales la 24 Maiu 1910.	10
METEȘ Preotul Ștefan (Cluj). — Ales la 7 Iunie 1919.	
MOISIL Constantin (București). — Ales la 7 Iunie 1919.	
NEGULESCU P. P. (București). — Ales la 19 Maiu 1915.	
PÂCLIȘANU Zenovie (București). — Ales la 5 Iunie 1919.	
POPA-LISEANU Gheorghe (București). — Ales la 7 Iunie 1919.	15
POPOVICI Gheorghe (Lugoș). — Ales la 29 Maiu 1909.	
RUSSO Demostene (București). — Ales la 5 Iunie 1919.	
SLAVICI Ioan (București). — Ales la 22 Martie 1882.	
URSU Ioan (Cluj). — Ales la 25 Maiu 1910.	
ZOTTA Sever (Iași). — Ales la 7 Iunie 1919.	20

Străini:

BASTERA Ramon de (Madrid). — Ales la 12 Iunie 1921.	
FOCILLON Henri (Lyon). — Ales la 1 Iunie 1922.	
GHEDEON Emanuel (Constantinopol). — Ales la 2 Aprilie 1891.	
GUILLOUARD Louis Vincent (Caën). — Ales la 1 Aprilie 1903.	
KADLEC Karel (Praga). — Ales la 7 Iunie 1919.	5
NYS Ernest (Bruxelles). — Ales la 1 Aprilie 1903.	
RADONIC Iovan (Belgrad). — Ales la 29 Maiu 1914.	
STRZYGOWSKI Iosif (Viena). — Ales la 29 Maiu 1914.	
TAMM Traugott (—? —). — Ales la 2 Aprilie 1891.	9

III. LA SECȚIUNEA ȘTIINȚIFICĂ.

Români:

ATANASIU I. (București). — Ales la 24 Maiu 1911.	
ATHANASIU Sava (București). — Ales la 10 Iunie 1920.	
BORCEA Ioan (Iași). — Ales la 5 Iunie 1919.	
BOTEZAT Eugeniu (Cernăuți). — Ales la 25 Maiu 1913.	
CĂLUGĂREANU Dr. D. (Cluj). — Ales la 10 Iunie 1920.	5
CANTACUZINO Dr. I. (București). — Ales la 24 Maiu 1911.	

- CLIMESCU C. (Iași). — Ales la 31 Martie 1892.
 CONSTANTINESCU Gogu (Londra). — Ales la 10 Iunie 1920.
 COSMOVICI Leon (Iași). — Ales la 11 Martie 1893. — † 21 Iulie 1921.
 GEROTA Dr. D. (București). — Ales la 21 Maiu 1916. 10
 HURMUZESCU Dr. Dragomir (București). — Ales la 24 Maiu 1916.
 IONESCU Ioan (București). — Ales la 5 Iunie 1919.
 LEVADITI Dr. C. (Paris). — Ales la 24 Maiu 1910.
 MOLDOVEANU Dr. I. (Cluj). — Ales la 10 Iunie 1920.
 MURGOCI G. (București). — Ales la 6 Iunie 1923. 15
 PANAITESCU General Scarlat (București). — Ales la 7 Iunie 1919.
 POMPEIU D. (București). — Ales la 21 Maiu 1916.
 RIEGLER Dr. Em. (Iași). — Ales la 23 Martie 1904.
 ȘTEFĂNESCU Sabba (București). — Ales la 11 Martie 1893.
 TEODORESCU Em. C. (București). — Ales la 25 Maiu 1909. 20

Străini:

- DUBOIS Dr. Léon (Baltimore, Maryland). — Ales la 12 Iunie 1921.
 GUIARD Jules (Cluj și Lyon). — Ales la 12 Iunie 1924.
 KELLY Dr. Howard A. (Baltimore, Maryland). — Ales la 12 Iunie 1921.
 NICHOLAS Francisc C. (Baltimore, Maryland). — Ales la 21 Iunie 1921.
 PITTARD Eugène (Geneva). — Ales la 7 Iunie 1919. 5

MEMBRII CORESPONDENȚI DECEDAȚI

- ASSAKY Dr. G. — Ales la 20 Martie 1890. — † 22 Aprilie 1899.
- ASSER T. M. C. — Ales la 1 Aprilie 1903. — † 6 Iunie 1914.
- BAMBERG Dr. Felix. — Ales la 2 Aprilie 1891. — † 31 Ianuarie 1893.
- BARCIANU Sava Popovici. — Ales la 15 Sept. 1869. — † 17 Martie 1879.
- BOIU Zaharia. — Ales la 13 Sept. 1877. — † 24 Octomvrie 1903. 5
- BRĂȚIANU General C. I. — Ales la 10 Aprilie 1889. — † 6 Ian. 1910.
- BROȘTEANU Petre. — Ales la 1 Aprilie 1889. — † Ianuarie 1920.
- BURADA Teodor. — Ales la 25 Martie 1887. — † 18 Februarie 1923.
- CODRESCU Teodor. — Ales la 2 Aprilie 1886. — † 22 Martie 1894.
- CULIANU N. — Ales la 1 Aprilie 1889. — † 28 Noemvrie 1915. 10
- DEMETRIESCU Anghel. — Ales la 6 Aprilie 1902. — † 22 Iulie 1903.
- DENSUȘIANU Aron. — Ales la 13 Sept. 1877. — † 4 Sept. 1900.
- DENSUȘIANU Nicolae. — Ales la 6 Aprilie 1880. — † 25 Martie 1911.
- DOBRESCU N. — Ales la 18 Maiu 1911. — † 10 Iulie 1914.
- ELIAD Pompiliu. — Ales la 21 Maiu 1912. — † 24 Maiu 1914. 15
- ESARCU Constantin. — Ales la 1 Aprilie 1884. — † 8 Iunie 1898.
- GOGU Constantin. — Ales la 3 Aprilie 1889. — † 30 Ianuarie 1897.
- GOLDIȘ Episcop Iosif. — Ales la 22 Martie 1882. — † 23 Martie 1902.
- IONESCU-GION G. I. — Ales la 1 Aprilie 1889. — † 29 Iunie 1904.
- JANKA Victor. — Ales la 22 Martie 1882. — † 9 August 1890. 20
- JUNG Dr. Julius. — Ales la 13 Septemvrie 1877. — † 1910.
- KALINDERU Dr. N. — Ales la 29 Martie 1890. — † 16 Aprilie 1902.
- KALUZNIACKI Dr. E. — Ales la 20 Martie 1890. — † 21 Iunie 1914.
- KANITZ August. — Ales la 22 Martie 1882. — † 30 Iunie 1896.
- LAMBRIOR Alexandru. — Ales la 2 Martie 1882. — † 20 Sept. 1883. 25
- LAURIAN D. Aug. — Ales la 13 Septemvrie 1877. — † 25 Oct. 1906.
- LECOMTE DU NOUY A. — Ales la 25 Martie 1887. — † 11 Noemvrie 1914.
- LEGRAND Emil. — Ales la 13 Sept. 1877. — † 15 Noemvrie 1903.
- MĂRGĂRIT Apostol. — Ales la 3 Aprilie 1889. — † 22 Iulie 1903.
- MEȘIOTA Ioan. — Ales la 13 Septemvrie 1877. — † 19 Ianuarie 1878. 30
- MIHALYI Ioan. — Ales la 25 Martie 1901. — † 14 Octomvrie 1914.
- MONTANDON A. L. — Ales la 11 Aprilie 1905. — † 3 Martie 1922.
- MONTESUS DE BALLORE Conte Fernando. — Ales la 27 Maiu 1913. — † ... Martie 1923.
- NEGREANU Dimitrie. — Ales la 11 Martie 1893. — † 30 Aprilie 1908.

- NENIȚESCU Ioan. — Ales la 18 Martie 1896. — † 23 Februarie 1901. 35
- OBEDENARU Dr. Mihail G. — Ales la 10 Sept. 1871. — † 9 Iulie 1885.
- ODHNER C. T. — Ales la 20 Martie 1890. — † 11 Iulie 1904.
- ONIT Virgil. — Ales la 3 Aprilie 1902. — † 21 Octomvrie 1915.
- PETRESCU Dr. Z. — Ales la 18 Martie 1885. — † 16 Decemvrie 1901.
- PETRINO Dimitrie. — Ales la 17 Sept. 1877. — † 29 Aprilie 1878. 40
- POP Gavril. — Ales la 17 Septemvrie 1871. — † 27 Maiu 1883.
- POPESCU Ioan. — Ales la 13 Septemvrie 1877. — † 3 Martie 1892.
- POPOVICI Gh. — Ales la 11 Aprilie 1905. — † 12 Iulie 1905.
- ROBESCU C. F. — Ales la 10 Septemvrie 1871. — † 1920.
- SCHRADER Otto. — Ales la 30 Martie 1891. — † 21 Martie 1919. 45
- SUȚU Dr. Alexandru. — Ales la 11 Aprilie 1881. — † 1920.
- ROMAN Visarion. — Ales la 13 Septemvrie 1877. — † 29 Aprilie 1885.
- ROMNICEANU Dr. Gr. — Ales la 20 Martie 1890. — † 1 Maiu 1915.
- ROMNICEANU M. — Ales la 23 Martie 1904. — † 4 Octomvrie 1915.
- ROMSTORFER Karl. — Ales la 29 Maiu 1914. — † 22 Noemvrie 1917. 50
- ROSNY Léon de. — Ales la 13 Septemvrie 1877. — † 28 August 1914.
- SALIGNY Alfons. — Ales la 3 Aprilie 1902. — † 4 Maiu 1903.
- SCHUYLER Eugen. — Ales la 12 Martie 1885. — † 16 Iulie 1890.
- ȘERBĂNESCU Colonel T. — Ales la 12 Aprilie 1984. — † 2 Iulie 1901.
- TANOVICEANU Ioan (București. — Ales la 9 Aprilie 1897. — † 8 Aprilie 1917. 55
- VĂRGOLICI Ștefan. — Ales la 25 Martie 1887. — † 29 Iulie 1897.
- VITZU Dr. Alexandru N. — Ales la 7 Aprilie 1897. — † 25 Dec. 1902. 57

OFICIILE ACADEMIEI ROMÂNE IN ANUL 1924—1925

DELEGAȚIUNEA

Președintele Academiei Române. . . . . NEGRUZZI I. C.
Asesori (Vicepreședinți): din Secțiunea Literară BRĂTESCU-VOINEȘTI I.
  din Secțiunea Istorică GUSTI D.
  din Secțiunea Științifică ȚIȚEICA GH.
Secretar general (pe 7 ani, 1923—1930) . . . PÂRVAN V.

SECȚIUNILE

SECȚIUNEA LITERARĂ

Președinte . . . BRĂTESCU-VOINEȘTI I. (București)
Vicepreședinte . DENSUȘIANU O. (București)
Secretar (pe 7 ani
          1921—1928) BIANU I. (București)
Membrii: BOGDAN-DUICĂ G. (Cluj)
            CIOBANU St. (Chișinău)
            GOGA Octavian (Ciucea)
            MURNU G. (București)
            NEGRUZZI I. C. (București)
            PHILIPPIDE Alex. (Iași)
            PUȘCARIU Sextil (Cluj)
            RĂDULESCU-MOTRU C. (București)
            SADOVEANU M. (Iași)

SECȚIUNEA ISTORICĂ

Președinte . . . IORGA N. (București)
Vicepreședinte . LĂPEDATU Al. (Cluj)
Secretar (pe 7 ani
          1923—1930) RĂDULESCU A. (București)
Membrii: BALȘ G. (București)
            GUSTI D. (București)
            LUPAȘ I. (Cluj)
            MEHEDINȚI S. (București)
            NISTOR I. (Cernăuți)
            PÂRVAN V. (București)
            POPESCU Pr. N. (București)
            SUTZU M. C. (București)
            VÂLSAN G. (Cluj)

SECȚIUNEA ȘTIINȚIFICĂ

Președinte . . . BABEȘ Dr. V. (București)
Vicepreședinte . ȚIȚEICA G. (București)
Secretar (^{pe 7 ani}_{1919—1926}) ANTIPA Gr. (București)
Membrii: CRĂINICEANU Gr. (București)
INCULETZ I. (Chișinău)
MARINESCU Dr. G. (București)
MRAZEC Ludovic (București)
PONI P. (Iași)
RACOVITĂ Dr. Emil (Cluj)
SALIGNY Anghel (București)
SIMIONESCU I. (Iași)
VASILESCU-KARPEN N. (București)

COMISIUNILE

- I. Comisiunea permanentă a Bibliotecii: BIANU I., RĂDULESCU A., ANTIPA Gr., Secretarii Secțiunilor.
- II. Membru conservator al Colecțiunii numismatice: SUTZU M. C.
- III. Comisia marelui premiu *Năsturel* din 1925:
BRĂTESCU-VOINEȘTI I. AL., DENSUȘIANU O., RĂDULESCU-MOTRU C., GOGA Oct., GUSTI D., IORGA N., POPESCU Pr. N., VÂLSAN G., ANTIPA GR., MARINESCU Gh., CRAINICEANU G-ral Gr., SALIGNY A.
- IV. Comisiunile pentru lucrările intrate la concurs pentru premiile din 1925:
  - a) *Alexandru Ioan Cuza*, de 20.000 lei, despre Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor:
IORGA N., NISTOR I., PÂRVAN V.
  - b) Marele premiu *Regele Ferdinand*, de 10.000 lei, despre viața și faptele lui Tudor Vladimirescu și starea socială și culturală din timpul său:
IORGA N., LUPAȘ I., RĂDULESCU A.
  - c) Premiul *Dacia-România* despre importanța socială a asigurărilor de viață, în special a asigurărilor de capitaluri și rente:
ANTIPA Gr., GUSTI D., NEGRUZZI I. C.
  - d) Premiul *Năsturel* de 5.000 lei cu subiectul: Partea culturii românești în realizarea unității naționale:
IORGA N., LUPAȘ I., NISTOR I.
  - e) Premiul *Bodescu*, de 1.500 lei, despre opera literară a lui Caragiale:
BOGDAN-DUICĂ G., NEGRUZZI I. C., SADOVEANU M.
  - f) Premiul *Funcționarii C. F. R. din București*, de 6.000 lei, despre drepturile funcționarilor publici față de stat:
GUSTI D., NISTOR I., RĂDULESCU A.
  - g) Premiul *Lazăr*, cu subiectul combaterea insectelor vătămătoare:
RACOVITZĂ E., ANTIPA GR., BABEȘ N.
  - h) Premiul *Eliade Rădulescu*, de 5.000 lei, despre examinarea critică a teoriilor privitoare la dezvoltarea stării țărănești la Români:
GUSTI D., IORGA N., RĂDULESCU A.
  - i) Premiul *Adamachi*, de 5.000 lei (divizibil), despre înrâuriri reciproce între limba maghiară și română:
DENSUȘIANU O., PUȘCARIU S., BOGDAN-DUICĂ G.

- j) Premiul *Toma și Ioan N. Socolescu*:
 IORGA N., BALȘ G., PÂRVAN V.
- V. Comisiunea financiară: CRĂINICEANU General Gr., MEHEDINȚI S., ȚIȚEICA G.
- VI. Comisiunea Fundațiunii *Adamachi*: PÂRVAN V., PONI P., SIMIONESCU I.
- VII. Comisiunea școlară: GUSTI D., MEHEDINȚI S., PÂRVAN V.
- VIII. Comisiunea Fondurilor *I. Fătu și I. Scorțeanu*: GOGA O., GUSTI D., LĂPEDATU AL., NEGRUZZI I. C., PÂRVAN V.
- IX. Comisiunea Dicționarului: ANTIPA Gr., BABEȘ Dr. V., BIANU I., CRĂINICEANU General Gr., GUSTI D., LĂPEDATU AL., NEGRUZZI I. C., RĂDULESCU A., SADOVEANU M. SIMIONESCU I.
- X. Comisiunea pentru localul Bibliotecii: ANTIPA Gr., BALȘ G., BIANU I., PONI P., SALIGNY A., PÂRVAN V., LĂPEDATU AL.
- XI. Comisiunea pentru reorganizarea Academiei: ANTIPA Gr., BIANU I., GUSTI D., MEHEDINȚI S., PÂRVAN V., PUȘCARIU S.
- XII. Comisiunea pentru portretele membrilor răposați și busturile foștilor președinți: BIANU I., NEGRUZZI I. C., SUTZU M. C.
- XIII. Comisiunea pentru restaurarea casei «V. Alecsandri» dela Mircești și facerea unei capele la mormântul poetului: ANTIPA Gr., BIANU I., BRĂTESCU-VOINEȘTI I., PÂRVAN V.
- XIV. Comisiunea pentru administrația financiară a Academiei: NEGRUZZI I. C., PÂRVAN V., ȚIȚEICA G., BIANU I., ANTIPA Gr.
- XV. Comisiunea pentru unificarea limbii cărților bisericești: SADOVEANU M., MURNU G., GOGA Oct.
- XVI. Comisiunea succesiunii «Jacques M. Elias»: ANTIPA Gr., BALȘ G., BIANU I., RĂDULESCU A., ȚIȚEICA G.
-

CUPRINSUL

PARTEA I

ȘEDINȚELE ORDINARE

15 IUNIE 1923—23 MAIU 1924

	<u>Pag.</u>
1. ȘEDINȚA DELA 15 IUNIE 1923.	
D-1 D. GUSTI prezintă publicațiile: « <i>Elemente de estetică</i> » de Benedetto Croce și « <i>Teoria Fatalismului</i> » de V. Conta	3
D-1 I. BIANU prezintă publicațiunea « <i>La Question des Israélites en Roumanie</i> » de J. Berkowitz	”
D-1 I. BIANU despre « <i>Gramatica della Lingua Rumena</i> » de Carlo Tagliavini	”
2. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 22 IUNIE 1923.	
D-1 Președinte I. C. NEGRUZZI salută pe d-1 N. Vasilescu-Karpen în sânul Academiei	”
D-1 N. VASILESCU-KARPEN mulțumește	4
D-1 ANDREIU RĂDULESCU despre « <i>Publicitatea drepturilor reale imobiliare și registrele de proprietate</i> »	”
Invitare la sărbătorirea tricentenarului lui Blaise Pascal.	”
M. Sa REGELE ITALIEI dăruște vol. V—VIII din « <i>Corpus Nummorum Italicorum</i> »	”
Se primește scrierea « <i>Lehrbuch der theoretischen Nationalökonomie</i> » de Fr. v. Kleinwächter	”
3. ȘEDINȚA DELA 29 IUNIE 1923.	
D-1 Vicepreședinte Dr. GR. ANTIPA anunță moartea membrului onorar C. C. Arion	”
Scrisori de mulțumire ale d-lor General Al. Averescu și V. Romniceanu pentru alegerea de membri onorari	5
4. ȘEDINȚA DELA 6 IULIE 1923.	
Scrisori de mulțumire pentru alegerea de membri onorari a d-lor Ion I. C. Brătianu, J. Gilliéron, H. Lebesgue, R. W. Seton-Watson, și A. Meillet	”
D-1 G. Giurgea dăruște scrierea sa « <i>Esquisse d'une Conception de vie pour les temps qui viennent</i> »	7

5. ȘEDINȚA DELA 13 IULIE 1923.

D-1 Vicepreședinte Dr. GR. ANTIPA despre sărbătorirea semicentenarului morții lui Andreiu Șaguna	7
Cuvântarea d-lui O. Goga la sărbătorirea semicentenarului morții lui Andreiu Șaguna	8
Scrisoarea de mulțumire pentru alegerea de membru onorar a d-lui Ch. Upson Clark	10
Scrisoarea de mulțumire pentru alegerea de membru corespondent a d-lui M. Beza	11
D-1 N. DONICI despre activitatea observatorului astronomic dela Duboșarii-Vechi	„
D-1 Vicepreședinte Dr. GR. ANTIPA urează puteri nouă de muncă în vederea activității academice de după vacanța de vară.	„

6. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 21 SEPTEMBRIE 1923.

D-1 Vicepreședinte I. AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI anunță moartea membrului onorar Th. Rosetti	„
D-1 AL. LAPEDATU despre «Cum s'a alcătuit tradiția națională despre originile Țării Românești»	12
Scrisorile de mulțumire pentru alegerea de membri de onoare a d-lor General C. Prezan și S. Ramon y Cajal.	„
Banca Generală a Țării Românești dăruiește fotografia lui Jacques M. Elias	13
D-1 V. Drăghiceanu dăruiește autograful «Anul morții Marelui Basarab Voivod» de D. Onciul	„
Ministerul de Interne nu poate lua dispozițiuni pentru completarea lucrării d-lui T. Păcățianu despre «Fertilele Românilor din Ardeal... în războiul mondial 1914—1918», cu date din vechiul Regat, Basarabia și Bucovina	„
Delegația d-lui V. Pârvan în Comisiunea pentru completarea și reorganizarea Muzeului Militar Național	„
Deciziunea de a participa moral la Congresul de fizică dela Cambridge și ca d-l N. Vasilescu-Karpen să facă oficiul de legătură	14
Deciziunea de a se trimite o telegramă de felicitare Congresului Internațional de Istoria Religiei, la Paris	„
Deciziunea pentru sărbătorirea centenarului morții lui Gheorghe Lazăr	„

7. ȘEDINȚA DELA 28 SEPTEMBRIE 1923.

D-1 Vicepreședinte D. GUSTI salută prezența părintelui N. Popescu în sânul Academiei; răspunsul părintelui Popescu	15
D-1 I. BIANU se asociază salutului rostit de d-l D. Gusti.	16
D-1 G. BOGDAN-DUICĂ prezintă două cărți dăruite de d-l L. Terec din Hida	„

	Pag.
D-1 I. BIANU raportează asupra cercetărilor făcute în străinătate pentru averea succesiunii Jacques M. Elias	16
8. ȘEDINȚA DELA 5 OCTOMVRIE 1923.	
D-1 Vicepreședinte D. GUSTI salută prezența d-lui G. Murgoci în sânul Academiei; răspunsul d-lui G. Murgoci	„
Direcția școlii de agricultură dela Țigănești raportează vizita A. S. R. Principelui Moștenitor la acea școală	17
Cuvântarea d-lui I. Bianu rostită la comemorarea lui Gh. Lazăr, din 29 Septemvrie 1923	„
D-1 M. Beza dăruiește publicații engleze	19
D-1 A. RĂDULESCU cetește procesul-verbal al Secțiunii istorice cu deciziunile de a se tipări manuscrisul d-lui G. I. Brătianu, « <i>Vicina I</i> », și al d-lui T. Sauciuc, « <i>Un fragment de ΑΗΚΥΘΟΣ funerar attic de marmoră</i> »	„
9. ȘEDINȚA DELA 12 OCTOMVRIE 1923.	
Dela Legațiunea română din Washington se primește un număr din revista « <i>The Geographical Review</i> » cu un articol despre România	„
Delegația d-lui Dr. G. Marinescu la a treia sesiune a Comisiunii Internaționale de Cooperație Intelectuală	20
10. ȘEDINȚA SOLEMNĂ DELA 19 OCTOMVRIE 1923.	
D-1 Secretar general V. PĂRVAN despre sărbătorirea centenarului morții lui Gh. Lazăr	„
D-1 BOGDAN-DUICĂ despre « <i>Vieața și opera lui Gh. Lazăr</i> ».	21
D-1 G. BOGDAN-DUICĂ prezintă manuscrisul autograf de Simeon Bărnuțiu, dăruit de părintele protopop V. Podoabă	„
Invitare la jubileul de 50 ani al Societății de fizică din Paris.	„
11. ȘEDINȚA SOLEMNĂ DELA 26 OCTOMVRIE 1923.	
D-1 G. BOGDAN-DUICĂ despre « <i>Vieața și opera lui Gh. Lazăr</i> ».	22
D-1 Vicepreședinte D. GUSTI salută prezența d-lui M. Beza în sânul Academiei; răspunsul d-lui M. Beza	„
D-1 Dr. G. MARINESCU despre lucrările sesiunii a doua a Comisiunii Internaționale de Cooperație Intelectuală și alegerea d-sale ca delegat la sesiunea a treia a numitei comisii.	„
12. ȘEDINȚA DELA 2 NOEMVRIE 1923.	
D-1 Președinte I. C. NEGRUZZI felicită pe d-l Al. Lăpedatu pentru numirea d-sale de ministru al cultelor	„
Răspunsul d-lui AL. LĂPEDATU	„
D-1 I. BIANU anunță moartea lui Vatroslav Jagić.	23
D-1 I. BIANU prezintă cartea M. Tulii Ciceronis, De Officiis... Venetiis... 1498, dăruită de d-l Colonel Radu D. Rosetti	„

	Pag.
Mulțumire d-lui I. Negruțiu dela Blaj pentru informațiile asupra reînhumării osemintelor doctorului C. Păcuraru-Bianu în comuna sa natală Făget	23
Deciziunea de a se publica lucrarea d-lui I. Simionescu: « <i>Fauna de- vonică din Dobrogea</i> »	„
13. ȘEDINȚA DELA 9 NOEMVRIE 1923.	
D-l AL. LĂPEDATU pune la dispoziția membrilor Academiei de Culte dela Teatrul Național și dela Operă la dispoziția membrilor Academiei.	„
D-l I. BIANU despre restaurarea casei Alexandru dela Mircești și despre intervenția la Ministerul Cultelor în acest sens	24
Decizia de comemorare a două veacuri dela nașterea lui Em. Kant.	„
14. ȘEDINȚA DELA 16 NOEMVRIE 1923.	
Decizia ca în Comisiunea Națională de Cooperație Intelectuală să fie cooptați și rectorii celor patru Universități	25
Reînnoirea mandatului d-lui A. Saligny în consiliul de perfecționare al școalei politehnice din București	„
15. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 23 NOEMVRIE 1923.	
D-l Dr. G. MARINESCU despre « <i>Vieața și opera lui S. Ramon y Cajal</i> »	„
16. ȘEDINȚA DELA 30 NOEMVRIE 1923.	
Academia din Cracovia mulțumește pentru felicitările cu ocazia jubileului său de 50 ani	„
D-l I. BIANU prezintă două documente dăruite de d-l S. Mehedinți.	„
Dela d-l J. Frățiman se primesc trei documente	„
Dela d-l Albert Zwiebel se primește colecția « <i>Donau-Ansichten</i> »	26
Delegația d-lor N. Iorga și V. Pârvan în sesiunea U. A. I și propunerile Academiei în acea sesiune	„
Deciziunea de a se tipări scrierea d-lui Dr. L. Edeleanu: « <i>Procedeul de rafinare cu bioxid de sulf lichid</i> »	„
Bursa «V. Adamachi» dată d-lui ing. Dan Periețeanu	„
17. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 7 DECEMVRIE 1923.	
D-l SILVIU DRAGOMIR despre « <i>Originele coloniilor române din Istria</i> »	„
Decizia de a se tipări scrierea d-lui Th. Capidan: « <i>Românii din Meglenia</i> »	„
18. ȘEDINȚA DELA 14 DECEMVRIE 1923.	
Deciziunea de mărire a burselor «Adamachi»	27
19. ȘEDINȚA SOLEMNĂ DELA 21 DECEMVRIE 1923.	
D-l Președinte I. C. NEGRUZZI salută pe M. SA REGELE	„
Cuvântarea M. SALE REGELUI	28
D-l I. NISTOR despre « <i>Vieața și opera lui D. Cantemir</i> »	„

20. ȘEDINȚA DELA 28 DECEMBRIE 1923.

- Decizia de a se interveni la Ministerul Instrucțiunii spre a se acorda
d-lui Carlo Tagliavini ordinul Bene-Merenti 29
- D-l I. BIANU prezintă broșura «*L'Ambrosiana*» și un număr din
«*Prager Presse*» dedicat României . . . . . „
- Decizia de a se tipări partea II din «*Leopardi e la Spagna*» de R. Ortiz „

21. ȘEDINȚA DELA 4 IANUARIE 1924.

- Scrisoarea d-lui Șt. Borbély, profesor la Cluj prin care anunță
apariția revistei «*Erdélyi Irodalmi Szemle*». 30
- D-l I. BIANU prezintă No. 1 din «*Etudes et Recherches*» . . . . . „
- D-l G. ȚIȚEICA arată modul cum a scris studiul publicat în
«*Études*» . . . . . „
- D-l N. VASILESCU-KARPEN prezintă un manuscris spre a fi
publicat . . . . . „
- Decizia de a se publica lucrarea d-lui Z. Păclișanu: «*Corespondența
din exil a episcopului I. Inochentie Micu Klein*». . . . . „
- Lista publicațiilor prezentate la concursul premiilor . . . . . „

22. ȘEDINȚA DELA 25 IANUARIE 1924.

- D-l I. BIANU prezintă primul No. din revista «*Cultura*» 34
- D-l A. Saligny este numit membru în Comisiunea pentru perfecțio-
narea Școalei Politehnice din București . . . . . „
- Programa lucrărilor sesiunii a 5-a anuale a U. A. I. . . . . „
- Publicațiuni de ale Academiei se trimit Institutului de arheologie
bulgară și Muzeului Național din Sofia, în schimbul publicațiilor
primite . . . . . „
- D-l I. BIANU prezintă cărți vechi românești dăruite de P. S. Sa
Episcopul român unit de Oradea-Mare, Valeriu Frențiu . . . . . „
- D-l S. MEHEDINȚI prezintă «*Buletinul Societății Regale Române
de Geografie*», tom. XLI 35

23. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 1 FEBRUARIE 1924.

- D-l S. MEHEDINȚI despre: «*Premise etnografice pentru istoria
Românilor*» . . . . . „

24. ȘEDINȚA DELA 8 FEBRUARIE 1924.

- Decizia de a se comemora împlinirea a 50 de ani dela moartea lui
Eudoxiu Hurmuzachi . . . . . „
- Reînnoirea mandatului d-lui L. Mrazec în Consiliul de perfecționare
al Școalei politehnice din Timișoara . . . . . „
- Aprobarea proiectului de a se cere guvernului mărirea dotațiunii
anuale 36

25. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 15 FEBRUARIE 1924.

- D-l AL. LĂPEDATU prezintă lucrarea d-sale: «*Cum s'a alcătuit
tradiția națională despre originile Țării Românești*» . . . . . „

	Pag.
D-1 I. AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI despre « <i>O operă literară de mare valoare</i> »	36
26. ȘEDINȚA DELA 22 FEBRUARIE 1924.	
Incetarea din viață a membrilor onorari Dr. A. N. Bernat-Lendway și E. Babelon	„
Cuvântarea d-lui Al. Procopovici la comemorarea lui Eudoxiu Hurmuzachi la Cernauca	„
Invitări la inaugurarea bustului lui Ph. de Guye la Universitatea din Geneva și la sărbătorirea a șapte secole dela înființarea Universității din Neapole	38
D-1 I. BIANU prezintă o broșură dela d-l Carlo Tagliavini.	„
Se primesc comunicări despre radio-activitate ale d-rei St. Mărcineanu	„
D-1 I. SIMIONESCU prezintă revista « <i>V. Adamachi</i> »	39
Comunicarea Ministerului de Finanțe în privința dotării Academiei cu 1.000.000 lei anual	„
Scrisoarea P. S. Sale Episcopului de Roman și relațiile d-lui I. Bianu referitoare la mormântul și casa Alexandri la Mircești.	„
27. ȘEDINȚA DELA 29 FEBRUARIE 1924.	
Delegația d-lui C. Rădulescu-Motru în Comisiunea premiilor Ministerului Cultelor pentru literatură	40
D-1 Dr. G. MARINESCU prezintă publicațiunea « <i>L'État actuel du problème de cancer</i> » de G. Roussy	„
D-1 Președinte I. C. NEGRUZZI dăruiește scrisori autografe ale lui T. Stefanelli	41
D-1 D. GUSTI prezintă publicațiuni	„
Deciziunea de a se tipări lucrarea d-lui Julian Rick: « <i>Climatografia</i> »	„
28. ȘEDINȚA DELA 7 MARTIE 1924.	
Decizia de a participa la parastasul de un an dela moartea lui D. Onciul.	„
Scrisoare de felicitare la sescentenarul asociațiunii Académie des Jeux Floraux din Toulouse	„
Se primește o publicațiune dela Comisiunea Monumentelor Istorice, Secțiunea Transilvania	„
Schimb de publicații cu Muzeul Național din Lemberg	„
29. ȘEDINȚA DELA 14 MARTIE 1924.	
Ministerul Artelor donează trei volume manuscrite cu melodii.	42
Scrisoarea de mulțumire dela Soc. Națiunilor pentru contribuția Academiei la refacerea bibliotecii din Tokio	„
D-1 Președinte I. C. NEGRUZZI prezintă o scrisoare autografă dela T. V. Stefanelli	„
Decizia de a se tipări scrierea « <i>Intemeierea Mitropolilor</i> » de C. Marinescu	43

30. *ȘEDINȚA DELA 21 MARTIE 1924.*
 D-l AL. LĂPEDATU despre cele trei volume cu melodii donate
 de Ministerul Artelor 43
 D-l St. Procopiu trimite teza sa de doctorat. . . . . ”
 D-l General Sc. Panaitescu trimite 30 scrisori autografe dela St. C.
 Hepites . . . . . ”
 Legația japoneză mulțumește pentru concursul Academiei la re-
 facerea bibliotecii din Tokio . . . . . ”
 D-l Secretar general V. PÂRVAN despre reprezentarea Academiei
 în sesiunea U. A. I. . . . . ”
 Decizia de a se tipări scrierea d-lui Dr. A. Veress: «*Pribeția lui*
Gligorașcu-Vodă» 44
 P. S. Sa Episcopul Hotinului cere lămuriri despre titulatura
 Arhiepiscopiei din Chișinău și a emblemelor județene din Basa-
 rabia . . . . . ”
31. *ȘEDINȚA DELA 28 MARTIE 1924.*
 Scrisoare de mulțumire pentru participarea la inaugurarea bustului
 lui Ph. A. Guye . . . . . ”
 D-l I. BIANU prezintă publicațiuni ale d-lui Dr. V. Gheorghiu
 și două manuscrise ale Reginei Elisabeta . . . . . ”
32. *ȘEDINȚA DELA 4 APRILIE 1924.*
 D-l N. DONICI face comunicări 45
 D-l Secretar general V. PÂRVAN prezintă o carte și comunică in-
 vitarea Statului Pensylvania la comemorarea Institutului Franklin. 46
 D-l I. BIANU prezintă un document . . . . . ”
 Decizia despre Congresul de bizantinologie . . . . . ”
33. *ȘEDINȚA DELA 11 APRILIE 1924.*
 D-l Secretar general V. PÂRVAN prezintă spre publicare două
 lucrări ale d-lui Sauciu-Săveanu 47
34. *ȘEDINȚA DELA 18 APRILIE 1924.*
 Invitare la Congresul Matematic Internațional din Toronto. . . . . ”
 Cuvântarea d-lui Președinte I. C. NEGRUZZI la recepția făcută
 Congresului de Studii Bizantine . . . . . ”
 Răspunsul d-lui Ch. Diehl 48
 D-l Președinte I. C. NEGRUZZI anunță moartea Prințului Roland
 Bonaparte 49
35. *ȘEDINȚA DELA 9 MAIU 1924.*
 D-l Dr. V. BABEȘ despre «*Contribuțiuni la diagnosticul și combaterea*
cancerului» . . . . . ”
 D-l P. Perdrizet dăruiește scrieri de-ale sale . . . . . ”

	Pag.
Invitare la serbarea Soc. de Chirurgie din Bologna	49
Dela d-l A. Popescu se primește monografia comunei Gârla-Mare „	„
Decizia de a se publica « <i>Romanticii Italiani și Români</i> » de d-l Alex. Marcu	„
36. ȘEDINȚA DELA 16 MAIU 1924.	
Ministerul Afacerilor Străine donează un manuscris.	„
D-l N. DONICI despre planeta Mercur	50
Discuție despre construirea noului local al Bibliotecii.	„
D-l G. BALȘ despre Bogdan Serai din Constantinopol	„
37. ȘEDINȚA DELA 23 MAIU 1924.	
D-l Dr. Cazacu dăruiește acte	51
D- I. BIANU prezintă 10 stampe dăruite de d-l G. Hazu despre tezaurul dela Petroasa	„
Dela d-l I. C. Filiti se primește un studiu istoric pentru a fi publicat. „	„

PARTEA II.

SESIUNEA GENERALĂ DIN ANUL 1924

1. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 25 MAIU 1924.	
D-l Președinte I. C. NEGRUZZI prezintă programa lucrărilor sesiunii	53
D-l Secretar general V. PÂRVAN cetește raportul asupra lucrărilor Academiei în cursul anului	55
D-l I. BIANU cetește raportul asupra mersului Bibliotecii	73
2. ȘEDINȚA DELA 26 MAIU 1924.	
Scrisoare de mulțumire pentru condoleanțe la moartea Principelui Roland Bonaparte	82
Telegramă de felicitare la serbările Reuniunii Ardelene pentru știin- țele naturale	„
Despre harta în relief a României-Mari de d-l Maior Șt. Vârgolici „	„
Propunere de modificare a Regulamentului de serviciu al Academiei „	„
Propunerea d-lui I. BIANU pentru unificarea limbii bisericești .	83
D-l I. BIANU propune excursie la Sibiu, Blaj și Cluj	84
D-l I. BIANU propune modificare în Regulamentul premiilor . .	„
Comisiunea pentru examinarea lucrărilor făcute de Academie în anul trecut	85
Comisiunea bugetară pentru anul 1924/25	„
D-l G. BOGDAN-DUICĂ despre comemorarea lui S. Bărnuțiu și Avram Iancu	„

3. *ȘEDINȚA DELA 27 MAIU 1924.*

Propunerea d-lui O. Densușianu pentru colecțiile de folclor și filologie publicate de Academie	86
Raportul Comisiunii financiare asupra exercițiului bugetar 1922/23	88
Comisiunea pentru cercetarea conturilor din anul 1923/24.	91
Raportul Comisiunii asupra activității școalelor Academiei în 1923/24	„
Comisiunea școlară pentru 1924/25	95
Majorarea indemnității de prezență a membrilor Academiei la ședințe	„

4. *ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 28 MAIU 1924.*

P. S. Sa Episcopul de Huși, Iacov, dăruiește un volum și două caiete de documente istorice	„
D-l G. BOGDAN-DUICĂ despre « <i>Vieața și ideile lui S. Bărnuț</i> »	„

5. *ȘEDINȚA DELA 29 MAIU 1924.*

D-l Secretar general V. PÂRVAN despre audiența la M. Sa Regele	„
Deciziunea de a se publica lucrarea d-lui profesor N. Leon: « <i>Entomologia medicală</i> »	96
Discuția asupra succesiunii Elias pentru tranșacție cu rudele . . .	„

6. *ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 30 MAIU 1924.*

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI salută pe d-nii de Manneville și Em. de Martonne, prezenți la ședință	102
D-l N. IORGA despre <i>Jules Michelet</i>	„
D-l ST. CIOBANU despre « <i>Sistemul religiei mohamedane</i> » de D. Cantemir	„

7. *ȘEDINȚA DELA 31 MAIU 1924.*

D-l Secretar general V. PÂRVAN prezintă vol. III din « <i>Dacoromania</i> »	„
Discuție despre redactarea « <i>Buletinului</i> » Secțiunii istorice, despre Congresul de Bizantinologie și despre raportul anual asupra activi- tății școalelor române dela Roma și Paris	103
D-l N. IORGA prezintă publicații de-ale sale	„
D-l I. BIANU prezintă un hronograf manuscris din sec. XVIII dăruit de Ministerul Instrucțiunii	„
D-l I. BIANU aduce aminte despre requiem pentru J. M. Elias.	104
Raportul Comisiunii fondurilor I. Fătu și I. Scorțeanu pe 1923/24	„
Comisiunea fondurilor I. Fătu și I. Scorțeanu pe anul 1924/25.	105

8. *ȘEDINȚA SOLEMNĂ DELA 2 IUNIE 1924.*

Cuvântarea d-lui Președinte I. C. NEGRUZZI către M. S. REGELE	„
Răspunsul M. SALE REGELUI	108
Cuvântarea d-lui V. GOLDIȘ	109

	<u>Pag.</u>
9. <i>ȘEDINȚA DELA 3 IUNIE 1924.</i>	
D-1 Secretar general V. PÂRVAN cetește «Raportul asupra participării Academiei la a V-a sesiune a U. A. I.» la Bruxelles.	112
D-1 I. SIMIONESCU cetește «Raportul Comisiunii fondului V. Adamachi asupra lucrărilor făcute în 1923/24	114
Comisiunea fundației V. Adamachi pentru 1924/25	116
10. <i>ȘEDINȚA DELA 4 IUNIE 1924.</i>	
D-1 Dr. G. MARINESCU cetește «Raportul asupra Sesiunii a III-a a Comisiunii de Cooperare Intelectuală dela Geneva»	„
Raportul D-lui S. PUȘCARIU asupra «Lucrărilor Dicționarului limbii române» și deciziile Comisiunii Dicționarului în legătură cu acest raport	127
D-1 I. BIANU propune modificarea art. 61 al Regulamentului general	128
D-1 I. V. Ciocan dăruiește o publicație a sa	„
11. <i>ȘEDINȚA DELA 5 IUNIE 1924.</i>	
Deciziune pentru fundațiunea M. Elias.	„
12. <i>ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 6 IUNIE 1924.</i>	
D-1 N. IORGA despre «Un cioban profesor la sfârșitul vechiului regim școlar»	129
D-1 GH. VÂLSAN despre «Harta Moldovei de Dimitrie Cantemir»	„
Comisia pentru cetirea discursului de recepție a d-lui C. Rădulescu-Motru și răspunsul d-lui D. Gusti	„
13. <i>ȘEDINȚA DELA 7 IUNIE 1924.</i>	
D-1 A. RĂDULESCU cetește procesul-verbal al Secțiunii Istorice despre premiile acordate și publicații de-ale Secțiunii	„
D-1 I. BIANU despre acordarea premiului Năsturel manuscrisului «Elementul slav în dialectul aromân» de d-l Th. Capidan	„
D-1 I. BIANU despre capitalizarea fondului Al. F. Robescu	„
D-1 I. BIANU despre exproprierea pădurilor Academiei	130
Deciziunea de a se publica în Memorii «Contribuții la climatologia Iașilor» de Gh. G. Gheorghiu	„
D-1 N. IORGA cere să se continue discuția asupra fundațiunii Elias.	„
14. <i>ȘEDINȚA SOLEMNĂ DELA 8 IUNIE 1924.</i>	
D-1 I. LUPAȘ depre «Viața și faptele lui Avram Iancu»	„
Modificarea termenului pentru începerea sesiunii generale anuale.	„
D-1 I. BIANU despre întreținerea casei și mormântului lui V. Alecsandri	„
15. <i>ȘEDINȚA SOLEMNĂ DELA 9 IUNIE 1924.</i>	
D-1 C. RĂDULESCU-MOTRU cetește discursul de primire «Andrei Bârseanu și naționalismul»	131
D-1 D. GUSTI cetește «Răspunsul»	„

16. ȘEDINȚA DELA 10 IUNIE 1924.

Raportul asupra activității Școalei române dela Roma	131
D-l I. BIANU propune să se mulțumească celor ce au ajutat munca de peste an a școalei dela Roma	136
Inițierea unui institut de istorie la Viena	„
Majorarea burselor «Leon S. Arié»	137
D-l Secretar general V. PÂRVAN propune modificarea salariilor funcționarilor bibliotecii	„
D-l General GR. CRAINICEANU cetește Raportul asupra manu- scrisului prezentat la Marele premiu militar «General Ioan Carp și Maria Carp»	„

17. ȘEDINȚA DELA 11 IUNIE 1924.

D-l I. BIANU despre premiile Ministerului Cultelor pentru lite- ratură	138
D-l I. BIANU cetește procesul-verbal al Secțiunii literare referitor la decernarea premiilor, unificarea limbii cărților bisericești și publicații	„
D-l GR. ANTIPA cetește procesul-verbal al Secțiunii științifice despre premieri, alegerea comisiei premiului Năsturel, alegerea biuroului său și propunerea d-lui J. Guiard de membru correspon- dent	139
Raportul asupra lucrărilor făcute în anul 1923/24.	„
Raportul asupra activității Cabinetului numismatic	140
Autorizarea Delegațiunii să acorde premiul I. Lecomte de Noüy. .	141
Votarea bugetului pe 1924/25	„
Comisiunea pentru studierea modalității administrării materiale a Academiei	„
Alegerea d-lui I. C. NEGRUZZI ca președinte pe anul 1924/25 .	142
Alegerea vicepreședinților Academiei pe anul 1924/25.	„

18. ȘEDINȚA DELA 12 IUNIE 1924.

D-l I. BIANU comunică procesul-verbal al Secțiunii literare des- pre la alegerea comisiilor de premiere, fixarea de subiecte și alegerea biuroului	„
Decizia de a se premia « <i>Monografia despre Mănăstirea Sucevița</i> » de păr. D. Dan	„
Dela legațiunea japoneză se primește o carte în dar	„
D-l A. RĂDULESCU cetește procesul-verbal al Secțiunii istorice despre alegerea biuroului secțiunii, alegerea membrilor în comisiile de premiere și fixarea subiectelor pentru premii	„
Comisiunea pentru a stabili cu Ministerul de Finanțe construirea noului local al Bibliotecii	143
Alegerea d-lor Hector Pais, Gaetano de Sanctis, păr. Hyp. Delehayé, Henri Pirenne, Théophile Homille, Sir William Ramsay, Sir	

Frederic Kenyon, Nicodem Kondacoff, ca membri onorari și a d-lui Dr. J. Guiard ca membru corespondent al Academiei . . .	143
D-l N. DONICI comunică observațiile sale astronomice făcute la 24 Aprilie la Duboșarii-Vechi	148
D-l Secretar general cetește «Raportul asupra premiilor».	149
D-l G. BALȘ cetește raportul asupra monografiei despre <i>Mănăstirea Sucevița</i> de Pr. D. Dan	150
D-l G. MURNU cetește raportul asupra scrierii <i>Flori de Flacări</i> de d-na Mia Frollo	151
D-l I. BIANU cetește raportul d-lui O. Goga asupra volumului <i>Fum de jertfă</i> , de T. Murășanu	153
D-l I. BIANU cetește raportul d-lui N. Popescu asupra volumului <i>Pe drumul Damascului</i> de Al. Stamatiad	„
D-l I. BIANU cetește raportul asupra volumului <i>Caravanele tăcerii</i> , de I. Valerian	154
D-l O. GOGA cetește raportul asupra volumului <i>Obraze și măști</i> , de Ioan Gorun	155
D-l I. C. NEGRUZZI cetește raportul asupra scrierii păr. Hodorabă: <i>Din războiul de reîntregire</i>	„
D-l I. AL. BRĂTESCU-VOINEȘTI cetește raportul asupra <i>Literaturii Copiilor și Șezătorilor de copii</i> , de Ap. Culea	158
D-l A. RĂDULESCU cetește raportul păr. N. Popescu asupra monografiei <i>Dragoslavele</i> de C. Rădulescu-Codin și păr. I. Răuțescu. . .	„
D-l S. MEHEDINȚI cetește raportul asupra monografiei <i>Istoria Școalelor și a Institutului teologic ort. român din Arad</i> , de Dr. T. Botiș	160
D-l Dr. V. BABEȘ cetește raportul d-lui Dr. Gerota asupra <i>Stomatologiei</i> de Dr. D. Niculescu	161
D-l Dr. G. MARINESCU cetește raportul asupra lucrării <i>Despre țesuturilor moarte</i> de Dr. I. Minea	164
D-l I. BIANU cetește rapoartele d-lor S. Pușcariu și O. Densușianu asupra manuscrisului <i>Elementul slav în dialectul aromân</i> , de Th. Capidan	166
D-l Secretar general V. PÂRVAN cetește <i>Raportul asupra lucrărilor făcute de Academie în actuala sesiune generală</i>	167
D-l Președinte I. C. NEGRUZZI urează membrilor muncă spornică până la viitoarea sesiune generală	170
<hr/>	
Concursuri pentru premii în anul 1925 și următorii.	171
Personalul Academiei la 13 Iunie 1924	187
Oficiile Academiei pentru 1924/25.	205

